

Mlade roke upustošeni Črni gori

Po uspešnem delu mladinske brigada spet doma

Prejšnjo sredo se je vrnila domov slovenska mladinska brigada „Triglav“, ki je od 4. maja pomagala pri odpravljanju posledic katastrofalnega potresa v Crnogorskem Primorju. Komandant brigade, v kateri je bilo 76 mladincev iz cele Slovenije, je bil predsednik OK ZSMS Črnomelj Julij Novak. Povedal je, da so imeli naselje v Baošičih pri Hercegovnem, v brigadi pa so bili kvalificirani zidarji, mizarji, vodovodni instalaterji, medicinske sestre, arhitekti itd.

Slovenski brigadirji so poprijeli za vsako delo: gradili so vodovod, pokrivali strehe, dajali medicinsko pomoč, zidali, belili, nosili opremo iz porušenih hiš itd., itd. Čeprav je bilo delo težko in so delali cele dneve — le trikrat so igrali nogomet in eno nedeljo šli na izlet — so slovenski brigadirji prišli domov izredno zadovoljni in z najlepšimi delovnimi in življenjskimi vtisi.

11. ŠPORTNE IGRE POŠ SLOVENIJE

Jutri in v soboto bodo v Novem mestu 11. športne igre POŠ Slovenije. Na Stadionu bratstva in enotnosti, na igriščih na Loki in pri OŠ, na igrališču ob „Krki“, v soboto pa se bodo odpravili na izlet na Bazo 20, kjer bodo ob priložnosti proslavi s kulturnim programom zmagovalnim ekipam predali pokale. Pokrovitelj športnih iger je Skupščina občine Novo mesto, glavni organizator pa OŠ Dragotin Kette.

Teslova plaketa

Krško: pozornost izumom

Danes ob 19. uri bo krška občinska raziskovalna skupnost v sejni dvorani A občinske skupščine pripravila priložnostno slovesnost, namenjeno pospeševanju gibanja za izume, tehnične izboljšave in racionalizacije. Pri raziskovalni skupnosti so pripravili za te namene poseben pravilnik. Za pomembnejše izume naj bi vsako leto podelili posebno Teslovo plaketo. Osnutek zanjo je izdelal priznani medaljer Stoviček iz Leskova. Hkrati s plaketo dobi nagrajenec še 2.000 dinarjev. Prvo tovrstno priznanje bo prejel Boris Pšeničnik s Senovega. Za večje tehnične izboljšave bodo podeljevali priznanja, za manjše tehnične izboljšave pa pohvale.

NOVO MESTO: FINALE DRŽAVNEGA PRVENSTVA

V soboto in nedeljo bo na kegljiščih pri Vodnjaku in Domu JLA finale državnega kegljaškega prvenstva. Naslov prvaka bo poskušala obraniti vrsta ljubljanskega Gradisa, za 1. mesto pa se bodo potegovali še Poštar (Split), Medveščak (Zagreb) itd.

N. G.

VREME

Do konca tedna bo še prevladovalo sončno in toplo vreme, le vzhite se bodo pojavljale nekoliko pogosteje. Trajnnejša dežja še ne bo.

VIKTOR AVBELJ-RUDI OB PRAZNIKU TOPNIČARJEV: „Današnji čas, razmere v svetu, notranji položaj in naloge nas navajajo, da se zatekamo v preteklost, da obujamo spomine, kakšne težave in naloge je bilo treba premagovati v NOB ...“ (Foto: D. R.)

Bodoči mornarji na obisku na Dolenjskem

9. junija v Novem mestu in Krškem posadka „Galeb“

Člani in gojenci šolske ladje „Galeb“, ki se bo 7. junija usidrila v koprskem pristanišču, bodo štiri dni gostje slovenske mladine. V soboto, 9. junija, bo 50 bodočih mornarjev obiskalo tudi Dolenjsko.

Gojenci Pomorske akademije bodo prišli v Novo mesto že v dopoldanskih urah. Najprej jih bo sprejel predsednik novo-meške občinske skupščine Marjan Simič in jim predstavil občino, nato pa bodo gostje odpotovali v Krško, kjer si bodo ogledali prvo jugoslovansko atomsko elektrarno. Mornarji se bodo spočili v dolenjskih „Benetkah“, Kostanjevi, v Novem mestu pa si bodo kasneje ogledali Muzej NOV in Dolenjsko galerijo. Obiskali bodo tudi Kočevski Rog ter se ustavili v Bazi 20.

Zvečer bodo mornarje v domu JLA sprejeli mladi Novomeščani. Pripravili jim bodo kulturni program, na katerem bodo gostom podelili plaketo Novega mesta ter Jakčevo reprodukcijo.

Dan poprej bo 50 predstavnikov dolenjske regije odpotovalo v Koper, kjer jih bo sprejel preostali del posadke šolske ladje „Galeb“.

Topničarji kot svetel zgled

Viktor Avbelj-Rudi ob jubileju partizanskih topničarjev v Dol. Toplicah

Dolenjske Toplice so ob svojem krajevnem prazniku v nedeljo spet gostile partizanske borce. Po slavnostni seji skupščine krajevnih skupnosti, na kateri so podelili priznanja zaslužnim krajanom, se je blizu četrdeset ljudi udeležilo proslave ob 35-letnici ustanovitve 1. slovenske artilerijske brigade, ki je začela zmagovito pot 7. maja 1944 v Laščah pri Dvoru.

Zbrane (med gosti so bili tudi Franc Leskošek-Luka, Janez Vipotnik, dr. Jože Brilej in drugi) je najprej pozdravil Jože Lukšič, predsednik sveta KS Dol. Toplice, zatem je partizanske topničarje predstavil Miha Mišič, prvi komandant brigade, skrbno pripravljen kulturni program so izvedli straška godba na pihala, domači in straški pevski zbor, recitatorji in folkloristi ter Franc Javornik, solist ljubljanske opere, slavnostni govor pa je imel Viktor Avbelj-Rudi, predsednik predstava SR Slovenije.

Tov. Avbelj je uvodoma prikazal zgodovinsko vlogo Dolenjskih Toplic, ki so bile že med obema vojnama pomembno žarišče naprednega delavskega gibanja na Slovenskem, med zadnjo vojno pa je bil ta kraj vselej pripravljen pomagati partizanom ter ima velike zasluge za nastanek in razvoj partizanske vojske na tem območju. Avbelj tudi ni obšel herojskega deleža, ki so ga med narodnoosvobodilnim bojem in revoluciji prispevali topničarji.

„Današnji čas, razmere v svetu, notranji položaj in naloge nas navajajo, da se zatekamo v preteklost, da obujamo spomine, kakšne težave in naloge je bilo treba premagovati v NOB, kako je bilo mogoče obvlado-

vati neštete naloge in probleme zaradi lastnosti, ki so odlikovale udeležence NOB,“ je poudaril tov. Avbelj in se zavzel, da se moramo še zmeraj zgleđovati pri partizanski požrtvovalnosti, delavnosti, enotnosti, prizadetosti. „Ob takšnih lastnostih je laže obvladovati tudi vse najvažnejše današnje probleme.“

(Nadaljevanje na 4. strani)

Za las nad polovico

Brežice: samoprispevek izglasovan z 51,9 odst.

Solidarnost je na nedeljskem referendumu v brežiški občini vendarle zmagala, čeprav se je tehtnica le za malenkost nagnila v prid samoprispevka. Odziv občanov je izredno velik. Glasovalo je 97,4 odst. volivcev. Za samoprispevek se jih je izreklo 9.192 ali 51,90 odst., proti jih je glasovalo 8.155 ali 46,05 odst., 363 glasovnic ali 2,05 odst. pa je bilo neveljavnih.

Zanimivo je, da so pokazali največ pripravljenosti za uresničevanje referendumskega programa v krajevnih skupnostih Pišce, Pečice—Križe in Bizeljsko. V Piščah je glasovalo za 94,9 odst. udeležencev, v Peščah 80,2 in na Bizeljskem 70,7 odst. Sledijo Kapele s 64 odst., Krška vas z 62,6 odst., Globoko z 59,5 odst., Brežice z 58,8 odst., Mrzlava vas s 57,2 odst. in Dobova s 54,4 odst. Rezultati iz Dobove so proti pričakovanju skromni, saj bo prav ta kraj izredno veliko pridobil. V sami Dobovi je bil izid dosti večji, pokvarilo se ga glasovnice iz okoliških vasi.

V vseh drugih krajevnih skupnostih je bil izid glasovanja negativen. Presenetile so Artiče, kjer se je le 45,2 odst. volilcev izreklo za samoprispevek, čeprav so v Artičah prav pred kratkim dobili novo šolo, za katero so zbirali denar vsi občani. Na desnem bregu Save samoprispevek ni bil izglasovan niti v Cerkljah,

niti v Skopicah, na Veliki Dolini, na Čatežu in na Jesenicah. Tudi volilci v neposredni okolici Brežic, v Sentiernartu in v Zakotu so se večinoma izrekli proti. Kmetje se ob suši in pezebi marsikje bojijo dodatne obremenitve, v mnogih krajevnih skupnostih pa se niso odločili za samoprispevek zato, ker v tem obdobju pri njih ne bo zrastle nič novega.

J. TEPPEY

Krški praznik — sedmi junij

Posvečen je spominu krških borcev

Danes praznuje krška občina. Sedmi junij je posvečen spominu prvih krških borcev, vrnitvi izgnancev in vsem, ki so darovali svojca življenja za svobodo.

Praznične prireditve se vrstijo že od minulega petka. Takrat so v Galeriji odprli razstavo olj slikarja Maksima Sedeja st., v Delavskem domu pa je bil tisti večer v gosteh mešani mladinski pevski zbor „La Capella — Roubaix iz Francije. Na istem koncertu je nastopil tudi mladinski pevski zbor Osnovne šole Jurija Dalmatina iz Krškega. V soboto so v galeriji brestaniškega gradu odprli razstavo mladih likovnikov samorastnikov, v nedeljo pa je bil v Krškem tradicionalni kegljaški turnir za pokal občine Krško.

Slavnostno sejo občinske skupščine so tokrat opustili, namesto nje pa so sinoči priredili akademijo in na njej podelili tudi najvišja občinska priznanja. Akademika Božidarja Jakca so ob tej priložnosti proglasili za častnega občana. Castni priznanji z medaljo Janeza Vajkarda Valvasorja sta letos prejela dva delovna kolektiva, tozdr Lisa Senovo za 15-letnico obstoja in OZD Transport Krško za 20-letnico obstoja in uspešnega razvoja.

Več o krškem občinskem prazniku še v posebni prilogi.

SUH ŠENTJERNEJSKI VODOVOD

Košnja sena gre v okolici Sentjerneja že h koncu, saj se je zaradi dolgotrajne suše trava začela stoje sušiti in kmetje hitijo, kolikor morejo. Mnoge skrbi, kako bodo preživeli živino, saj je sena polovico manj kot v povprečnih letinah.

Sicer pa suša pesti tudi ljudi v Sentjerneju, kjer v blokih nekatero stanovanja že tri tedne nimajo vode. Vodovod Srčanik—Sentjernej je bil odprt pred tremi tedni, vendar iz te smeri dosej še ni pritekla voda.

P.MIKLIČ

Suša pobira letošnjo letino

Požgani travniki, izsušena polja — Živinorejci že čutijo posledice — Sadja bo manj

Posavsko kmetijstvo tare spet nova nadloga. Za poplavo, pezebo in točo (ta je klestila samo v brežiški občini) je prišla še suša. Krško-brežiška ravnina je močno požgana. Travniki so ta čas sicer pokošeni, toda sena je malo.

V brežiški občini imajo nad 1300 hektarov zasejanih s koruzo. Veliko zrnja zaradi suše sploh ni vzklo, zdaj pa je sončna pripeka brez dežja močno zavrla razvoj te tako pomembne krmne rastline. Pri odkupu mleka že občutijo zmanjševanje kravjih čred. Tudi pitancev bo manj, ker kooperanti ne bodo pridelali dovolj lastne krme. Sušo občutijo vse okopavine. Sadjarji prav tako tarnajo. Posledice suše se bodo poznale v nasadih breskev in jablan, ribez si pa najbrž sploh ne bo več opomogel. Edino vinogradniki se za sedaj še ne pritožujejo.

Podobne težave, kot jih imajo na brežiškem območju, tarejo tudi Agrokombinat in kmete v krški občini. Kvaliteta prve košnje je bila zaradi suše precej slabša kot običajno. Tudi pšenice bo manj. Koruzne njive so razredčene in rastline močno zaostajajo v razvoju. Nepopravljivo škodo imajo tudi v novih nasadih jagod pri Agrokombinatu. Velike sitnosti imajo nadalje kooperanti, ki gojijo kumarice za predelavo. 15 hektarov jih imajo. Z zaliva-

slabšajo v nasadih jablan na Čanju pri Blanci. Če še kakšen teden ne bo dežja, drevesa ne bodo mogla razviti nastavkov za prihodnje leto, grozi pa tudi nevarnost, da bodo odpadli letošnji plodovi.

JOŽICA TEPPEY

KOČEVCI V VOJVODINO

Iz vsake republike in avtonomnih pokrajin bo letos šlo po 5 pionirjev na mednarodni tabor „Sutjeska“ v Vojvodino, razen njih pa še po 10 pionirjev iz 18 držav. Slovenske pionirje bodo tokrat zastopali pionirji Kočevja. Tabor bo julija, trajal pa bo 3 tedne. Kočevski pionirji bodo seznanili druge z bogato mevojno zgodovino svojega kraja in tudi s poveljni mi dosežki.

SONCE ŽGE — Letošnji maj je posekal vse rekorde, saj je v zadnjih petnajstih letih najbolj vroč pa tudi najbolj suh. Na Dolenjskem je zadnjič pošteno deževalo 3. maja. Prava poletna vročina je izpraznila suhokranjske vodnjake, pomankanje pa čutijo tudi povsod drugod. Vrtičkarji, ki imajo vrtove ob Krki, znese v teh dneh velike količine vode k paradizniku in drugim povrtninam. Meteorologi tudi za naslednje dni ne obetajo nič boljsega. (Foto: Janez Pavlin)

Le nekaj dni po svojem 87. rojstnem dnevu je jugoslovanski predsednik Josip Broz Tito odpotoval na novo pot miru, še eno v vrsti iskanj.

Razgovori in skupna sporočila, ki so jim sledila po obisku Alžirije, Libije in Malte, pričajo o rezultatu te poti.

Nova pot miru

Povsod so se potrdila enaka ali zelo sorodna stališča o najpomembnejših mednarodnih problemih, še posebej o kriznih žariščih in trenutnem stanju v gibanju nevrščeni — pa kajpak tudi odprla nova, širša obzorja za sodelovanje Jugoslavije z deželami ki jih je obiskal predsednik Tito.

Zdi se, da so vendarle bila — ob upoštevanju teže tudi drugih tem, o katerih je tekla beseda — topot v središču zanimanja tista vprašanja, ki zadevajo nevrščeno.

To je bilo potrebno iz več razlogov, največ zato, ker v svetu nevrščeni prevladuje prepričanje, da se je treba na šesto srečanje šefov držav in vlad, ki bo ob koncu poletja v Havani, pripraviti kar se da skrbno.

Te priprave so sicer običajne, toda topot toliko bolj potrebne, ker je prišlo v vrstah gibanja do nekaterih zastojev, ali drugače rečeno, do nekaterih razlik v pogledih na skupen cilj in pot, ki vodi do njega.

To kajpak ni nobena skrivnost in še celo ne tema, ki bi jo bilo treba zamolčati. Nasprotno: o zadregah govori nevrščeni odkrito, zavedajoč se, da jih je mogoče le v strpnem in razumnem dialogu odpraviti.

Predvsem gre za to, da nekatere države (Kuba, Vietnam, Laos in nekatere druge) iščejo nadaljnjo pot razvoja nevrščeni v tesnejšem sodelovanju in naslonitvi na socialistične države, ki da so, po njihovem mnenju, edini pravi in naravni zaveznik nevrščeni.

Velika večina držav članic ne sodi tako in vztraja, da je treba nevrščeno razvijati na njegovih temeljnih načelih, med katerimi je na prvem mestu boj proti blokovi.

Če bi se nevrščeni postavili ob stran enega izmed blokov (pa čeprav tudi tistega, ki nosi ime „socialističen“) bi tvegali, da izgubijo ne samo svojo samostojnost v odločanju in ukrepanju, marveč, da se postavijo v službo tujim interesom, ne pa svojim lastnim.

To kajpak ne pomeni, da velika družina nevrščeni nima skupnih interesov s socialističnimi državami ali pa so državam članicam gibanja tuje socialistične ideje, marveč zgolj in samo to, da je bil eden izmed razlogov za njihov obstoj že od vsega začetka ravno prizadevanje, da se bloki odpravijo in z njimi tudi vsi tisti viri napetosti, ki izhajajo iz blokovskega tekmovanja.

Pot predsednika Tita je to potrdila ravno v dneh, ko se je v glavnem mestu Sri Lanke, Colombu, začelo eno izmed najpomembnejših srečanj nevrščeni letos — sestanek zunanjih ministrov koordinacijskega biroja.

POLOVIČNO RAZUMEVANJE

Medtem se je v Manili na Filipinih končala peta konferenca Organizacije združenih narodov za trgovino in razvoj, ki so se je udeležili predstavniki kar 159 držav.

Trajala je štiri tedne, toda tik do konca je bilo videti, da bi lahko trajala še nekajkrat toliko brez pravega rezultata. Kompromise so dosleгли dobesečno v zadnjem trenutku in zdi se, da so tudi tej naglici primerni.

V njih ni nič dramatično novega in za tretji svet posebej ugodnega. Zahod in sever v načelu pristajata na nov mednarodni ekonomski red, nista pa voljna kaj prida konkretnega storiti, da bi se ta kaj kmalu uresničil.

JANEZ ČUČEK

ČETRT MILJONA BEGUNCEV — Zadnja skupina beguncev, ki je prispela iz Vietnami v Hongkong, je štela 1029 oseb, priplula pa je na petnajstih ribiških čolnih. S tem se je število beguncev v Hongkongu povečalo že na 34.000. Sicer pa menijo, da je na Indokitajskem tačas več kot 250.000 beguncev — nekaj iz Vietnami, večina pa iz Kampučije. (Telefoto: UPI)

Cene niso čudežna formula

Boljše uspehe bi prineslo sodelovanje „od njive do mize“

Na sejnih prodajajo pujske po 40 in več dinarjev kilogram. Večji prašiči za dopitanje so dražji, kot plačajo klavnice za pitance. Tako se seveda ne splača pitati za mesarje. Vojvodinske klavnice pa dobivajo v zadnjih tednih veliko več pitanih prašičev kot pred meseci. Že od lanske jeseni pa tam ni dovolj mleka, vtem ko ga slovenske mlekarne zberjo več kot lani.

Kaže, da so vojvodinski kmetovalci zadovoljni s sedanjo odkupno ceno prašičev 25 do 26 din za kilogram, oziroma 83 par za mesno enoto. Veliko je odvisno tudi od povezovanja mesne industrije z rejci prašičev preko kmetijskih organizacij. Vtem ko nekatere klavnice koljejo v zadnjih tednih toliko prašičev kot lani, ko so klicali na pomoč materialne rezerve, ker niso vedeli, kaj z mesom, jih druge dobijo precej manj. Skupen odkup se je od lanske pomladi nekoliko zmanjšal, vendar je precej večji, kot so v začetku leta predvidevali za ta čas.

Odkup mleka pa gre navzdol, ker so z odkupno ceno manj zadovoljni kot pri prašičih. Redijo manj krav kot pred leti, zato imajo tudi manj telet za pitanje. Iz drugih krajev bi jih

radi vzeli več 10.000 glav, kar kaže, da raje pitajo goveda kot redijo krave.

Razmere niso enake po vsej državi. Kar se nekje splača bolj, se drugod manj, ali enotne cene na enotnem jugoslovanskem trgu ne dovoljujejo, da bi vsaka republika ali celo občina pridelala vse vrste hrane za svoje prebivalstvo. S koruzo, ki je veliko pridelajo na žitorodnih območjih, se menda bolj splača pitati prašiče in goveda, kot rediti krave. Kjer je veliko travnega sveta za pašo krav, pa je menda donosnejša prireja mleka.

Taka ugibanja se porajajo ob nekaterih računih, češ da bi pri nas morali biti pitani prašiči po 30 din kilogram. Koliko prašičev bi spitali večji pridelovalci koruze, če bi jih tudi tam odkupovali po taki ceni? Ali jih ne bi bilo spet preveč kot pred letom dni?

Podobno velja za razne kmetijske pridelke. Na malih posestvih našega gričevnatega sveta nekaterih ni moč pridelati z enakimi stroški kot na večjih ravninskih parcelah. Ni pa niti moč zvišati odkupne cene tako, da bi ustrezala vsem kmetovalcem, saj pri nekaterih pridelkih gre za več kot 10 %.

Kdor želi tudi tako hrano od domačega kmetijstva, mora kriti razliko med stroški in ceno. To pa je lahko zelo draga rešitev. Bolje je preusmerjati pridelovalce za cenejšo proizvodnjo, čeprav so za začetek potrebne večje naložbe. Samo s cenami ni moč dovolj usmerjati vsega kmetijstva. Najuspešnejše bo sodelovanje vseh udeležencev pri pripravi hrane od njive do mize, ki se ne bo omejevalo na ozko občinsko območje.

JOŽE PETEREK

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Že nekaj tednov je slišati bolj ali manj jecljave informacije o neredni preskrbi naših letališč s kerosinom, s tem problemom se je drastično soočil tudi brniško letališče. Potreben je bil intervencijski dovolj goriva.

Slišali smo, tako zagotavljajo vsi — od uvoznikov, proizvajalcev in distributerjev, da je posredi vprašanje višjih cen kerosina, da se rafinerijam preprosto ne splača izdelovati tega derivata, ker da je pre poceni.

Izsiljevanje je napad na samoupravo

Če ima kdo sploh namen, da v takih primerih blati samoupravno dogovarjanje in sporazumevanje, potem je ta namen viden (v vseh obrisih) v tem primeru. To pa je že neposreden napad na samoupravno bistvo socialističnega, samoupravnega sistema. Da je tisti, ki se poslužuje v bistvu izsiljevanja, povsem „prešpical“ lekcijo o družbeni lastnini, je več kot na dlani.

Zveza komunistov je povsem jasno poudarila, da je vsaka večja motnja pri preskrbi z življenjskimi potrebščinami hudo kočljiva zadeva. Če je pri preskrbi z letalskim gorivom posredi „zaplaniranje“, morda izjemno hude motnje na svetovnem tržišču, potem velja to razumeti. Toda če ni boljših argumentov, kot je „dvojezičnost“, ko gre za iskanje skupnega jezika za določitev cen kerosina, potem je treba takšno prakso zavrniti in ji s politično akcijo porezati peruti, sicer se bo resnično zagrizla v samoupravne stebre.

Dokaz več, da gre prav za slednje, tiči tudi v času, ko se soočamo s problemom.

MILAN MEDEN

Tik pred pragom turistične sezone smo. In zunaj naših meja čakajo tudi propagandistični volkovi, ki jim pride prav vsaka malenkost, da v zamejo Jugoslaviji njen ugled.

Kakorkoli že: s težavo, trudom, samodrekanjem, samodisciplino in predvsem delom priborjeni rezultati socialistične, samoupravne preobrazbe Jugoslavije ne smejo biti postavljeni pod vprašaj. In toliko huje je, če so oblastni organi vedeli za motnje, ki lahko nastopijo, a niso pravočasno ukrepali.

AKCIJA MNOŽIC

Predsedstvo CK ZKS je razpravljalo o delovanju Socialistične zveze v naši republiki. Razprava je bila namenjena oblikovanju novih pobud za demokratizacijo frontno organizirane Socialistične zveze, ki mora biti organiziran prostor za akcijo množic. Pri tem so člani predsedstva poudarili, da ima Socialistična zveza v Sloveniji svojo bogato tradicijo, grajeno v OF in je kot taka nezamenljiva sila za polnokrvno uveljavitev človeka in njegovega dela.

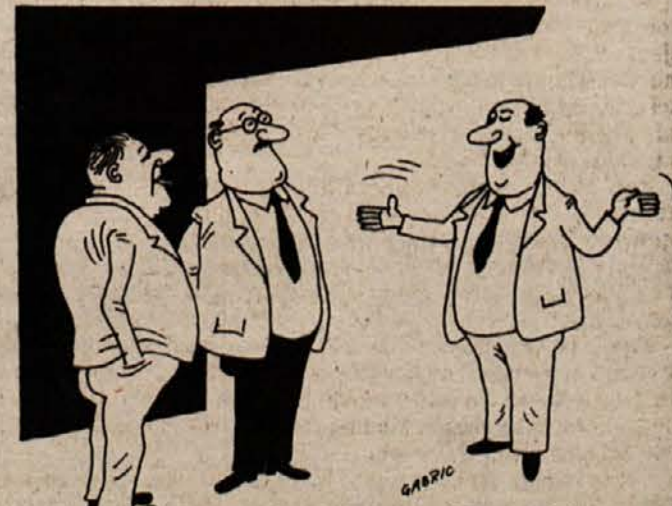
UGODNI KAZALCI

V Jugoslaviji se kljub subjektivnim ter objektivnim težavam vendarle približujemo načrtovani letni stopnji rasti družbenega proizvoda in sicer na ravni 6 odstotkov (načrtovali smo 6,5). V prvih treh letih uresničevanja srednjeročnega plana je tudi industrijska proizvodnja blizu predvidevanjem: dosegli smo 7,1-odstotno rast letno, predvideli pa smo 8-odstotno.

Družbeni proizvod nam že deset let raste po sorazmerno visoki poprečni stopnji okoli 6 odstotkov, kar je glede na nekatere izrazito neugodne tokove v gospodarjenju v tujini zelo dobro.

— Nocoj ne moreva pobegniti, ker imava neparno številko!

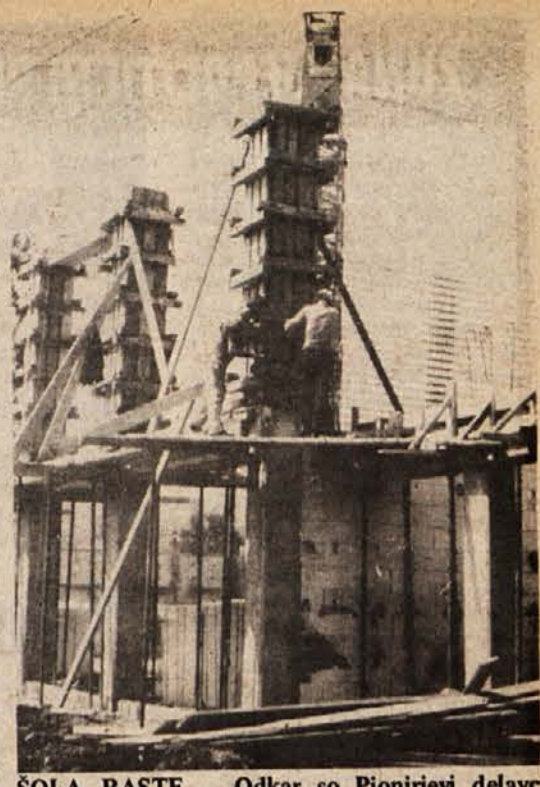

— Mislim, da se bo problem zaposlovanja mladih strokovnjakov rešil sam od sebe. Ščasoma bodo prenehali biti mladi...

KAJ JE POVZROČILO STRAHOVITO nesrečo letala DC-10, v kateri je izgubilo življenje skoraj 300 potnikov, bo nekaj časa ostalo skrivnost, kaj kljub zelo natančnim preiskavam so mnenja o vzrokih katastrofe še vedno deljena. Nekaj časa so menili, da je nesrečo povzročil slab vijak, s katerim je bil pritrjen motor na krilo, toda najnovejše novice trdijo, da to ni bil resnični (ali pa vsaj ne edini) razlog za katastrofo. Po trditvah strokovnjakov naj bi bili krivi tudi posadka in nemani tudi utrujenost kovine, iz katerih so bili izdelani nekateri pomembni deli letala. Preiskava se nadaljuje in ena izmed posledic je tudi precejšnja zmeda v mednarodnem letalskem vozniškem redu, kjer so nenadoma nastale velike praznine zato, ker so letalske družbe začele natančnejše pregledovati svoja letala DC-10... Bolje to, kot pa nove katastrofe...

TAČAS PA PRIHAJA IZ AMERIŠKIH VOJAŠKIH institutov novica, ki vznbuja srh. Trditvo, da so iznašli neko novo sredstvo, s katerim bodo (s pomočjo satelitov) lahko popolnoma natančno določili položaj slehernega vojaškega objekta, tanka, letala, utrdbe in celo vojaka in ga potem kajpak tudi toliko lažje uničili... In to vse v trenutku, ko so sicer usta državnih kov polna sladkih besed o miru in varnosti. In če smo že pri vojaških stvarih, dodajmo še eno novico na to temo: iz zahodnih virov se je zvedelo, da so oblasti Severnega Jemena začele najemati pilote s Tajvana (Formoza), ki se sedaj pripravljajo na morebitno nadaljevanje boja z entami Južnega Jemena (ki jih po nekaterih viih poučujejo kubarski instruktorji) na — ameriških letalih... Vsakdo najde priložnost zase...

DA PA NE BO VSE TAKO OTOŽNO v današnji rubriki, dodajmo še novico iz Zvezne republike Nemčije. Tu so namreč znamenitemu violinistu Yehudu Menuhinu podelili posebno nagrado v vrednosti 25.000 zahodnonemških mark in sicer zato, ker „je njegova glasbena poustvarjalnost veliko prispevala k miru in razumevanju na svetu“. Vendarle nekaj pametnega...

UREJENA KLIMA – Dolgotrajna suša hudo zdeluje poljščine in vrtnine. Ker cvetličarstvo in vrtnarstvo Silve Fric iz Šmarja izpodriva žaga, si blizu doma omislila sodoben plastenjak. Naprave bodo samodejno skrbele za ustrezno klimo na 480 kvadratnih metrih ne glede na vreme. (Foto: ŽELEZNIK)

V PROSTEM ČASU NA UDARNIŠKO – Denarja za ureditev okolice šole je vselej premalo, zato se na marsikateri šoli sami lotijo manjših posegov. Na OŠ XII. SNOUB v Brsljinu so pionirji priskočili na pomoč večjemu hišniku šole, saj bodo jama za skok v daljino, sami potrebovali. (Foto: J.PAVLIN)

VAJA NA TRŽNICI – Štab za civilno zaščito KS Center v Novem mestu je 29. maja na tržnici pripravil vajo z vsemi enotami CZ. Prikazale so uporabo ročnih gasilnih aparatov, oskrbo ranjenec, pa tudi praktično uporabo priročnih in serijskih sredstev za dekontaminacijo. (Foto: J. Pavlin)

ŠOLA RASTE – Odkar so Pionirjevi delavci napredovali od temeljev dalje na močvirnatem terenu za kostanjeviško osnovno šolo, delo hitre je napreduje. Ko so vlivali ploščo, je delavnih trajal do naslednjega jutra. Na sliki: vztrajno rasti tudi telovadnica. (Foto: ŽELEZNIK)

Izguba ob treh izmenah vse leto

V krški tovarni celuloze in papirja proizvodnja vse večja, uspeh pa slabši

DELALI BODO POD PROMETOM

Inženirska enota JLA, ki bo nadaljevala rekonstrukcijo ceste pod Tržiščem dalje, bo morala opravljati dela pod prometom. Republiška skupnost za ceste se namreč ne strinja z odškodnino, ki bi jo morali dati občinskim cestam, če bi cesto ob Mirni zapli. Težji promet bo moral vseeno čez Krško. Kdor se bo z osebnim avtomobilom hotel dregniti skozi gradbišče, bo to lahko storil, če zavade ne bo izbral poti čez hribe. Podjetje Slovenija – ceste je potegnilo pred nedavnim asfalt od Trate vse do pod Tržišča. Prav do Malkovca je mogoče sedaj že po asfaltu od avtomobilске ceste sem-

Krška Tovarna celuloze in papirja Djuro Salaj zalaga s papirjem 80 odst. tako imenovanega jugoslovanskega tiskanega komunikacijskega sistema. Izpad papirnega stroja lahko onemogoči izid najpomembnejših dnevnikov v državi naslednji dan. Na delavcih te tovarne je velika odgovornost. Toda že nekaj let tovarna dela na robu rentabilnosti. Štirje tozdi so ob zaključnem računu za lansko leto zapisali znatne rdeče številke za izgubo, v letošnjem prvem četrtletju je bilo takih tozdv šest. Skupna izguba je samo v tem četrtletju znašala 39 milijonov dinarjev.

V tovarni ne držijo rok križem. Pravkar je v javni razpravi 93 strani obsežen sanacijski program. Izkoriščenost opreme je pravzaprav popolna, saj teče proizvodnja v treh izmenah neprekinjeno vse leto.

Vseeno so dobesedno dali pod lupo vsak strošek. Iskanje notranjih rezerv je prvenstvena naloga, opozarjajo samokritično v krški Celulozi. Letošnja proizvodnja in prodaja krške tovarne sta večja od lanske, poslovni uspeh pa je veliko slabši. Čez vse meje jim uhajajo stroški za reprodukcijski in drug material. V prvem četrtletju so bili stroški višji za 14 odst., celotni prihodek pa je bil višji le za 10 odst.

Mnogo naporov so vložili v dogovarjanje z dobavitelji surovin. Tako imajo z gozdnimi gospodarstvi sklenjene dohodkovne odnose po načelu skupnega prihodka, s štirimi slovenskimi papirnicami pa na osnovi skupnega dohodka. Nemalo dogovarjanja je bilo s skupnostjo jugoslovanskih časopisnih podjetij. Z njimi so nazadnje dosegli soglasje za 17-odst. povečanje cen papirju. Da je dogovarjanje eno, odločanje zveznega zavoda za cene pa drugo, kaže tudi ta primer. Zavod za cene namreč omenja le 13,5 odst. podražitev. V tovarni so pred velikimi nalogami za naslednje plansko obdobje. Ureditev tržnih razmer je tudi zato neodložljiva naloga.

A. ŽELEZNIK

»Dolenjski list« v vsako družino

MLADI ZADRUŽNIKI SPOZNALI KS OTOČEČ

V dopisno šolo mladih v kmetijstvu pripravljajo jo RK ZSMS, Zadruga zveza Slovenije in Kmečki glas) smo se vključili tudi člani aktivna mladih zadrugnikov, ki deluje v okviru novomeškega KSC Grm. Prva zaokrožena tema dopisne šole je bila krajevna skupnost, v katero se bomo vključili po izgradnji novih prostorov KSC na Trški gori. Tako smo se zadnjega maja na Otočcu pogovarjali s predstavniki tamkajšnje krajevne skupnosti o njihovi organiziranosti, delovanju delegatskega sistema, o delu družbenopolitičnih organizacij in društev itd. Prišli smo do spoznanja, da Otočani uspešno rešujejo težave, s katerimi tudi njim ne prizanaša sodobni čas, ter si želimo, da bi bili stiki med otoško krajevno skupnostjo in KSC še tesnejši. Med dokazi, da bo res tako, je tudi naša sobotna mladinska delovna akcija na Trški gori. Z nami so delali tudi otoški mladinci.

MARKO NARED
KSC Grm

Za vse je premalo

V Iskri tri milijone za stanovanjsko gradnjo

V semiški Iskri se bo po predvidevanjih v letošnjem letu v skladu za stanovanjsko gradnjo zbralo nekaj več kot 3 milijone dinarjev; od tega bo nekaj več kot milijon šlo za odplačilo kreditov, milijon bodo vezali pri banki za gradnjo stanovanj v blokkih, dober milijon pa bo na voljo za stanovanjska oziroma gradbena posojila delavcem. Ker je od lani ostalo 21 prošenj, do srede aprila pa jih je komisija dobila še 45, bi potrebovali, če bi hoteli ustreči vsem prošilcem, skoraj pet milijonov dinarjev. Vsak prošilec pa mora imeti najmanj 30 odst. lastne udeležbe pri gradnji. Kljub temu bo imela komisija pri dodeljevanju posojil težko delo.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Dobersek

Razen boleznih napadajo vinsko trto tudi nekateri škodljivci. Med njimi ponekod povzročijo največ škode

Grozdni sukač

Pri nas sta dve vrsti grozdnega sukača:

- enopasasti grozdni sukač (Clysia ambiguella),
- križasti ali pisani grozdni sukač (Polychrosis ali Eudemis botrana).

Oba sta iz rodu metuljev (Lepidoptera) zavijačev (Tortricidae). Gosenice obeh metuljev delajo ponekod, koder se pojavijo, precejšnjo škodo na cvetujske trte, pozneje pa tudi na jagodah. Junija, ko cvete trta, objedajo gosenice cvetne brste gozdičev, ti se posušijo in te suhe brste gosenice spredujejo v klobčič. Odtod tudi domače ime za tega škodljivca „seneni črv“. V avgustu gosenice drugega, pri križastem sukaču tudi tretjega, rodu vrtajo jagode in povzročajo črvihost jagod. Na tako poškodovanih jagodah se naseli glivica gnlobe (Botrytis), grozdičje gnije. V navrtane jagode se poleg gnlobe naselijo glivice acetne kisline, jagode se skisajo in odtod tudi drugi naziv za tega škodljivca – „kiseljak“. Tako poleg direktne nastane še indirektna škoda, ki je dostikrat večja od direktne.

Obe vrsti grozdnih sukačev delata škodo na enak način, le križasti grozdni sukač je pri nas pogostejši. Metulj križastega grozdnega sukača ima pepelnato siva krila s temnejšimi povprečnimi lisami in leta podnevi in ponoči, enopasasti grozdni sukač pa ima sprednja krila rumena, s črno rjavo prečno liso in leta samo ponoči. Gosenice križastega sukača so rumeno zelene, z rumeno glavo, gosenice enopasastega sukača so pa rjavo rdeče, s črno glavo. Križasti sukač ima tri rodove na leto, enopasasti pa dva. Bube sukačev prezimijo v razpokah na trti in kolih v zapredkih iz belih niti, pri enopasastem sukaču še z delci skorje. Ko trta odžene, se pojavijo metulji, vendar ne vsi naenkrat, vzletavanje se zavleče do začetka junija. Samice metuljev odlagajo do 1 mm velika rumenkasta jajčeca (pri enopasastem sukaču imajo jajčeca rdeče lise), do 100 po številu, posamično na cvetne brste in peclje grozdičja. Največ jajčec odloži samice pri toploti 20 do 25°C. V približno 10 dneh se izležejo gosenice, ki se zavlečejo v cvetne brste in cvetje trte ter ga objedajo. Napadeni cveti se posušijo in na grozdičjih (kabrnkih) se pokažejo seneno suha mesta. Konec junija se gosenice zabubijo na trti med zelenjem in čez nekaj dni, to je od začetka do srede julija, imamo metuljčke drugega rodu. Sedaj odlagajo samice jajčeca na grozdičje jagode. Iz jajčec

izlegle gosenice se zavrtajo v notranjost jagode. Vsaka gosenica tako pokvari več jagod. Križasti grozdni sukač se ponovno zabubi in konec avgusta do srede septembra imamo metulje tretjega rodu, ki odlagajo jajčeca zopet na grozdičje jagode, izlegle gosenice pa se zarijejo v notranjost jagode. Odrasle gosenice tretjega rodu križastega sukača se zabubijo na trti ali na opori trte, kjer prezimijo.

Zatiranje

Najbolje je, da opazujemo let metuljev in po tem določimo čas škropljenja z ustreznim strupenim sredstvom, insekticidom, ki ga v tem času dodamo fungicidu, s katerim škropimo proti peronospori. Od insekticidov za zatiranje grozdnih sukačev je v prodaji

Dipterex-SL-50

Sredstvo se odlikuje po sorazmerno majhni strupenosti za ljudi in toplokrvne živali. Rastlinski sokovi ta strup kmalu razkroji in ni nobene nevarnosti, da bi se v rastlini nakopičil. Sredstvo je brez posebnega vonja in ne vpliva na okus grozdičja. Karenca je 14 dni. Sredstvo uporabljamo v koncentraciji 10 dekg/ha na 100 litrov vode. 10 dkg stane 27,68 din.

Dipterex 5 prašivo ima isti učinek in ga uporabljamo v količini 25 do 30 kg/ha.

Basudim 20 Wp

uporabljamo v koncentraciji 20 do 25 dekg/ha na 100 litrov vode. Stane 72,10 din/kg. Basudin je novo ime za diazinon. Karenca je 14 dni. Imamo enak smrtonosni učinek na žuželke kot Parathion, vendar pri normalni uporabi ni tako nevaren. Rok uporabnosti je 2 leti.

Ultracid 40

Proti sukačem ga uporabljamo v 0,08 do 0,10-odstotni koncentraciji. Stane 281,50 din/kg. Karenca je 35 dni. Sredstvo prištevamo med hude strupe. Najprej ga je treba v manjši posodi zmešati z malo vode v kašo in šele nato vliti in zmešati z ostalim škropivom. Ne smemo ga mešati s škropivom iz modre galice ali iz žveplenoapnene brozge.

Druge insekticide, ki jih za zatiranje škodljivcev v vinogradu, konkretno za zatiranje sukačev priporočajo, na primer: Orthene, Dimeton, Fasfamid, Phosvel 36 EC, ni v prometu, zato jih ne bomo opisovali.

DT

Sejmišča

NOVO MESTO: Vročina in poljska dela so zavrli kupčijo. Naprodaj je bilo le 285 pujskov, prodanih pa 117. Stali so od 700 do 1.000 din. Na sejem so rejci prignali tudi 26 glav goveje živine, prodali pa samo 8. Voli so veljali 26,50 do 28 din, krave pa 17 do 23,50 din kilogram žive teže. Mlade živine ni bilo v prodaji.

BREŽICE: Na sobotni sejem so prodajalci pripeljali 365 pujskov in 8 nad tri mesece starih prašičev. Lastnika je menjalo 213 živali; pujski so bili po 40 do 41 din, nad tri mesece stari prašiči pa po 26 do 27 din kilogram žive teže.

PRAVNA POMOČ TUDI NA SODIŠČU

Za pravno pomoč občanom je v Brežicah dobro poskrbljeno. Na občinskem sodišču dajejo strankam pravne nasvete vsako sredo od sedmih zjutraj do štirih popoldne, na zemljiški knjigi pa tudi ob petkih. Če si stranka zaradi slabih gmotnih razmer ne more privoščiti odvetnika, ji izjemoma sestavijo tudi vlogo. Brzplačne pravne nasvete dobijo občani še na občinskem svetu Zveze sindikatov in na sodišču združenega dela, sicer pa imajo na voljo tri odvetniške pisarne.

Kmetijski nasveti

Spet čakali na patrone

Tudi letos so prenekateri kmetovalci ponovili napako. Namesto da bi v drugi polovici neobičajno vročega in sušnega maja travnike pokosili in spravili manjši, vendar dobri pridelek, so čakali, da s koledarjem pridejo „pravi svetniki“ – in z njimi, pogosten junjski dež. Moča bi najbolj koristila naslednji košnji, seveda če bi poprej travnike dognojili z dušičnimi gnojili, tako kot delajo na primer na Bavarskem, kjer travnike kosijo štiri do petkrat, po košnjah pa potrosijo skupno sto in več kilogramov čistega dušika na hektar.

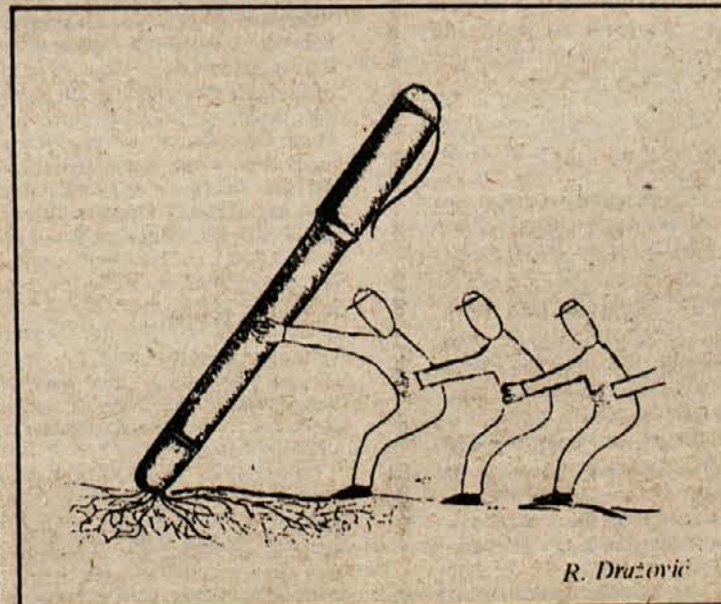
Večkratna košnja dobesedno sili tudi k temu, da zeleno krmo konzerviramo na najboljši, najuspešnejši način, to je s siliranjem. Brez tega si reje krav molznic niti zamišljati več ne morejo. Kisanje krme s travnikov pa je zaradi sorazmerno velike količine beljakovin – zlasti v mladi travi – zahtevnejše opravilo od, denimo, kisanja silazne koruze. Upoštevati je treba nekatera odločilna pravila.

Prvo pravilo določa čas košnje in siliranja. Najboljšo krmo da trava v času lánenja. Da se bo dobro kisala, mora biti poprej primerno uvenela, da bo v krmi večji odstotek sladkorja, brez katerega ni zelenega mlečnokislinskega vrenja. Če je v travi več metuljnic, to je detelj, mora biti bolj uvenela kot sicer, preden gre v silos.

Tretje pravilo določa, da lahko travo pred siliranjem bolj uvenimo in spravimo na manjši prostor, če jo poprej zremo na do 2 cm dolžine. To delo zmorejo v zadostni količini le ustrezni stroji, ki hkrati pobirajo zeleno maso in s tem zelo olajšajo sicer zelo težavno delo pri siliranju.

Če je vreme nenaklonjeno in se odkosa ne da primerno uveniti, si je mogoče pomagati s kemičnimi dodatki, konzervansi, kot sta arbosil in kofasil; zanju priporočajo, da ju dodajamo 2 do 3 kg na eno tona silazne trave, enakomerno razporejeno.

Inž. M. L.

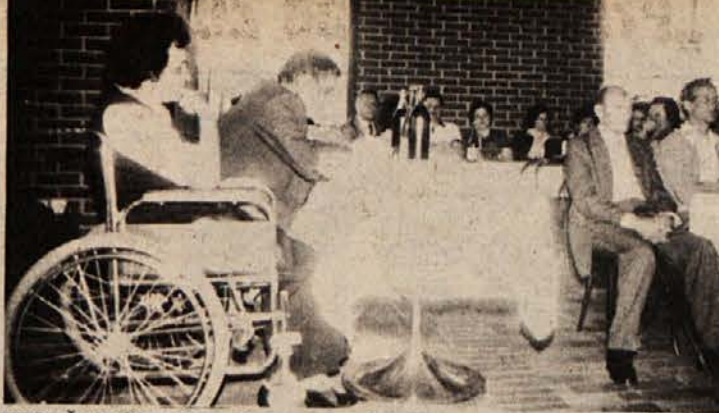

R. Dražović

Topničarji...

(Nadaljevanje s 1. strani)

nje po delu še ni dosledno. Ve se, kdo je odgovoren za odpravljanje takih nevarnih stanj, dolgoročno naloga pa mora biti uspešno izvedena, sicer bo čedalje težje obvladovati gospodarska gibanja. „Zato moramo vse oblike porabe — investicijsko, osebno, splošno in skupno — nujno uskladiti z realnimi možnostmi, z obsegom razpoložljivih sredstev; dohodke zaposlenih je nujno treba vezati na delovne uspehe, ... ukrepati je treba proti razmetavanju, proti vsakršni podkupljivosti, za odpravo vzrokov izgub v gospodarstvu itd.“ je med drugim dejal tov. Avbelj in nakazal še vrsto drugih nalog, ki čakajo nas vse, cilj pa je: stabilno in smotno gospodarjenje.

USPEŠNO DELO — Društvo multiple skleroze Slovenije, ki ga je od ustanovitve dalje vodila Ivanka Palman iz Kočevja (prva levo), je doseglo že precej uspehov. Na fotografiji: z zadnjega občnega zbora v Kočevju. (Foto: Primc)

Sam sebi najboljši zdravnik

Pravice tudi bolnikom z multiplo sklerozo — Veliki uspehi mladega slovenskega društva, ki ima sedež v Kočevju

Glavna naloga Društva multiple skleroze Slovenije bo še naprej boj, da bo multipla skleroza vnesena v program zdravstvenega varstva in da bo tudi predvišena za zdraviliško zdravljenje, kot je že v drugih republikah. Tak je bil sklep občnega zbora tega društva, ki je bil nedavno v Kočevju, udeležilo pa se ga je 108 članov — bolnikov in njihovih spremljevalcev iz vse Slovenije.

Multipla skleroza (MS) je že prišla v predlog enotnega programa zdravstvenega varstva, ob sprejetju programa pa je bila iz njega izločena. Zato morajo bolniki plačevati soudeležbo (participacijo). Na to odločitev se je društvo MS sicer pritožilo, odgovora pa še ni dobilo.

Spregovorili so se o različnih načinih zdravljenja oziroma lajšanja te, za zdaj še neozdravljive bolezni. Menili so, da se vsak poslužuje pač tistega načina, ki mu najbolj koristi. Pri tem so omenili vse, od raznih maščobnih diet do sprohodov, fizioterapije, telovadbe, zdravljenja v naravnih in drugih zdraviliščih (Gornja Trepča, Atomske toplice v Podčetrniku, morje) itd. Posebno pa so poudarili, da je za bolnika najpomembnejše, če ne obupuje, če se tudi sam spoprime z boleznijo. Tako je bolnik, ki je bil 7 let privezan na posteljo, danes pa že sam hodi, poudaril: „Noben zdravnik ti ne bo pomagal, če si ne boš pomagal sam. Obupati ne smeš, ker boš potem prišel v invalidski voziček in v njem obsedel. Tudi razni domovi za nas niso preveč priporočljivi, saj v marsikaterem vlada malodušje ali celo brezdušnost!“

Društvo MS je sicer mlado, a je kljub temu doseglo lepe uspehe. Zdržilo je člane, poskrbelo za razne oblike zdravljenja, za novo leto obdarilo člane, vedno bolj uspešno sodeluje z Zavodom za rehabilitacijo invalidov, kupili so poslovne prostore, člani bodo dobili navodila za razbivanja doma, organizirali izlete, socialno ogroženim podeljujejo enkratno pomoč, dopisujejo v svoje glasilo itd.

Dosedanja predsednica društva je bila Ivanka Palman iz Kočevja. Na

občnem zboru so izvolili tudi novo vodstvo, v katerem so razen nje še

Za bolj urejene skupnosti

Regionalni posvet v Novem mestu — Pripravljeni delovni osnutki štirih novih zakonov — Do izraza demokratičnost

Na regionalnem posvetu za uslužbenca in tajnika občinskih skupnosti socialnega varstva, ki je bilo 4. junija v novomeški športni dvorani, so predstavniki novomeške, metliške, črnomaljske, trebanjske in kočevske skupnosti obravnavali delovne osnutke štirih novih zakonov: zakona o skupnostih socialnega varstva, o družbenem varstvu otroka in skupnosti otroškega

varstva, o vzgoji in varstvu predšolskih otrok in zakona o socialnem skrbstvu.

Namen posvetovanja je bil, da se na njem udeleženci temeljiteje seznanijo z nekaterimi novostmi, ki jih prinašajo osnutki, tako da bodo lahko vodili uspešne razprave v delegacijah. Od dobrih razprav je odvisno, ali bo v dokončnem besedilu vsak od omenjenih zakonov odražal dejansko demokratično voljo vseh zainteresiranih. Hkrati pa so na posvetu obravnavali programe skrbi za otroke v mednarodnem letu otroka.

Za vse štiri delovne osnutke, ki jih bodo obravnavali v republiški skupščini že ob koncu tega meseca, velja, da so sestavljalci vnesli vanje določbe novega zakona o skupnih osnovah svobodnega družbenega dela in nekatere elemente nastajajočega zakona o družbenem planiranju. Novi zakoni naj bi tako pospešili uresničevanje različnih oblik svobodne menjave dela, t.e. pa jih morebiti celo zavirali, kar se je včasih v preteklosti tudi že dogajalo.

MIIM

OTROŠKA IGRA Z VŽIGALICAMI

29. maja dopoldne je zgorlo gospodarsko poslopje Jožeta Petrica na Radovici. Požar je uničil hleve in senik, upepelil voz, vejalnik, les, seno, poginila je svinja. Ogenj je zajel in uničil tudi leseno sosednjo hišo. Med gašenjem je opeklo lastnika in četr; odpeljali so ju v novomeško bolnišnico, kjer so očeta obdržali na zdravljenju. Škodo so ocenili na 460.000 din. Vzrok nesreče je bila otroška igra z vžigalicami.

SEMIČ: STREHA NAD IGRIŠČEM?

Prireditve v Semiču povzročajo organizatorjem precejšnje skrbi, saj nimajo nobenega večjega pokritega prostora, in imajo zato vsaki organizaciji prireditve precejšnjo riziko zaradi vremena. Zato so prišli v Semiču na idejo, da bi igrišče Partizana pokrili z zložljivo streho, kar je sicer precejšnja investicija, ki pa bi se obrestovala v nekaj letih. Laže bi to investicijo zmogli, če bi pri uresničitvi pomagale vse organizacije iz Semiča in tudi širša družbena skupnost. Za letošnje Semiške igre v nedeljo, 24. junija, ta ideja sicer še ne bo uresničena, do jeseni pa se bodo že pogovorili o nekaterih drobnostih celotne zamisli.

F. DERGANČ

Vpeti v načrtovanje

Proslava ob 35-letnici organizirane geodetske službe

Pod pokroviteljstvom Dolenjskega geodetskega društva in izvršnega sveta krške občinske skupščine je bila 1. junija v krškem delavskem domu proslava in otvoritev razstave ob 35-letnici ustanovitve geodetske službe v republikah.

Del razstave je pripravljen enotno za vso Slovenijo. Z drugim delom se nevidljivo vključujejo domačini, tokrat Dolenjsko geodetsko društvo z gradivom iz vseh treh posavskih občin. Obiskovalec razstave lahko že iz te razstave razbere marsikaj o širšem poslanstvu te službe. Sodobna slovenska geodetska služba se vključuje v številne naloge, ki jih nalaga sistem družbenega načrtovanja. Na razstavi je ob pomurskem zgledu zložb zemljišč prikazan tudi domači primer komasacije na Krškem polju pri Kalcah-Naklem. Med zgodovinskih zanimivosti velja omeniti regulacijski načrt Sevnice po požaru iz leta 1854 in Krulejev zemljevid Jugoslavije iz leta 1917.

O dolgoročnih nalogah geodetske službe so govorili na posebni tiskovni konferenci. Direk-

tor republiške geodetske uprave inž. Milan Naprudnik je podobno kot dan poprej v slovenski skupščini, orisal široko dejavnost te službe, od predlogov za vključitev v svobodno menjavo dela do širše uporabnosti mnogih podatkov in raziskav za druge stroke.

A. ŽELEZNIK

PRED NOVIMI NALOGAMI — Najzaslužnejšim geodetom so podelili častno članstvo: inž. Jurancu iz Krškega in inž. Žbontarju iz Brezice, dolgoletnim sodelavcem pa priznanje. Na sliki: inž. Jenič, predsednik Dolenjskega geodetskega društva, in inž. Lesar iz Zveze geodetov

KMEČKA OHCET PO DOLENJSKO — Letos v Ljubljani po daljšem odmoru spet pripravljamo kmečko ohcet. Novomeščani lahko rečemo, da jim pripravljamo konkurenco, za katero je že prejšnjo soboto poskrbela folkdorna skupina „Kres“ s poroko svojih plesalcev Zofije in Jožeta Redka. Trije okrašeni lojtni vozovi s plesalci v narodnih nošah so skoraj vso soboto krožili po mestu, in če se jih ni videlo, se jih je prav gotovo slišalo. (Foto: J. Pavlin)

Bogata revolucionarna tradicija na Dolenjskem

Piše: Franček Saje

9

„Ideje socializma morajo navdati vse sloje in posebno največjega, kmetijsko maso, sicer ni upati na zmago teh idej in na boljšo prihodnost naroda... Zadruga je, če ne popolnoma socialistično sredstvo gospodarstva, pa gotovo najboljša šola, najboljše vezbanje v socialističnem duhu, življenju, gospodarjenju in delu.“

Dr. Slanc je kritiziral tedanje klerikalno kmečko združništvo — „farovške, baje Raiffaisenove posojilnice. (Nismo še slišali ali brali, da je katera takšna zadruga porabila dobičke v povzlglo kmetijstvu). — Morebiti da tu in tam po malem delujejo nekatere mlekarke zadruge, konzumni zadrugi v Metliki in Vidmu pri Dobrem poiju se še držita pokonci in nemara sta aktivni, vse drugo pa ni nič... Proizvajamo duhovnike in juriste. Najboljše glave daje kmetija tem delavcem. Gospodarstvo pa je drugačne barve...“

Liberalcem pa je očital, da se njihovi časopisi o zadrugah „zaradi trgovstva dolgo niso upali kaj pisati in se še sedaj ne upajo... Nas kmet naj bo menda res le za to na svetu, da služi farovžu, advokatski pisarni, trgovcem in gostilničarjem!“ In na koncu z optimizmom poziva: „Postanimo moderni združni

kmeti... Pa računajte z mladino in ne obupajte! Pojdel!“

Slančevo prepričanje je bilo utemeljeno, kot je pokazal zgodovinski razvoj že v naslednjih desetletjih. Takratna mladina je že čez šest let sodelovala v množičnem revolucionarnem gibanju po prvi svetovni vojni, dvaindvajset let kasneje pa v narodnoosvobodilnem boju.

Ob Trdinovi smrti 14. julija 1905 se je dr. Slanc oddolžil temu pripovedniku in opisovalcu Dolenjske, njegove revščine in trpljenja, ter preroku njene srečne prihodnosti z jedrnatim nekrologom v „Rdečem praporu“:

„Trdina je bil neupogljiv značaj, sovražnik vsega zatiralstva kmetijske mase. Bilo je v njem nekaj rebela, dasi je mirno živel in se ni podal v nobeno agitacijo... Bil je tudi duhovnikom eden večjih nasprotnikov in imel je svoje boje z njimi. Takega človeka je dobro vloviti vsaj na smrtni postelji; tak človek je neka olepšava. Obiskal ga je bolnika duhovnik nepoklican — nič ni opravil, — ušel jim je, ni jim privoščil veselja, da se ponasajo z njegovim spreobrnjenjem. Bil je do zadnjega pri zavesti.“

V Dolenjskih Toplicah se je poleti 1905 nekaj dni zdravil Josip Kopač,

urednik in upravnik „Rdečega praparja“. Po svoji vrnitvi je objavil v „Rdečem praporu“ dopis iz „Toplic na Dolenjskem“, v katerem je kritiziral občinsko upravo in zlasti „bojevitega župnika“, ki se zaletava v vse napredno in tudi v bralno društvo, ustanovljeno tega leta. „Ako se hoče rešiti Toplice, je treba energično nastopiti proti klerikalni mori.“ Zatem je „Rdeči prapor“ poročal, da so duhovniki v Toplicah zaradi kratkega Kopačevega bivanja prihodnjo nedeljo že grmeli v cerkvi proti njemu, da bi ljudi odvrgli od socialistične okužbe.

Protiklerikalnemu shodu v Ljubljani avgusta 1906 so Novomeščani poslali dve brzojavki. Prva je bila: „Pozdravljamo vašo resolucijo. Napredno meščanstvo.“ Druga brzojavka pa se je glasila: „Proč s klerikalizmom. V boj za pravo svobodo. Novomeški socialisti.“

Novomeški socialisti so bili Stefanovičevi čevljarski pomočniki, med katerimi je bil znan zlasti Lojze Matoh, ki se je vsako leto na 1. maj v salonski suknji z rdečo kravato in rdečim nageljcem v gumbnici sprehal po mestu. Nekaj socialističnih pristašev je bilo med železničarji. Socialisti so bili mizar Matko Malovič, čevljar Kristan ter dr. Slanc, ki je socialistične ideje vcepil tudi svojim koncipientom. Okrog leta 1907 je v novomeško tiskarno, v kateri je delalo takrat okrog 20 delavcev, prišel socialist Alojz Eler in v njej pridobil nekaj pristašev. Med novomeško mladino je širil socialistično misel akademik Vladimir Švajger, ki pa je umrl že leta 1908.

Na državnozbornih volitvah leta 1907 JSDS ni nastopila v dolenjskih

volilnih okrajih razen v litjskem, kjer je kandidiral Ivan Cankar, ker je hotela vse sile skoncentrirati v nekaterih okrajih. V sodnem okraju Stična je Cankar dobil 20 glasov, v okraju Rdeče 150 in v sodnem okraju Litija 1130 glasov, ki pa so jih v pretežni meri oddali zagorski rudarji, le manjše število pa dolenjski glasovalci na desnem bregu Save. Pri deželnozbornih volitvah leta 1908 so zopet nastopili tudi dolenjski socialisti, ko je železničar Fran Šifrer iz Novega mesta dobil v mestu 26 glasov.

Medtem se je razvilo delavsko gibanje tudi v Beli krajini, ko je bilo jeseni 1906 ustanovljeno v Metliki delavsko izobraževalno društvo „Danica“.

Društvo je bilo ustanovljeno na pobudo mizarskega pomočnika Evgena Korenčiča iz Siska, ki je bil prvi tajnik, predsednik pa sin njegovega delodajalca mizarski pomočnik Franc Prus. Društvo je že prvo leto imelo 40 članov iz Metlike in okolice. Zbirali so se v Malešičevi hiši na metliških Dragah, kjer so prebirali socialistične časopise. Imeli so pevski in tamburaški zbor. Prirejali so veselice, zabavne večere in skupne izlete. Zlasti svečano so slavili 1. maj. Na večer pred praznikom so postavili mlaj z rdečo zastavo. Zjutraj je bila bučnica tamburašev, za katerimi so stopali pomočniki in praznični oblekah in z rdečimi kravatami.

Tajnik Fran Evgen Korenčič je sporočil leta 1907 mestnemu županstvu, da so v Metliki ustanovili Delavsko izobraževalno društvo Danica in da je delžno predsedstvo potrdilo društvena pravila. Pravila je dalo natisniti in jih predložilo žu-

panstvu. Namen društva je bil „varovati in pospeševati duševni in gmotni prospek njegovih članov, kakor tudi zbuhati samozavest skupnosti v delavcih“.

To je skušalo društvo doseči s tem, da je podpiralo svoje potujoče člane, prirejalo pouk, predavanja, branje in pogovore o vsem, o čemer je vredno, da se članstvo pouči, pri tem pa se je moralo po pravilih omejevati od politike in vere. Sklicevalo je zborovanja, si ustanovilo knjižnico in prirejalo družabne sestance in slavnosti. Redni član je postal lahko vsak obrtni rokodelce iz metliške okolice. V društvu niso bili samo pomočniki, ampak tudi mojstri.

Društvo si je torej oskrbelo štampiljo in dalo za člane izdelati emajlirane značke. Mislijo pa je tudi na svoj prapor. Že 8. septembra 1907 so veliki tiskani lepaki po Metliki naznanjali, da bo ta dan društvo priredilo veliko vinko trgatav s koncertom mestne godbe, srečelovom, šaljivo pošto in plesom in da je čisti dobiček namenjen za društveno zastavo.

Okrajno glavarstvo v Črnomlju je 30. decembra 1908 zahtevalo od metliškega županstva na njegovo poročilo, ki je verjetno omenjalo razpust društva, seznam zadnjega odbora. Na hrbtni strani istega dopisa je županstvo 20. februarja 1909 javilo zahtevano imena. Predsednik je bil kovač Franc Kremesec, podpredsednik čevljar Anton Stankovič, blagajnika čevljarja Anton Prus in Franc Mojzelj, odborniki pa čevljarji Ciril Prus, Gustav Henigman in Alojz Navratil, krojača Nande Gregelj in Anton Okorn ter dimnikar Anton Grubar. Ni jasno,

kdo je bil tajnik. Medtem sta namreč Korenčič in Franc Prus, ki sta bila prepričana socialisti in glavna organizatorja društva, odšla iz Metlike.

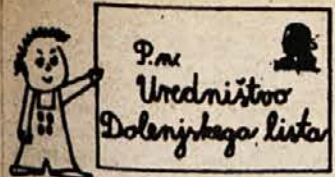
Novomeški socialist dr. Karel Slanc je bil 1908–1914 član konzorcija socialistične revije „Naši zapiski“, v kateri je objavil več člankov in razprav. Ko je bila revija 1909 po enoletni prekinitvi obnovljena, je v njej objavil „Pismo“, v katerem je pozdravil njeno obnovo in svetoval, naj bi v njej pisali o gospodarstvu, zgodovini, ženskem vprašanju in učitelstvu, ki mu je odmeril posebno važno vlogo:

„Na prvem mestu sredstev ljudske vzgoje stoji ljudski učitelj, ne duhovnik. Nočemo, da bo zrel slovenski kmet le kultije za tujino in neumneže, ki mislijo, da stradanje na zemlji pomaga v nebesa...“ Na koncu poziva „le zburite to naše življenje na vseh straneh, povsod je stojiča mlakala!“

V naslednjem letniku je dr. Slanc v članku „Nekaj o šolah“ prikazal zgodovinski razvoj šole in napisal „Nekaj o sociologiji“. Kasneje je objavil razmišljanje „Vseučilišče v Trstu“, ki naj bi postal gospodarsko in drugo kulturno središče Slovencev, in članek „Izseljevanje Slovencev“.

Sicer pa je dr. Slanc veliko pisal tudi v socialistične časopise slovenskih izseljencev v Ameriki in jih hkrati denarno podpiral.

Pri državnozbornih volitvah leta 1911 se je pokazalo, da je socialistično gibanje na Dolenjskem kljub vsem oviram in težavam počasi napredovalo in širilo vrste svojih somišljenikov.

IMAMO SVOJO ZADRUGO

Na naši šoli smo 18. maja ustanovili pionirsko-mladinsko zadrugo. Ustanovnega zbora so se udeležili mentorji krožkov, ravnatelj šole, predstavnik Agrokombinata Krško ter po nekaj učencem iz vsakega razreda. Zadruga, v kateri bodo združevali delo člani čebelarstva, hortikulturnega krožka, PH in zelene straže, je za svoj naziv prevzela ime botanika A. Pavlina, rojenega v turenski graščini pri Leskovcu. Zadruga bo pomagal Agrokombinat. **ANDREJA RIHTER** OŠ Junj Dalmatin, Krško

OBISK PESNIKA JOZETA ŠMITA

Dan mladosti smo artiški učenci proslavili skupaj s šolarji iz Glogobega, vsi pa smo se najbolj razveselili obiska pesnika Jozeta Šmita, ki nam je podelil bralne značke. Seveda smo njegovo prisotnost izkoristili za prijeten pogovor, pesniku smo zastavili kup vprašanj, on pa nam je govoril o svojem življenju in delu ter nam prebral tudi nekaj pesmi. **DARJA ŠTRITOF** novin. krožek OŠ Artiče

VELIK USPEH ARTIČANA

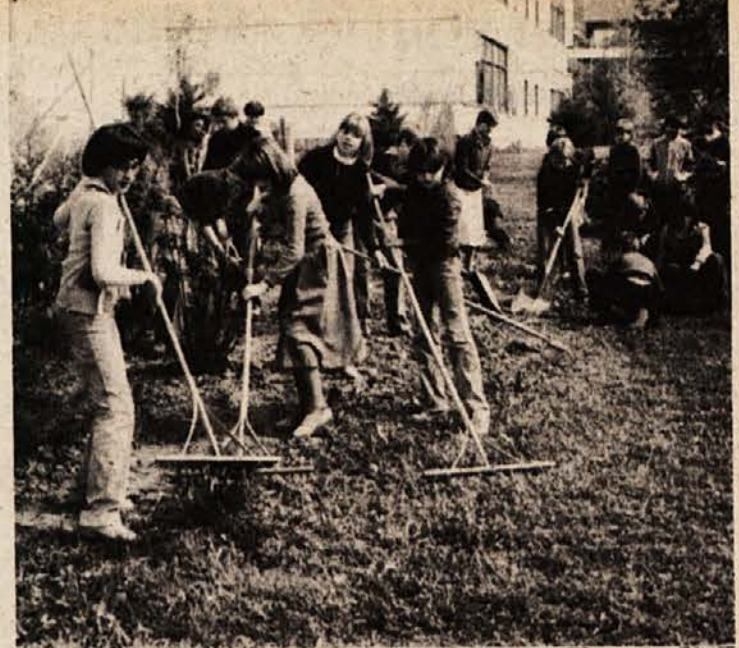
Jugoslovanskega srečanja mladih pesnikov, ki je bilo maja v Ohridu, se je udeležilo tudi deset slovenskih šolarjev. Med njimi sta bila tudi dva iz Artiče, ki sta sodelovala na natečaju Društva prijateljev mladine Slovenije. V Ohridu smo bivali v taboru Sutjeska in pred strokovno žirijo brali svoje pesmi. V močni konkurenci sem osvojil drugo mesto in za nagrado dobil fotoaparata. Seveda je moj uspeh razveselil vse udeležence iz Slovenije in nato sem bil do konca srečanja najbolj zaposlen fotograf. **JOŽE ŠOŠTARIČ** novin. krožek OŠ Artiče

OD SKOJA DO ZSMJ

V počastitev dneva mladosti so na Mirni pripravili kviz „Od Skoja do ZSMJ“. Nastopilo je pet ekip. Po prvem delu so bile ekipe izenačene, ob zahtevnejših vprašanjih pa so slabo pripravljene naredile napake. Zmagale so učence OŠ Mirna, za njimi pa so se uvrstile učence iz OŠ Sentrupert in OŠ Trebnje. Četrto in peto mesto sta delili ekipi iz OŠ Gabra in pedagoške gimnazije. Vsek tekmovalec je dobil lepo knjigo. Po tekmovanju je igral ansambel FIS. **ANDREJA URBIČ** OŠ Sentrupert

POMAGALI PRI REFERENDUMU

Pri pripravah in izvedbi referenduma za samoprispevek smo sodelovali tudi pionirji in mladinci. Bili smo kurirji, okrasili smo glasovalna mesta in vabili k glasovanju. Zelo smo bili veseli, ko smo zvedeli, da je referendum uspel. Dobili bomo novo šolo. V četrtek, 24. maja, pa smo v domači kinodvorani pripravili proslavo, na kateri smo učence 7. razredov sprejeli v ZSMS. **METKA GABRIČ** OŠ Žužemberk

ZELENE STRAŽE PRI DELU – Lepo in urejeno okolje je na skrbi zelenih straž. Na sliki: učenci krške šole čistijo travnik ob šolski stavbi.

Danes pionir – jutri samoupravljaec

Sprejem v ZSMS v zgodovinski Taborski steni – 400 borcev in mladincev na svečanosti

Pionirji osnovne šole Vas-Fara smo bili 27. maja sprejeti v mladino v Taborski steni nad Belico. Ta kraj je znamenit po svoji naravni lepoti, še bolj pa iz NOB. Tu so potekali krvavi boji. Med NOB je bila sprva Taborska stena nekaj časa v tajnosti, potem pa se je vse bolj širil glas o njej. Začela se je italijanska ofenziva. Seveda je tudi iz teh krajev nekaj ljudi pobegnilo v italijansko zavetje in so sovražniku pomagali kovati načrt za uničevanje vasi, hkrati pa so birali tudi podatke o Taborski steni. Ko so Italijani napadli dolino in votlino, se je začel strašen boj. Na tisoče mož se je borilo s sodobnim orožjem proti pešici partizanov. Naši borci so se hrabro borili, a Italijani so se jim vse bolj bližali. Votlino so zasipavali z bombami. Preživeli borci so se umaknili v podaljšek votline, ki so ga založili s kamenjem. V veliki pa so gospodarili Italijani. Mrtve partizane so zverinsko zmrcvarili. Ko pa so odhajali, so vrgli v jamo še nekaj plinskih bomb. Tovariši v mali votlini so sicer težko dihali, vendar so srečno prebili noč. Zjutraj so se splazili v večjo jamo in našli iznakažene tovarise ter mrtva pionirja Jakca in Vinka, ki sta

imela v rokah še satje medu, katerega jima je prinesla iz doline partizanska patrula. Pionirčka sta darovala življenje za našo rodno dolino. Se danes počivata tu, vrh strmih planin na robu gozda ob Taborski steni. Na dan, ko so sprejeti pionirji v mladino, ne gre nihče mimo njune gomile, ne da bi položil nanjo kamen v spomin na nedolžni žrtvi. Tako kamenita piramida raste, spominja in opominja. Letos sem bila prvič v Taborski steni in sem bila sprejeta v ZSM. Bila sem globoko pretresena. Rada bom vedno znova obiskovala ta kraj, kjer se še vidijo sledovi hude bitke. **JOŽICA ŽAGAR** 7. razred OŠ VAS-FARA

„Pridobitev“ po 20 letih

Ob jubileju kočevske tržnice, ki klavrnio propada

Pred dvajsetimi leti je bila zgrajena in odprta kočevska tržnica. Ze med gradnjo so imeli nekateri občani pomisleke, da taka, kot je v načrtu, ne bo koristna za predvideni namen. Na te pomisleke so bili občani v takratnem kočevskem časopisu Novice med drugim tako zafrknjeni, češ: „Vsakdo ima svoj okus in če bi graditelji gradili po naših okusih, ki so močno različni, bi zrastle nekaj nemogočega, čeprav ne trdim, da bi bili vmes tudi pametni predlogi, ki bi bili vredni upoštevanja.“ Kaže, da med občani ni bilo pametnih predlogov. Take so imeli samo načrtovalci. Te pametne predloge so podkrepili takole: „Tržnica je za Kočevje in njegove prebivalce velika pridobitev. Sedaj ne bo treba več toliko tekanja od mesarja do pekarije pa od mlekarne do prodajalne sadja in zelenjave, ker boste vse lahko dobili v enem prostoru.“ Tako takrat. In

kaj je danes? Izkazalo se je, da so občani le imeli pametne in tehtne predloge. Bili so boljši poznavalci kočevskih razmer kot načrtovalci. Tu je vsak komentar odveč. Ta „velika pridobitev“ danes komaj še stoji. Ze kmalu po otvoritvi so v njej prenehali prodajati meso, mleko, kruh in drugo, ker prostori niso bili primerni. Sedaj je v njej Likovni salon, ki je tudi moral prenehati z razstavami. Pripetilo se je, da so morali razstavljene slike in kipe na hitro pospraviti, ker je v razstavno dvorano iz vseh koncev lila kapnica. Pod tržnico oz. ob njej vztrajajo samo še prodajalci kiča in nekakovostne robe vseh vrst ter prodajalci sadja in sadik. **ANDREJ ARKO, KOČEVJE**

KRIVEC NAJ KUPI

Solskega leta je že skoraj konec. V kočevski gimnaziji pedagoška smer imajo le še nekaj ur slovenščine. Predelali so že vso snov iz tega predmeta za to šolsko leto in prav te dni dobili obvestilo, da morajo kupiti narocni učbenik za slovenščino za drugi letnik usmerjenega izobraževanja, ki bi sicer po prvotnih zatrdilih moral iziti že decembra lani oziroma po drugotnih pa februarja. Ker ni bilo učbenikov, so dijaki, še posebno pa profesorji, morali vložiti v pouk oz. učenje veliko več truda, kot bi ga sicer. Zato oboji pravijo: učbenike naj zdaj kupi oziroma plača tisti, ki je kriv za zamudo! **P-c**

RAZSTAVA O JOSIPU MURNU

Ob stoletnici rojstva pesnika Josipa Murna smo člani literarnonovinarskega krožka na hodniku žužemberške osnovne šole pripravili razstavo fotografij, ki so prikazale življenje in delo pesnika slovenske moderne. Šolarji so si z zanimanjem ogledali tudi razstavljene izdaje Murnovih pesniških zbirk. **TANJA KASTELIČ**

GIMNAZIJA V „VOJNI“

Zvok sirene je v soboto ob 7. uri naznanil začetek obrambnega dneva za novomeško gimnazijo. Dijaki in profesorji so po načrtu stekli do Marofa, od tam pa so razredi krenili na posamezne delovne točke, kjer smo opravili različne naloge: metanje ročnih bomb, postavljanje šotrov, streljanje z zračno puško, merjenje azimuta ipd. Ves čas je delovala prva pomoč, radijska zveza, izšla pa so tudi partizanske Stezice. Na krajšem mitingu so naši učenci peli in recitali, vojaki pa so se predstavili s svojim ansamblom in recitacijami. **IRENA GRAHEK** gimnazija Novo mesto

MISKO KRANJEC MED ŠOLARJI

Učenci žužemberške osnovne šole in njenih podružnic smo imeli 1. junija prireditve s kulturnim programom, v svoji sredi pa smo z navdušenjem pozdravili pisatelja Miška Kranjca, ki je 232 šolarjem podelil Zupančičevo bralno značko in priznanja, nato pa je odgovarjal na številna vprašanja šolarjev. Odgovori o njegovem življenju in delu so bili polni vedrine, mnogim pa se je pisatelj podpisal tudi v knjige, ki jih radi beremo. **TANJA KASTELIČ** lit. novin. krožek

SREČANJE GIMNAZIJEV – Na dan mladosti so črnomaljske gimnazije obiskali vrstniki iz Novega mesta. Fantje so se pomerili v rokometu in nogometu, dekleta pa v odbojki. Zmagali so gostitelji. Zatem so novomeški gimnazijci v črnomaljskem prosvetnem domu pripravili proslavo s kulturnim in zabavnim programom. – Na posnetku: skupina nastopajočih. (Foto: Andrej Beličič)

Preizkusni kamen človečnosti

Družbena skrb za otroke z motnjami v telesnem in duševnem razvoju

Letošnje leto je mednarodno leto otroka, ko se na vseh področjih bolj intenzivno ukvarjamo z otroki, z njihovo vzgojo, zdravjem, izobraževanjem, z njihovim življenjem v šoli, vzgojnovarstveni ustanovi in družini. Ob tej vsesplošni skrbi za otroke pa ne bi smeli pozabiti še na posebno populacijo otrok, ki živijo med nami in ki so še bolj kot zdravi otroci potrebni splošne družbene skrbi in razumevanja. To so otroci in mladostniki z motnjami v telesnem in duševnem razvoju. Od leta 1961 imamo pri nas evidentiranih približno 2.000 otrok in mladostnikov, od teh jih je pregledala strokovna komisija za razvrščanje 1.371. Omenjeno komisijo sestavljajo zdravnik pediater, ki je tudi predsednik komisije, zdravnik nevropsihiater, psiholog, ortopedagog in socialni delavec. Glede na

ugotovljeno diagnozo predlagajo ustrezne ukrepe. Pri otrocih z lažjimi oblikami duševne prizadetosti so najpogostejši ukrepi premestitve v posebno osnovno šolo. V letošnjem šolskem letu se nahaja v novomeški posebni osnovni šoli z nazivom Osnovna šola Dragotina Ketteja 121 otrok, od katerih je 69 v internatski oskrbi. V omenjeni osnovni šoli je tudi oddelek za otroke s srednjo stopnjo duševne prizadetosti, kjer poteka delovno usposabljanje. Trenutno je v oddelku 9 otrok. Pri otrocih, ki so v šoli neuspešni zaradi neurejenih domačih razmer, komisija predlaga urejanje razmer v družini in podaljšano bivanje otroka v šoli. Če teh ukrepov ni možno realizirati, pa predlaga premestitvev otrok v ustrezne zavode. Center za socialno delo Novo mesto je premestil v Vzgojni zavod Preddvor pri Kranju na predlog komisije 7 otrok, v Mladinski dom Malči Beličeve v Ljubljani 3 otroke. V teh zavodih otroci končajo osnovno šolo in se

hkrati usposabljujejo za samostojno življenje. Občasno se vračajo domov, počitnice pa preživijo na letovanju. Za otroke s težjo in težko duševno prizadetostjo komisija za razvrščanje predlaga domačo oskrbo ali vključitev v ustrezen zavod. Pri urejanju zavodske oskrbe imamo velike težave, ker so zavodi prepolni in je čakalna doba za sprejem tudi več let. Iz naše občine imamo v Zavodu za delovno usposabljanje mladine Crna na Koroškem tri otroke, v Zavodu za varstvo in usposabljanje otrok in mladine dr. M. Borštnarja v Dornavi pri Ptujju 8 otrok, v Zavodu za mentalno nedovoljno razvijenu djecu i omladini 2 otroka in v Zavodu za mentalno nedovoljno razvijenu djecu i omladini v Vrliki pri Kinu 1 otroka. Vsi ostali težje in težko prizadeti otroci pa živijo v matičnih družinah, kjer skrbijo zanje starši ali sorodniki. Zanje leti prejemajo otroški dodatek z dodatkom na prizadetost od skupnosti otroškega varstva in družbeno denarno pomoč kot dopolnilni

vir v znesku 500 din mesečno od občinske skupnosti socialnega skrbstva. Duševno prizadeti otroci so vključeni v društvo za duševno nezadostno razvite osebe, ki jim omogoča, da skupaj s svojimi starši obiskujejo razne seminarje predvsem pa se pogovarja o težavah, ki so jim skupne, in si tako tudi med seboj pomagajo. Pri skrbi za duševno prizadete otroke je novost tudi usposabljanje otrok, ki so mlajši od sedem let. S 1. 1. 1979 je bil v Novem mestu pri vzgojnovarstveni ustanovi odprt razvojni oddelek, kamor je komisija za razvrščanje napotila 4 otroke v starosti od 4 do 7 let. V omenjenem oddelku so otroci s srednjo stopnjo duševne prizadetosti. Z njimi dela ortopedagoginja po metodah, ki so prilagojene zanje, zato niso deležni same varstva v času zaposlenosti njihovih staršev, ampak jim je tudi omogočeno, da se bodo na ta način razvijale njihove sposobnosti do največje možne mere. Po končanem usposabljanju v razvojnem oddelku jih bo strokovna komisija za razvrščanje ponovno pregledala in jih napotila bodisi v POS, bodisi na delovno usposabljanje v Osnovno šolo Dragotina Ketteja. Otroci in mladostniki z motnjami v telesnem razvoju so na predlog strokovne komisije za razvrščanje napoteni v redno osnovno šolo za-

pisma in odmevi

ANGLEŠKI PEVCI V DOMU MAJDE ŠILC

Mladi angleški pevci, ki so sodelovali na nedavnem mednarodnem festivalu mladinskih pevskih zborov v Celju, so prejšnji teden obiskali tudi Novo mesto. Po ogledu znamenitosti dolenske metropole so imeli koncert angleških umetnih pesmi za gojence Doma Majde Šilc, s šolarji, ki obvladajo angleščino, pa so se pogovarjali o marsičem, kar zanima mlade. Novomeški dom pogosto tudi gostoljubje skupinam mladim; tako so se pred kratkim tamkaj zadrževali tudi učenci iz drugih republik. **M. HROVAT**

Z BORCI PO POTEH BOJEV

Gojenci novomeškega Doma Majde Šilc in drugih dolenjskih dijaških domov smo šli pred nedavnim z borci Ljubljanske brigade po poteh, kjer se je borila ta 10. SNOUB. Ena skupina šolarjev je šla z borci peš do Koprivnika pri Kočevju. Udeleženci narodnoosvobodilnega boja so mladim pripovedovali o dogodkih med vojno. V Koprivniku so pohodniki izvedli kulturni program in se pomerili v kvizu „Od SKOJ do ZSMJ“. Zmagali so Kočevci, v ZK pa so sprejeli tudi nekaj mladincev. **MILENA HROVAT** novin. krožek Dom Majde Šilc

PIONIRSKIM ODREDOM SOLIDARNOST NI TUJA

Republiškega srečanja ob zaključku pionirskih solidarizacijskih akcij se je na začetku junija v Mariboru udeležila tudi delegacija Pionirskega odreda Janka Striže iz Črnomlja. Vse udeležence srečanja je navdušil čudovit kulturni program, pionirski odredi, ki so se najbolj odrezali v solidarizacijskih akcijah, pa so prejeli priznanja. Ta jim bodo v veliko spodbudo za sodelovanje v nadaljnjih humanih akcijah. **KATICA KRAMARIČ** OŠ ČRNOMELJ

Teden traja le štiri dni

Kočevje: temu so primerni tudi uspehi

Društva, klubi in organizacije oziroma njihova vodstva imajo velike težave, saj so sestanki in seje pogosto nesklepčni. Delegati ali člani vodstev ne prihajajo na seje, čeprav so na občnih zbiorih pristali na izvolitev. Sklicati sejo na ponedeljek, je težko, ker se tega dneva drži še „maček“ po nedeljskih doživljajih in vikendih. Za sklic seje so na razpolago samo še torek, sredo in četrtek. V petek se že vse razide in odpelje na vikend ali izlete. Žal so tudi te tri dni sestanki slabo obiskani. Tako v društvih delajo samo posamezniki. Na njih leži vse delo, ki ga je precej. Temu primerni so v Kočevju tudi uspehi. Pri večini društev so slabi, čeprav imajo najboljše pogoje za delo, celo boljše kot mnogi drugi kraji v Sloveniji, žal pa je v društvih premalo delavoljnih ljudi. **ANDREJ ARKO, KOČEVJE**

Strežne navade v motelu v Trebnjem

Zejnim šolarjem niso hoteli postreči – Grenko osvežilo 22. maja smo se učenci artiške šole ustavili pri motelu ob Trebnjem, da bi si potošili hudo žejo. Natakarcina naš ni hotela videti. Tudi na vprašanje naše tovarišice učiteljice, ali lahko kaj naročimo, ni hotela odgovoriti, le zamrmrala je, da avtobusarjem ne strežejo. S tovarišico učiteljico sva skupaj odšli do natakarja, ki je tisti čas brezdolno snel ob točilni mizi. Njegov odgovor je bil da „vrtcem“ ne strežejo. Smo že v petem razredu osemletke in nam res ni videti, da bi bili iz vrta. Uspelo nam je, da smo popili nekaj kokte, stoji ob točilni mizi. Priznati moramo, da nam ni tako teknila. Sprašujemo se, ali je naš denar manj vreden od denarja starejših, pa tudi, ali med strežnim osebjem trebanjskega motela ni človeka, ki bi svoj posel znal opraviti spodobno. Saj smo tudi mi, šolarji, ljudje, mar ne? To bežno srečanje v motelu je bilo kaj slaba učna ura za nas. **METKA GIZL** OŠ Artiče

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 8. VI.

JUGOBANKA

1
17.20 POROČILA
17.25 DEČEK SKOK
17.40 OTROCI KAMNOV
18.05 ROCK KONCERT: BROTHERS JOHNSON in GEORGE BENSON
Črnska glasbenika George in Louis Johnson, brata, ki izvajata samo lastne skladbe, poznavalci uvrščajo med glasbene ustvarjalce, katerih izhodišče sta črnski soul in rhythm-in-blues. V oddaji bomo slišali skladbe z njunih prvih plošč. Nato bo na vrsti še eno od del kitarista Georgea Bensona, ki se je pred leti izmed manj znanih jazzovskih kitaristov prebnil med najuspešnejše izvajalce sodobnega soula.
18.35 OBZORNIK
18.45 ČLOVEKOVO TELO: NOSEČA ŽENSKA

Prejšnja oddaja je nazorno prikazala značilnost ženskega telesa, ki kot po nenapisanem pravilu simbolizira ljubezen, rodovitnost pa tudi spolnost. Tolrat bo beseda tekla o noseči ženski, še zlasti o tem, do kakšnih sprememb ženskega telesa pride med nosečnostjo. Povsem odveč je spet dodajati, da bo oddaja ponudila obilo napotkov za življenje v dvoje.
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK

SOBOTA, 9. VI.

JUGOBANKA

1
8.00 POROČILA
8.05 LJUDJE IN ZEMLJA
9.05 GUCIO IN CEZAR
9.15 VRTEC NA OBISKU: NENAVADNA TRGOVINA
9.35 ČAROBNO SEDLO
10.05 PISANI SVET: ŽELJA
Govoriti o lačnih otrokih, o pomankanju igrišč, o deseturnem delavniku slovenskih šolarjev, kazati na številne napake, ki jih odrasli počenja med vzgojo otrok ipd. - priložnost za to je in ni mednarodno leto otroka, saj tudi ob izteku tega leta podobnih stvari ne bomo smeli puščati vnevar. Zato bo to soboto dopoldne govor o željah otrok in njihovih pravicah.
10.40 DRUŽBENA SAMOZAŠČITA: ALARMNI ZNAKI
11.00 SEVANJE, dokumentarni film
11.30 J. Janicki POTA POLJSKE
13.00 FINALE TEKMOVANJA V

TENISU ZA ŽENSKE, prenos iz Pariza
15.45 POROČILA
15.50 TRILOGIJA O DAVNIH ČASIH

SIH, 3. del mladinskega filma
16.55 BUDUČNOST: SLOBODA, prenos nogometne tekme
18.45 NAŠ KRAJ: KS URŠKE ZATLERJEVE
Doslje so televiziji predstavljali zvečine vaške krajevne skupnosti, za tokratno oddajo pa so se napolnili v eno od krajevnih skupnosti ljubljanske občine Bežigrad. KS Urške Zatlereve samostojno deluje že drugo leto. V sodobnem betonskem naselju živi zdaj nad šest tisoč ljudi, predvidevajo pa, da bo po dograditvi naselja tamkaj bivalo še dva tisoč duš več. Čeprav se ljudje med seboj ne poznajo tako kot po vaseh, pa

NEDELJA, 10. VI.

JUGOBANKA

1
8.50 POROČILA
8.55 ZA NEDELJSKO DOBRO JUTRO: FESTIVAL MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV
Pred dnevi je bil v Celju že 13. festival mladinskih pevskih zborov, televiziji pa bodo predvajali posnetek z 12. festivala izpred dveh let, ko sta med številnimi zbori iz tujine nastopila tudi belgijski mladinski pevski zbor Carmina ter deklinski pevski zbor Uolainen s Finske.
9.30 W. Mankowitz: DICKENS IZ LONDONA
10.25 SEZAMOVA ULICA
11.30 KMETIJSKA ODDAJA

12.30 POROČILA
KATASTROFE
TERASA IN OKRASNI SVET
MEDNARODNI TURNIR V PRAKAKOVANJU ZAPREK IN V DRESURI KONJ, prenos iz Lipice
POROČILA
GLASBENA ODDAJA
ŠPORTNA POROČILA
FARAON, film
Poljski režiser Jerzy Kawalerowicz je 1966 posnel faraona po istonaslovnem zgodovinskem romanu Boleslava Prusa. Pisatelj je do podrobnosti prikazal zapleten družbeni mehanizem, kot je država, v okviru slednje pa je razčlenil vprašanje politike in oblasti. Svoja razmišljanja je Prus postavil v čas vladanja staroegipčanskega faraona Ramzesa 13. Ta, sicer manj znani vladar, je podcenjeval znanost, temelje za svoja početja in odločitve pa je iskal v nagonih. Nič čudnega torej, če je bil v boju z vrhovnim duhovnikom poražen. Prus se je mimogrede poglobil tudi v družbene razmere in v okviru teh zastavil vprašanje razrednega boja v starem Egiptu, Kawalerowiczov film pa je docela zvest literarni predlogi. Gre za svojevrsen filmski spektakel, ki so ga zvečine posneli v puščavi Kara kum, v posameznih prizorih pa je sodelovalo tudi do 2.500 ljudi. Zgodba se kajpak odvija tudi med pravcati egiptovskimi piramidami in templji. Igrajo Jerzy Zelnik, Piotr

PONEDELJEK, 11. VI.

JUGOBANKA

1
17.15 POROČILA
17.20 GLASBENA PRAVLJICA: C-OSMINKA GRE PO SVETU
17.35 BRITANSKA ENCIKLOPEDIJA
18.05 PRAVICE IN DOLŽNOSTI: NOTRANJA ARBITRAŽA V DELOVNI ORGANIZACIJI
Arbitraža, po naše razsodišče, je v številnih delovnih organizacijah dokaj znana oblika urejanja medsebojnih sporov, v sozidih pa je celo nujna. V današnji oddaji bodo izvedeli, kako deluje arbitražna v Iskri,

kjer imajo na tem področju že velike izkušnje.
18.20 KONGRES PATOLOGOV
Konec maja je bil na Bledu 3. kongres jugoslovenskih patologov, težavam, s katerimi se srečuje sodobna patologija, pa bo posvečena tale oddaja. Patolog je dandanes tako rekoč kirurgova desna roka. Slednji med operacijo odvzame del organa ali tkiva, za katerega ne ve, ali je maligno ali ne. To mora ugotoviti patolog in od njegovih izsledkov je odvisen nadaljnji potek operacije.
18.35 OBZORNIK
18.45 MLADI ZA MLADE
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 N. Companeez: TOM IN JULIE
Francoska televizijska drama z gornjim naslovom je pripoved o

20.00 HVALA ZA POZORNOST
Naslov zabavnoglasbene oddaje sarajevskih televizijcev je dovolj zgovoren: za pozornost se bodo gledalcem zahvaljevali člani glasbene skupine Indeksi. Slednji že sedemnajst let igrajo na raznih prireditvah, tudi na radiu ali televiziji niso redki gostje.
21.00 FRANK ROSS SPET NA SVOBODI
21.50 TV DNEVNIK
22.05 625
22.25 FESTIVAL VOJAŠKIH ORKESTROV

2
17.25 Test - 17.40 TV dnevnik v madžarščini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Mali svet - 18.45 Zabavnoglasbena oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 V ospredju - 21.00 Včeraj, danes, jutri - 21.20 Spomini - 22.05 Zabavnoglasbena oddaja - 22.55 G. Lighetti: Pustolovščine (glasbena oddaja)

življenje in deo ne zastajata.
18.55 MUPPET SHOW (gostuje Elton John)
19.30 TV DNEVNIK
20.00 OFFENBACHOVE NORČIJE
21.00 PEKEL NA PACIFIKU, film
Ameriški pilot in japonski mornariški oficir se med zadnjo vojno najdeta na samotnem otoku sredi Pacifika. Sprva sta si sovražna, ker pa spoznata, da eden brez drugega ne bosta preživel v divjini, pride med njima do sporazumevanja in pomoči. Ta filmska stvaritev, ki jo je pred enajstimi leti posnel ameriški režiser John Boorman, sploh ni vojni film, ampak pripoved o življenjski usojenosti vojakov, katerih značaja sta si docela nasprotna. Vlogi odlično igrata Lee Marvin in Toshiro Mifune.
22.40 TV DNEVNIK

2
19.15 Test - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer z... - 21.00 Poročila - 21.10 Feljton

Pawlowski, Krystyna Mikołajewska, Barbara Brylska in drugi.
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 D. Sušič: TALE
20.55 ANTIPODI: NOVI SVET BREZ VELIKEGA BRATA
Drevo bo na sporedu prva od treh oddaj, ki bodo prikazale Novo Zelandijo, deželo z drugega konca sveta, kjer so edinstveni gozdovi, prostorni travniki, obilo pa je tudi nenavadnega rastlinja in živalskih vrst. Nova Zelandija je postala 1947 neodvisna država v okviru britanske skupnosti, kljub močno razvitemu kmetijstvu pa se dandanes srečuje s precejšnjimi gospodarskimi težavami, ki jih skuša odpravljati na svoj način.
21.35 TV DNEVNIK
21.50 ZABAVNOGLASBENA ODDAJA
22.05 ŠPORTNI PREGLED
22.35 CRVENA ZVEZDA: PARTIZAN, reportaža z nogometne tekme

2
13.30 Mednarodno prvenstvo v tenisu za moške (prenos iz Pariza) - 16.00 Atletsko tekmovanje za pokal Jugoslavije (prenos iz Subotice) - 19.30 TV dnevnik - 22.00 Dokumentarna oddaja - 20.45 Včeraj, danes, jutri - 21.05 Celovečerni film

srečanju dveh mladih osamljencev, hkrati pa tudi o življenju neke pariške ulice. Scenarij in režija sta delo Nine Companeez, igrajo Evelyne Buyle, Francois Huster, Francine Berge, Henri Serre in drugi, glasbeno opremo pa sta G. in B. Bontempelli popestrila z odlomki iz Puccinijeve opere La boheme.
21.50 TV DNEVNIK
22.05 KULTURNE DIAGONALE

2
17.40 TV dnevnik v madžarščini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Zgodbe o palčku - 18.30 Miti in legende - 18.45 Mladi za mlade - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Sportna oddaja - 20.35 Aktualnosti - 21.05 Poročila - 21.15 Celovečerni film

TOREK, 12. VI.

JUGOBANKA

1
17.30 POROČILA
17.35 ZAPISI ZA MLADE: RADO SIMONITI
Skladatelj Rada Simonitija prispevek h glasbeni ustvarjalnosti na Slovenskem je izredno velik, še posebno dragocen pa je njegov delež h glasbeni literaturi za mladino. Oddaja bo predstavila izbor Simonitijevih mladinskih skladb, posamezna dela pa bodo povezovala umetnikova razmišljanja o njegovem odnosu do glasbe.
18.05 PALČKI NIMAJO POJMA
18.35 OBZORNIK
18.45 ČAS, KI ŽIVI: ZAVEZNIŠKI PADALCI V NOB
Gledali bomo oddajo o zavezniških padalcih, ki so bili prisiljeni spustiti se na jugoslovansko ozemlje in so našli zavetje pri partizanih. Dokumentarno gradivo bo prikazalo skupne napore zavezniških sil v boju zoper naciste in fašiste.

SREDA, 13. VI.

JUGOBANKA

1
16.55 POROČILA
17.00 Z BESEDO IN SLIKO: MOJE AKCIJE
17.15 OBZORNIK
17.25 PRENOS ŠPORTNEGA DOGODKA
Od danes do 20. junija bo v Torinu evropsko prvenstvo v košarki, televiziji pa bodo v spored uvrščali tekme, v katerih bo nastopala tudi jugoslovanska ekipa.
19.15 RISANKA

ČETRTEK, 14. VI.

JUGOBANKA

1
17.05 POROČILA
17.10 GUCIO IN CEZAR
17.20 APOKALIPSA ŽIVALI
18.10 OD SLIKE DO SLIKE
18.35 OBZORNIK
18.45 GLASBA STAREGA JADRANA: HVAR
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK

PRVI RADIJSKI PROGRAM

PETEK, 8. VI.

8.08 Glasba za dober dan. 8.30 Glasbena pravljica (J. Osredkarja mladinska opera Janko in Metka). 8.55 Iz mladinskega albuma A. Hačaturjana. 9.05 Z radiom na poti. 12.10 Z orkestri in solisti. 12.30 Kmetijski nasveti (inž. Mihaela Černe: Vpliv roka setve na pridelek rdeče pese). 12.40 Pihalne godbe. 13.50 Človek in zdravje. 14.05 Natka Devčiča Istarska suita za orkester. 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 15.35 Od melodije do melodije. 18.00 Od arije do arije. 18.30 S knjižnega trga. 19.45 Minute z ansambлом Franca Flereta. 20.00 Uganite, pa vam zaigramo! 21.05 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.30 Besede in zvoki iz logov domačih. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Petkov glasbeni mozaik. 0.05-4.30 Nočni program.

SOBOTA, 9. VI.

8.08 Pionirski tednik. 9.05 Z radiom na poti. 10.05 Sobotna matineja. 11.05 Zapojmo pesem. 11.20 Po republikah in pokrajinah. 11.40 Domače viže. 12.10 Godala v ritmu. 12.30 Kmetijski nasveti (dr. Julija smole: Kako vzgajimo novo sadno sorto). 12.40 Veseli domači napravi. 14.05 Glasbena panorama. 15.30 Od melodije do melodije. 17.05 Kulturna panorama. 18.00 Orkestrske miniature. 18.30 Iz dela GMS. 19.45 Minute s Celjskim instrumentalnim kvintetom. 20.00 Sobotni zabavni večer. 21.30 Oddaja za naše izselence. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Portreti jugoslovenskih ustvarjalcev in poustvarjalcev zabavne glasbe. 0.05-4.30 Nočni program.

NEDELJA, 10. VI.

7.30 Zdravo, tovariši vojaki! 8.07 Radijska igra za otroke (Marjan Marinč: Zmaj frfotaj). 8.50 Skladbe za mladino. 9.05 Še pomnite, tovariši! 10.05 Kar znaš, to veljaš! 11.00

19.30 TV DNEVNIK
20.00 MI MED SEBOJ: KRAJEVNA SKUPNOST OSTROŽNO PRI CELJU

Cetudi je krajevna skupnost temeljna samoupravna družbena celica, družbeno-ekonomski odnosi v njej še zmeraj niso zaživel tako, kot določa ustava. Temu je krivo prepočasno uresničevanje svobodne menjave dela, ni dovolj samoupravnega povezovanja delovnih ljudi in občanov z ozdi, SIS ip. pa tudi uveljavljanje sistema samoupravnega planiranja je prepočasno. Odkazati krajevni skupnosti tako vlogo, kot ji jo zagotavlja ustava, je pomembno zlasti zdaj, ko se začene pripravati za nove srednjeročne načrte. Oddaja bo prikazala, da je dosedanji razvoj krajevne skupnosti že oprejel tudi z dobrimi rezultati. Videli bomo, kako načrtujejo in se povezujejo z ozdi v KS Ostrožno pri Celju; njihova naloga ni lahka, saj na območju krajevne skupnosti ni niti enega tozda, razvoj krajevne skupnosti pa gre vseeno uspešno po samoupravni delegatski poti.

20.45 A. Haley: KORENINE
21.30 EVROPSKI OPERNI PEVCI: ANTONIN ŠVORC

19.30 TV DNEVNIK

20.00 FILM TEDNA: ODNOSI
Eddie skuša narediti samomor tako, da se z avtom zaleti v tovornjak. Nesrečo preživi, zato sklence, da ne bo več govoril, pa tudi čez pisarno, kjer je zaposlen kot propagandni referent, naredi križ. Za možakovo zagrenjenost je kriva ljubica, ki ga je zapustila in odšla z drugim moškim. Eddieva kriza ne popusti, zato ga kot nepristevnega odpeljejo v umobolnico. Ko njegova žena in ljubica končno le spoznata, da gre za zelo resne stvari, ga s skupnimi močmi spet spravita k sebi. Taka je torej vsebinska zasnovana filma, ki ga je 1969 po lastnem instonaslovnem romanu posnel ameriški režiser Elia Kazan, glavne vloge pa igrajo Kirk Douglas, Faye Dunaway in Deborah Kerr.

20.00 OČI KRITIKE

20.45 OTROCI
Švedska dokumentarna oddaja bo prikazala zgodovinski razvoj oblikovanja in preobrazbe vzgojnih sistemov in navad.
21.15 GLASBENI MAGAZIN
21.50 TV DNEVNIK

2

17.40 TV dnevnik v madžarščini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Tehnica za natančno tehtanje - 18.45 Kviz: Vabilo na potovanje - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Kino oko - 23.00 Poročila

Ljubitelji opernega petja bodo najbrž z veseljem pristuhnilli petje češkega baritonista Antonína Svobody, ki je član znamenite berlinske operne hiše Unter den Linden, številnimi vlogami pa gostuje na vseh koncih sveta.

2

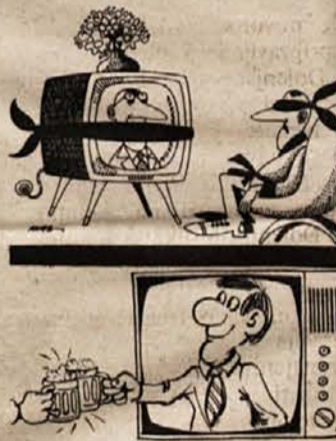
17.40 TV dnevnik v madžarščini - 18.00 TV dnevnik - 18.15 Pustolovščina - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 TV drama - 21.10 Včeraj, danes, jutri - 21.30 Znanost - 22.15 Zabavnoglasbena oddaja

22.05 TV DNEVNIK

2

19.30 TV dnevnik - 19.55 Igre brez meja (prenos iz Saint Gaudensa) - 21.30 TV dnevnik - 21.45 Športna sreda

do premiere. 22.20 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Š popevkarni po Jugoslaviji. 0.05-4.30 Nočni program.

SREDA, 13. VI.

8.08 Glasba za dober dan. 8.30 Pisan svet pravljic in zgodb. 9.05 Z radiom na poti. 12.10 Veliki zabavni orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti (inž. Janez Pogačnik: Pomen gozdov pri prostorskem načrtovanju). 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture. 14.05 Razmišljanje, ugotavljam... 14.25 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Od melodije do melodije. 18.00 Skatlica z godbo. 18.30 Kaj radi poslušajo. 19.45 Minute z ansambлом Jožeta Bumika. 20.00 Naš gost. 20.15 Koncert za besedo. 20.40 Biseri glasbenega impresionizma. 21.05 Odlomki iz G. Bizeta opere Carmen. 22.20 Revija slovenskih pevcev zabavne glasbe. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Jazz pred polnočjo. 0.05-4.30 Nočni program.

ČETRTEK, 14. VI.

8.08 Glasba za dober dan. 8.30 Nastop zborov na 8. tekmovalju učencev glasbenih šol Jugoslavije. 9.05 Z radiom na poti. 12.10 Znanje melodije. 12.30 Kmetijski nasveti (dr. Janez Verbič: Paša telet in mladih goved). 12.40 Od vasi do vasi. 14.05 Mehurčki. 14.20 Koncert za mlade poslušalce. 14.40 Jezikovni pogovori. 15.30 Od melodije do melodije. 18.00 Partizanske pesmi Radovana Gobca. 18.15 Lokalne radijske postaje se vključujejo. 18.35 Minute z basistom Jožetom Stabejem. 19.45 Minute z Zabavnim orkestrom RTV Ljubljana. 20.00 Četrtek večer domači pesmi in napovedi. 21.05 Literarni večer (Pozabljeni poeti). 21.45 Lepe melodije. 22.20 Plesna glasba iz jugoslovenskih studiev. 23.05 Lirični utrinki. 23.10 Paleta popevk jugoslovenskih avtorjev. 0.05-4.30 Nočni program.

Proti izsiljenim rešitvam

Zakaj pri uveljavljanju celodnevne osnovne šole v Sloveniji tako kratki koraki?

Analiza, ki so jo izdelali v Zavodu SRS za šolstvo, pokaže vrsto ovir, ki upočasnjujejo uveljavljanje celodnevne šole. Ni vedno krivo pomanjkanje materialnih sredstev, često je odločujoč odnos posameznih šolskih kolektivov. Seveda so koraki krajši tudi zaradi organizacijskih problemov, nedodelanosti zasnove in neenotnega umevanja celotne zgradbe vzgojnoizobraževalnega procesa pred pričetkom usmerjenega izobraževanja.

Republiški koordinacijski odbor za uvajanje celodnevne šole je v analizi našel na nekatere rezultate, ki kažejo povsem nekaj drugega kot to, za kar se zavzema širša družbena skupnost. Gre za neke vrste odklon, ki kot tak kliče nase politično ukrepanje. Ugotavljajo, da so se največji problemi pojavili tam, kjer so prehod osnovnih šol na celodnevno organizacijo življenja in dela izsilili, se pravi, da poprej niso poskrbeli za prostore in kadre.

Koordinacijski odbor se je zato odločno zavzel, naj v občinah zahtevajo, da bodo prostorski, kadrovski in drugi problemi rešeni najprej, saj bi v nasprotnem primeru razvedrotili tudi samo idejo o celodnevni osnovni šoli. Kot je razvidno iz analize, se celodnevna šola tudi še ni odprla okolijsko tako, kakor je bilo poudarjeno že ob iskanju zasnove zanj.

Poseben problem je pri tem odnos med glasbeno in celodnevno šolo. Na papirju ga rešujeta dva koncepta. Po prvem bi se morale glasbene šole v celoti vključiti v organizacijo celodnevne življenja in dela na osnovnih šolah, po drugem pa naj bi bile glasbene šole povsem izključene, češ da bi to medsebojno dopolnjevanje z osnovno šolo zavrlo glasbeno šolstvo.

Stališče republiškega koordinacijskega odbora pravi, da za to res ni mogoče izdelati splošno veljavnega modela, da pa je sožitje vendarle moč doseči s povezovanjem programov obeh vrst šol. „Nesprejemljiva

narediti dodatno analizo, ki bo pokazala, v čem so rezultati celodnevne šole boljši, kot jih dosegajo na „navadnih“ osnovnih šolah.

Republiški koordinacijski odbor se zavzema, da bi uveljavljanje in delovanje celodnevne šole podrobno pretresli na regijskih posvetih. Pričakovati je, da se bodo slednji zvrstili še ta mesec. Tudi na Dolenjskem. Zanimivo bo soočenje prizadevanj in pogledov republiškega z občinskimi koordinacijskimi odbori, tem bolj, ker ima tudi Dolenjska že svoje izkušnje (in probleme) s celodnevno osnovno šolo.

I. Z.

Pesmi zvesti 15 let

V soboto jubilej okteta Boštanjki fantje

V soboto bo okteta Boštanjki fantje v dvorani TVD Partizan v Boštanju proslavil 15-letnico delovanja. Vsa leta vodi to osmerico inž. Jože Pfeifer. Po številnih nastopih so znani tudi daleč izven Posavja.

V kroniki okteta je zapisanih nad 200 nastopov, vaj pa je bilo nad 800. Že iz tega je razvidna želja po kakovosti. Vrsto let je oktetu nadvse prizadeven mentor prof. Egon Kunej iz Celja. To leto so pričeli še posebno usposabljanje pevcev za solo petje pri prof. Kovačičevih, ravno tako v Celju. Prva sta na vrsti Slavko Pfeifer in Jože Novak, v naslednjih letih naj bi se zvrstili tudi ostali.

Na tem jubilejnem koncertu se bodo predstavili s popolnoma novim sporedom. Sestavljen je iz izbranih slovenskih narodnih in umetnih pesmi, ter iz del francoskih in italijan-

skih renesančnih avtorjev. Za to priliko so povabili v goste priznani Slovenski okteti, ki bo s svojim nastopom izpolnil drugo polovico

Prof. Egon Kunej, pevec okteta Boštanjki fantje nepogrešljiv mentor.

koncerta. Slavnostni govornik bo izvršni sekretar predsedstva CK ZKS Franc Šali. Jeseni nameravajo študirati spet nov spored, v katerega bodo vključili dela Gallusa in več tujih avtorjev.

A. Z.

RIBNICA: LIKOVNIKI „ISKRE“ RAZSTAVLJALI

V Petkovi galeriji v Ribnici so za dan mladosti odprli razstavo del likovnikov, ki so člani Društva likovnikov delovne organizacije Iskra Kranj. To društvo šteje 30 članov, ki so razstavljali že v Zagrebu, Beogradu, Svetozarevu in drugod. Povsod so bila njihova dela lepo sprejeta. Kiparji in slikarji so se predstavili predvsem s krajčinami, arhitekturo, tihoožitjem in figuralko. Ribniška publika je Iskrine likovnike lepo sprejela, saj je bila galerija v teh sončnih dneh skoraj vedno polna obiskovalcev.

M. G-6

Angleški koncert

V Novem mestu gostoval mladinski zbor iz Hartlepoola

Prejšnji teden je v Novem mestu gostoval mešani mladinski pevski zbor iz Hartlepoola, angleškega mesta na vzhodni obali britanskega otoka. Imel je dva koncerta: 29. maja zvečer je pel v Dijaškem domu Majde Šilc, 30. maja pa v Domu kulture za novomeške gimnazijce. Iz Novega mesta so se mladi gostje odpeljali v Celje, kjer so nastopili na tradicionalnem XIII. mladinskem pevskem festivalu, posvečenem mednarodnemu letu otroka.

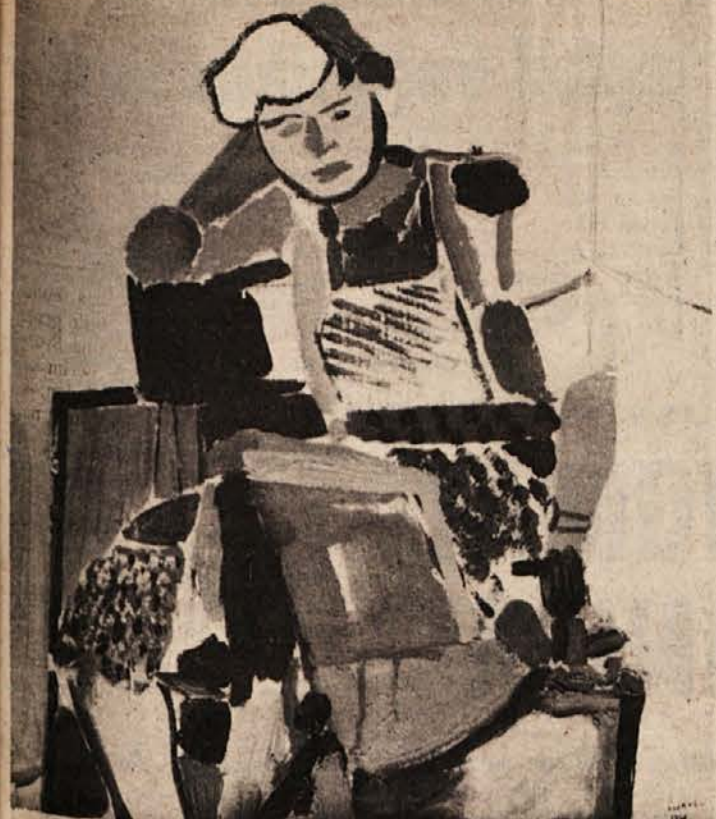
Hartlepoolski zbor so ustanovili

leta 1970. Zanj je dal pobudo Christopher Simonsen, ki zbor tudi vodi. Značilno za ta zbor, ki je do zdaj gostoval že v Ameriki, nekaterih evropskih državah in na Blžnjem vzhodu, je, da so vanj vključeni mladi, ki nimajo nikakršne glasbene izobrazbe, imajo pa izreden posluš. Do kvalitete so se dokopali le s trdim delom.

Zbor goji vse vrste glasbe, nastale v časovnem razponu od 16. stoletja do danes. Od vsega začetka ima strokovnjaka, ki mu brezplačno prireja skladbe. Z delom svojega pestrega programa je seznanil tudi mlade poslušalce v Novem mestu.

„HLADNI“ ANGLEŽI NAVDUŠILI – Med gostovanjem v Novem mestu je mladinski pevski zbor iz Hartlepoola nastopil na dveh koncertih in obakrat navdušil poslušalce.

Milan Rijavec: ŽENA, olje na platnu, 1961.

Zanimiv umetnik

Drevi v Dolenjski galeriji otvoritev slikarske razstave Milana Rijavca in klavirski koncert Aleša Vesela

Danes ob 19. uri bodo v Dolenjski galeriji v Novem mestu odprli obsežno pregledno razstavo del slovenskega akademskega slikarja Milana Rijavca, dolenjskega rojaka, rojenega v Brunji vasi pri Mokronogu. Pri otvoritvi slovesnosti bo imel klavirski koncert Novomeščan Aleš Vesel, diplomant Zavoda za glasbeno in baletno izobraževanje v Ljubljani.

Dolenjska galerija odločila pripraviti z željo, da bi obiskovalcem predstavila dela umetnika, ki je svojo slikarsko pot začel že med NOB, kasneje pa sodeloval na številnih likovnih manifestacijah. Letos je za svoje dosežke prejel nagrado Prešemovega sklada.

Zakon še ni sprejemljiv

Združeno delo na Dolenjskem soglašja s slovenskimi pripombami k osnutku zakona o usmerjenem izobraževanju – Marsikaj bo moč urediti le z medsebojnim dogovorom

Javna obravnava osnutka zakona o usmerjenem izobraževanju, ki jo usklajuje republiška konferenca Socialistične zveze, je v glavnem končana. Enega zadnjih pogovorov o tem je priredila prejšnji teden Medobčinska gospodarska zbornica za Dolenjsko v Novem mestu za predstavnike kadrovskih in izobraževalnih služb iz delovnih organizacij v črnomaljski, metliški, novomeški in trebanjski občini. Odziv je bil slabši, kot so pričakovali sklicatelji, zato tudi ni bilo moč zvedeti, kako se združeno delo na Dolenjskem kot celota odziva na posamezne rešitve, ki jih ponuja zakonski osnutek.

Kljub temu se je dalo izmenjati pripomb razpravljalcev na tem pogovoru razbrati, da so pogledi organizacij združenega dela na Dolenjskem v marsičem na las podobni mnenjem, ki so se oblikovala v drugih slovenskih regijah. Tako so v Novem mestu pretežno le pritrdili temu, kar jim je bilo posredovano od drugod.

Laško zapišemo, da je splošna pripomba slovenskega združenega dela, da je sedanje zakonsko besedišče pisano preveč skoz „naočnike“ vzgojnoizobraževalnih organizacij, pomanjkljivo pa govori o gospodarskih in drugih delovnih organizacijah. Svobodna menjava dela je obdelana pomanjkljivo, zakon naj bi natančneje določil obveznosti de-

lovni organizacij do lastnega (internega) izobraževanja. O nosilcih izobraževanja v združenem delu ni besede, čeprav menijo, da bi jih moral zakon določiti. Premalo je povedanega o nosilcih za tisti del izobraževalnih nalog, ki bo uresničevan v delovnih organizacijah.

Vzgojne in učne programe naj bi poslej sestavljali na podlagi razvida in opisa del v posameznih delovnih organizacijah. Zahteve do praktičnega pouka kot neločljive sestavine usmerjenega izobraževanja bo nujno znova tehtno premisliti, saj v zakonskem osnutku „ustoličeno“ številno ur za delovno prakso v šolskem letu ne bi bilo zadovoljivo za vse poklice usmeritve. Z vključitvijo obvez-

nega pripravništva v „učno dobo“ bi nesorazmerja samo nekoliko ublažili, ne bi pa jih odpravili.

V osnutku vidijo še več drugih pomanjkljivosti. Menijo, da bi bilo potrebno z zakonom določiti, na kakšen način bi si bilo moč z delom pridobiti sposobnost za opravljanje nalog. Poleg tega je nujno v zakonski obliki urediti vključitev v delo po pridobitvi prvega poklica. Za zdaj namreč še ni razjasnjeno, kaj bi v posameznih usmeritvah pomenil prvi poklic (ali kvalificiran delavec ali tehnik ali kaj drugega).

Razpravljalci so poleg teh vprašanj načeli še vrsto drugih, ki izstopajo kot nekakšna dolenjska značilnost. Tako so nekateri spraševali, kako bo urejeno izobraževanje in usposabljanje delavcev za specifična dela, kako se bodo lahko v uresničevanje zakona vključile majhne in kadrovske šibke delovne organizacije in podobno. Drugi pa so spet menili, da zakona ne bo moč uresničiti brez enotne metodologije načrtovanja kadrovskega potreb, regijskega in medregijskega dogovarjanja o mreži šol v usmerjenem izobraževanju in splošnem sporazumevanju o skupnem razreševanju take ali drugačne problematike, ki jo bo uresničevanje zakona prav gotovo navrglo.

Posebej naj podčrtamo na omenjeni regijski razpravi obelodanjeno zahtevo, naj se v problematiko usmerjenega izobraževanja bolj kot do zdaj poglobljeno vodi, poslovodni in drugi organi v združenem delu. Že zato, so menili, ker je zdaj vsa skrb na plečih referentov v kadrovskih in izobraževalnih službah.

I. Z.

Odsev gimnazijskega življenja

Ob izidu „Letnega poročila gimnazije v Novem mestu“ za šolsko leto 1977/78

Z zamudo nekaj mesecev je nedavno izšlo „Letno poročilo gimnazije v Novem mestu za šolsko leto 1977/78“. Tradicionalna tiskana publikacija obsega tokrat okoli 100 strani. Že ta podatek pove, da so našli na njenih straneh odmev v besedi (in sliki) vsi spomina, opisa in trajnejše ohranitve vredni dogodki.

Na dan je torej spet prišlo delo, ki prepričljivo govori o razgibanem življenju in dejavnosti novomeške gimnazije v minulem šolskem letu. Zapisane prispevale učitelj in dijaki, kar daje publikaciji še posebno vrednost. Uredniški odbor (Janez Kolenc, Franc Hočevar in Jože Sever) je poleg vsega poskrbel za smiselno ureditev in preglednost.

Pričujejo „Letno poročilo“ uvaja vedro napisan sestavek „75-letnica mature prof. Karla Prijatelja“. Srečanje z nekdanjim maturantom novomeške gimnazije, ki je lansko jesen dopolnil 95 let življenja, je popisal prof. Karel Bačar. Zanimivi so zlasti Prijateljevi spomini na pisatelja Trdino in pesnika Ketteja, ki ju je kot dijaka večkrat srečeval in videval v Novem mestu.

Sledita poslovilni besedi dijakov od svojih sošolcev – Mihe in Marice, ki ju je smrt iztrgala iz njihovih razredov sredi gimnazijskega študija. „Skozi vse življenje nas bo na vsakem koraku spremljala misel nate, na tvojo nedoživeto mladost“, beremo v enem od zapisov. Človek se ob

tem vpraša: Ali so res potrebne take žrtve, da bi drugi tem bolj zahrepeneli po življenju? Najbrž ne. Ali vprašanje smisla in nesmisla tragike mladih src ostaja brez odgovora. Zamotano je, preveč nedoumljeno. Večna skrivnost.

Slej ko prej pa tudi taki zapisi sodijo v publikacijo, ki sicer vseskozi govori o prizadevnosti mladih, da bi se že v šolskih klopek naučili vsega potrebnega za življenje, vsaj osnovne abecede zanj. Naj gre za kronistične zapise o tem ali onem delu, iz vseh je moč razbrati neizmerno voljo šolajočih se mladine, da doume, kaj ji je pravica in kaj dolžnost – da jutri ne bo nepripravljena generacija pred zaprtimi vrati, marveč rod, ki bo nadaljeval to naše skupno pehanje za lažji in boljši človekov vsakdan.

„Letno poročilo“ se končuje z literarno prilogo, v kateri dijaki Jelka Lešnjak, Lidija Gačnik, Mira Grahek, Marija Trunkelj, Ivanka Kužnik, Andreja Pleničar in Iztok Gradecki ter profesor Janez Kolenc objavljajo svoje literarne (pesniške in prozne) izdelke. Dodajmo le še besedo, da je literarna dejavnost najstarejša spremljevalka vsakdanjka generacij novomeških gimnazijcev, o čemer govori med drugim vsebina številnih dijaških listov, ki so vznikali od druge polovice prejšnjega stoletja, v zadnjem času pa to dokazujejo tudi „Stezičice“ s svojo več kot četrtstoletno tradicijo.

I. Z.

kultura in izobraževanje

Sedejeva olja

Nova razstava v Krškem

1. junija so v krški galeriji po uvodnem koncertu violinista Dejana Bravničarja odprli razstavo olj slikarja starejše generacije slovenskih umetnikov Maksima Sedeja (st.). O umetniku in njegovem delu je na otvoritvi govoril dr. Ivan Sedej.

Na tej pregledni razstavi so dela iz vseh ustvarjalnih obdobjih slikarja, ki je svojo umetniško pot začel po diplomi na zagrebški akademiji likovnih umetnosti leta 1933. Poznavalcem se je pozornost ustavila predvsem ob Sedejevem izjemnem posluhu za notranja dogajanja v človeku in obeh osrednjih temah, ki jima je bil umetnik zvest do svoje smrti (leta 1974): življenje v svetu artistov in družinsko življenje.

Razstava bo odprta do 30. junija.

JUTRI VEČER AMATERIZMA

V Krškem bo jutri zvečer zanimiva prireditev: predstavili bodo najrazličnejše oblike amaterske kulturne dejavnosti v krški občini. Sodelovali bodo: gledališka skupina iz Koprivnice, vokalno – instrumentalna skupina Galeb in pihalni orkester s Senovega, moški zbor iz Brestanice, folklorna skupina in mladinski zbor brestaniške osnovne šole, mešani zbor „Viktorja Parme“ in gledališka skupina iz Krškega, pihalni in zabavni orkester Tovarne celuloze in papirja, otroški zbor osnovne šole Jurija Dalmatina, šolski folkloristi iz Leskovca, Kostonjeviški okteti, učenci krške glasbene šole in drugi. Hkrati bodo svojo dejavnost na razstavah predstavili člani likovnega kluba in filatelističnega društva v Krškem.

FRANCOSKI ZBOR PEL V KRŠKEM

1. junija sta v Delavskem domu v Krškem nastopila na skupnem koncertu mešani mladinski pevski zbor La capella Roubaix iz Francije in mladinski zbor domače osnovne šole Jurija Dalmatina.

PROIZVODNO
IN
TRGOVSKO
PODJETJE

MERCATOR – AGROKOMBINAT KRŠKO

- kvalitetno sadje,
- pristni dolenski cviček,
- ostali kmetijski pridelki,
- proizvodnja mleka in mesa,
- trgovska mreža z reprodukcijskim materialom in kmetijsko mehanizacijo,
- lastna servisna služba

ČESTITAMO VSEM OBČANOM IN KOOPERANTOM ZA PRAZNIK OBČINE IN SE PRIPOROČAMO!

TOZD Sadjarstvo – poljedelstvo, TOZD Trgovina – servisi, TOZD TOK – kooperacija Krško, TOZD Vinogradništvo – kleti, TOZD Meso Kostanjevica in DS Skupne službe Krško

LESNI KOMBINAT NOVOLES NOVO MESTO – STRAŽA

TOZD SIGMAT BRESTANICA

Proizvajamo: betonske mešalce, nihalna vrata, izdelke iz poliestra in Airless naprave za nanos barve.
ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

Mmetalna

TOZD TOVARNA GRADBENE OPREME SENOVO

Delavcem, občanom občine Krško, čestitamo ob prazniku ter želimo mnogo poslovnega uspeha in osebnega napredovanja!

Samoupravni organi in
družbenopolitične organizacije

ELEKTRARNA BRESTANICA

KOLEKTIV ELEKTRARNE BRESTANICA ČESTITA VSEM OBČANOM ZA PRAZNIK OBČINE KRŠKO IN JIM ŽELI VELIKO USPEHOV PRI NADALJNI IZGRADNJI NAŠE SOCIALISTIČNE SAMOUPRAVNE POTI!

TRANSPORTNO GRADBENO PODJETJE
"TGP"
METLIKA
Odbor za medsebojna razmerja
TOZD Obrt

objavlja
prosta dela oz. naloge

1. 2 VODOVODNIH INŠTALATERJEV
2. KLJUČAVNICARJA

Pogoji:
pod 1:
KV vodovodni inštalater
pod 2:
KV ključavničar

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Poskusno delo je dva meseca.
OD po pravilniku.
Kandidati naj pošljejo vloge z dokazili o šolski izobrazbi v 15 dneh po objavi na gornji naslov.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po objavi.

ZKGP – GOZDNO GOSPODARSTVO
KOČEVJE

objavlja
JAVNO LICITACIJO
za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. TOVORNI AVTO TAM 4500, LETO IZDELAVE 1970
2. 3 NOVI ZABOJI KIPER ZA AVTO RABA 9 m³
3. ZGIBNI TRAKTOR HOLDER, LETO IZDELAVE 1977
4. GOZDARSKA PRIKOLICA – 5 TON
5. TRAKTORSKA KOSILNICA MAETL (NOVA)
6. HLADILNIK GORENJE – 230 l

Navedena osnovna sredstva pod točko 1 in 2 so na ogled vsak delavnik od 8. do 13. ure na TOZD Transport – Gradnje, Ljubljanska c., pod točko 3, 4, 5 in 6 pa na TOZD Gozdarstvo Pugled, Rožna ul.

Javna licitacija bo 22. 6. 1979 ob 10. uri na dvorišču TOZD Transport – Gradnje, Ljubljanska c.

Udeleženci morajo pred pričetkom licitacije vplačati 10-odst. varščino od izklicne cene, predstavniki DO pa še pooblastilo svoje DO. Vse stroške prenosa lastništva in prometni davek plača kupec.

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE „PIONIR“
NOVO MESTO,
DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB,

objavlja naslednja prosta dela
in opravila

KONTROLORJA TEHNIČNE IN OBRAČUNSKÉ
DOKUMENTACIJE

Pogoji za sprejem:
– visoka, višja ali srednja izobrazba gradbene smeri ter 5, 6 oz. 8 let delovnih izkušenj.

Kandidat bo pridobil lastnost delavca v združenem delu s polnim delovnim časom, za nedoločen čas in s pogojem trimesečnega poizkusnega dela.
Ponudbe z opisom dosedanjega dela, življenjepisom in dokazili o izobrazbi sprejema 15 dni po objavi "SGP „PIONIR“, kadrovski oddelek, Kettejev drevored 37, Novo mesto.
Kandidati bodo o rezultatih razpisa obveščeni v 30 dneh po zaključku oglasa.

NUDIMO VAM KOMPLETEN PROGRAM:

- VHODNA VRATA
- GARAŽNA VRATA
- SOBNA VRATA
- OBLOGE
- ISO – SPAN
- OPAŽNE PLOŠČE
- POHIŠTVO

lip bled
lesna industrija

64 260 bled, ljubljanska c. 32
telefon: 064-77384,
telegram: lip bled
telex: 34 525 yu lipex

OBIŠČITE POSLOVALNICE:

- LIP Bled na Zagrebškem velesejmu Bulevar Borisa Kidriča 2 telefon: (041) 523-066
- LIP Bled na Rečici – Bled telefon: (064) 77-944
- LIP Bled v Murski Soboti Cvetkova 1 a telefon: (069) 22-941 telefon: (069) 22-942

Brez rešiteljev bolje

V slovenski nogometni ligi je do konca prvenstva še nekaj kol. Novomeško enajsterico, novince v letošnjem tekmovalnem, čaka v srečanjih velika odgovornost. Nekajkrat so namreč dokazali, da niso moštvo, ki bi vedrilo na dnu republiške lige, sedaj pa imajo priložnost, da to dokažejo tudi z dobro uvrstitvijo ob koncu prvenstva.

Najbrž je manj znano, da je imelo sedanje vodstvo pri sestavljanju ekipe precej težav. Zaradi napak v preteklosti. Vodstvo se je takrat raje kot na delo v domačem klubu zanašalo na kupljene igralce. In kaj kmalu se je zgodilo, da so si 'zvezde' raje privoščeile igranje za pivo in sendvič, kot pa pravi treniranje. Kot pa bi morali moštvo, omagali pod težo treningov. In novomeško enajsterico so celo vrsto let onemogočili 'rešitelji', ki so že po eni sezoni ali dveh zapustili Stadion bratstva in enotnosti.

Prišlo je novo vodstvo in nov trener. Delo se je spreminilo. Če tudi sedaj pogledamo resnici v oči, še vedno ni najbolje, kar je sedveda razumljivo. Moštvo, ki nastopa danes, je sestavljeno iz generacije, ki je že zamudila najlepši čas za učenje. Kljub temu je dobro in obeta, da bo z dobrim igranjem odprlo pot proti vrhu slovenske lige svojim mlajšim tovarišem, ki so v rokah dobrega trenerja.

Pod vodstvom glavnega trenerja delo dobro poteka. Izredno perspektivni so pionirji in kadeti, mladinci so se dolgo časa potegovali za najboljšo mesto v svoji skupini. Skratka: novomeški nogometni sedanjik je prejel obetaven kot pa ne.

V klubu pa se prihodnosti bojuje. Že nekaj časa tarnajo, da za svoje delo nimajo dovolj denarja in da zato ne bodo mogli uresničiti vsega. Trdijo, da te težave zagotovo ne bodo razrešili sami in zato pričakujejo pomoč pristojnih.

J. PEZELJ

Inles drugi, Novo mesto izpadlo

Končano prvenstvo v II. zvezni rokometni ligi za moške in ženske — V slovenskih ligah gledlo moštva še enkrat na igrišče — Lep uspeh Hasa (Kočevje)

Ekipe v drugih zveznih rokometnih ligah so odigrale zadnje kolo. Ribničani, ki so se potegovali za najboljšo uvrstitev, so v zadnjem kolu izgubili. Novomeščanke pa so v Črnomlju zmagale, a se bodo vseeno preselile v republiško ligo. Moštva v slovenskih ligah so odigrala prvo tekmo za končno razvrstitev, konec tedna pa gredo na rokometno igrišče zadnjič v letošnji tekmovalni sezoni.

PARTIZAN — INLES
33 : 30 (12:9)

V začetku drugega polčasa so gostje zaigrali na vso moč in povedli s sedmimi zadetki prednosti, v zadnjih petnajstih minutah pa so igrali nerazumljivo slabo in domači so si z zmago zagotovili obstanek v družbi najboljših drugoligašev. Ribničani so z osvojenim drugim mestom dosegli največji ligaški uspeh.

Inles: J. Kersnič, Križman, D. Ilc 1, J. Ilc 5, S. Kersnič 3, Kalajžič, Karpov 3, Ambrožič 12 in Tanko 5.

M. G.

NOVO MESTO — TVIN
19 : 14 (8:7)

V zanimivi tekmi so bile domače, ki so igrale na črnomaljskem igrišču, boljše. Zmagale so predvsem za zaslugi dobre obrambe, v napadu pa sta se z natančnimi strelji izkazali Grgičeva in Kostanjškova. Navzlic zanesljivim zmagi se načrta novomeških rokometnic in vodstva niso uresničili in Dolenjke bodo prihodnje leto nastopile v republiški ligi. Novo mesto: Judež, Grgič 7, Dmitrovič 2, D. Strukelj 1, Frančič,

Bon 2, Kostanjšek 7, Ovniček, Perše in J. Strukelj.

ORMOŽ — KRKA
10 : 0 b.b.

Novomeščanov na prvenstveno srečanje v Ormožu ni bilo, tako da so ga domači dobili 10:0 b.b. Bržkone bi se morali odgovorni o takem odnosu novomeške vrste pogovoriti in tudi ukrepati.

DOLENJSKA — LISCA
13 : 12 (6:7)

V izredno izenačeni pa tudi zanimivi tekmi so zaslužno zmagale

Tretjič zapored

24. državno prvenstvo v športni gimnastiki, ki je bilo ob koncu prejšnjega tedna v Paracu, je prineslo največji uspeh novomeški gimnastiki: 14-letna Jasna Dokl je že tretjič zapored osvojila naslov državne prvakinje med članicami, za nameček pa je v finalu osvojila še vse štiri zlate kolajne na posameznih orodjih ter s tem ponovno potrdila, da zaenkrat pri nas nima enakovredne konkurentke. Velikemu uspehu Jasne Dokl se je priključila še 12-letna Matejka Kavšek, ki je osvojila prvo mesto pri mladinkah ter tako še bolj potrdila premoč novomeške ženske gimnastike v jugoslovanskem merilu.

Doklova, ki je nastopila v osmerboju, je imela nekaj spodrsiljav v obveznem programu, kjer je navadno tudi najmočnejša, zato pa je toliko bolj zanesljivo telovadila v prostem programu, kjer je dobila povprečno oceno 9,30 in prepričljivo zmagala. Matejka Kavšek, ki je nastopila samo v četverboju, je z zanesljivim nastopom premagala svoje nasprotnice iz Ljubljane, Zagreba in Novoga sada. V tej konkurenci je nastopila tudi tretja Novomeščanka, kandidatka za 8. mediteranske igre v Splitu Nataša Kočevar, vendar se je morala zaradi spodrsiljav na posameznih orodjih zadovoljiti s skromnejšo uvrstitvijo.

Poleg treh že uveljavljenih telovadk so se na državnem prvenstvu pojavile že Renata Škerlj, Urška Papež, Katja Pucelj in Renata Pavček. Zlasti velja omeniti 6. mesto Škerljeve v konkurenci pionirk, druge tri so se zaradi neizkušenosti slabše uvrstile.

Rezultati — članice: 1. Jasna Dokl (N. mesto) 73,65; mladinke: 1. Matejka Kavšek (N. mesto) 36,95; pionirke: 1. Anja Regent (Lj.) 37,25, 6. Renata Škerlj (N. mesto) 36,65 itd. J. P.

šport

so zelo slabo izvajali sedemmetrovke. Od 12 najstrožjih kazni so mrežo zadeli le petkrat. Tako imajo po tekmi v Sevnici malo možnosti, da se na tabeli uvrstijo pred Inlesom.

CELJE — ČRNOMELJ
25 : 22 (14:15)

Z nepopolno postavo so se Črnomaljši dobro upirali domačim in doma lahko njihovo skromno prednost nadoknadijo. Ker bodo v Črnomlju igrali kompletni, je skoraj gotovo, da se bodo na prvenstveni tabeli uvrstili pred Celjem.

ITAS — MARIBOR
20 : 16 (12:9)

Gostje so presenetili s hitro igro in povedle 4:2. Zerjavove varovanke pa so v pomembnem srečanju v nadaljevanju igrale podjetneje, rezultat najprej izenačile in zaslužno zmagale.

M. G.

STOPIČE — BREŽICE
24 : 18 (16:7)

Medtem ko so Stopičanke odlično igrale v 1. polčasu, so v nadaljevanju popustile. Navzlic temu borbenim gostjam ni uspelo presenetiti in so domače dosegle pred povratnim srečanjem prednost 6 zadetkov, kar jim daje veliko možnosti za uvrstitev pred brežiško ekipo.

BREŽICE — RUDAR
33 : 27 (14:14)

Domači rokometasi so bili v srečanju, ki so ga odigrali v okviru tako imenovanega razigravanja za končno razvrstitev, boljši. Žal niso izkoristili vrste ugodnih možnosti in zmagala je glede na to, da bo Rudar doma igral z močnejšo postavo, dokaj pičila.

SEVNICA — INLES
18 : 19 (10:11)

Sevničani so razočarani, saj so jih Ribničani ugnali brez težav. Domači

Zanimivo na atletskih stezah

V Novem mestu 100 tekmovalcev na kvalifikacijah za atletski pokal — V Mariboru dolenjski pionirji in pionirke dvakrat drugi — Penca in Cujnik uspešna

Konec minulega tedna je bilo po slovenskih atletskih stadionih kopica prireditve. V petih slovenskih atletskih središčih so bila pokalna atletska tekmovalja mlajših mladincev in mladink, ki so se potegovali za finale v Kranju (23. junija).

Na novomeškem Stadionu bratstva in enotnosti je nastopilo okoli 100 atletov in atletinj iz Brežic in Novega mesta. Razmere za tekmovalje so bile neugodne, navzlic temu pa so nastopajoči dosegli nekaj lepih rezultatov, predvsem Novomeščana Igor Primc, ki je zalučal disk 35,46 m, ter Aleš Florjanc, ki je preskočil 1,86 cm.

Rezultati, mlajše mladinke — 100 m: Fabjančič (Br) 13,0, Saponja in Merlin (obe N. mesto) 13,5; 200 m: Tekstor 27,5, Hren (obe N. mesto) 28,1; 800 m: Blatnik 2:33,0, Janežič 2:34,5, Mrz (vse N. mesto)

PODBOČJE — STRAŽA
68:72 (31:32)

Pred približno 200 gledalci je moštvo Straže, ki ga vodi trener Vodičar, v lepi in zanimivi tekmi dolenjske košarkarske lige premagalo tekmece za prvo mesto, ekipo Podbočja.

TRATARJEVA PRVA

Končalo se je kegljaško prvenstvo Dolenjske za posameznice, zaslužno pa je zmagala Karolina Tratar.

Končni vrstni red: Tratar 1.619, Dalmacija 1.597, Baškovič (vse Krka) 1.575, Jurman (Brežice) 1.552, Poljak 1.530, Soško (obe Krka) 1.525, Bukovec (Trebnje) 1.472, Makše (Novoteks) 1.434, Segula (Brežice) 1.429, Veble (Trebnje) 1.412 itd.

N. GOLEŠ

Krki 12 medalj

Od 31. maja do 2. junija je bilo v Novem mestu 13. srečanje čelavcev farmacevtske industrije Jugoslavije. Na igrah — tokrat niso imele tekmovalnega značaja — je nastopilo okoli 400 udeležencev in udeleženk iz 13 farmacevtskih delovnih organizacij.

Rezultati: — streljanje: ženske: 1. Krka 642 krogov; nogomet: 1. SBS, 4. Krka; šah, moški: 1. Galenika, 3. Krka; odbojka, ženske: 1. Krka; kegljanje, moški: 1. Krka 2362 podrtih kegljev; ženske: 1. Belupo 755, 2. Krka 692; namizni tenis, moški: 1. Galenika, 2. Krka; ženske: 1. Krka; odbojka, moški: 1. Lek, 2. Krka; streljanje, moški: 1. Galenika 674 krogov; vedra rekreacija: 1. Krka.

Organizatorji so pripravili še vrsto drugih športnih prireditve, na primer met bombe, Cooperjev test itd. V fair playu je zmagala Galenika, ki je dobila lep pokal za uspeh v namiznem tenisu. Njena ekipa namreč sodeluje že na vseh srečanjih in vedno je bila med najboljšimi. Sicer pa so imeli največ uspeha športniki in športnice Krke. Osvojili so 6 zlatih, 5 srebrnih in 1 bronasto medaljo.

DVAKRAT DRUGI

Finalnega tekmovalja za pionirski pokal Slovenije, ki je bilo v Mariboru 31. maja, so se udeležili tudi Dolenjci in ponovno dokazali, da so novomeške pionirke in pionirji med najboljšimi v Sloveniji.

V finalnem tekmovalju so nastopile reprezentance osemih področij. Dolenjska reprezentanca, ki je bila sestavljena iz pionirk in pionirjev osnovnih šol Dolenjske Toplice, Grm, Veliki Gaber, Brežice in Kočevja, se je izkazala. V ekipni konkurenci so Dolenjci zasedli drugo mesto v obeh konkurencah.

Nekaj boljših izidov — pionirji: 100 m: 1. Radosavljevič (N. mesto) 11,3; krogla: 2. Hribar (N. mesto) 13,24; višina: 2. Lapajne (N. mesto) 180 cm; pionirke: 300 m: 1. Ruper 42,5; krogla: 1. Glavič 10,76.

Končni vrstni red — pionirji 1.

SEMINAR ZA SODNIKE

Pred kratkim so novomeški kegljaški delavci organizirali v prostorih gostišča na Loki seminar za kegljaške sodnike. Udeležili so se ga kandidati, ki bodo sodili tekme finalnega dela državnega ekipnega prvenstva na kegljiščih v domu JLA in restavraciji Vodnjak. Seminar je vodil Istinčič iz Medvoda.

ŠPORTNE IGRE NAME

Od 26. do 27. maja so bile v Kočevju III. športne igre zaposlenih v NAMI. Nastopilo je 8 tozdov z več kot 200 tekmovalci. Končna uvrstitev ekip po vseh panogah: 1. Kočevje, 2. Ravne na Koroškem, 3. Velenje, 4. Zalec, 5. Ljubljana, 6. Slovenjgradec, 7. Skofja Loka, 8. Cerklje.

A. ARKO

Maribor 15630, 2. Novo mesto 15606, 3. Kranj 15037 itd.; pionirke: 1. Ljubljana (zahod) 12376 točk, 2. Novo mesto 12135, 3. Ptuj 11922.

M. J.

USPEH V ZAGREBU

Na 29. Vjesnikovem memorialu Borisa Hanžekovića v Zagrebu, na katerem je nastopilo tudi precej znanih atletov iz tujine, sta člana novomeškega atletskega kluba Penca in Cujnik zabeležila lep mednarodni uspeh.

V memorialni disciplini, teku na 110 m z ovirami, je že drugič zapored zmagal črnopoliti Američan Charles Foster. V teku na 400 m ovire je zmagal angleški tekač Oaks 50,99, Novomeščan Janez Penca pa je bil drugi z 52,19. Prehitel je Kenjica Kimayo, ki je progno pretekel v 53,13 sekunde.

V metu koplja so nastopili domači vsi najboljši Jugoslavlani, med njimi tudi Novomeščan Darko Cujnik. Boj za 1. mesto je potekal med Cujnikom in Nemcem Schaffarzikom. Vrstni red: 1. Schaffarzik (ZRN) 74,88 m, 2. Cujnik (Novo mesto) 74,38, 3. Globevnik (Maribor) 73,90 itd.

Pozabljeni kolesarji

Ko je Brane Ralijan, zagrizeni veslač, leta 1967 slekel vojaško suknjo, ga je v veslaškem klubu, njegovem takratnem drugem domu, čakalo neprijetno presenečenje: nepridipravi so bili nekaj

Brane Ralijan, sedem let predsednik KD Novoteks.

pred njegovim prihodom s steklenicami razbili vse čolne, med temi tudi več milijonov vreden enosed. Veslaški zagnanci, že takrat pozabljeni od vseh, so poskušali zbrati denar za nove čolne. V boju z nerazumevanjem so obupali. Fantje so počasi odhajali in se odločali za nove športe. Veslanje, novomeška tradicija, pa je umrlo.

„Bil sem še precej časa trmast, a mi ni uspelo. Jezen na

odgovorne telesnokulturne delavce sem motor zamenjal za dirkalno kolo in pričel resno vaditi. Takrat nisem niti slutil, da bom med ustanovitelji novega društva.“

Za Ralijana je kmalu zvedel nekdanji kolesar Majes. Poiskal ga je, povezal sta se s Kumpom, Mavrovičem in še nekaterimi in odločili so se, da bodo ustanovili novo društvo. Na Dolenjsko so povabili predstavnike kolesarske zveze Slovenije Brajnika, Zanoškarja in Calija in klub je bil ustanovljen.

„Pred sedmimi leti, ko so mi zaupali predsedniško funkcijo,“ je dejal Ralijan, „nisem vedel, kako težko delo me čaka. Kmalu sem se odredel tekmovaljem, zakaj v društvu je bilo obilo dela. Povrh vsega smo imeli le turistična kolesa, s katerimi so naši tekmovalci hitro posegali po najboljših mestih v republiki. Hitro se je izkazalo, da je bilo tako društvo v Novem mestu nujno potrebno, kajti vsi ne morejo igrati košarke, rokomet ali se ukvarjati z atletiko.“

Z uspehi pa so rastle tudi težave. Kolesarji so kaj kmalu uvideli, da od objub ne morejo živeti. Povezali so se z Novotekom in takoj so laže zadihali. Majes je bil dober trener, vendar premalo izkušen. Svoje znanje je

bogatil in njegovi varovanci so postajali vse boljši. Tako je društvo v slabih sedmih letih svoje prostore v nekdanjem bivšem veslaškem klubu domala napolnilo s p.kali. Pred dvema letoma je bila Novoteksova ekipa celo državni prvak v konkurenci mladincev.

„Da smo delali precej bolje kot po nekaterih drugih klubih, so bili takrat dokaz Damjanovič, brata Antončič, v zadnjem času pa Zrimšek, Božo Mijajlovič, Turk, Vehar in drugi. Navzlic spodbudnim uspehom pa nas telesnokulturni delavci v odgovornih organizacijah zapostavljajo. Ko smo z njimi, nam objubijo malone grad, ko se ločimo, pozabijo na najosnovnejše. Eno samo dirkalno kolo stane namreč skoraj 30.000 din. Pri nas imamo precej dobrih tekmovalcev, vendar s preskromno opremo ne morejo napredovati. In ob vseh, da so nekateri klubi denarno tako močni, da svoje sodelavce za nas kolesarje nerazumno nagrajujejo, večkrat pomislimo na najhujše: da bi vse skupaj obesili na klin.“

Vendar Ralijan predborno ve, da društvu ne bo obrnil hrbta. Njegovi klubski sodelavci trdijo, da bi v tistem trenutku, ko bi Brane, sedanji tehnični vodja, rekel na svidenje, lahko vrata v društvu za vedno zaprl. Tako kot so morali pred leti veslači, pa to v novomeški občini ni nobenega motilo. J. PEZELJ

VSE BOLJ OBETAVNI — Plesni klub Novo mesto posveča največ pozornosti namlajšim. Ravno zaradi tega odnosa do dela je v klubu zraslo precej obetavnih plesnih parov. Na sliki z zadnjega kvalifikacijskega turnirja sta ta čas zelo obetavna para Nataša Papež — Milan Moro in Marjeta Derlink — Ivan Radež. Oba para sta se izkazala zlast v latinsko — ameriških plesih. Na sliki: med nastopom.

Nepričakovan poraz

V 7. kolu SNL — zahod novomeška enajsterica gostovala v Kamniku — Še vedno v boju za vrh

V 7. kolu slovenske nogometne lige — zahod so Novomeščani poskrbeli za presenečenje. Čeravno so bili nesporni favoriti, so srečanje s Kamnikom v gosteh izgubili. Rezultat: 0:2 (0:0).

Medtem ko so Novomeščani v prvi tekmi Kamničanem povsem nadigrali (4:1), so v gosteh zatajili. Niso ponovili igre s Stadionu bratstva in enotnosti, ko so z zanesljivim nogometom goste povsem nadigrali. V 1. polčasu prvenstvene tekme so Dolenjci dosledno izpolnjevali trenerjeve zahteve in po 45 minutah igre sta vrsti odšli k odmoru pri neodločenem rezultatu.

V nadaljevanju so gostje igrali prehitro, zaradi tega so naredili vrsto napak in domači so hitro povedli. Gostje so postali živčni, hoteli so rezultat na vsak način izenačiti, vrstile so se napake, časa za igro je bilo vse manj in padel je tudi drugi zadetek.

Po 7. kolu je Dolenjska na 3. mestu, prvouvrščena Ilirija, s katero igrajo Novomeščani konec tedna na domačem igrišču, pa ima kar štiri točke več. V primeru zmage lahko Dolenjska še vedno računata na prav tako dobro drugo mesto.

Dolenjska: Jerman, Primc, Perhaj, Pavlin, Kršič, Gajič, Venta, Tepež (Mrak), Radešček, Zupan in Brađač.

24. IGRE GRAFIČARJEV

Danes dopoldan so se v Ljubljani začele tradicionalne letne igre grafičarjev. Letos se jih bodo prvič udeležili tudi delavci združenega podjetja Dolenjskega lista in Knjigotiska. Najprej bo startala ekipa v namiznem tenisu, dan kasneje pa se bo predstavilo skupno nogometno moštvo.

TRŽIČ: SVETOVNO PRVENSTVO V MOTOKROSU

Letošnje svetovno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cm bo v Trziču. Tekmovalna proga je dolga 2000 m, organizatorji pa sporočajo, da se je do konca maja prijavilo 35 tekmovalcev iz 15 držav, kar dokazuje, da bo letošnje prvenstvo izredno zanimivo. Tekmovalje se bo začelo 26. junija ob 14.30.

PO SVETU OKOLI

ZA ZASPANCE — Prihaja čas počitnic, in komur povzroča težave kronična zamudljivost, naj odide v Dubrovnik. V tem čudovitem mestu imajo uro, ki redno bije vsake pol ure, pa tudi tri minute po polurnem bitju — za zamudnike.

DIAMANTNI ODTISI — Izraelski draguljarski strokovnjaki so odkrili, da ima tudi drago kamenje svojevrstne „prstne odtise“. Z laserskim žarkom presijani diamant ali kakšen drug dragulj pokaže zapleten sistem svetlobnih lomov. Posebno zanimivo je, da si nista sistema niti dveh draguljev enaka. Za odkritje se zanima tudi policija in veliki svetovni muzeji. V kartoteke znamenitih draguljev bodo poslej vlagali tudi njihove „prstne odtise“, katerih pač ni mogoče ponarediti ali spremeniti.

DRAG ZEMLJEVID — Najdražji zemljevidi na svetu so v geografskem atlasu Evrope, ki ga je izdelal sloviti kartograf Gerhardus Mercator v 16. stoletju. Na nedavni dražbi v Londonu so atlant prodali neznanemu kupcu za 340 tisoč funtov šterlingov (okroglih 13 milijonov dinarjev).

PREPOTREBNO — Neka poslovna veletrgovina v Dallasu ponuja nenavaden prodajni predmet. Vsem tistim, katerim se nekatere stvari tako gabijo, da bi se jih ne dotaknili niti s trimetrsko palico, ponujajo tri metre in tri decimetre dolgo dotikalno palico. Palica je iz lahke aluminijeve zlitine, zložena pa je v ličnem usnjenem kovčku. Povrh tega je zelo draga. Vsaj to, če že uporabna ni med navadnimi smrtniki.

STROGA CENZURA — Državna cenzura v Tasmaniji je zelo huda. Pred nekaj tedni so strupeni cenzorji cenzurirali celo lasten izdelek — seznam prepovedanih knjig. Okrog dva tisoč naslovov so izbrisali iz spiska, ker so bili po mnenju mož, ki opravljajo ta stari posel, preveč ogabni.

Kal nevarnosti v slastni jedi

Previdno z roštiljem

Lepi dnevi vabijo na izlete v naravo, k rekam in v gozdove. In kot je navada na našem romantičnem Balkanu, spremlja izletnika tudi roštilj. Modrikast dim in vonj po različnih ali čevapčičih izdajata povprečnega Jugoslavana pri počitku v naravi. Kakor je roštilj koristna naprava, ne draga, daje pa okusne stvari, ima nekaj neprijetnega: lahko je nevaren zdravju.

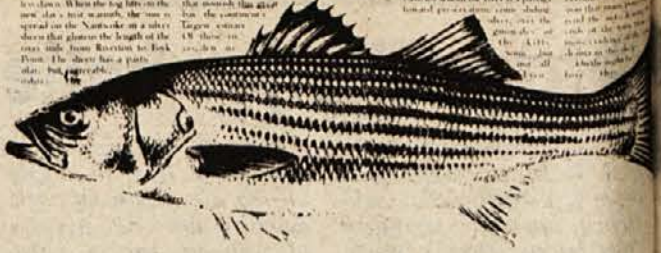
Že pred zadnjo svetovno vojno so kemiki odkrili, da je med številnimi spojinami, ki nastajajo pri izogrevanju organskih snovi, tudi benzo piren, snov, ki povzroča nastanek raka. Na poskusnih živalih so dokazali tak učinek benzo pirena. Italijanski strokovnjaki so pred dobrimi desetimi leti prvi odkrili, da se ta nevarna snov nahaja tudi v mesu, pečenem na žaru. Le malo za njimi so enak zaključek naredili tudi ameriški raziskovalci.

Benzo piren nastaja v mesu, ki se peče nad žarečim ogljem, v različnih velikih količinah. Na tvorbo strupene snovi vpliva vrsta oglja, temperatura, vrsta mesa in količina maščobe. Ugotovili so, da nastane več benzo pirena, če se meso peče bližje razžarjenemu oglju in če meso vsebuje več maščob.

Seveda te ugotovitve ne pomenijo, da se bo moral ljubitelj na žaru pečene mesa odreči tej poslastici, če se hoče na daleč ogniti raku.

Kuharski strokovnjaki so namreč ukani kemično kuhinjo matere narave, saj so ugotovili, da je mogoče peči na žaru tako, da v mesu ne nastaja strupena snov.

Najzanesljivejši je električni žar z virom toplote nad mesom; pri takem pečenju ni v mesu niti sledu o benzo pirenu. Brez skrbi lahko uživamo tudi meso, spečeno na plinskem roštilju, vendar pod pogojem, da je vir vročine nad mesom. Povsod, kjer je ogenj pod mesom, nastaja benzo piren.

Atlantski progasti brancin ni kos človeku.

Veriga življenja že pok...

Najbolj okusna riba na ameriškem jedilnem listu tudi na spisku ogroženih — Zastrupljene vode zaliv...

Tudi letos so ljubitelji narave zaskrbljeno prisluhnili poročilom ameriških strokovnjakov, ki že od leta 1970 spremljajo izginjanje brancinov v Atlantiku. Riba, katere okusnega mesa antična modreca Aristotel in Plinij nista mogla prehvaliti, živi le v Sredozemlju in v Atlantiku. Spada med tiste živali, ki jih človek že dolgo pozna, žal pa se je znašla tudi v žalostni karavani tistih bitij, ki zaradi človekovih posegov v naravo postaja vse manjša.

Atlantski progasti brancin že tisočletja po še nepročnem nagonu vsak april odplava proti izvirov rek, stekajočih se v zaliv Chesapeake. Samica odloži v sladki vodi okoli dva milijona iker. V času drstenja je gornji tok reke Nanticoke, kjer se drsti največ brancinov, nerazpoznaven od ribjega vrveža, iker in semenske tekočine samcev. V tem življenjskem vrtnu se začenja pot progastega brancina. Na milijone iker se ne oplodi, od milijard oplojenih pa zraste le nekaj stotin mladih brancinov. Prvi leti življenja preživi v sladki vodi in šele po tem času splavajo na odprti ocean.

Letošnji dveletni zarod je splaval na odprti Atlantik, vendar je bil številčno tako skromen kot že vrsto let. Ob tako majhnem dotoku mladih moči bo brancin izumrl.

Strokovnjaki ne vedo natančno, kaj je krivo, da vse več oplojenih iker pogine. Brancini so poznani kot odporne ribe, ki se rade razmnožujejo. Zakaj je ta sposobnost odpovedala? Vsa april sicer odrasle ribe prihajajo na drstenje v reke, odvržejo ike, vendar pa se vrnejo v ocean brez zaroda. Mladih brancinov za njimi ni.

Med redkimi, ki se upajo spregovoriti o vzroku izumiranja, je John O. Cole. Meni, da so ribe zastrupljene. Zaliv Chesapeake, preko katerega se brancini vsako leto odpravljajo na drstišča in vračajo v ocean, je poln kemičnih strupov. Ob njegovih obalah stoje strahotni

industrijski sestavi; v tovarnah dela okrog 50 nov ljudi. Ni delčka vode, ne bil poln industrijskih pov, že desetletja se stekajo z obale.

„Čudež je, da brancini še žive,“ meni zaskrbljen kovnjak Cole in dodaja, da podpisali lasten mrliški bomo dopustili, da izgine valse vrste.

Cigareta ubij...

Da je kajenje cigaret škodljivo, o tem ne dvomijo niti kadilci sami. Petnajsto teče, odkar je svetovna zdravstvena organizacija podala sežno in izčrpno poročilo o škodljivi razvadi ter opozorila, da kajenje vpliva na boleznin raka, vendar opozorila niso kdove kaj zalegla. Trošnja cigaret se je v svetovnem merilu povečala, saj so porabljene večje meri tudi revne dežele. Letos so v ZDA porabljene novo poročilo o kajenju, rega osnovno misel lahko smo v besede: še nevarnejši kot smo mislili.

Strokovnjaki so na osnovi raziskav, statističnih podatkov in analiz bolniških poročil do neizpodbitnega zaključila do nikotin, oziroma kajenje poglaviti povzročitelj bolezni srca, raka v grlu in na čih, ampak da je krivec bronhialne težave, razne alergije in nevarne reakcije zdravila. Ponovno so zbrali dokazov o izjemni škodljivosti kajenja pri nosečnicah; nov je ugotovitev, da so v nevarnosti za zdravje tudi kadilci, ki delajo s strupenimi snovmi.

Cigareta v rokah — bolj nevarna, kot so menili.

Ob rimski cesti pri sedanjem Dmovem se je razvilo mesto Nevidodunum.

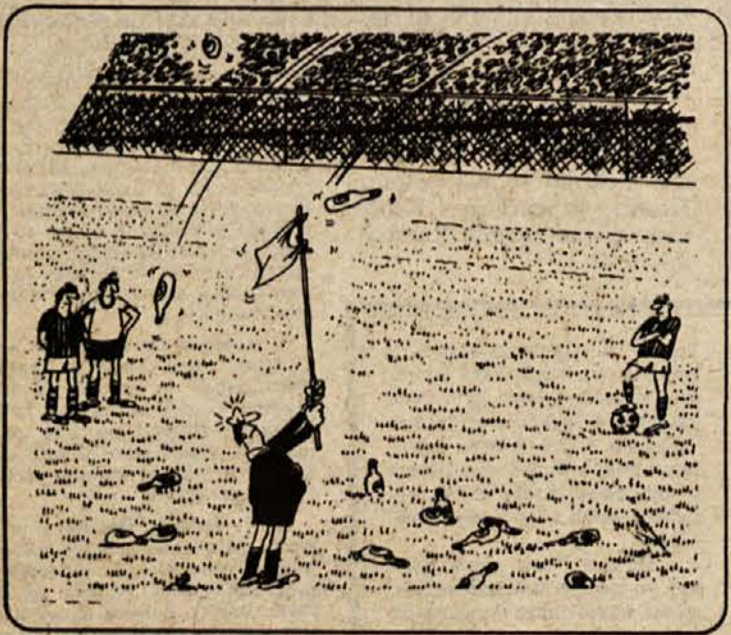
NAŠA PRVA PRAVA CESTA

Naša ožja domovina leži na območju, katerega je zgodovina temeljito prepihala. Že od nekdaj so skozi naše kraje tekle pomembne prometne poti, vendar pa lahko govorimo o pravi cesti v modernejšem smislu te besede šele s prvimi rimskimi zgradbami. Prvo cesto na Dolenjskem so zgradili Rimljani. Zanimivo je, da njena trasa poteka skoraj povsem enako, kot teče sedanja cesta I. reda Ljubljana — Zagreb.

Zgodovinarji enoglasno pripisujejo Rimljanom izum povezanega cestnega omrežja. Le z odličnimi prometnimi potmi se je rimsko cesarstvo lahko širilo ter obdržalo osvojena ozemlja. Ohranjeni zemljevidi, med njimi slovi Tabula Peutingeriana, nazorno pričajo o odličnem cestnem sistemu, ki je povezoval veliko ozemlje. Peutingeriana ima na 740 cm dolgem zvitku, ki je nastal, ko so zleplili prvotnih 11 listov, zarisane tudi naše kraje in ceste pri nas. Iz nje je vidno, da slovenski cestni križ ni nič novega, oblikovali so ga že Rimljani.

Naša dolenjska cesta se je začela v stari Emoni kot jugovzhodni krak ceste Akvileja — Emona. Cesta je tekla iz antične Ljubljane po trasi sedanje Dolenjske ceste na Šmarje, Stari trg pri Višnji gori, kjer so ugotovili nasutja, mimo Radohove vasi, Trebnjega, Kronovega in Stranja. Pri gradnji avtoceste so strokovnjaki natančno ugotovili pot rimske ceste — Emona — Siscia. Še danes je ponekod mogoče videti obrise stare trase v Krakovskem gozdu in na Krškem polju.

Ko govorimo, da so cesto zgradili Rimljani, seveda ne mislimo čisto dobesedno. Pri gradnji ceste, ki je bila že tisti čas izredno draga, so sodelovali ujetniki, sužnji, domačini. Ponosne rimske javne ceste so pile znoj ljudstev, zato so del kulturne zapuščine naroda, preko katerega ozemlja gredo.

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Na lok in na pihalne nastroje

(Naznanjamo), da od naših zahtevanj ne odjenjamo, ker hočemo imeti dobro urejeno godbo, porabno za vse prilike, ne pa samo za paradne marše. Nečemo, da bi se kapelniki odslavljali vsakih par mesecev, kakor najslabši posli, temuž hočemo, naj ostanejo na mestu, ako so sposobni ter hočemo, da se za godce iz dohodkov zbira bolniški zalog za podpore v boleznih, kar doslej ni bilo. Ker meščanska garda tacih predlogov noče, pa ne moremo z njo hoditi, temuž smo si osnovali posebno glasbeno društvo z naslovom „Mestna godba v Rudolfovem“, ki bode pod nadzorstvom mestnega zastopa vzdrževalo dobro godbo na lok in na pihalne nastroje ter skušalo upljevati z njo na prijetno bivanje v našem kraju, bodisi domačinom ali ptujcem, kar prvim gotovo ni v kvar. (Opomnja vinogradnikom.) Vinogradniki, kateri ste namenjeni ameriške trte na zeleno cepiti, bodite opozorjeni, da ni za rabo nektera črna gumilastika, kakoršna se

dobiva po prodajalnah. Kteri so z njo letos skusili, prepričali so se, da je popokala že pred, kakor jo je dež namočil. Poskusiti bo treba z rdečo, mogoče da bo boljša. (Francoski častnik) Dreyfuss, ki je bil pred petimi leti zaradi izdajstva obsojen in zaprt na tako imenovanem hudičevem otoku, bo postavljen pred novo sodišče. Vsa Dreyfusova pravda se bo vnovič pregledala. Dreyfuss je žid, zato je velikansko veselje v židovskem taboru! Dreyfuss bo sedaj verjetno oproščen. (Knjiga) Slovenski pravopis, sestavljen Fr. Levec, c. kr. profesor in okr. šolski nadzornik v Ljubljani, je izšla in ima namen vpeljati nekakšen občeveljavni slovenski pravopis. Zanimajo se za to knjigo vsi izobraženi Slovenci, kateri ob enem opozarjamo, naj nikar ne opuste primerjati jo z jezikoslovno razpravo. (Iz DOLENJSKIH NOVIC 15. junija 1899)

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Primanjkuje glav za zakol

MEDTEM KO UGOTAVLJAMO, da na tržišču primanjkuje govejve živine za zakol, imamo v našem okraju neizkoriščenih zmogljivosti za rejo 700 glav živine. To so prostori, ki jih je z manjšimi preureditvami mogoče usposobiti za pitališča. Večino površin zemljišč splošno ljudskega premoženja uporabljajo zdaj individualni proizvajalci. Kmetijske zadruge morajo zaprositi pristojne občine za dodelitev teh zemljišč in na njih ustvariti nove družbene kmetijske obrate, ki morajo postati prepričujoč primer sodobne kmetijske proizvodnje.

ČEBELARSKI OBRAT s 100 panji bo letos uredila poslovna zveza Bela krajina. V čebelarstvu v zadnjih letih nazadujemo in je zato sklep PZ Bela krajina več kot koristen.

JOŽETA PLUTA, ki je na Cerovcu, sem vprašal, kako je zdaj s tem vinogradom in če ima tudi on tam parcelo. Odgovoril je: „Imam, imam, ampak zaradi tiste parcele ne bom dobil sivih las!“ in je odkril klobuk. Na glavi ni imel niti enega lasu. Ko sem o tem pobaral še njegovo ženo, sem zvedel: „Kar prav, da ni s tistim vinogradom nič, saj moj mož tako ne pije črnine.“

NA GRADBIŠČU Novolesovega kombinata v Straži so pred dnevi pri zemeljskih delih z buldozerjem naleteli na keramične posode. Najdbo so javili Dolenjskemu muzeju v Novem mestu, ki je takoj odšel na gradbišče in naslednji dan začel z izkopavanji. Že takoj prvi dan je bilo odkritih deset rimskih grobov.

LETOS JE OREHOVICA dobila lepo in dosti veliko šolsko telovadišče. Pionirji in vsa vas takorekoč pomaga, da bo igrišče urejeno čimprej po sodobnem načinu. Za Orehovo, posebej pa za šolo, je to v času reforme oz. izboljšanja pouka pomenljiv dogodek.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 4. junija 1959)

ST

Stezosledec je videl, ljeti. Prijel je Mabel in dvignil v naročje. Nato oziraje se na nevarnost, nanj, stekel nazaj v največjim naporom smuk za seboj prvi zapah, strahovit udarec, da se stresla v temeljih.

Rešitev prejšnje križanke

Ljubeča mati nauči otroka, da hodi sam.
S. KIERKEGAARD

Družba brez idej nima zgodovine.
M. I. DIMONT

Ko strah napreduje, razum nazaduje.
L. FUDIM

d	zob pribrani	vrsta jelena	bikoborski vzklik	mestecev čr. gori ob tati	d	neroden človek	vzor	kurir	dalm. ž. ime
	beleznica					prilok odre			
	rebrača					raj			
	poziv					posrednik zmerjalec			
	natrij daljnogled			af. lilija lirska pesen				posmeh	d
									poldrag kamen
d	narkoza	st. gr. dežela svedre las				fant guido velik gib z roko			
slonovi zobje			poškodba musliman. sodnik			svit mlinski žleb			
možic			isamoupr. interes. skupnost	d	črna ptica odmev				
znamka sportne opreme				tkanina za zavese lomaj ferca					
angl. pisatelj (george)								kajenje	
površ. mera		savin							vrsta kremenjaka

Jarja goSpoda
Janko Kersnik
22

Za preiskavo in razzodbo je potreboval sodnik le še enega vprašanja: o krivdi, je li res prosjačila, toda tega še ni hotel vprašati. Zvedeti je hotel še več.
„Kje ste bili zadnja leta, odkar —?“ Nehote je umolknil.
„Od kdaj?“
„No — odkar ste se ločili od soproga?“
Pogledala ga je začudeno, kakor bi instinktivno čutila, da to vprašanje z vso obtožbo proti nji nima nič opraviti. Vendar odgovori polagoma:
„Iz početka sem bila doma pri očetu — ne pri očetu — pri redniku, pri oddaljenem sorodniku, kakor sem bila prej, preden sem se omožila; pa oče — moj rednik — je umrl, mladi gospodar se je oženil in nova gospodinja me je odpravila z doma. Služit sem šla s tem, kar sem znala, česar sem se do tedaj priučila — za točajko! Za kaj boljšega nisem bila!“
Govorila je vse to pretgoma, tresočih se usten, odkrito, brez pridržka, samo nekov piker naglas je zvenel iz zadnjih besed; sploh pa se v tem njenem gibanju, na nje licu, nje stasu ni kazalo nič podlega.
„Zakaj ste sedaj brez službe?“
„Bolna sem bila — saj sem še! Na Dunaju sem bila v bolnici, denarja nimam in tako moram, hočem peš proti domu!“
„Zatoženi ste, da ste prosjčili po hišah!“
„Ne po hišah; samo v eni krčmi sem prosila nekoliko juhe; to vendar ni kaznivo?“
„Da, kaznivo je!“
„Zaboga!“ prišla se je zamizo.
„Vam je li slabo?“
„Da, slabo, že dolgo! Mraz me stresa!“
Sodnik vstane, upre roke ob mizo ter prične s suhim, hripavi glasom: „V imenu Njegovega Veličanstva presvetlega cesarja —“ kakor to zahteva zakon od vsake sodbe.

Najbolj čudovita povest na svetu

Kako se je razvil človek — Nova odkritja spreminjajo že napisano zgodovino — Okamenela stopinja in košček čeljusti — V desetih letih ne bo več skrivnosti

Vz nemirljivemu odkritju okamenela stopinje pradavnega človekovega prednika v območju Laetoli v Tanzaniji se je pretekli teden pridružilo še eno: mednarodna raziskovalna skupina je iz Burme sporočila, da so našli fosilno kost, del primatove čeljusti, staro okoli 40 milijonov let. Najdba obrača na glavo že sprejeto znanstveno mnenje, da so človekovi predniki prišli iz Afrike, kar je trdil tudi slaviti Charles Darwin. Zibelka človeštva naj bi torej stekla v Aziji.

Obdobje zadnjih petih let je bilo vznemirljivo plodno za antropologe. Vrsta odkritij in poglobljenih študij je prignala strokovnjake za preučevanje razvoja človeka tako daleč, da so morali zgodovino najzgodnejše dobe razvoja napisati tako rekoč znova. Ugotovili so, da so človekovi predniki že zelo zgodaj hodili pokonci in da so se možgani razvijali kasneje kot zmožnost pokončne hoje. Odkrili so, da razvojna črta človeškega rodu ne poteka gladko, ampak da je polna stranskih in odmrlih vej. Še najbolj presenetljiva pa je nova teorija, po kateri naj bi se človeški rod razvijal ločilo od opic veliko pozneje, kot so bili antropologi vse do najnovejših časov pripravljeno verjeti. Veliki dogodek naj bi torej ne bil tako globoko pogreznjen v temo časov.

ČUDEŽNE ROKE

Znanost razpolaga le z malo dokazi o bivanju človeka pred osmimi milijoni let. Za obdobje med osmimi in štirimi milijoni let pa ni na voljo niti najmanjši materialni drobec. Kljub temu so antropologi optimistično razpoloženi, saj nova odkritja, izredno izboljšane laboratorijske raziskave in primerjalne študije pošiljajo vse več luči v temo človekovega razvoja. Antropolog David Pilbeam meni, da bo znanost v prihodnjih desetih letih sposobna podati povsem natančno razvojno pot, okrepjeno z dovolj dokazi. Najčudovitejša pravljica doslej bo stekla v tekočem jeziku.

Novi ključ, ki naj bi pomagal odpreti težke duri tisočletij, je pokončna hoja. Po mnenju strokovnjakov gre za ključno spremembo v načinu življenja davnega človekovega prednika. Tisto bitje, ki je začelo hoditi pokonci, je stopilo na prvi klin razvojne lestvice, katere vrh sga do mislečega človeka. Owen Lovejoy zatrjuje, da so pokonci hodeča bitja, kakršno je bilo bitje, ki je pustilo stopinje v vulkanskem pepelu pred 3,6 milijona let, začela živeti drugače od ostalih sorodnih bitij.

Samice so ostajale pri mladem zarodu, samci pa so se podajali

iskat hrano. Pokončni samec je lahko zbral več hrane, prinesel jo je lahko več do osrednjih zbirališč. In kar je najvažnejše, sprednje ude ni imel več zaposlene s hojo, ampak svobodne za nabiranje in vse pogosteje tudi že za izdelovalne najprimitivnejših, najprej le občasnih, kasneje pa se stalnih pripomočkov. Proste roke so sprožile nastanek inteligence.

Znanstveniki merijo stopnjo inteligence po prostornini lobanj, ker je to edini način, ki jim preostane. Zanimivo je, da so pri vseh tistih vrstah prednikov, ki so izumrli, ugotovili enako prostornino lobanje, medtem ko so za vrste, katere so se razvijale naprej, ugotovili povečanje prostornine.

Človekov prednik pred 3 milijoni leti (najdba v Tanzaniji) je imel za dve tretjini manjši prostor za možgane od današnjega človeka, človek izpred 2,3 milijona let (najdba v Keniji) pa že za polovico večji od tanzanijskega. Šele pred 100.000 leti se je lobanjska prostornina prednikov povečala na približno takšno velikost, kakršno ima človek danes.

Vse to nakazuje, da se je človekov rod dokaj kasno odcepil od opičjega. Znanstveniki so zavrnilli nekdanjo ločnico pred 20 milijoni

let in čas odcepitve prestavili v obdobje med 10 in 5 milijoni let.

STARODAVEN ROD

Po drugi strani pa so morali časovno mejo pomakniti globoko nazaj v preteklost pri določanju, kdaj se je na zemlji pojavil prvi primat — antropoid. Prav nedavna odkritja v Burmi dajejo oporo vsem tistim, ki so zagovarjali teorijo, po kateri naj bi se višji primati pojavili že pred 20 milijoni let.

Fosilni ostanki čeljusti iz Burme štejejo spoštljivih 40 milijonov let.

Razvojna pot človeka naj bi torej potekala takole. Najdavnější prednik antropoid se je pojavil v Aziji. V milijonih letih se je razvil v dryopithecusa, od katerega je ena veja krenila na razvojno pot, ki vodi do današnjih opic, druga pa do ramapithecusa. To bitje je že začelo hoditi pokonci in je že dobilo človeške poteze. Iz gozdov se je preselilo v odprt svet savan in pričelo uživati sadje, kar so nedolgo tega dokazali strokovnjaki, ki so z elektronskim mikroskopom analizirali površino fosilnih zob. Z ramapithecusom nastopi obdobje teme, štirimilijonsko obdobje, za katerega ni na voljo noben fosilni ostanek. Antropologi domnevajo, da se je v tem obdobju razvojna pot ponovno cepila na dvojce: ena k opicam, druga k človeku. Australopithecus, kot imenujejo to bitje, naj bi na evulcijski lestvici odstopil mesto habilusu, prvemu človeku.

STEZOSLEDEC

se ne sme obotav-
jo kakor otroka
kakor veter in ne
bi lahko streljali
avo. Komaj je z
vežo in spustil
ob vrata treščil
vsa stavba kar

Prvemu so sledili še novi udarci, a vrata so bila trdna in niso popustila. Medtem pa je Stezosledec že splezal v prvo nadstropje in pomolil skozi lino svojo dolgo puško. Komaj so jo napadalcu zagledali, so vse popustili in se pognali v beg. Ko je prišla gor še Mabel, sta hotela poiskati Junitau. A ni je bilo več, očitno se je izmuznila tačas, ko sta bila zunaj.

Nenadoma je Mabel poslušnila. »Ali slišite, Stezosledec,« je nato vznemirjeno vzkliknila, »zdi se mi, da spodaj nekdo stoka kakor v smrtni bolečini!« Stezosledec pa je menil: »Previdna morava biti, lahko da je to le indijanska zvižaja. Sicer pa se bova prepričala. Zaslonite luč!« Mabel je ubogala, Stezosledec pa je zaklical skozi lino: »Če si prijatelj, govori!«

1. A man in a suit is talking to a woman in a dress. The man has a long nose.

2. The man is looking at the woman, who is looking away.

3. The man is looking at the woman, who is looking away.

4. The man is looking at the woman, who is looking away.

5. The man is looking at the woman, who is looking away.

6. The man is looking at the woman, who is looking away.

Četrto prometno znanje v Evropi

Novomeščan Andrej Prus je bil na tekmovanju v Madridu za las ob medaljo – Uspehi tudi na občinski, republiški in zvezni ravni – Zlahka do voznika

Množično tekmovanje mladih iz znanja o prometu „Kaj veš o prometu?“ je minilo pred dobrim mesecem, za najboljše pa se je končalo pred nekaj dnevi.

Z evropskega prometnega tekmovanja v Madridu se je vrnil Andrej Prus, 17-letni dijak tretjega letnika tehniške šole za strojno stroko v Novem mestu. Ob zastopstvu domala vseh evropskih držav je med srednješolci za las ušel medalji in zasedel četrto mesto.

Prede si je Prus zaslužil nastop v Madridu, je moral premagati vse tekmece v domovini. Najprej se je na zmagovalni oder povzpela na občinskem tekmovanju, kjer je bila ekipa tehniške šole za strojno stroko med srednješolskimi edini za-

stopnik. Teden dni kasneje je postal zmagovalec republiškega tekmovanja v Slovenj Gradcu, na državnem prvenstvu v Skopju pa je zasedel drugo mesto.

Ceprav se slovenski mladi prometniki srečujejo in merijo

prenekatero prometno uganko.

Letos je Andrej tekmoval z najboljšimi, naslednje leto pa bo lahko nastopil le izven konkurence, saj je odlika tega tekmovanja množičnost. Vsem je treba dati priložnost. Naslednje leto bo Andrej dopolnil osemnajst let, in kot pravi, bo z znanjem, ki si ga je pridobil ob pripravah na tekmovanja, zlahka opravil izpit za voznika A in B kategorije.

JANEZ PAVLIN

Andrej Prus

svoje znanje že skoraj dve desetletji, Dolenjci doslej niso pokazali veliko.

„Ko sem videl, da gre zares, sem vzel v roke knjige, ki jih za učenje uporabljajo kandidati za voznika A in B kategorije. Za spretnostno vožnjo s pony ekspresom sem vadil predvsem hitrost v premagovanju ovir“, pove o poti do uspeha Andrej Prus in na koncu ne pozabi omeniti mentorja Štefana Goršeta, ki mu je z nasveti vseskozi pomagal in s katerim sta rešila

NESREČA ZARADI NESREČE

Franc Blatnik iz Sevnice se je zadnjega maja pripeljal s tovornjakom od Radeč proti Sevnici, za njim pa v prekratki varnostni razdalji tovornjak Alojz Košar iz Sevnice. Ko je Blatnik pri Boštanju opazil na njivi osebni avto in ranjenega Meduja Žakuja iz Slovenskih Konjic, je ustavil, da bi mu pomagal. Košar je bil premalo pazljiv in je trčil v zadnji del Blatnikovega tovornjaka. Alojz Košar je bil hudo ranjen, nekaj prask pa je odnesel tudi Blatnik. Na pločevini je za 200.000 din škoda.

V DROG ELEKTRIČNE NAPELJAVE

Vlado Kupina iz Župeče vasi je 1. junija zvečer peljal z osebnim avtom od Pišec proti Brežicam. Skozi Glogov brod je vozil z neprimerno hitrostjo, v ovinku zapeljal na levo bankino, hitro zavil v desno, avto je zdrknil na njivo, se prevrnil na streho in zadel v drog električne napeljave. Ranjeni so bili voznik in sopotnika Leopold Zupančič ter Edo Blažević, oba iz Sel pri Dobovi.

Post na sevniški način

Če zaradi parnih in neparnih števil en dan ne bi umetno osemenjevali, bi bili ob 50 telet – Razumne izjeme

Malo je predpisov, ki bi povzročali toliko razprav kot 3. maja uveljavljena prepoved voženj osebnih vozil s sodimi in lihim končnimi številkami na registrskih tablicah. Hudo različna so mnenja, ali bomo res prihranili kaj goriva ali celo življenj.

Objavljenih nalepk za nujne izjeme in drugih podrobnosti, ki naj bi sledile zakonu, še vedno ni. Drži pa, da je kršitelj izredno malo. Nekateri skušajo priti do ustreznih števil

na kakršenkoli način. Navsezadnje so celo oglašali za motorna vozila bogatejši za podatek, ali gre za lihi ali sodi štrikolesnik. Huda skušnjava je zakon za tiste, ki imajo sorodne končnice na tablicah kar dveh avtomobilov. Tako je eden od dveh „neparnih“ službenih mercedesov sevniške Lisce minuli teden dobil „parno“ tablico. Miličniki tudi ne preganjajo, zgolj v mejah sevniške občine, službenih fičkov cestne službe. Za dežurne veterinarje velja potni nalog. Če bi denimo izpadlo umetno osemenjevanje živine samo za en dan, je gospodarska škoda izguba 50 telet.

Na težavo opozarjajo tudi pri sevniškem gasilskem servisu. Aparati, ki jih poberejo po delovnih organizacijah, morajo biti že naslednji dan nazaj, saj rezervnih praviloma nimajo. Razvažanje aparatov z večjim vozilom bi bilo negospodarno. Prepoved zaenkrat še vedno zadene tudi vozila za pouk vožnje pri AMD. V nezavidičem položaju so se znašli tudi ob pripravah na občinski referendum v brežiški občini. Vsaj aktivistom bodo izdali posebna dovoljenja.

A. Z.

Je avtoprevoznik goljufal?

Temeljno tožilstvo v Novem mestu je vložilo pri preiskovalnem sodniku zahtevo za preiskavo zoper Antona Klenovška, zasebnega avtoprevoznika iz Šmarja pri Sevnici. Utemeljeno ga sumijo ponarejanja listin in goljufije.

Klenovšek je obdolžen, da je pri opravljanju prevozov za sevniško Koptarno od decembra 1976 do januarja letos v dobavnih popravljanih in povečeval številke vpisanih ur. Poleg tega naj bi Klenovšek popravljani datume izdaje dobavnih in ponarejal podpise pooblaščenih oseb. S predložitvijo tako predruženih dobavnih da je Klenovšek lažnivo obračunal prevoze in tako delavce računovodstva pretental, da so mu na škodo sevniške Koptarne izplačali skupno 68.491 din in še nekaj par preveč.

TRI MINUTE JE KILOMETER – Prometni inšpektor Jože Tavčar je izjavil, da je teoretično in praktično dokazano, da porabi avto, ki stoji tri minute na mestu s prižganim motorjem, toliko bencina, da bi lahko prevozil kilometer. Inšpektor Tavčar je poudaril, da so avtomobili s prižganim motorjem predvsem v Novem mestu. Prebivalci desnega brega Krke nočejo slišati za obvoz preko novega mostu v Ločni, vse sili čez stari most. V obe smeri. Ob konicah se nabere kolona, srečen si če se premakne vsake tri minute 10 metrov naprej. V tem času bi na mestu požgani bencin pogljal avto kilometer daleč, da obrabe sklopke in živcev niti ne omenjamo. Vprašanje je torej, ali je moč prebivalce desnega brega Krke prepričati, da je čez novi most sicer dlje, vendar pa hitreje in za isti denar. Predvsem ob konicah. Na sliki: za obvoz čez novi most govori tudi križišče pred IMV, ki bo v kratkem kot iz škafice. (Foto: J.PAVLIN)

Prigoljufala 100.000 din?

Rozalija Vidic, blagajničarka v krškem servisu Zastava avta, obdolžena poneverbe, zlorabe položaja, ponareditve

Temeljno javno tožilstvo v Novem mestu je vložilo pri preiskovalnem sodniku zahtevo za preiskavo zoper Rozalijo Vidic, blagajničarko-fakturistko v OZD Zastava avto –tozd Servis Krško.

Vidičeva naj bi storila kazniva dejanja poneverbe, zlorabe položaja ali pravic odgovorne osebe ter ponareditve ali uničenja poslovnih listin.

Rozalija Vidic je obdolžena, da si je od januarja 1976 do avgusta lani na škodo delovne organizacije postopoma prilastila več kot 31.000 din od vplačil strank, ki so obiskale servis. Poleg tega Vidičeva v številnih primerih ni vpisala v blagajniške dnevnik zneskov prejetih vplačil, večkrat pa je uničila tudi listine.

Nadalje je obdolžena, da je ob registraciji motornih vozil, ki jih je servis opravljal po pooblastilu oddelka za notranje

POGREŠANEGA NAŠLI V KRAŠKI JAMI

V kraški jami pri Selih so v ponedeljek sorodniki s pomočjo novomeških jamarjev našli truplo 48-letnega Staneta Zaletela iz Sel pri Ajdovcu. Zaletela so pogrešali od 1. junija. Preiskava teče. Jama je globoka 100 metrov in neograjena, Zaletela so našli 20 metrov pod vrhom.

zadeve krške občine, od novembra 1976 do julija lani večkrat zaračunavala strankam višje pristojbine za cestni sklad. Dražje so bile pri Vidičevi tudi tiskovine in evidenčne tablice. Vidičeva je obdolžena, da je tako ustvarjeno razliko obdržala zase in se okoristila še za več kot 76.000 din.

Tovornjak – ubijalec pridrel s stranske ceste

V nedeljo popoldne je 24-letna Gordana Marković iz Krškega vozila osebni avto od Krškega proti Drnovemu. Ko je pripeljala do križišča Velika vas – Drnovo, je s stranske ceste od Velike vasi z nezmanjšano hitrostjo pripeljal tovornjak Vinko Škofljanec (25 let) iz Breg in trčil v bok osebnega avtomobila. Trčenje je bilo tako silovito, da se je osebni avto prekucnil na streho in zdrsel na njivo, tovornjak pa je zapeljal čez nasip. Takoj sta bila v osebnem avtomobilu mrtva 27-letni Branko Tratar in 24-letna Slavica Strojil-kovič, oba iz Krškega. Voznica Markovićeva je hudo ranjena.

ZA 100.000 ŠKODE – Anton Ferlan z Vel. Kamna pri Kopivnici je 28. maja okoli polnočja peljal s tovornjakom od Drnovca proti Krškemu za osebnim avtom. Pri odcepu za Leskovec je voznik osebne avta zavil v levo. Ker so nasproti prihajala vozila, je ustavil, za njim tudi Ferlan. Za Ferlanom je vozil s tovornjakom Miroslav Pečnik iz Črnič pri Dravogradu, in to v prekratki varnostni razdalji. Tako ni utegnil pravi čas zavreti, trčil je v zadnji del Ferlanovega tovornjaka. Škode je za 100.000 din.

PRIŽVIŽGALA JE SVINČENKA

Pri Sitarjevih v Smihelu so se 29. maja zvečer pošteno prestrašili. Gabrijel Sitar je v garaži popravljaval avto, pred garažo pa so bili otroci in žena. Nenadoma je počilo, prižvižgala je svinčenka. Strel je ogrožal tudi tri ljudi, ki so na njivi ob progi okopavali krompir. Kroglja se je ustavila v zadnji steni Sitarjeve garaže. Gre za svinčenko iz malokalibrske puške. Storitcu so na sledi.

MOTOR NI BIL REGISTRIRAN

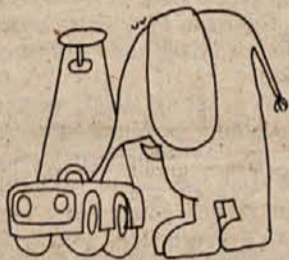
V nedeljo popoldne se je 18-letni Milan Jerele iz Novega mesta peljal z motorjem od Podturna proti Crmošnjicam. V Starih žagah je prehitro zapeljal v ovinek, zaneslo ga je v levo na nasip, tako da sta s sopotnikom Rudijem Maceletom (18 let) iz Novega mesta padla in se ramila. Odpeljali so ju v novomeško bolnišnico. Motor ni bil registriran, voznik in sopotnik nista imela zaščitnih čelad.

PO DOLENJSKI DEŽELI

• J.S. iz Novega mesta je lepega popoldneva v Bršljinu lovil ribe, avto pa je parkiral na bregu Krke za Novotoksom. Medtem ko je ribič namakal trnek in tisto, kar je bilo na njem, je nepridiprav vdrl v njegovo katrco ter odnesel vozniško in prometno dovoljenje. Najvažnejše, ribiško, je imel J.S. na srečois seboj.

• Na veselici v Dobruški vasi je bilo D.Ž. z Dobrave do ene po polnoči zelo všeč, po koncu ure strahov pa sta ga napadli dve seneci, ga oklofotali in zbili na tla. V žepu sta mu našli 200 din, na roki pa uro. Nato sta se zili s temo, ki je tako rekoč njuna varovalna barva.

• Občan iz Velikega Lipja je šel na predstavo največjega cir-kusa na svetu, ki je gostoval na Mali Cikavi pri Novem mestu.

Ko se je radovednež poln vtisov, kot bi zapisala novinarska kolegica, vrnil k svojemu avtu, je ugotovil, da bodo vtisi nekoliko manjši. Tatu radioaparata in papirjev ne iščejo med cirkuškimi sloni.

SMRT NA DOLENJSKI MAGISTRALI

V ponedeljek zjutraj se je 26-letni Stjepan Asodi iz Vukovara peljal z osebnim avtom proti Ljubljani. Pri Korentiki ga je zaneslo s ceste na travnik, avto je silovito treščil v drevo. Voznik Asodi je bil takoj mrtev, sopotnika Slavka Radusinovič pa so hudo ranjena odpeljali v novomeško bolnišnico.

Traktor je nevaren na strmini

Jeklenega konja ne kaže dati na uzdo vsakomur – Zdravniško spričevalo je pogoj za vozniško dovoljenje – Za prevoznike strožje

Včasih so na kmetih rekli, da so se splašili konji, danes pa pravimo, da se je prevrnil traktor in pod seboj pokopal voznika. Minuli teden smo na Dolenjskem zabeležili dve tako imenovani klasični traktorski nesreči: stroj je vozil po pobočju, se prevrnil in do smrti stisnil voznika.

O traktorju in vsem, kar je nevarnega z njim, se je pred dnevi razpisal dr. Anton Prijatelj, magister znanosti. Prijatelj trdi, da je traktor med kmetijskimi stroji tista naprava, ki povzroči največ nesreč. S traktorjem pa je največ nesreč ravno na pobočjih. Če že niso smrtne, povzročijo vsaj tako imenovano politravmo. To je več poškodb hkrati – zlom, udarec, topa poškodba trebuha, odrgnine in še kaj.

Dr. Prijatelj piše: „Ne samo da bi morali vožnjo s traktorjem obvladati, da bi traktor moral biti zaklenjen (tudi na dvorišču), ampak bi morali starši najstrožje prepovedati otrokom igranje s traktorjem. Dogaja se, da ponekod starši učijo mladoletne otroke voziti s traktor-

jem, ko so stari 10 let. Pa še kako ponosni so in se hvalejo: Naš je še tako majhen, pa že zna voziti traktor!“

Ponekod še vedno velja prepričanje, da lahko prav vsak človek vozi traktor. Vendar ni tako; tudi upravljalec traktorja mora imeti

izpit. Da pa lahko opravi izpit, mora imeti zdravniško spričevalo. Zdravniški pregled opravi njegov splošni zdravnik. Ta pozna vse njegove bolezni in tudi predpiše. Ugotovil bo, ali lahko vozi traktor. Zdravstvene zahteve ob tem so manjše kot

pri voznikih drugih motornih vozil.

To je umljivo, saj je traktor počasnejši od avta, poleg tega pa ga vozimo večinoma po njivah in travnikih. Kljub temu pa voznik mora biti usposobljen za vožnjo. Ne sme se zgoditi, da bi vozili traktor ljudje, ki imajo pokvarjene okončine. Pred dnevi je bil na pregledu fant, ki ima desno dlan tako pokvarjeno, da ne more stisniti pesti. Pa se je hvalil, da doma vozi traktor, seveda brez izpita in zdravniškega spričevala, oziroma pregleda.

Tisti kmečki delavci, ki vozijo traktor kot prevozniki in imajo to dejavnost prijavljeno kot obrt, morajo imeti drugačno zdravniško spričevalo in drugačen izpit.

Večino delavnikov so namreč ti vozniki na cesti, tam pa so zahteve večje. Taki vozniki traktorja morajo imeti zdravniško spričevalo, kot ga imajo šoferji kamionov (C kategorija).

Vrt v škatli za šibice

Resnica je, da smo na novomeško vrtarstvo, stisnjeno na ozek pas med Krko in asfaltno cesto, pozabljali. Medtem ko se je industrija hitro razvijala, ko so rastle nova stanovanjska naselja, so vrtarji opozarjali na nemogoče razmere za delo. Nihče jih ni hotel slišati. Danes lahko ugotovimo, da je vrtarstvo v primerjavi z močno industrijo neobgjen vrtniček.

„Domala nerazumljiv je odnos mesta do naše dejavnosti,“ je dejal novi direktor tozda Vrtarstvo KGP Novograd Franc Bartolj. „V Novogradu tozde sem prišel 1. marca letos in kmalu sem se prepričal, da so tozbe zaposlenih upravičene. Na voljo imamo namreč samo 60 arov zemlje. Medtem ko so vrtarji v drugih slovenskih mestih postavljajo s hektarji, se zdi, da mi delamo v škatlici za vžgalice. Prve dneve službovanja sem imel celo občutek, da naše delo sploh ni cenjeno in da je bolj zasebna kot družbena zadeva.“

Zaposleni v četrtem Novogradovem tozdu so že nekajkrat predlagali selitev. Najbolj jih je mikal prostor na mirnem Marofu, vendar bi bili stroški za njihov tozde preveliki. Nato so kolebali med Srebrničami, Poganci in Šmihelom. Na zboru delovnih ljudi so se odločili za Šmihel, prostor ob Težki vodi. Izračunali so, da bo gradnja tam najcenejša, vrtarstvo pa dokaj blizu za

kupce iz mesta in okolice. „Razumljivo je, da bi se radi takoj preselili,“ je dejal direktor Bartolj. „Upamo, da nam odgovorne službe pri dokumentaciji ne bodo delale težav. V stari vrtarji bomo delali še naprej, dokler se bo dalo, kajti novo stanovanjsko naselje, ki so ga začeli graditi streljaj za nami, bo veliko, gradbeniki pa niso radi utesnjeni. Prepričani smo, da bi se lahko naš 24-članski kolektiv preselil že v jeseni, najkasneje pa po novem letu. Ob Težki vodi bomo imeli trikrat več prostora, veliko boljše možnosti za delo.“

Tozde Vrtarstvo ima na Glavnem trgu prodajalno cvetja, ki pa ne more zadostiti vsem potrebam. Zato so vrtarji želeli dobiti še dodaten prostor. Dobili so ga v novi stavbi občinske skupščine in ga že opremljajo, tako da bo mesto kmalu dobilo novo cvetličarno.

Na novih dveh hektarih zemlje bodo novomeški vrtarji še naprej gojili lončnice, cvetje, okrasno grmičevje in rezano cvetje. Razmišljajo, kakor pravi Franc Bartolj, tudi o novih programih. Ravno vrtarji so poklicani, da poskrbijo za lepšo podobo mesta. Dosej so v metropoli Dolenjske za cvetlične olepšave skrbeli le ob večjih prireditvah. Bartolj je omenil, da bodo kmalu začeli razmišljati o načrtu, po katerem naj bi mesto za vedno dobilo lepšo podobo. Povezati se bodo morali še s samoupravno interesno skupnostjo za komunalno dejavnost, Hortikulturnim društvom, Turistično zvezo itd. In mesto bo v primeru, da se bodo za besede vrtarjev zavzeli vsi odgovorni, odelo v novo obleko. Po zaslugi vrta iz škatlice za vžgalice.

Študenti se bojijo žuljev

Prva novomeška mladinska delovna brigada „Marjan Kozina“ gre na zvezno akcijo „Sava“ – Letos 220 brigadirjev in brigadirki iz novomeške občine

Približuje se konec solskega leta in z njim čas počitnic. Mnogi mladinci in mladinke iz novomeške občine bodo tudi letos nekaj tednov preživeli v vse bolj priljubljenih mladinskih delovnih brigadah.

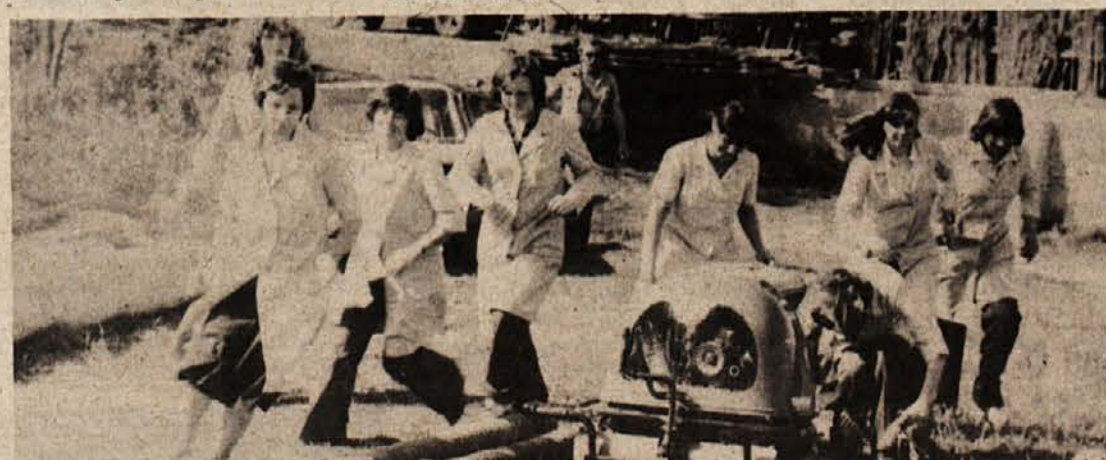
Prva novomeška brigada, ki bo nosila ime po Marjanu Kozini, bo odšla na pot 9. junija, in sicer na zvezno mladinsko delovno akcijo „Sava“. 70 mladih iz novomeške občine bo ostalo v brigadirskem naselju „Sedem sekretarjev SKOJ“ do 7. julija. Pokrovitelj brigade je SGP Pionir.

Novomeščani bodo delali tudi na drugi zvezni akciji, ZMDA Deliblatski pesak. 50 brigadirjev in brigadirki bo odšlo v Vojvodino 9. julija, delali pa bodo do 4. avgusta. Brigada se imenuje „Katja Rupena“, njen pokrovitelj pa je „Krka“, tovarna zdravil. Dolenjci bodo delali še na dveh republiških mladinskih akcijah. 50-članska „Baza 20“, pokrovitelj je IMV – bo delala na Brkinih, in sicer od 24. junija do 14. julija.

5. avgusta se bo z istrskim krštem spoprijelo še 50 mladih iz novomeške občine. Brigada „Vinko Paderskič-Batreja“ bo 21 dni pomagala pri gradnji višinskega vodovoda; pokrovitelj je Novoles.

Člani Centra za mladinske

delovne brigade pri občinski konferenci ZSMS vabijo vse mlade, ki bi radi postali brigadirji, da se oglašijo pri predsednikih osnovnih organizacij ZSMS ali v isarni OK ZSMS Novo mesto, Kettejev drevored 3, kjer bodo dobili podrobnejše informacije in napotke.

SPRETNE IN OBETAVNE – Prva ženska deseterina Gasilskega društva iz Novega mesta, ki jo sestavljajo dekleta in žene iz Laboda, se že nekaj časa dvakrat na teden pripravljata na letošnja številna tekovanja. Po besedah poveljnika Jožeta Majerleta in instruktora Janeza Kovačca so mlade gasilke nadvse naučene, tako da lahko, če ne bo smole, na prihodnjih tekovanjih dosežejo lepe uspehe. Na sliki: članice pri redni vadbi. (Foto: Janez Pezelj)

SESTANEK KADROVIKOV

30. maja so se v Novem mestu zbrali kadroviki iz novomeške občine. Na delovnem sestanku so razpravljali o opravih v tozkih v zvezi z evidentiranjem jugoslovanskih državljanov, začasno zaposlenih v tujini in o zaposlovanju tujih državljanov pri nas, govorili so o usposabljanju in zaposlovanju težje zaposljivih oseb, ob koncu pa so sklenili, da bi bilo potrebno ustanoviti društvo kadrovikov.

BRIGADIRSKI INFORMATOR

Člani Centra za mladinske delovne akcije pri OK ZSMS Novo mesto so v začetku tedna izdali 2. številko biltena „Brigadir“. V njem podrobno predstavljajo letošnje akcije, v drugem delu pa prinašajo pogovore z mladinci in mladinkami, ki so že bili v brigadi ali pa grede letos prvič. Bilten je zelo zanimiv in škoda, da so ga izdali v majhni nakladi.

OBRAMBNI DAN – V okviru akcije „Nič nas ne sme presenetiti“ so učenci in učence ter pedagogi grmske osnovne šole zadnjo soboto obiskali vojašnico Milana Majca v Bršlunu. Mladi v zelenih uniformah so okoli 1000 osnovnošolcev lepo sprejeli, jim razkazali prostore, orožje, športna igrišča itd. Na sliki: mladi se vračajo z obiska. (Foto: J. Pezelj)

Pod političnim drobnogledom

Občinski komite ZK v Novem mestu ocenil nedavne referendume in pozval komuniste, naj pomagajo sindikatu uresničiti stališča v zvezi z dohodkom in planiranjem

Občinske komite ZK v Novem mestu je 31. maja najprej ocenil nedavne referendume, na katerih so delovni ljudje in občani izglasovali samoprispevke za zgraditev šol in komunalnih objektov, zatem pa je sprejel nekaj stališč za uresničevanje stabilizacijskih prizadevanj kot osrednje politične naloge leta.

Po mnenju komiteja izid glasovanja na referendumih zadovoljuje, če imamo v mislih skupen seštevek. Ob tem je moč zapisati, da so

prebivalci z udeležbo na voliščih in večino glasov „za“ izpričali zrelost, zavest in čut za solidarnost.

STRAŽA: UPOKOJENCI VABIJO NA OBČNI ZBOR

Člani Društva upokojencev Straža-Toplice bodo imeli v nedeljo, 10. junija ob 9. uri, v Domu svobode v Straži redno letno konferenco z občnim zborom. Izvolili bodo nov odbor in se pogovorili o minulem delu.

MLADINSKEMU GLASILU IME „MLADI VAL“

Center za obveščanje in propagando pri občinski konferenci ZSMS Novo mesto je pred 25. majem izdal prvo tiskano glasilo „Mladi val“. Mladinsko glasilo, ki je posvečeno Titovemu rojstnemu dnevu in letošnjim jubilejem, je izšlo v nakladi 1500 izvodov in predstavlja lep uspeh članov Centra. Na osmih straneh prinaša precej branja, najbolj zanimivi prispevki pa so o letošnjih mladinskih delovnih akcijah, stipendiranju in izobraževanju ter poročila iz osnovnih organizacij. V jeseni bodo mladi izdali 2. številko „Mladega vala“.

Podroben pretres podatkov iz delovnih organizacij in krajevnih skupnosti pa spravlja tudi v slabo voljo. V nekaterih tozkih in krajevnih skupnostih so komaj dosegli 50 odstotkov pritrilnih glasov, tu in tam pa še tega ne. Zaskrbljiva je ugotovitev, da je bila tudi udeležba v nekaterih delovnih organizacijah slabša kot, denimo, na rednih volitvah.

Na referendumu za zgraditev šol se je najslabše odrezal Novograd tozde Vodovod in kanalizacija med delovnimi organizacijami, med krajevnimi skupnostmi pa Hinje in Center – Novo mesto. Izkazale pa so se šole. Na nedeljskem „komunalnem“ referendumu so bili najbolj uspešni na Uršnih selih, v Birčni vasi, Stopičah in Gabrju.

Komite je menil, da je referendumski (ne)uspeh v veliki meri odvisen od političnih priprav. Zato je naložil vsem osnovnim organizacijam ZK naj to analizirajo, še posebej tam, kjer so zatajili. Organizacije bodo morale prav tako oceniti vedenje vodilnih – komunistov, še zlasti tistih, ki so se od te skupne politične akcije distancirali.

Posebno komitejevo opozorilo se je nanašalo na volilne imenike. Spet se je pokazalo, da imeniki niso usklajeni z dejanskim stanjem, zato je bilo pri glasovanju nemalo zmešnjav. Prijavno – odjavne službe se bodo morale potruditi, da bodo do nove uporabe imenikov pomanjkljivosti izginile.

Kar zadeva stabilizacijska prizadevanja, je komite poudaril, da je politična dolžnost slehernega komuniste, da se vključi v znano akcijo sindikata v zvezi z uresničevanjem stališč o pridobivanju in razporejanju dohodka, delitvijo po delu in

planiranjem. Stabilizacijska prizadevanja niso najbolje zaklila, kar kažejo tudi periodični računi letošnjega prvega četrletja. Celoviteje bo to področje ocenila občinska konferenca ZK na junijski seji. Do tedaj bo pripravljena tudi analiza o uresničevanju občinskega srednjeročnega plana z vsemi obrazložitvami. I.Z.

SUHA KRAJINA 79: VSE NARED

1. junija zvečer so se v osnovni šoli Prevole zbrali predstavniki krajevnih skupnosti Hinje, štaba akcije ZMDA „Suha krajina“ in skupnosti krajevnih skupnosti Suha krajina. Pogovorili so se o otvoritvi akcije, ki bo 10. junija in pregledali dosedanje delo. Ugotovili so, da je za začetek akcije opravljeno domala vse, in sklenili, da bosta na otvoritvi, ki bo ob 11. uri, brigadirje pozdravila Stojan Jakovljevič in Jože Petrič.

ZAKLJUČEK POLITIČNE ŠOLE

Konferenca mladih delavcev pri OK ZSMS Novo mesto je zadnji ponedeljek pripravila zadnji del občinske mladinske politične šole. 30 predsednikov osnovnih organizacij iz tozde je poslušalo predavanja o izobraževanju iz dela in ob delu, seznanili so se z aktualnimi političnimi dogajanjem v svetu, si ogledali „Krko“, tovarno zdravil, in politično šolo, ki se je začela lani, zaključili s posvetom in pogovorom o koristnosti šole.

Podgorcem je mrvo pokosilo sonce

„Letos so zatajili vsi preroki; vreme je nekaj, kar presega našo pamet. Obeta se velika škoda,“ je žalostno dejal Franc Učman iz Gabrja, ko je konec prejšnjega tedna kosil travo okoli stavbe novomeških družbenopolitičnih organizacij.

Sonce, ki je v nenavadni majski pripeki požgalo brstje in zelenje, ni prizaneslo Gorjancem. Tamkajšnje kmetje: je prisililo, da so se z vozovi, kosami in kosilnicami v družbi sosedov odpravili v dolino. Pri iskanju trave so prišli celo v središče mesta. Tako kot Učmanov, ki je slučajno zagledal lep in sočen travnik, povprašal in se lotil dela.

„Pomagamo si, kot vemo in znamo. Resda se sliši smešno, toda po mrvo smo prišli v mesto. Nakosili smo za dober voz. Vendar bo za tri krave in konja premalo. Zato se bom še danes zvečer odpravil po mestu, povprašal in se dogovoril. Lahko povem, da zaenkrat še nismo nič plačali, sosed pa mi je povedal, da letos ponekje zahtevajo za lojtnik posušene mrve tudi do 400 din. Sam bi dal tudi več in kaže, da bom moral, razen če se ne spremeni vreme.“

Franc Učman po košnji

Gabrčan, ki je zaposlen pri novomeškem Gozdnem gospodarstvu, pravi, da je še precej možnosti za košnjo na Gorjancih. Če bo padlo kaj dežja v teh dneh, bodo na Geri lahko kosili sredi julija. Vsaj nekaj.

DOLENJSKE TOPLICE: PRIZNANJA KS

Na minulih slavnostnih seji skupščine krajevnih skupnosti Dolenjske Toplice so podelili priznanja krajevnih skupnosti zaslužnim občanom oziroma organizacijam in društvom. Dobili so jih: Leopold Rus, Alojz Palčič, Ivan Šporar, Štefan Fifolt, Jože Nose, Anton Bučar, Anica Janežič, Karol Turk, Ivan Janko in Prostovoljno gasilsko društvo Podturn.

Novomeška kronika

NOVOMEŠKA PUGLJEVA ulica bi se brez težav uvrstila v slovit Guinnessovo knjigo rekordov. Če ravno je med najkrajšimi v mestu, je še vedno brez asfalta (objubljen je bil že lani, stanovalci so zato zbrali del denarja), nima urejene kanalizacije, je brez javne razsvetljave, komunalni delavci pa jo obiščejo največ trikrat na leto. Povrh vsega so stanovalci zagrizeni ljubitelji psov, saj ni hiše, ki ne bi imela vsaj enega štirinožca.

ZA TRŽNICO LAHKO mirne duše zapišemo, da se na njej ne dogaja nič novega. Kumarice, češnje, jagode, paradiznik itd. so še naprej domala dražji od zlata, prodajalci še naprej izredno hitro tehtajo kupljeno sadje, branjevke pa so nekako odrinjene v stran. Morebiti ne bi bilo napak, ko bi zaradi različnih in visokih cen ter hitrega tehtanja v vrste pred prodajalci pogosteje stopili tudi tovaršiški inšpektorji.

STRELJAJ OD ŠMIHELKEGA pokopališča je zrastle novo gradbišče, iz katerega naj bi konec leta nastal železniški viadukt. Donedajna je bilo nezavarovano, po cesti pa so nekaj ur ležale velike skale. Domala nič bolje ni na križišču pred bolnišnico. Asfalt je povsem razbit in ne zgodi se poredko, da leti izpod koles avtomobilov. Popravili ga bodo najbrž šele potem, ko se bo zgodila hujša nesreča.

PREJŠNJI TEDEN je novomeško porodnišnico zapustilo še šest mater. Slavica Hes z Mestnih njiv 4 je rodila Sašo, Franciška Krivec iz Kettejevega drevoreda 48 Tanjo, Jožica Zore iz Lamutove 34 Petro, Marija Golob iz Kristanove 32 Natašo, Tatjana Maresič iz Kettejevega drevoreda 49 dečka in Irena Šterbenc iz Kristanove 24 deklico.

O VARSTVU OKOLJA smo že veliko slišali in brali. Kaže, da ne v Novem mestu. Dokaz je tudi povsem zanemarljivo Zupančičevo sprehajališče, ob katerem so začele odmirati vrbe. Nagibajo se v vodo in s koreninami odnašajo zemljo. Tako se Krka v tem od komunalne pozabljene delu mesta nevarno širi. Potrebna bi bila le malo ostrijša žaga, spretno roke in malo dobre volje.

ORGANIZACIJA Rdečega križa Novo mesto išče delavca, ki bi prevzel upravniška dela v počitniškem domu za letovanje otrok v Luciji pri Portorožu. Z delom bi začel 25. junija, končal pa bi 25. avgusta. V poštev pridejo kandidati, ki imajo svoje motorno vozilo.

Ena gospa je rekla, da privlačna blagajničarka v bi-feju kopališča v Šmarjških Toplicah ne daje listkov tistim, ki so na vrsti, ampak onim, ki imajo drobiž. Še en dokaz več, da se v Novem mestu ne izplača biti prvi v vrsti ali na spisku.

Sveže moči na delu v SZDL

Ljudje sami določajo vsebino dela v sekcijah, družbenih organizacijah in društvih – Večina izvoljena prvič

Občinska konferenca SZDL v Brežicah začela novo mandatno obdobje. Na prvi seji 30. maja so delegati izvolili za predsednika Toneta Jesena in za sekretarja Stanka Cerjaka. Dosedanjemu predsedniku Ivanu Germovšku in sekretarju Vinku Jurkasu so se ob tej priložnosti zahvalili za njuna prizadevanja pri uresničevanju programa občinske organizacije SZDL in njenem uveljavljanju v slehernem okolju.

Delegati so sprejeli oceno volitev v krajevnih organizacijah SZDL. Krajevne konference so se konstituirale do 30. januarja letos. Od 19 predsednikov jih je bilo 14 prvič izvoljenih. Tudi med delegati prevladujejo taki, ki so bili prvič izvoljeni. Delavcev in kmetov je 63 odst., žensk 24 odst., mladine 14 odst. in članov ZK 19 odst.

Organizacije SZDL so v pripravi na sejo konference ocenjevale delegatsko prakso in opozorile na nekatere slabosti, ki imajo korenine v prejšnjem mandatnem obdobju. Tako je na primer v zboru združenega dela še vedno zelo malo razprave, čeravno ta odloča o pomembnih zadevah, do katerih kot člani delovnih organizacij ne bi smeli biti brezbrizni. Precej drugače je v zboru krajevnih skupnosti, kjer beseda živahno teče, v stališčih pa so delegati dostikrat preveč ozki, zaprti za lokalistične plotove.

Kar pa zadeva delo SZDL, se še ni razživelo v sekcijah. Za sedaj se uveljavljajo predvsem kmečke sekcije in sekcije o družbenoekonomskem položaju žensk. Sekcijski način delovanja pa že povzemajo oblike, kot so na primer zbori družbenih organizacij in društev, pa tudi nekatere specializirane razprave o kmetijstvu, otroškem varstvu, izobraževanju ipd.

Delegati so sprejeli tudi poročilo me-občinskega sveta SZDL Posavje za minuli dve leti in v razpravi prišli

do spoznanja, da je bila povezava sveta z občinskimi konferencami prešibka. Njegovo gradivo bi morala

EKIPE PRVE POMOČI SE BODO POMERILE

V Brežicah bo v soboto, 10. junija, tekmovalo 26 ekip in 26 gasilskih enot civilne zaščite. V zadnjih tednih so se na to merjenje znanja in moči temeljito pripravljali v krajevnih skupnostih, v delovnih kolektivih in v občinskih enotah. Vse ekipe po vrsti so se odločile za dodatno usposabljanje pred tekmovanjem, ki sta ga razpisala republiški sekretariat za ljudsko obrambo SRS in Gasilska zveza Slovenije. Nastopilo bo 482 udeležencev. Tovrstno tekmovanje bo postalo stalna oblika preverjanja pripravljenosti ekip prve medicinske pomoči in gasilskih enot civilne zaščite.

Za v nedeljo, 17. junija, pa je v Dobovi napovedana taktična operativna vaja vseh enot in štaba civilne zaščite iz dobovske krajevnega skupnosti. Pristvovali ji bodo poveljniki štabov KS in večjih delovnih organizacij ter občinski štab civilne zaščite.

obravnavati vsaj tri predsedstva, vendar se to ni dogajalo. Zato so sklenili vezi v prihodnje utrditi.

Okvirni delovni program občinske konference, ki so ga sprejeli delegati na prvi seji, nakazuje poglavitne smeri delovanja v novem mandatnem obdobju. Dopolnili so ga s predlogom, da bi v prihodnje več naredili za usposabljanje delegacij.

J. TEPPEY

PIONIRJI IZ VSE JUGOSLAVIJE V DOBOVI

V Dobovi je bilo od 23. do 26. maja srečanje pionirjev osnovnih šol iz vseh naših republik in pokrajin. Naš Odred bratov Gerjovič je bil zelo ponosen, ker je gostil jugoslovanske pionirje. V sredo smo sprejeli pionirje iz Banjaluke, Nikšića, Novega Bečaja, Kragujevca, Sarajeva, Zagreba, Senkova in Skopja, v četrtek pa smo v pionirskem parku zasadili drevesce bratstva in enotnosti. Zapele je harmonika in oglasile so se pesmi narodov Jugoslavije. Popoldne smo se kopali v Čateških Toplicah, zvečer pa smo imeli na igrišču svečano akademijo, ki se je končala z rajanjem ob kresu. V petek smo našim prijateljem razkazali Slovenijo, naslednji dan pa smo se po zaključni proslavi že morali posloviti. V marsikaterem očesu je bila solza, ko je vlak potegnil in odpeljal naše nove prijatelje. Pionirji si takih srečanj še želimo.

NATAŠA URSIČ
OŠ Dobova

Praznik „Artiče 79“

Spored prireditev

Letos Artičani že tretjič zapored praznujemo svoj krajevni praznik. V okviru tega se bo zvrstil niz prireditev in svečanosti pod geslom Artiče '79. Minulo soboto so se pomerili v streljanju strelci iz cele občine, 3. junija pa še lovci na glinaste golobe. V soboto, 9. junija, bo ob 19. uri otvoritev razstave akademskega slikarja Marjana Pliberška iz Ljubljane.

Za tem bo imel koncert domači moški pevski zbor PD Oton Župančič v počastitev 15-letnice svojega delovanja ob sodelovanju ribniškega okteta. Povabili pa so tudi lovski pevski zbor iz Globokega, s katerim večkrat skupno nastopajo.

V petek, 15. junija, bo ob 20. uri nastop folklornih skupin iz Pišec, Dobove, Bregane in Artič. Po prireditvi bodo zakurili kres.

Osrednja prireditev bo v nedeljo, 17. junija. Dopoldne bo republiško tekmovanje 20 pihalnih orkestror in bobnarskih skupin v koračnicah in izvajanju ritmičnih figur. Popoldne bo sprevid, v katerem bodo sodelovali pihalni orkestri, bobnarske skupine in domače skupine, ki bodo prikazale delovanje v družbenih organizacijah in društvih.

Artičani se bomo potrudili, da obiskovalcev naših prireditev ne bomo razočarali.

KATJA HALER

GODBENIKI – Na IV. srečanju pihalnih orkestror v Artičah bo letos sodelovala tudi Kapelska godba. Tokrat je na sporedu prvo tekmovanje pri igranju koračnic in figurativnih veččin. Pričakujejo 20 orkestror iz raznih krajev Slovenije. Na sliki: kapelski godbeniki. (Foto: J. T.)

V petek, 1. junija, so se v Krškem začele prireditve v počastitev občinskega praznika. V Galeriji so odprli razstavo olj akademskega slikarja Maksima Sedeja st. O umetniku in njegovem delu je spregovoril dr. Ivan Sedej, violonist Dejan Bravničar pa je odigral kratek glasbeni program. (Foto: Jožica Teppey)

Gospodarjenje uhaja z uzd plana

V prvem četrtletju letošnjega leta izgube v ducatu tozrdov – Le sezonski vplivi?

Tudi ob analizi tričetrtletnih dosežkov gospodarjenja v letošnjem letu ostajajo v veljavi priporočila občinske skupščine v Krškem, ki so bila na predlog izvršnega sveta sprejeta ob obravnavi zaključnih računov na zborih skupščine v aprilu. Ta priporočila opozarjajo na dosledno stabilizacijo ko naravnost.

V delu zasedanja občinske skupščine Krško 30. maja, ko poslušajo uvodna poročila vsi trije zbori skupaj, je predsednik izvršnega sveta inž. Franc Juvanc opozoril, da tudi v prvem četrtletju delovne organizacije niso dosegle zastavljenih planskih ciljev. Posebna skrb velja dvanajstim tozrdom, ki izkazujejo izgubo. V celoti znaša le-ta nekaj nad 59,9 milijonov din in je za 2,2 milijona dinarjev manjša kot leto popreje. Levji delež odpade na šest tozrdov Tovarne celuloze in papirja, kjer pravkar sprejemajo sanacijski program. Predsednik občinske konference SZDL Franc Rakar je na seji družbenopolitičnega zbora občinske skupščine opozoril na spoštovanje ciljev, določenih z

resolucijo o gospodarjenju. Po njegovem mnenju bi morali opraviti temeljito analizo ob

V GOSTILNAH BOLJŠE VINO

Odkar ne sme vsakdo točiti odprtega vina, se to pozna pri kakovosti in inšpekcija v Posavju z zadovoljstvom ugotavlja, da je slabega vina vedno manj v prometu. Neustekleničeno vino z geografskim poreklom lahko prodaja samo 60 odst. gostinskih obratov v pokrajini. Gostišča brez primernih kleti in drugih pogojev, predvsem pa obrati z majhnim prometom, smejo streči gostom samo z ustekleničenim vini.

Z GLAVO V DNO KRKE

V Dobravi se je pri skakanju v Krko z mostu 29. maja hudo ranil 26-letni Jože Barič iz Zameškega. Prvi skok se je posrečil, ko pa se je z višine 6 metrov drugič pognal na glavo v Krko, je v preplitki Krki zadel v dno struge in se onesvestil. Rešili so ga drugi kopalci in poskrbeli za prevoz v bolnišnico. Barič ima zlomljeno vratno vretence.

OGLAŠUJTE V DL!

KRŠKE NOVICE

TOKRAT 100 VEC! – Vse kaže, da bodo pri Nerezinah na Lošnju v „Pionirskem naselju“ krške občinske Zveze prijateljev mladine te poletne počitnice gostili v kolonijah okoli 700 osnovnošolcev, pridružilo pa se jim bo več kot 90 varovancev vrtecev. Večje število ob morju bodo dosegli še z dodatno izmenjo. Prva bo odšla tjakaj 17. junija, zadnja pa se bo vrnila v sredi septembra.

USPEŠNO ZBIRANJE – Pri občinskem odboru RK smo izvedeli, da so mladi člani te organizacije v zadnji akciji zbiranja odpadnega papirja zabeležili nov rekord: v treh dnevih so ga nabrali za 21,5 tone.

TUDI KRČANI – Sobotne, že sedme pokrajinske revije pevskih zborov ki je bila v Sevnici, se je udeležilo tudi šest skupin iz krške občine. Tega tradicionalnega pregleda dosežkov posavskih pevcev so se udeležili: upokojenska zborja iz Krškega in s Senovega, mešana zborja „Rudi Rožanc“ (Zdole) in „Viktor Parma“ (Krško), moški zbor DPD Svoboda (Brestanica) ter oktet kostanjeviškega PD Lojze Košak.

ZA KONEC AMATERJI – Sklepna prireditev tokratnega občinskega praznika, ki je potekal v znamenju kulturnih prireditev, bo v petek. Ob 19. uri bo pred krškimi Delavskim domom promenadni koncert rudarske pihalne godbe s Senovega, pol ure kasneje pa v veliki dvorani pregledni Večer amaterske kulturne dejavnosti.

KAKO ČRNE GRADNJE? – V krški občini pravijo, da imajo sedem

obravnavi polletnih rezultatov gospodarjenja. Gospodarjenju je pred nedavnim posvetilo posebno pozornost tudi zadnje zasedanje občinske konference ZK.

Opozorili so na odstopanje pri delitvi denarja za osebne dohodke. Posebno pozornost terja opozorilo, ki ga je na zasedanju družbenopolitičnega zbora povedala načelnica oddelka za gospodarstvo Zdenka Lipovž: od vseh delovnih organizacij jih je le peticina poslala akcijske programe praktičnih ukrepov o tem, kaj storiti, da bi bili uspehi gospodarjenja boljši.

KRŠKO POLJE: ZA SAMOPRISPEVEK

Na novo oblikovana krajevna skupnost Krško polje je nadvse uspešno izpeljala referendum za krajevni samoprispevek in volitve delegatov. Občani so se radi odzvali in na volišča jih je prišlo kar 97 odst.

Za samoprispevek, ki ga bodo plačevali za komunalna dela, se je opredelilo 81,37 volivcev. Po vaseh so glasovali takole: na Drnovem 86 odst. za, v Vihrah 84 odst. za, na Bregah 74 odst. za, v Mrtvicah pa 771 odst. za. Istočasno so volili delegate v zbor krajevnih skupnosti občinske skupščine in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti.

imenovanih črnih gradenj, kjer so zasebni graditelji zidali brez kakršnekoli dokumentacije. Dve taki hiši sta celo že vseljeni. Osem graditeljev ni upoštevalo pogojev gradnje. Tudi pri zidanicah je deset objektov zgrajenih brez lokacijske dokumentacije. Na zadnjem zasedanju občinske skupščine je bil sprejet odlok o kategorizaciji črnih gradenj. Lastniki črnih gradenj morajo po tem odloku te priglasiti. V nadaljnjem postopku bodo odločili, katere je mogoče legalizirati.

REKLAMA IN USPEH – Nekateri prizadevni prireditelji kulturnih prireditev so minuli teden kar neveljno gledali, kako so ljudje hoteli v cirkus Orfei. Kako tudi ne bi! Lepaki cirkuških junakov in same Moire Orfei so vabili s slehernega zidu, ograje ali droga ne le v Krškem, temveč po vsem Posavju. Kulturne prireditve pa si lahko privoščijo neprimerljivo manjšo reklamo, in seveda tudi obisk.

MOSTU SE NISO KOS – Skoraj leto dni je, odkar je zgrajen most čez Starovaški potok. Vaščani so se zarotili, da takega skrpučala ne bodo gledali. Slednjic so cestarji pričeli pripravljati vse potrebno, da ga znižajo: na eni strani za 30, na drugi strani za 50 cm. Lahko reči, težje stori. Železnica je pripeljala hidravliko, ki naj bi ploščo dvignila, da bi jo zatem lahko spustili. Naprave so obremenili z 240 tonami, pa nič. Sredi minulega tedna so se zato temeljev lotili s kompresorji in škarnji. Pa naj še kdo reče, da most ni bil trdno zgrajen!

KRŠKI TEDNIK

BREŽIŠKE VESTI

Bodo učitelji prišli do jeseni?

Solo na Trebelnem tare prostorska stiska — Tudi učiteljev jim primanjkuje

Osnovna šola na Trebelnem, ki je bila zgrajena ob 30-letnici Gubčeve brigade, je prav gotovo ena izmed najlepših zgradb v naši. Tudi notranjost te šole je zelo lepo urejena, toda v njej se že kažejo razpoke, ki jih je zakrivila malomarna gradnja gradbenega podjetja iz Grosupljega. Toda to ni glavni problem, s katerim se ta čas ubadajo na šoli.

Že ob gradnji so iz neznanih vzrokov zgradili eno učilnico manj, tako da vlada danes na šoli precejšnja prostorska stiska. Šola obiskuje v tem šolskem letu 43 učencev prvih štirih razredov in 15 učencev male šole. Ker imajo premalo učilnic, morajo imeti kombiniran pouk, kateremu botruje tudi pomanjkanje učiteljev. Za normalno delo bi morali biti na šoli vsaj štiri učitelji, vendar sta za stalno nameščena le dva. Tretja učna moč je prišla samo na pomoč iz doline, kakšnega posebnega veselja, da bi ostala na Trebelnem za stalno, pa ne ka-

že. Avtobusne zveze z Mokronogom že zdavnaj ni več, šolski avtobus, ki vozi med drugim tudi na šolo na Jelševcu, pa ustavi tri kilometre pred vasjo. Tako morajo učitelji še tri kilo-

Marjan Bonča: „Ker nimamo

telovalnice, morajo otroci telovaditi na hodniku, tako da drug drugega motimo. V slabem stanju je tudi igrišče, ki je spomladi povsem neuporabno, ker je preveč razmočeno.“

metre prepešati, kar je poleti prijeten sprehod, pozimi pa hud napor, ker je tuda cesta izredno slaba.

Učiteljev Stanke Kočan, ki na šoli poučuje že 13. leto, Marjana Bonča, ki vztraja že 10 let, in Fani Papež, ki je prišla na pomoč iz Mokronoga, ne moti samota in oddaljenost od centrov, moti jih mačehovski odnos do podružničnih šol, moti jih slaba cesta, moti jih, ker morajo imeti kombiniran pouk.

Še najbolj pa jih skrbi jesen, ko bodo imeli namesto treh oddelkov kar štiri in zraven še malo šolo. Če se bodo glede prostorov še nakako znašli, čeprav nimajo telovalnice, bo težje s pomanjkanjem učiteljev. Potrebnovali bi vsaj štiri učitelje, zagotovo pa tudi na Trebelnem ostala samo dva. Res je bilo več razpisov zanje, tudi pogledati je prišel marsikdo, toda ostati noče nihče.

J. S.

Stanka Kočan: „Najbolj nas skrbi, kako bo v jeseni. Primanjkuje nam tako učiteljev, kot prostorov. Zato je škoda, da se že ob gradnji niso držali načrta.“

INDOK CENTER BODO USTANOVILI

V ponedeljek, 4. junija, je bila v Trebnjem 6. seja družbenopolitičnega zbora občinske skupščine. Na seji so obravnavali predlog odloka o preživitinskem varstvu kmetov, osnutek družbenega dogovora o ustanovitvi INDOK centra, poročilo o delu organa za prekrške, poročilo o delu komisij občinske skupščine, razvoj družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu in predlog odloka o ukinitvi sklada za financiranje teritorialne obrambe.

KMALU DOGRAJENA — Nova trgovina z reprodukcijskim materialom, ki jo gradi Kmetijska zadruga Trebnje na Mirni, bo kmalu dograjena. Hkrati z zadnjimi deli na strehi — lepo vreme jim gre zelo na roko — delavci urejajo tudi okolico trgovine. Verjetno bo trgovina na začetku julija že lahko postregla kupce.

IZ KRAJA V KRAJ

VROČINA PRITISKA — V trebanjskem gostinskem lokalu Grmada se zdajšnja vročina kar krepko pozna. Na dan iztočijo tudi po 100 litrov odprtega piva, število pivskih steklenic, ki jih izpraznijo žejni pivci, pa sploh ni znano.

„DUNJA“ JE POLNA — Če je „Grmada“ najbolj ugleden trebanjski lokal, potem je bife pri Dunji prav gotovo najbolj priljubljen. Te dni se v tem bifeju kar tare gostov, tako da niti stolov nimajo zanje. Kaj bo, če so po priljubljenost njenega „roštilja“ še povečevala?

NAJ VAS NE PRESENETI — Poti od Poljan do Trebelnega so v celoti pripravljene na akcijo „Nič njuh ni niti enega kažipota proti Trebelnemu, še slabše je z oznakami krajev. S tablam na hišah si pa tudi ni dosti pomagati, saj na njih še vedno kraljujejo okraj Trebnje in

SVICA JE PRILJUBLJENA — Marsikateri občan v trebanjski občini na vprašanje, kje bo letoval, pove, da v Svici. S tem seveda duhovito pove, da bo tako delal, da bo znoj ali „švic“ tekel od njega. In te dni, ko sonce močno pripeka in je trava že dozorela, je kar precej delavcev odpotovalo v „Svico“. Kako je v njihovih delovnih organizacijah, pa tako nihče ne ve! Videlo se bo šele ob koncu leta.

TREBANJSKE NOVICE

PRAZNIK POSAVSKE PESMI — Na vsakoletnih revijah posavske pevske zveze nastopa vse več zborov. Na letošnji, sedmi zapored, je v soboto v Sevnici pelo že 19 zborov. Namen ni tekmovalje, temveč vsaj bežen vpogled v delo, kolikor je to mogoče storiti z dvema pesmima. Na sliki: predsednik posavske pevske zveze Janko Avenak med podeljevanjem metronomov pevovodjem. (Foto: ZELEZNIK)

Denar za šole se obrača

Gradbišče v Trzišču, Krmelju in Sevnici — Vrtec pred otvoritvijo

Po veljavni zakonodaji morajo biti plačniki redno obveščeni o zbiranju denarja s samoprispevkom. Napredek pri delih je sicer viden tudi na zunaj. Prizidek pri sevniški osnovni šoli dobiva temelje, nova Marlesova šola v Trzišču je že pod streho, v Krmelju pa postavljajo obode. Novi vrtec v Sevnici je tako rekoč nared.

Program prejšnjega samoprispevka je ostal v marsičem neizpolnjen. Izpad nekaterih republiških virov je povzročil, da je bilo tedaj zgrajenega le okrog polovico predvidenega. Pred nadaljevanjem sedanjega samoprispevka za gradnjo šolskih, otroškovarstvenih objektov in avtobusnih postajališč so dobili občani vse podatke v posebni brošuri. Ti podatki pa so zajemali stanje le od 20. avgusta leta 1977. Pri skladu za

gradnjo šol se je od samoprispevka do konca leta 1977, ko se je ta samoprispevek iztekkel, nabralo 17.225.285,15 dinarjev. Skupno s še drugimi viri se je vsota povzpela na nekaj nad 30 milijonov dinarjev. Od tega denarja je ob koncu leta 1977 ostalo neoprabljenih še nekaj nad 5,5 milijona dinarjev. Denar so prenesli v naslednji program. V celoti je bilo na račun sklada za gradnjo konec minulega leta prometa za nekaj nad 16,9 milijona dinarjev. Večina tega denarja se je obračala; med drugim so ga porabili za gradnjo novega vrtca v Sevnici, obe šoli v Mirenski dolini, priprave za prizidek k sevniški šoli, avtobusni postajališči Pekel-Zaga, tako da je ob koncu leta znašal saldo na računih nekaj nad 596 tisočakov.

Pri skladu računajo, da bodo imeli do leta 1982 na voljo nad 59,5 milijona dinarjev, samo od samoprispevka nad 41,3 milijona dinarjev.

Predvidene obveznosti bodo za dobrih 6,9 milijona dinarjev večje. To razliko nameravajo kriti s posojilom. Večina programa bo torej izvedena še v tem srednjeročnem obdobju.

A. Z.

PODRUŽNIČNE ŠOLE NAJ OSTANEJO

Predsedstvo občinske konference SZDL v Sevnici se je na seji minuli ponedeljek seznanilo z razmerami na podružničnih šolah sevniške osnovne šole Savo Kladnik. Vodstvo šole si prizadeva še pred iztekom tega polletja določiti, kako bo potekal pouk v naslednjem šolskem letu. Število otrok na podeželju še vedno nezadržno pada. Vodstvo šole in tudi predsedstvo občinske konference SZDL menita, da teh šol ne smejo ukiniti. Šole so običajno še družbenopolitično in kulturno jedro teh krajev. O predvidenih rešitvah za pouk na Bučki, Studencu, Zabukovju in Loki bomo še pisali.

Društvo s stoletno tradicijo

Teden prireditev ob stoletnici sevnških gasilcev

V četrtek so pri sevnškem gasilskem društvu pripravili tiskovno konferenco o pripravah na dostojno počastitev visokega jubileja. O bogati preteklosti društva bomo objavili poseben zapis v Prilogi 14. junija, tokrat nekaj več o samih prireditvah.

Proslava stoletnice sevnškega gasilskega društva (v Posavju je starejša samo društvo v Krškem) bo pod pokroviteljstvom republiškega sekretariata za notranje zadeve. Zgodovinski prikaz preteklega delovanja društva bodo gasilci objavili tudi v posebni brošuri. Številne prireditve v tednu od 10. do 17. junija bodo nedvomno razgibale mesto in okolico, v Sevnico pa bo prišlo mnogo gostov od blizu in daleč.

Veliko zanimanja bo vzbudila združena vaja gasilskih enot in civilne zaščite sevnške krajevne skupnosti v nedeljo, 10. junija, ob 9. uri v Naselju heroja Maroka. Pri raznih opravilih bo neposredno organizirano sodelovalo nad 120 ljudi, po svoje pa tudi nad tisoč privlivalcev tega naselja. Šlo naj bi za prikaz dela

po bombnem letalskem napadu. Popoldne ob 15. uri bo otvoritev stalne gasilske razstave na sevnškem gradu, ki jo je pripravil kustos brežiškega Posavskega muzeja Mitja Guštin. Ob 16. uri bo v grajskem parku prvo srečanje slovenskih gasilskih pihalnih godb. Prijavilo se jih je sedem: godba iz Apač, Ceršaka, Maribora, Lovrenca na Pohorju, Novega mesta, Kapel in kajpak tudi domačini. Prireditev naj bi postala tradicionalna.

V soboto, 16. junija ob 18. uri, bodo na gasilskem uomu v Sevnici odkrili spominjsko ploščo sevnškemu naprednjaku, solunskemu borcu Ernestu Krulju. Višek prireditev bo v nedeljo, 17. junija, ko bo najprej ob 6. uri zjutraj budnica po mestnih ulicah iz glasbil domače gasilske delavske godbe. Ob 9. uri bo zbor in mimohod številnih gasilskih enot iz vse Slovenije. Slavnostno zborovanje bo to dopoldne ob 10. uri na ploščadi pred Merxom v Sevnici. V tem tednu se bo zvrstilo še mnogo kulturnih in drugih prireditev, saj je gasilsko društvo svojevrstno kulturno žarišče mesta: poleg godbe dela vsa leta po osvoboditvi pri društvu moški pevski zbor, že nekaj let pa tudi oder mladih. Po svoje bo jubilej sevnškega gasilskega društva počastila tudi republiška gasilska zveza, ki bo imela v Sevnici v petek, 15. junija, sejo svojega izvršnega odbora.

A. Z.

O STANOVANJSKI POLITIKI

Včeraj so se sestali člani občinske konference ZK v Sevnici. Posebna delovna skupina je pripravila obsežno gradivo o stanovanjski problematiki v občini. Stanovanjsko gospodarstvo doživlja pomembno preobnovo. O teh vprašanjih so govorili tudi na seji predsedstva občinske konference SZDL. Občinski izvršni svet obravnava na današnji seji že predlog odloka o povišanju stanarin in najemnin ter odlok o nadomestitvi stanarin.

Privezan k zemlji

Delo v tovarni je vir dohodkov, delo na kmetiji pa je konjiček — Ni vse mladim račun

V Prapročah pri Sentrupertu ni niti enega prebivalca, ki bi bil v celoti odvisen od kmetije, toda polja in travniki so obdelani, domačije so lepo urejene. Ob tem pojavu se vedno znova zastavlja vprašanje, kako je mogoče tako živeti. Pogovor z Jožetom Korelcem razkrije, da je to mogoče samo s pridnostjo, vztrajnostjo in požrtvovalnostjo. Njegova hiša, ki je po zunanosti med najbolj sodobnimi, je nastajala 10 let, pa še zdaj ni končana. Korelec je namreč doma kmetovalec z nekaj krpami zemlje, v tovarni IMV na Mirni pa dela z villičarjem. Hkrati je aktiven še v Lovškem društvu, krajevni skupnosti in SZDL.

„Škoda bi bila zelo velika, če zemlja, ki jo imam, ne bi bila obdelana. Da bi bil samo kmet, torej ves odvisen od zemlje, pa je je pre malo. Tako ostaja kot glavni vir dohodkov delo v tovarni, delo na kmetiji pa konjiček. Pa tudi ta ne bi tako gladko tekel, če ne bi bilo doma matere, ki še vedno veliko naredi“, je povedal Korelec.

Korelec je ravno tiste dni dobil nov traktor, prejšnji, ki svoje življenjske dobe prav gotovo še ni dopolnil, pa je počival pod kozolcem. Korelec pove, da traktor prav gotovo ni izkoriščen tako, kot bi moral biti. Vendar tudi marsikateri avto ni izkoriščen tako, kot bi moral biti. Malo pa mora biti človek že na kmetijo kot na stroje navezan, če hoče te reči kupovati. Za ta denar bi bil namreč vse življenje preskrbljen ne samo s krompirjem, marveč z vsemi poljedelskimi pridelki. Toda tako kot pogosto v življenju, se tudi tu kaže, da ni vse hladno gospodarski račun. Nekaj je treba žrtvovati s stoletji privzgojeni navezanosti na zemljo, malce pa seveda tudi potrebam. Nekaj kmetija kljub vsemu prinese.

JOŽE KORELEC

Vprašanje, ki je trenutno najbolj v ospredju, morebiti ni pot skozi vas, ki še ni dobila asfaltne prevleke, marveč gasilsko društvo, ki še vedno ne dobi dovolj denarja za svojo dejavnost. Vendar je v življenju že tako, da ne gre vse gladko. Če bi namreč šlo vse gladko, potem bi tudi vztrajnost in pridnost ne bilo toliko, kot je je. Zato bodo gasilci nekoč dokazali krajevni skupnosti Sentrupert tudi upravičenost zahtev po večji vsoti denarja. In nekaj bo k temu pripomogel tudi Jože Korelec, saj je član upravnega odbora gasilskega društva.

KDO NAJ VRNE POSOJILO?

Pred nekako tremi leti je JLA opravila zemeljska dela na občinski cesti med Krmeljem in Sentjanžem. Porodila se je želja, da bi cestišče tudi asfaltirali. V sili je priskočila na pomoč Liscs s posojilom 600.000 dinarjev, akcijo pa je vodil odbor vseh treh krajevnih skupnosti Mirenske doline. Naslednje leto denarja niso vrnil, asfaltirali so namreč še mesto Trzišče — Malkovec; menili so, naj se ta dolg, namesto da bi ga vrnil, uporabi za ta dela. Občinski izvršni svet je takrat prevzel obvezo, da se Liscs ta denar vrne naslednje leto od denarja, ki ga prispevajo delovne organizacije za vse krajevne skupnosti v občini. Ob prenosu tega denarja na novoustanovljeno komunalno skupnost so predstavniki ostalih krajevnih skupnosti menili, da Liscs ne dolgujejo ničesar. Sedaj izvršni svet zopet predlaga skupščini komunalne skupnosti, naj vrne Liscs to posojilo z obrestmi vred iz skupnih sredstev za vse krajevne skupnosti. Bodo sedaj delegati mislili drugače?

SREČANJE KOPITARJEV

Vsako leto se srečujejo delavci jugoslovanskih tovarn kopit na posebnih športnih igrah. Letos bo to srečanje v soboto in nedeljo v Sevnici. Goste iz tovarne Tvin Virovitica in Zenit iz Vršca bodo tokrat gostili v kolektivu sevnške Kopitarje. Ekipi delavcev se bodo merile v šahu, nogometu, streljanju in kegljanju.

SEVNIŠKI PABERKI

DARUJE KRI — V ponedeljek in torek bo v Sevnici letošnja redna kvodajalska akcija, v sredo pa v Krmelju. V Sevnici tokrat transfuzijska skupina ne bo delala v zdravstvenem domu zaradi znane stiske, temveč v dvorani TVD Partizan. V Krmelju bo ekipa delala v tamkajšnjem zdravstvenem domu.

snevala v ljubljanskem studiu 14. Oktetu bo vsekakor slišati še dosti lepega.

VOL NA RAŽNJU — Ob takšni slovesnosti, kot je stoletnica sevnških gasilcev, mora biti dobro poskrbljeno tudi za jedajočo in pijačo. Ob tej priložnosti v parkirišču nasproti samopostrežbe bližje hotela Ajdovec vsekakor ne bodo mogli stati tovarnjaki. Tam bodo namreč pekli na žaru celega vola.

PREHITRO SKOZI VAS — Ekipa miličnikov z radarjem je imela minuli petek sredi Loga obilo dela. Prehitro je pripeljal kar 168 voznikov. Ker je to le magistralna cesta, so „zamižali“ pri 14-odstotni prekočitvi. Ker pa je kar 46 voznikov gnalo svoje konjičke še dosti hitreje, so kajpak morali odpreti tudi denarnice.

VODOVOD ZAENKRAT KOS — Dolgotrajna suša upravljalka sevnškega vodovoda zaenkrat se ni prisilila, da bi kakorkoli omejeval porabo vode. Prav gotovo bi bilo drugače, če Komunalna ne bi obnovila toliko dotrajane omrežja, kot ga je. V črpališčih vseeno budno spremljajo gladino vode.

V NEDELJO NA SNEMANJE — V sobotnem jubilejnem koncertu ob 15-letnici okteta Boštanjski fantje, bo vsa osmerica že v nedeljo

SEVNIŠKI VESTNIK

Konec taborniškega mrtvila

Uspel propagandni tabor črnomaljskih tabornikov v Dragatušu

Po večletnem premoru so črnomaljski taborniki pred dvema letoma ponovno oživili delo te organizacije, ki je bila pred 15, 20 leti zelo dejavna in je tudi v slovenskem merilu nekaj pomenila. Lani poleti so taborniki odreda Belih brez pripravili tabor ob Kolpi v Paunovičih, ob Kolpi pa bodo taborili tudi letos avgusta. Računajo, da bo del svojih počitnic preživelo pod šotori okoli 50 tabornikov.

Med mladimi je za tabornišvo veliko zanimanje, kar je pokazal tudi propagandni tabor

v Dragatušu, ki so ga pripravili v počastitev dneva mladosti in je trajal od 25. do 27. maja. Na tem taboru, ki se ga je udeležilo več kot 40 tabornikov, največ najmlajših, smo ustanovili novo četo s 30 člani, vseh skupaj pa

zahtevalo ustanovitev občinske taborniške zveze.

„Med mladimi, zlasti na osnovnih šolah, je za tabornišvo veliko zanimanje, tako da se nam ni treba bati za prihodnost. Bolj pa bomo morali poskrbeti za usposabljanje vodnikov, ki jih je občutno premalo,“ pravi Šimec, ki je potožil tudi, da ni prave povezave s taborniškimi organizacijami na Dolenjskem. Tako bi morali Novomeščani organizirati področni mnogoboj, pa Črnomaljšev o tem sploh niso obvestili.

Za letos jim je občinska telesnokulturna skupnost namenila 23 tisočakov, pomaga pa jim tudi mladinska organizacija, ki jim je dala na voljo 8 novih šotorov; od delovnih organizacij pa tabornikom priskoči na pomoč le črnomaljski IMV.

Za sedaj taborniki v Črnomlju nimajo primerne prostora, računajo pa, da bodo prišli do svoje sobe v dijaškem domu, ko bo zgrajen novi center srednjih šol.

O ZNIZANJU DAVKOV

Na torkovi seji črnomaljskega izvršnega sveta je bil med drugim govor tudi o vlogah davčnih zavezanec za znižanje davka iz kmetijstva. Na seji so sprejeli sklep o podpisu družbenega dogovora o družbenih svetih v občini, beseda je tekla še o gradnji odseka „partizanske magistrale“ od Adlešičev do Zuničev.

Stane Šimec: „Za tabornišvo je zlasti med mladimi veliko zanimanja.“

je v našem odredu okoli 120 tabornikov,“ je povedal načelnik odreda Stane Šimec. Poleg odreda v Črnomlju imajo svoj odred Česnjevec cvet še v Semiču, sčasoma pa nameravajo ustanoviti tudi odred, ki bi združeval tabornike iz Dragatuša in Vinice; vse to pa bo slej ko prej

Vsa Sadinja vas na cesti

Dela je še dosti, v vaščanih pa tudi volje

Do pred kratkim je bila ena večjih težav, ki so trle vaščane Sadijnje vasi pri Semiču, ozka vaška pot, oziroma bolj povedano, kolovoz, tako da so še traktorji težko vozili po njej, srečanje dveh vozil pa je bilo nemogoče. Zato so se že konec 1977 vaščani dogovorili, da bodo 700 metrov dolgo pot razši-

rili na štiri metre in hkrati tako uredili podlago, da bi jo lahko kasneje tudi asfaltirali.

Vendar je vsa stvar za leto dni zaspala, letos spomladi pa so se lotili dela. Skale je zvrtil vaščan, ki ima primeren stroj, in to zastoj, krajevna skupnost Semič je priskrbel mineral, ki je več kot 200-krat prižgal zažigalno vrvco, za buldozer pa so odšteli osem tisočakov. Razširjeno traso so utrčili s kamenjem, porezali so klance. Za prvomajske praznike so vsi poprijeli za delo: s seboj so pripeljali traktorje, da so na traso vozili kamenje, ki so ga nabrali pri rigolanju vinogradov. En vaščan ima bager, ki je tudi opravil veliko koristnega dela. Podrli so tudi vse obpotne škarpe, le dva lastnika tega nista dovolila, eden se je celo izgovarjal, da ima škarpa zgodovinsko vrednost...

Kljub temu je bilo kamenja toliko, da je drobilec kamenja deset dni krepko delal. Na delo so prišli vsi vaščani, na pomoč pa so priskočili tudi iz sosednjih Gorenjcev. Na 700 m dolgo in štiri metre široko traso so položili več kot 400 kubikov kamenja. Do sedaj so vaščani delali več kot 1.500 prostovoljnih ur, poleg tega pa še sto ur s traktorji, vsak vaščan je prispeval 2.000 dinarjev, nekaj manj lastniki vikendov, vsak vaščan, ki nima traktorja, pa je dal še tisoč dinarjev povzru. Sedaj vaščane Sadijnje vasi čaka, da na z gramozom utrjeno cesto nasujejo pesek, vse skupaj pa bo treba dobro utriliti z valjarjem. Dela je res še precej, vendar ga bodo pridni vaščani tako kot doslej gotovo dobro opravili.

JOŽE HUTAR

PRAZNIK KS STARI TRG

V spomin na 1. junij 1942, ko so slovenski in hrvaški partizani napadli italijansko postojanko v Starem trgu, praznujejo krajinjani te krajevske skupnosti svoj praznik. Praznovanja v nedeljo se je poleg številnih domačinov udeležilo precej gostov iz Žreč in Konjic ter sosednje krajevske skupnosti Brod - Moravice, ki so s svojo folklorno skupino in pihalno godbo nastopili v kulturnem programu, v katerem so sodelovali tudi domači šolarji in starotrska folklorna skupina, gasilci pa so pripravili parado.

POUK NA PROSTEM - Lepi sončni dnevi so zvalili na prosto tudi metliške šolarje. Učiteljica jih je pri pouku likovne vzgoje pripeljala na Mestni trg, kjer je dovolj lepih motivov, da pokažejo svoje znanje in nadarjenost. Morda je med njimi tudi kakšen bodoči umetnik.

Stroj je le del delovnega mesta

Ze pri načrtih je treba upoštevati nematerialne naložbe bolj kot doslej

Konec letošnjega marca je bilo v metliški občini v družbenem in zasebnem sektorju zaposlenih 3060 delavcev. Stopnja zaposlovanja, predvidena v družbenem načrtu občine za obdobje 1976 - 1980, je 3,8 odst., vendar je v prvih treh letih tega obdobja znašala 4,3 odstotka.

V tem obdobju so v občini vsako leto potrebovali povprečno 291 novih delavcev, zaposlilo pa se jih je celo manj: povprečno 237 na leto. Tistih, ki končajo šolanje in se zaposlijo, je vsako leto v povprečju 66; na novo se na leto zaposli 33 delavcev, ki imajo stalno bivališče zunaj občine, iz drugih republik pa pride na delo v metliško občino celo 140 delavcev

na leto, medtem ko je le šest takih, ki so se vsako leto v zadnjem obdobju vrnili z začasnega dela na tujem.

Delovne organizacije potrebujejo letos v metliški občini 449 novih delavcev in 15 pripravnikov; največ, 139, potrebujejo delavcev s poklicno šolo, kar 139 nepriučeni, 112 priučeni, s končano srednjo šolo 45, z višjo 15 in z visoko 11 delavcev. Glavni vzrok za tako velike potrebe so nove naložbe in pa prizadevanja za večjo proizvodnjo. Na prvem mestu, kar zadeva potrebe po novih delavcih, je suharski obrat IMV, kjer naj bi dobilo delo 118 novih delavcev, sledi Beti, tozd Konfekcija, ki potrebuje 85 novih delavcev, ter tozd Kodranka z 72 na novo zaposlenimi.

Pri upoštevanju potreb po novih delavcih v občini računajo tudi na tiste delavce, ki se sedaj še vozijo na delo v druge občine. Vsekakor pa bodo morali v občini naslednje pri načrtih za nove investicije bolj upoštevati tudi tako imenovane nematerialne naložbe, pa naj gre za stanovanja in druge objekte delavskega standarda, možnosti za izobraževanje itd.

BO KOPALIŠČE ČISTO?

Metliški mladinci so 26. maja imeli čistilno akcijo na metliškem kopališču na Kolpi, kamor neodgovorni ljudje skrivaj odmetujejo nerabno kramo, pokvarjene stroje in drugo navlako. Zalostno je, da je bilo že naslednji večer na kopališču skoraj tako, kot da ne bi prejšnji dan 25 mladih ljudi krepko delalo.

SPREHOD PO METLIKI

Učenci oddelka za trobila in pihala iz glasbene šole v Metliki so pripravili pretekli ponedeljek v prostori godbe v stari šoli koncert, na katerem so prikazali pridobljeno znanje. Pametno je, da se mladi ljudje vključujejo v delo mestnega pihalnega orkestra, kjer se izpopolnjujejo, hkrati pa skrbijo orkester za to, da ne bi članstvo ostarelo, okosteno. Mladi namreč vnašajo vedrino, sproščenost in nove zamisli, kar je vedno dobrodošlo.

GOVORI SE, da je po zaslugi kanalizacije, speljane v hudournu Sušico, Kolpa na metliškem kopališču precej umazana. Vedno poučeni o vsem vedo celo povedati, da bo prišel v Metliko inšpektor, ki bo prepovedal kopanje. No, tako hudo najbrž ni, vendar pa je preplah dobrodošel, da vsaj malce razmiga odgovorne, a tudi krajinane, od katerih je pravzaprav odvisno življenje v kraju. Problem Sušice bo moral priti prej ali slej na dnevni red skupščine.

OSEMNAJST DELAVCEV „BETI“, ki so obiskovali delovod-

STIPENDIJA ZA ORGANIZATORJA LJUDSKE OBRAMBE

Z razvojem in vedno večjo pomembnostjo in razvejnostjo ljudske obrambe in civilne zaščite se je v metliški občini pokazala potreba po usposobljenih kadrih za to področje. Tako občina za šolsko leto 1979/80 razpisuje dve študentski stipendiji za organizatorja ljudske obrambe in zaščite.

MLADINA NA DELOVNIH AKCIJAH

Vsaka od tridesetih osnovnih organizacij ZSMS v metliški občini je v prejšnjem mesecu pripravila vsaj eno enodnevno delovno akcijo. Mladinci in mladinke so se dela v svojem okolju resno lotili, vsake akcije pa se je udeležilo vsaj 20 mladincev. V krajevnih skupnostih so mladi pomagali pri gradnji gasilskih domov, vodovodov, cest oziroma urejanju vaških poti, čistili okolico razne navlake itd.

Brez tega tako zelena preusmeritev metliškega gospodarstva v bolj donosne panoge ne bo možna. Za to so potrebni predvsem večje znanje, boljša tehnologija in večji izvoz, se pravi tehnološko zahtevnejša proizvodnja, ki pa zahteva višjo izobrazbeno raven. Sedanja struktura zaposlenih v občini, ki je največ zaposlenih brez kvalifikacije, najmanj pa z višjo in visoko izobrazbo, gotovo ni najbolj gladka pot za pogumne želje.

A. B.

O MARKSISTIČNEM IZOBRAŽEVANJU

Na včerajšnji seji občinske konference ZKS Metlika je bila osrednja točka dnevnega reda ocena idejnopolitičnega usposabljanja in marksističnega izobraževanja v občinski organizaciji Zveze komunistov. Poleg tega so razpravljali o kadrovskih menjavah v Centralnem komiteju ZKJ in ZKS ter izvolili delegacijo OK ZKS v OK SZDL Metlika.

DRAGI PSI

Z visoko denarno kaznijo bo kaznovan občan, ki se bo prekršil zoper odlok o reji psov, ki med drugim tudi prepoveduje, da bi imeli v gospodinjstvu več kot enega psa, razen če si za to ne dobi dovoljenje občinskega organa. Dva psa pa imajo lahko, le, če sta ta ljubljenska lovska ali imata rodovnik. Kazen čaka tudi lastnika, katerega pes z laježem ali kako drugače moti občane ali onesnažuje okolico. Odlok ureja, oziroma prepoveduje še kup drugih stvari v zvezi s psi, zagrožene kazni pa znašajo od 200 do 5.000 dinarjev.

Spomenik viniški republiki

Osrednja proslava bo 22. julija na Vinici

Osrednja občinska proslava 60-letnice KPJ - ZKJ, SKOJ in organiziranih sindikatov bo 22. julija na Vinici, ko bodo na veliki slovesnosti proslavili 60-letnico viniške republike.

Pred 60 leti, natančno 21. aprila 1919, je Viničanom ob žigosanju denarja nezadovoljstvo prekipelo in pod vplivom prevratniških idej povratnikov iz vojne so proglasili viniško republiko, ki pa jo je vojska po treh dneh brutalno zadušila.

Za pripravo proslave je Socialistična zveza imenovala 12-članski odbor. Na viniškem trgu, kjer je bilo pred 60 leti središče dogajanj, bodo postavili spomenik viniški republiki in tamkajšnjim revolucionarnim prebivalcem, ki ga bo izdelal akademski kipar, Črnomaljščan Joško Vrščaj.

Za kulturni program pripravljajo recital, nastopila bo viniška folklorna skupina, predstavili pa se bodo še združeni pevski zbori iz Črnomlja, Vinice, Butoraja in Gribelj.

NI PROSTORA ZA OTROŠKE IGRE - V Črnomlju že dalj časa ljudje opozarjajo, da se otroci nimajo kje igrati. Otroških igrišč tako rekoč ni, v Loki se otroci tako kot marsikje druge igrajo kar na cesti, na atletsko igrišče jih NK Bela krajina ne pusti, češ da stadion ni otroško igrišče. Kjer pa že imajo kakšno skromno igralnico, kot je tale pri osnovni šoli na Župančičevi, pa zaradi tega, ker je nihče ne vzdržuje, hitro vzame konec. Vendar otroci niti ne moti preveč, če na igralnici manjka deska: za prvo silo je tudi šolska torba dober podstavek.

ČRNMALJSKI DROBIR

STRAŠLJIVI DOBRODUŠNEŽ - Lastnik velikega psa - primerjajo ga kar z medvedom - pelje ob večerih svojega ljubljena na sprehod. Po navadi se ustavi tudi na vrtu Hotela Lahinja. Domačini psa dobro poznajo in vedr, da je dobrodušen, čeprav strašljiv izgleda. Skupino mladih izletnikov pa je prejšnjo soboto, ko so se ustavili in zabavali na vrtu, krepko prestrašil, ko se je pojavil med njimi.

TUDI V LAHINJI - Tako zaradi bolj kilavih poletij kot zaradi vedno večje onesnaženosti se zadnja leta Črnomaljšci niso kopali v Lahinji. Te dni pa je videti predvsem otroke, kako se v soparni vročini namakajo pri Dolarjevem mlinu in v Loki. Kopalci pravijo, da je Kolpa že kar pretopla, hladnejša Lahinja pa človeka vsaj osveži, pa še bližje je kot Podzemelj in druga kopališča ob Kolpi.

ROMSKI GLAS - Očitno so belokranjski Romi nadarjeni pevci. Na „Glasu mladih“ so sodelovali kar trije Romi in ena Rómka, eden od njih je dobil celo nagrado strokovne žirije. Poleg tega so imeli Romi številne pristaše med gledalci, ki so jih bučno spodbujali.

Črnomaljski poročevalec

metliški tednik

Letos je izguba precej manjša

Tudi ostali podatki gospodarjenja ob četrtletju so v primerjavi z lani zelo ugodni

V ribniški občini je izmed 20 tozdov in delovnih organizacij zaključilo 16 v prvem četrtletju poslovanja uspešno, štiri pa so izkazale izgubo zaradi nepokritih obveznosti iz dohodka. Vendar izguba ni zaskrbljujoča, saj je znašala le 4.772.000 din, medtem ko je bila v istem obdobju lani skoraj 3-krat večja.

Tudi ostali pokazatelji gospodarjenja so za prvo četrtletje letos ugodni. Tako je bil v primerjavi z istim obdobjem lani letos celotni prihodek za 15 odstotkov višji (znašal je 577 milijonov din), porabljeni sredstva pa so rastle za 6 indeksnih točk počasneje, kar pomeni, da je ekonomičnost gospodarjenja zelo porastle. Seveda je zato občutno porastel

OZD poslovale ob četrtletju z izgubo, ki je znašala skupno 123.000 din. Zaposlenost je ostala na lanski ravni. Povprečni osebni dohodki pa so porastle za 22 odstotkov ali za 5 odstotkov več kot v gospodarstvu.

J. PRIMC

Zakaj eksplozije?

Nekaj večerov smo v Ribnici lahko poslušali pokanje petard ali kakšnega drugega eksploziva. Vse to je kalilo mir in vznemirjalo občane. Prebivalce Ribnice pa v teh letnih dneh vznemirja še druga „nadloga“. Spet so zaradi vročih dni v modi motorna kolesa, hitra vožnja ter motenje prometa in varnosti na cestah. Neodgovorni vozniki močnih motornih koles vozijo skozi ulice Ribnice tako hitro, kot da so te prometnice rezervirane le za nje.

Vse to izziva ogorčenje delovnih ljudi in občanov, ki si žele več miru in varnosti. Ugibajo, kaj naj bi ukrenili, da bi se položaj v Ribnici izboljšal. Nekateri predlagajo, naj bi dali to vprašanje na dnevni red seje zborov občinske skupščine. Verjetno pa se da to uredditi še na kakšen drug, hitrejši in učinkovit način. Same seje zadeve gotovo ne bodo rešile. Dokler ne bo ukrepov, pa varujmo vsak sebe pred „junaki hitrosti“, ki uporabljajo preveč plin, premalo pa glavo.

M. G-č

Cankarjeve značke

Na Travnici so pred kratkim svečano sprejeli v mladinsko organizacijo 210 pionirjev iz osnovnih šol Ribnica, Sodražica in Loški potok. Ob tej priložnosti jim je spregovoril predsednik občinske konference ZSM Albin Mikulič.

V okviru meseca mladosti je bila 25. maja tudi uspela proslava učencev osnovne šole Ribnica v domu JLA, ki so izvedli bogat program, posvečen tudi 100-letnici smrti pesnika Josipa Murina. Ob tej priložnosti so uspešnim tekmovalcem za bralno značko podelili zlate Cankarjeve značke. Na tej proslavi so podelili še diplome ob zaključku tekmovalstva SLO, vesele šole in kolestarskih tekmovalcev.

Zvečer je bila v domu JLA akademija, na kateri so nastopili učenci osnovne šole Ribnica. Žal pa za praznik mladosti ni bilo najavljenega plesa, ker ansambel zaradi prometne nesreče ni mogel priti.

M. GLAVONJIC

RIBNIŠKI ZOBOTREBECI

RIBNIŠKI CLOCHERLE – Ob prenovitvi lokala v združenem domu v Ribnici je dobil ta kraj še eno zanimivo: teras bifeja nekoliko nenavadne oblike. Nekateri imenujejo to novost „bunker“, drugi spet „prižnica“, ker pa jo v nočnih urah nekateri, predvsem avtobusni potniki, uporabljajo kot stranišče, je dobila naziv tudi „ribniški Clocherle“. Nekateri že ugibajo, da bo objekt podrt, ker kazi Ribnico, čeprav so bila za njegovo gradnjo dana ustrezna soglasja.

SLABA CESTA – Cesta od Zlebiča proti Sodražici je zelo slaba, polna lukenj in nevarna za promet. Potrebna je takojšnja popravila.

ZDRAVA RIBNICA – Že veliko vode je pretoklo, odkar so v Ribnici svečano odprli nove mliške večiče, vendar – na srečo – nihče ne umre, da bi jih tudi praktično preizkusili. Zamudi tega po Ribnici krožijo razne bolj ali manj slane šale na ta račun kot tista, da bo prvi dobil barvni TV, do tistega predloga, naj bi za poizkušnjo pokopali kar kakšnega živega.

SE VEDNO V „USTANAVLJANJU“ – V Ribnici po nekaterih

— Po čem sklepaš, da bomo jedli manj mesa in več pili?
— Ker je KZ pri obnovi lokalov prodajalno mesa zmanjšala, bife pa razširila.

REŠETO

HVALA ZA LEP VEČER – V imenu kulturne skupnosti Kočevje se je zahvalil gostom iz pobratenega Prokuplja za lepo izveden kulturni program France Merhar, ki je v spomin na to srečanje podaril gostom sliko, delo akademskega kiparja Staneta Jarma. (Foto: Primc)

Največ aplavza narodni glasbi

Tudi ljudski plesi navdušili Kočevce – KUD „Abrašević“ iz pobratenega Prokuplja v Kočevju – Jarmova slika, darilo gostom za lep večer

Kulturno-umetniško društvo Abrašević iz pobratenega mesta Prokuplje je pred kratkim gostovalo v Kočevju. Predstavili so se pevski zbor s pesmimi naših skladateljev, zabavni orkester, največji aplavz pa so pozele pevke narodnih pesmi iz vse Jugoslavije in narodni plesi iz Srbije, Makedonije, Vojvodine, Kosova in Šumadije.

Lahko rečemo, da to ni bil le večer bratstva med Prokupljem in Kočevjem, ampak večer bratstva vseh narodov in narodnosti Jugoslavije. Med poslušalci v nabito polni dvorani Šeškovega doma je bila namreč kar okoli polovica takih, ki so po rodu iz drugih naših republik, v Kočevju pa so na stalnem ali začasnem delu. Ko je pevka Srijianka Stanojević zapela „Mujo ku je konja po mjesecu“ ali pa tisto „Da sam ptica i da imam krila, je bih cju Bosnu preletela“, se je po dvorani razlegel tak aplavz kakršnega v tej dvorani ni bil nikoli deležen noben pevec, niti pevec zabavnih melodij ne.

KAM NA IZLET?

Turistično društvo Kočevje še vedno zbira predloge, kam naj bi v juliju, avgustu ali septembru organizirali izlet. Do sedaj je največ predlogov, naj bi izlet na tuje usmerili na progo Maribor – Gradec – Dunaj – Bratislava – Praga; izlet doma pa z letalom do Ohrida ali pa z avtobusom po progi Plitvička jezera – Bihać – Drvar. Izleti so predvideni za dva dni (sobota, nedelja), izvedli pa jih bodo takrat, ko bo zanje dovolj prijav.

ZOBOZDRAVNIKA PA NI

Ze dobrega pol leta je minilo, odkar so odprli zdravstveno postajo v Strugah v kočevski občini, vendar v njej še vedno ne dela zobozdravstvena ambulanta). Občani ne morejo drugam k zobozdravniku, ker ni prometnih zvez; v Vidmu, v sosednji občini Grosuplje, ki je oddaljen le 10 km, pa Stružancev ne sprejemajo, ker imajo dovolj svojih pacientov.

DROBNE IZ KOČEVJA

SUSA BO SE TRAJALA – Spomladi smo bili zaskrbljeni, ker je bilo deževno vreme, ki je oviralo oranje, setev in druga poljska dela. Kar naprej smo tarnali, ker je bilo preveč dežja. Sedaj pa tarnamo, ker dežja ni in je vsa rast zastala ali pa je ponekod celo uničena. Stari pregovor veli: „Ce Zofija (15.5.) zemlje ne poštrofi, vreme poleti prida ni.“ Za pridelek nas lahko še naprej

— Zakaj sanitarna inšpekcija ne ukrene kaj proti odpadkom v Kočevju, saj je Rinža že pravi kanal?
— Saj je ukrenila: ne pusti dokončati in odpreti osrednjih mestnih čistilnih naprav!

KOČEVJSKE NOVICE

zdrave mesta Prokuplje, ki ima 5 krajevnih skupnosti in šteje 22.000 prebivalcev, pa je sporočil Kočevcem predstavnik SIS za kulturo iz Prokuplja Miodrag Budić. Ob tej priložnosti je poudaril, da prebivalci Prokuplja in Kočevja s pobratenjem in skupnim delom ohranjajo in krepijo pridobitve NOB.

Domačini so gostom iz Prokuplja že pred koncertom razkazali mesto in njegove zanimivosti, po koncertu pa so priredili še prijateljski večer.

J. PRIMC

OTVORITEV OBRATA LIV – V Osilnici so v okviru praznovanj letošnjega krajevnega praznika odprli tudi obrat LIV, ki je prva tovarna, ki zaposluje moške na slovenski strani zgornje Kolpske doline. (Foto: Primc)

Presenečen tuji partner

Ni verjel, da bo LIV uspel – V Osilnici odprli prvi obrat za moške v zgornji Kolpski dolini

Z otvoritvijo obrata LIV Postojna v Osilnici so se zaključile letošnje svečanosti ob prazniku te krajevne skupnosti. Otvoritve se je udeležilo več znanih slovenskih gospodarskih in političnih delavcev. V kulturnem programu so nastopili mladiinci

iz Kočevja in lovski okteti iz Postojne.

Na svečanosti sta o prazniku, letošnjih jubilejih in pomenu te investicije govorila predsednik izvršnega sveta občinske skupščine Kočevje Alojz Petek ter nekdanji generalni direktor LIV Postojna Rafael Baraga, ki je zdaj sekretar združenja za industrijo pri zvezni gospodarski zbornici.

Poseben poudarek sta govornika dala pomenu obrata LIV za Osilnico, vso krajevno skupnost in vso „Deželo Petra Klepca“, saj novi obrat pomeni zaustavitev odseljavanja ljudi in s tem tudi konec odmiranja te doline. Rafael Baraga je poudaril tudi, da novi obrat ne bo proizvajal nekaj, kar odmirja, ampak nekaj novega, kar se razvija in ob čemer se bo razvijala tudi ta krajeva skupnost. Omenil je tudi, da je bil tuji poslovni partner nemalo presenečen, ko je ugotovil, da je LIV uspelo razviti ta izdelek, to je posebni nakladalec.

Obrat v Osilnici je gradil Zidar Kočevje. Delovna površina meri okoli 1.000 kv.m, nadaljnjih 5.500 pa tudi sodi v sklop obrata, ki se bo tako lahko še širil. Investicija je veljala 18 milijonov in še milijon za obratna sredstva. Gradnjo so financirali oz. kreditirali občinska skupščina Kočevje, Ljubljanska banka, Splošna banka Koper in LIV Postojna. V sklopu obrata so še trafo postaja, čistilne naprave in pomožni prostori.

Trenutno dela v obratu 21 ljudi, v kratkem bo število zaposlenih porastle na 30, kasneje pa na 70. Prvi štipendisti, ki bodo delali v tem obratu, so že v poklicni šoli.

Po otvoritvi so si domačini in gostje ogledali novi obrat, ki ima razen velikih proizvodnih prostorov tudi sodobni obrat družbene prehrane.

J. PRIMC

Osnova za prostorski načrt

V ribniški občini zaključujejo te dni anketiranje po krajevnih skupnostih in pripravljajo podobno akcijo v OZD in SIS

V ribniški občini te dni zaključujejo anketo po krajevnih skupnostih, na osnovi katere bodo kasneje pripravili osnutek prostorskega načrta. Anketarji snemajo sedanje stanje po krajevnih skupnostih, pa tudi predloge oz. zamisli o razvoju kraja in krajevne skupnosti.

Anketiranje se je nekoliko zavleklo, saj so prvotno načrtovali, da bo zaključeno že pred mesecem dni. Vendar je treba popisovalce le pohvaliti, saj kljub temu da takega dela niso vajeni in da pri popisovanju nalete še na razne nepredvidene težave, zaupano delo vestno in odgovorno opravljajo.

Ko bo zaključeno popisovanje po krajevnih skupnostih,

ga bodo opravili še v organizacijah združenega dela in samoupravnih interesnih skupnostih. Nato pa bodo nosilci načrtovanja svoje predloge načrtov med seboj usklajevali. Obdelovanje anket bo opravil Geodetski zavod SRS, ki je nosilec izdelave načrta za ribniško občino.

J.P.

KULTURNI TEDEN

Občinska konferenca ZSM Ribnica, občinski komite ZK in Zveza kulturnih organizacij so pripravili prvi kulturni teden. Začel se je 28. maja s slovenskim filmom „Praznovanje pomladi“, 29. maja je bil literarni večer ob 100-letnici smrti pesnika Josipa Murina, 30. maja je v Ribnici gostovala KUD „Slemena“ z igro „Kdo je oče?“, 1. junija pa je bil zabavni večer, ki ga je organizirala osnovna organizacija ZSM Ribnica. V tem tednu je bila odprta v domu JLA še razstava del fotoamaterjev, razen tega pa je bilo še več drugih prireditev, na primer „Glasbeni večer“ učencev glasbene šole Ribnica in še nekatere zabavne prireditve.

**SLOVENIJALES
TOVARNA POHIŠTVA
BREŽICE**

objavlja
LICITACIJO

**ZA PRODAJO KARAMBOLIRANEGA VOZILA
— OSEBNI KOMBI (12 SEDEŽEV) IMV 2224 D
(DISEL)**

Licitacija bo 13. junija 1979 ob 8. uri v prostorih delovne organizacije.
Interesenti morajo položili 10-odst. varščino od ocenitvene vrednosti pred pričetkom licitacije.
Ogled vozila in informacije so možne vsak delovni dan do dneva licitacije na sedežu delovne organizacije.

**TOVARNA CELULOZE IN PAPIRJA
"DJURO SALAJ" KRŠKO —
TOZD VZDRŽEVANJE**

objavlja
prosta dela oz. naloge za

5 OBRATOVNIH ELEKTRIČARJEV

Pogoji:
— končana poklicna šola elektro smeri
— lahko začetnik

2 INSTRUMENTARJEV

Pogoji:
— končana poklicna šola, smer elektromehanik — šibki tok
— lahko začetnik

Pismene prijave sprejema kadrovska služba delovne organizacije 15 dni po objavi.
O izidu izbire bodo kandidati pisмено obveščeni najpozneje v 30 dneh po izteku roka za sprejemanje prijav.

CARINARNICA LJUBLJANA

razpisuje *prosta dela in naloge*

V CARINSKI IZPOSTAVI KRŠKO:

1. delavca s končano višjo šolo kemijske, ekonomske, pravne ali upravne smeri za carinjenje blaga
2. gimnazijskega maturanta ali ekonomskega tehniika za carinski nadzor nad blagom

Kandidati morajo poleg pogojev po odloku zveznega izvršnega sveta o sprejemanju delavcev na delo v carinsko službo (Ur. list SFRJ št. 64/74) izpolnjevati še naslednje pogoje: obvladati slovenski jezik in enega izmed tujih jezikov. Zaradi specifičnosti službe bodo imeli prednost pri zaposlitvi moški kandidati v starosti največ do 35 let. Poskusno delo je 3 meseca. Kandidati morajo imeti odslužen vojaški rok. V postopku izbire bo preverjena primernost in nagnjenost za delo v carinski službi.

Osební dohodek delavcev pod zap. št. 1/je cca 9900.— din, pod 2/pa cca 7800.— dinarjev, brez upoštevanja minulega dela. Delovno razmerje je za nedoločen čas. Pismene prošnje s kratkim opisom dosedanjega dela pošljite Carinarnici, Ljubljana, Šmartinska cesta 152a, do vključno 18. 6. 1979.

**LJUBLJANSKA BANKA
TEMELJNA DOLENJSKA BANKA
NOVO MESTO
Komisija za delovna razmerja**

objavlja za nedoločen čas,
s polnim delovnim časom
naslednja prosta dela in naloge:

1. referenta blagajnika dinarsko-valutne blagajne
2. referenta za stanovanjsko kreditiranje v poslovni enoti za stanovanjsko in komunalno kreditiranje
3. referenta operaterja na rekorderju

Pogoji za sprejem:
pod 1. in 2.: znanje, ki ga daje ustrezna štiriletna srednja šola in 3 leta ustreznih delovnih izkušenj, pod zap. št. 1 je delo v izmenah,
pod 3.: znanje, ki ga daje dveletna administrativna šola ali dokončana dva letnika ustrezne štiriletne srednje šole ter do enega leta ustreznih delovnih izkušenj in uspešno opravljen tečaj za operaterja na rekorderjih. Delo je v izmenah, poskusno delo 2 meseca.

Kandidati za objavljena delovna opravila naj prijavijo s kratkim življenjepisom z navedbami o dosedanjih zaposlitvah priložijo dokazila o šolski izobrazbi. Prijave sprejemamo 15 dni po objavi. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 45 dneh po objavi. Nepopolnih in po objavnem roku prispelih prijav ne bomo upoštevali. Prijave pošljite na naslov: Ljubljanska banka — Temeljna dolenska banka Novo mesto, 68001 Novo mesto, Kettejev drevored 1.

**ŠOLSKI CENTER ZA GOSTINSTVO
NOVO MESTO
Odbor za medsebojna razmerja**

razpisuje
proste delovne naloge in opravila

1. RAČUNOVODJE
2. NAMESTNIKA RAČUNOVODJE — FINANČNI KNJIGVODJA.

Pogoji:
pod zap. št. 1:
visoka ali višja šolska izobrazba ekonomske ali druge ustrezne smeri in 3 leta delovnih izkušenj
pod zap. št. 2:
višja ali srednja šolska izobrazba ekonomske ali druge ustrezne smeri in 3 leta delovnih izkušenj.

Rok za prijavo je 15 dni po objavi razpisa.

**REPUBLIŠKI SEKRETARIAT ZA
NOTRANJE ZADEVE SR SLOVENIJE**

objavlja
prosta dela in naloge

**KRIMINALISTOV IN KRIMINALISTIČNIH TEHNIKOV
v Upravah javne varnosti Maribor, Ljubljana, Kranj,
Murska Sobota, Celje in Novo mesto.**

Za opravljanje teh del in nalog se zahteva visoka, višja ali srednja šola pravne, upravne, ekonomske ali tehnične smeri. Za kriminaliste in kriminalistične tehnike z visoko ali višjo izobrazbo je zaželeno znanje enega tujega jezika in delovne izkušnje v gospodarstvu ali v družbenih službah. Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati tudi posebne pogoje iz 23. člena zakona o samoupravljanju delovnih ljudi v upravnih organih SR Slovenije in 106. člena zakona o družbeni samozaščiti, varnosti in notranjih zadevah (da niso v kazenskem postopku ali da niso bili obsojeni za k.d. iz nečastnih nagibov). Biti morajo psihofizično sposobni za opravljanje nalog s področja javne varnosti in imeti odslužen vojaški rok. Pismene prošnje z življenjepisom in dokazili o izobrazbi naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi področni upravi javne varnosti.

**OPEKARNA ZALOG
NOVO MESTO p.o.**

objavlja
prosta dela in naloge:

— SKLADIŠČNIK GOTOVIH IZDELKOV IN ODPREME

Izobrazba: KV trgovec

— KLJUČAVNIČAR

Izobrazba: KV ključavničar

— 4 SKLADIŠČNI MANIPULANTI ZA DELO V TRGOVINI Z GRADBENIM MATERIALOM

Izobrazba: končana osemletka

Rok za vložitev prijave je 15 dni. Kandidati bodo obveščeni o izidu izbire 15 dni po objavi.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA GOSTINSKEGA PODJETJA „ŠESTICA“, P.O. LJUBLJANA, CANKARJEVA 2

VABI K SODELOVANJU

1. BLAGAJNIČARKE ZA KUHINJO

— gostinska ali trgovska šola
— 2 leti delovnih izkušenj
— poskusno delo 2 meseca

2. VODJE IZMEN V KUHINJI

— VKV ali KV kuharica
— 1. oz. 3 leta delovnih izkušenj
— poskusno delo 2 meseca

3. KUJARJE

— gostinska šola
— poskusno delo 2 meseca

4. NATAKARJE

— gostinska šola
— poskusno delo 2 meseca

5. NKV DELAVKE

— poskusno delo 1 mesec

6. UČENCE — KUJARJE, NATAKARJE

dokončana osnovna šola

Delavcem nudimo stanovanje v samskem domu, hrano pa v delovni organizaciji. Učencem nudimo nagrado, brezplačno hrano in preskrbimo stanovanje v internatu. Nastop dela je možen takoj. Prijave sprejema kadrovska služba 15 dni po objavi. Informacije na tel. 061 23-071.

**KIT KMETIJSKA ZADRUGA TREBNJE, n.sol.o.
TREBNJE, BARAGOV TRG 3**

I. Zbor delegatov DO

RAZPISUJE
dela in naloge

A. INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

1. DIREKTORJA —

Pogoji (poleg splošnih pogojev):

- visoka šola agronomske, pravne ali ekonomske smeri
- 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delih v kmetijstvu,
- organizacijske in vodstvene sposobnosti
- ustrezne moralne in politične vrline
- predložitev razvojnega programa DO.

B. DELAVCEV POSEBNIMI POBLASTILI IN ODGOVORNOSTJO

2. VODJE KOMERCIJALE —

Pogoji:

- visoka izobrazba agronomske ali ekonomske smeri,
- 5 let delovnih izkušenj
- organizacijske in vodstvene sposobnosti
- ustrezne moralne in politične vrline

3. RAČUNOVODJE —

Pogoji:

- višja ali visoka izobrazba ekonomske smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- organizacijske in vodstvene sposobnosti
- ustrezne moralne in politične vrline

Izbrani kandidati bodo imenovani za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema razpisna komisija zbora delegatov 20 dni po objavi razpisa.

II. Občni zbor TZO

Kmetijska proizvodnja, n.sol.o.

RAZPISUJE

dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

1. VODJE TZO KMETIJSKA PROIZVODNJA

Pogoji:

- visoka ali višja izobrazba agronomske smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- organizacijske in vodstvene sposobnosti
- ustrezne moralne in politične vrline

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema razpisna komisija občnega zbora TZO Kmetijska proizvodnja 20 dni po objavi razpisa.

III. Delavski svet

TOZD Trgovina, n.sol.o.

RAZPISUJE

dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

1. VODJE TOZD TRGOVINA

Pogoji:

- visoka ali višja izobrazba agronomske ali ekonomske smeri
- 5 let delovnih izkušenj
- organizacijske in vodstvene sposobnosti
- ustrezne moralne in politične vrline.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema razpisna komisija delavskega sveta TOZD Trgovina 20 dni po objavi razpisa.

IV. Komisija za delovna razmerja

pri DSSS

objavlja naslednja

prosta dela in naloge

1. TERENKEGA BLAGAJNIKA

Pogoji:

- srednja ekonomska ali druga ustrezna srednja šola
- 4 leta delovnih izkušenj
- poizkusna doba 3 meseca

2. DELAVCA V KNJIGOVODSTVU

Pogoji:

- srednja ekonomska ali druga ustrezna srednja šola
- lahko začetnik — pripravnik
- poizkusna doba 2 meseca

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema komisija za delovna razmerja pri DSSS 15 dni po objavi.

**OSNOVNA ŠOLA HEROJA MILKE KERIN
LESKOVEC PRI KRŠKEM
KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA**

razpisuje *prosta dela in naloge:*

— FINANČNO-MATERIALNEGA KNJIGOVODJA

— POGOJ:

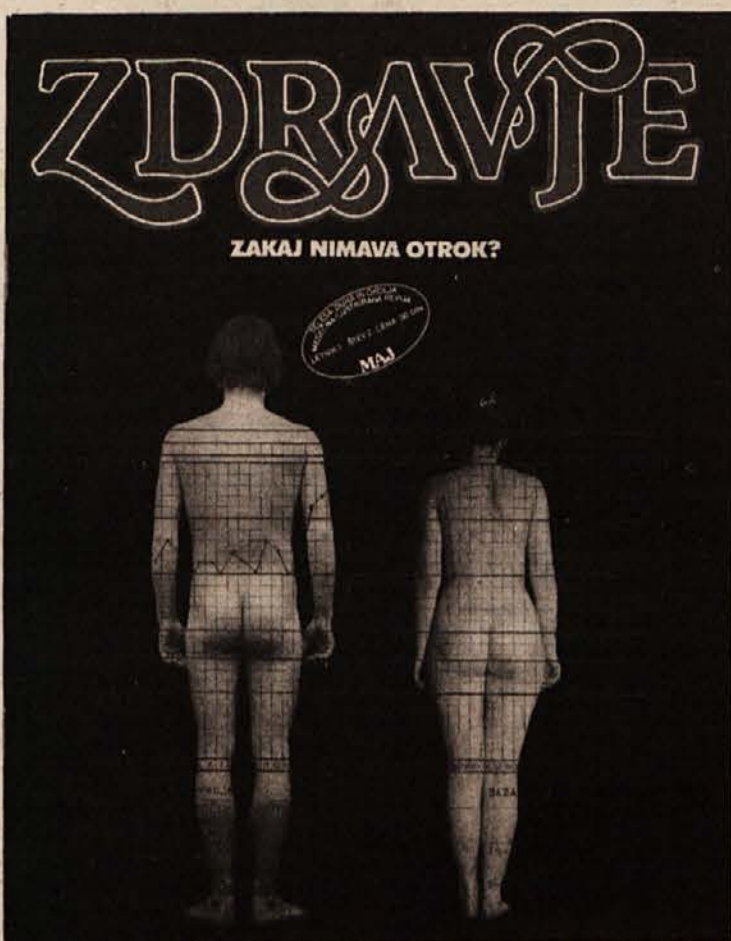
končana ekonomska šola, najmanj enoletna praksa, poskusno delo 3 meseca

— ČISTILKE za podr. šolo v Velikem Podlogu

Kandidati naj pošljejo prošnje z dokazili o izobrazbi v 30 dneh po objavi razpisa.

Revija za vsak slovenski dom

Kaj pričaša „Zdravje“, nova revija za zdravje telesa, duha in okolja

V aprilu se je pojavila v slovenskih kioskih nova revija Zdravje. V podnaslovu revije piše, da je to revija za zdravje telesa, duha in okolja. In kaj je ta revija v resnici? „Nekak vodič, ki naj pomaga živeti bolj zdravo, predvsem pa tudi bolj srečno,“ pravijo na njenem uredništvu pri ljubljanskem Delu, kjer se je porodila. In razgrinjajo svoj program:

Boljša življenjske razmere, rastoča razgledanost in pa velike selitve z dežele v mesta budijo med ljudmi vse večjo skrb za zdravo, dolgo in srečno življenje. Časi, ko je bilo zdravje, ali bolje, ko je bila bolezen skoraj izključno stvar zdravnika in kemije, so mimo. Zdaj ljudje nočejo več slepo slediti skopim napotkom „maga v belem“. Vedeti hočejo tudi, kar se le da natančno, kaj se dogaja z njimi v boleznih, predvsem pa, kaj morajo in kaj lahko store sami, da bi ostali zdravi.

Veliko lahko storimo tudi sami. Seveda ni naš namen, da bi učili zdraviti. Za to so bili, so in bodo zdravniki in njihova pomoč je nena- domestljiva. A tudi ko se učimo zdravo živeti, potrebujemo nasvet. In več kot nasvet. Potrebujemo spodbudo in napotek naših zdravnikov, toda povedan v kar se le da razumljivi, poljudni in zanimivi besedi in sliki.

Revijo urejamo časnikarji ob so- delovanju z našimi zdravstvenimi delavci. Že doslej so veliko pripo- mogli, še posebej člani njihovega uredniškega sveta, da je ta prva številka revije zdaj pred vami. Nima- mo namena hlastati po vsem, kar je v svetu modna muha, čeprav bomo redno sledili tudi razvoj svetovne medicine. Pri tem pa naj le poudari- mo, da naša zdravstvena služba – sodi med bolj urejene v svetu, da prene- kateri naš bolnišnični ali medicinski raziskovalni oddelki ne zaostaja ne po strokovnosti in ne po opremlje- nosti za velikimi tujimi zdravstveni- mi centri in da nekaj naših medicinskih vej uvrščajo celo med vodilne v svetu.

Dobro vemo, da ni povsem pre- prosto potegniti ločnice med zdrav- jem in boleznijo in prav tako ne med napotkom kdaj lahko človek z nekaj korenitimi spremembami v načinu življenja, z opustitvijo te ali one razvade, stori za svoje zdravje več, kot še tako dober zdravnik z najsodobnejšo kemijo in fizioterapi- jo.

Naš namen je tudi, da bi vas z besedo in sliko popeljali k razmišlja- nju. Kako dobro dene, če si človek vsake toliko časa vzame nekaj tren- utkov povsem zase, se zamisli nad svojim ravnanjem, svojimi cilji in hotenji. Ali ste kaj storili za pravo smer? Mar ni marsikdaj potnina za tako drvenje kaj draga? Kadar jo plačujemo s svojim zdravjem, je resnično predraga! Ni treba segati v davna doživlja in spoznanja, kar dovolj bo, če premislite, kaj ste počeli danes, od trenutka, ko ste se prebudili, pa do tega, ko berete te vrstice. Ali ste kaj storili za svoje zdravje? Ali ste pomislili nase, na svoje bližnje? Ali ste jim privoščili nasmehe? Izreklji ljubeznive besede?

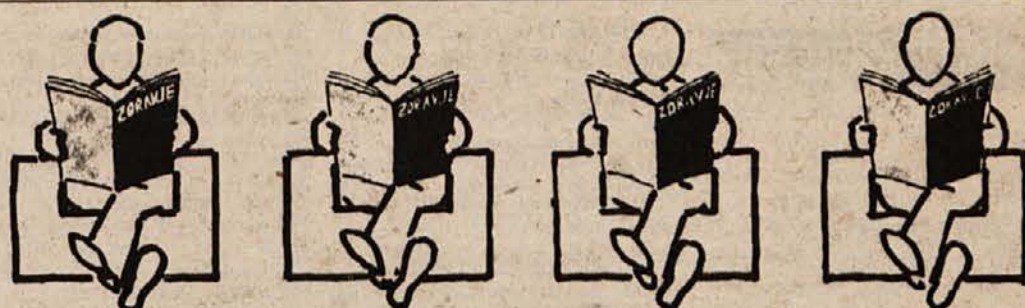
Zato ne zamerite, če boste v reviji pogosto našli stavke, ki vas bodo opominjali na ljubezen, na smeh, na srečo. To so zdravniki brez belih halj, ne pišejo receptov - pa vendar pomagajo. Doma, pri delu, v

družbi, vsepovsod in vsakokrat!

Tako je zapisano v uvodnih mislih, ki jih je uredništvo razgrnilo v prvi številki.

In vse kaže, da je bila takšna opredelitev dobra. Veliko zanima- nje, ki jo je sprožila prva številka, je narokovalo za slovenske razmere do- kaj veliko naklado: 40.000 izvodov. In poslej bo revija vsak mesec zaha- jala v slovenske domove. In morda bi še bolj, če njena cena ne bi bila 30 dinarjev.

Na prvi pogled je cena visoka, toda v reviji je gradiva za manjšo knjigo. In trudijo se, da bi bila revija tudi v bodoče pravi mesečnik, torej naj bi bilo v njej branja za mesec dni. Če gledamo tako, potlej cena za mesečnik niti ni tako visoka, saj je to le 7,5 dinarjev na teden. Tako pravijo v uredništvu in si prizadeva- jo, da bi bila to revija, ki bi resnično našla pot v vsak slovenski dom.

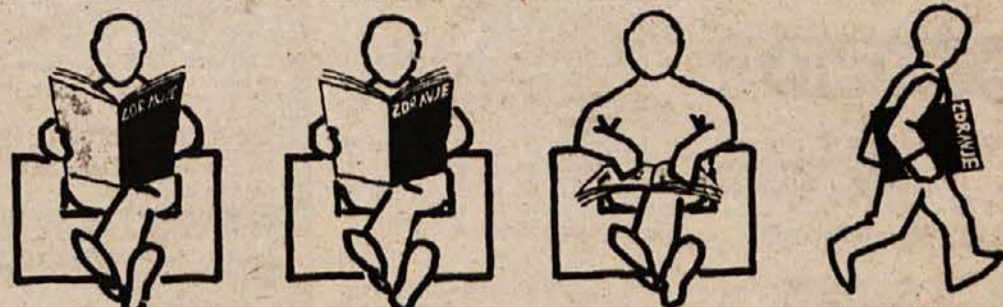

STRAN 69

STRAN 70

STRAN 71

STRAN 72

STRAN 73

STRAN 74

RES JE ZANIMIVO

NEKAJ MORAM STORITI

To revijo se res splača naročiti. Na 76 straneh, ki jih pišejo najbolj znani zdravniki in zeliščarji, psihologi in drugi strokovnjaki, boste našli od številke do številke odgovore na vprašanja, kaj lahko storite, da ne zbolite in kako lahko pomagate sebi in drugim, da boste bolj zdravi, pa tudi srečnejši. Revija Zdravje sodi v vsako slovensko družino, v vsako slovensko hišo, v vsak urejen slovenski dom.

TO REVIZO MORAM TAKOJ NAROČITI

Dovolj je vaše ime in podpis na naročilnici. Tako pride Zdravje na dom, z njim vred pa še vaš osebni bioritem (zastonj).

PODPISANI NAROČAM REVIZO **ZDRAVJE**

Z.D. _____
priimek in ime

_____ ime pošte

ptt št. _____ h.št. _____

ulica _____ datum rojstva _____ dan mes. leto _____

podpis _____

V znamenju kakovosti

S „Salona pohištva 79“ na Gospodarskem razstavišču

Specializirane razstave pohištva in stanovanjske opreme imajo v Ljubljani že četrstoletno tradicijo. V letošnjem „Salonu pohištva 79“, ki bo na Gospodarskem razstavišču odprt še do 10. junija, razstavlja na 12.000 kvadratnih metrov razstavne površine 107 delovnih organizacij iz Slovenije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine.

Značilnost letošnje razstave je, da je postavila še bolj kot doslej v ospredje kakovost pohištva in stanovanjske opreme. Zavoljo tega je de-

ležna še posebne pozornosti. Za obiskovalce je zanimiv zlasti praktičen prikaz preizkušanja kvalitete pohištva, kar kupcem olajša izbiro med dobrim in slabim izdelkom.

Med kupci je precej negotovanja zaradi dobavnih rokov, ki pa je pretežno neupravičeno. Zavedati se je treba, da proizvajalci pohištva vse manj delajo na zalogo, saj ob upoštevanju naročil izdelujejo predvsem tiste elemente in izdelke, ki jih trg sproti potrebuje.

J. S.

KAKŠEN JE CRNOMALJSKI TURIZEM

Osrednja pozornost na prihodnji seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Črnomelj, ki bo v sredo, 16. junija, bo veljala turizmu in gostinstvu v občini. Na dnevnem redu je tudi poročilo o delu izvršnega sveta in upravnih organov občine od aprila lanskega leta do letošnjega aprila ter več predlogov odlokov.

VALVOLINE TECTYL PROTI RJAVENJU AVTOMOBILOV!

TECTYL je do danes najpopolnejše zaščitno sredstvo za zaščito spodnjega dela avtomobilov. Od znotraj navzven pa štiti tudi karoserijski del pločevine.

Naša oprema za zaščito s TECTYLOM je prvovrstna in najsodobnejša. Jamčimo za kvaliteten opravljena dela.

ivan bobic soboslikarstvo in pleskarstvo

novo mesto, partizansku cesto (ob izliva Tezke vode v Krko)

NAROČITE SE OSEBNO! INFORMACIJE tel. 21-115 (068)

Vitanova je osvežujoč vitaminski napitek. Žličko Vitanove raztopimo v vodi ali čaju. Tako pripravljen napitek deluje osvežujoče in nadomesti enodnevno potrebo človeškega telesa po vitaminih.

KRKA, NOVO MESTO

V HOTELU METROPOL odprto v torek, četrtek in v petek od 16. do 20. ure.

Informacije po telefonu (068) 21-447 ali osebno na recepciji hotela.

FOTOKOPIRANJE format A3 in manjši na navaden papir „paus papir“ ali folijo; zmogljivost 30.000 izvodov na dan.

RAZMNOŽEVANJE – OFFSET in ciklostil Lahko tudi na vaših listih papirja z odtisnjeno glavo firme. Sortiranje, spenjanje, mapiziranje. Delo lahko prevzamemo ali dostavimo.

POCENI HITRO KVALITETNO

Povše Jože, Ljubljana, Moste, Ribniška ul. 24 tel. (061) 43-603.

DES LJUBLJANA, n.sub.o. TOZD ELEKTRO NOVO MESTO, b.o. NOVO MESTO, LJUBLJANSKA 7 KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA

OBJAVLJA naslednja dela oz. naloge:

1. NK DELAVCA V GRADBENI SKUPINI V NOVM MESTU – 6 delavcev
2. ELEKTROMONTERJA III V GRADBENI SKUPINI V NOVM MESTU – 1 delavec
3. ŠIFRANTA OBRAČUNSKIH PODATKOV V KONZUMNI SLUŽBI – 1 delavec
4. KONTROLORJA TARIFE V KONZUMNI SLUŽBI – 1 delavec

Pogoji: pod 1: nekvalificirani delavci pod 2: KV delavec elektro smeri – jaki tok, 12 mesecev delovnih izkušenj pod 3: končana dvestra administrativna šola, 12 mesecev delovnih izkušenj pod 4: končana srednja ekonomska šola ali KV delavec ustrezne smeri in 4 oziroma 5 let delovnih izkušenj. Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe na naslov TOZD v roku 15 dni po objavi. O izbiri bomo vse prijavljene kandidate pismeno obvestili.

Klub Lev – Kabaret 13

9. junija bo v Levu zadnji kabaret pred dožusti

Že dalj časa si Hotel Lev iz Ljubljane prizadeva, da bi poživljal turistično ponudbo ne samo Ljubljane, ampak posredno tudi Slovenije kot celote. Zanim tradicionalnim tednom različnih jugoslovanskih in mednarodnih kuhinj se je pridružil tudi Klub Lev, ki s Kabaretom 13 vnaša v sobotne večere v svojem baru poživitev zabave in spremembo „klasičnega“ barskega programa s šansoni, songi, poezijo, humorjem, pantomimo, plesom, satiro in glasbo. Nastopajo Svetlana

Makarovič, Jurij Souček, Borut Lesjak, Polona Vetrin in Žarko Petan.

9. junija, ko bosta nastopila Andrej Šifrer in Marjetka Falk, bo zadnja prireditev pred začetkom dopustniške sezone. S programom bodo nadaljevali septembra. Že sedaj pa so si zagotovili udeležbo priznanih izvajalcev. V naših Turističnih informacijah vas bomo sproti obveščali o ponudbi Kluba Lev.

J. S.

NUKLEARNA ELEKTRARNA KRŠKO

IŠČE DVOSOBNA, TRISOBNA IN ŠTIRISOBNA stanovanja v Krškem in okolici za strokovnjake firme WESTINGHOUSE.

Ponudbe v pismeni obliki pošljite na naslov: Nuklearna elektrarna – v ustanavljanju, 68270 Krško, ulica 4. julija 38.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Cetrtek, 7. junija - Robert Petek, 8. junija - Medard Sobota, 9. junija - Primož Nedelja, 10. junija - Marjeta Ponedeljek, 11. junija - Barnaba Torek, 12. junija - Flora Sreda, 13. junija - Anton Cetrtek, 14. junija - Metod

LUNINE MENE
10. junija ob 12.55 uri - ščip

KINIO

BREŽICE: 8. in 9. 6. taljanski barvni film V zlatem trikotu droge. 10. in 11. 6. ameriški barvni film Morilec na svobodi. 12. in 13. 6. italijanski barvni film Pot droge.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

SPREJMEM delavko in PK natakari-ko ali dekle, ki zna delati v strežbi. Stanovanje in hrana zagotovljena, ni celodnevni delovni čas. Gostilna „Pod lipo“, Kostanjevica na Krki, Kržičnik.

STANOVANJA

SOBO lastniško, s centralno kurjavo, v ljubljanski zamenjam za stanovanje v Metliki ali Novem mestu. Ponudbe pod šifro: „V BLOKU“.

NUDIM sobico pridnemu dekletu za pomočnici osebi. Medved, V Ragovlog 4, Novo mesto.

Motorna vozila

PRODAM zastavo 750. Boris Slapšak, Boštanj 27, Boštanj.

PRODAM zastavo 101, letnik 1974, 60.000 kilometrov. Ogled od 16. do 17. ure Ragovska 6 a / 71.

PRODAM ami 8. Ragovska 8, telefon: 23 - 270, Rastoden Faik, Novo mesto.

PRODAM dobro ohranjen fiat 850, letnik 1969. Ivan Grmšek, Veliki Kamen 6, Koprivnica.

KOSTANJEVICA: 9. in 10. 6. ameriški film King Kong.

NOVO MESTO - KINO KRKA: Od 8. do 10. japonski barvni film Sporočilo iz vesolja. 11. in 12. 6. ameriški barvni film Ljubezenski in drugi dogodki. 13. in 14. 6. ameriški barvni film Slepki konji.

NOVO MESTO - KINO JLA: Od 7. do 10. 6. ameriški film Koma. Od 11. do 13. 6. indijski film Moj prijatelj slon.

RENAULT 12 prodam, letnik 1974. Strojan, Lebanova 48. Dopolodne telefon: 21 - 095.

PRODAM lažo SL, staro 2 leta, na račun vzajem tudi do enega leta staro katroc ali fička. Informacije po 14. uri na telefon: 61 - 570.

PRODAM ford taunus 1600, prevoženih 40.000 km. Ogled vsak dan po 16. uri, Dol. Kamence 67, telefon 23 - 636, 68000 Novo mesto.

RENALTO 10, letnik 1970, takoj prodam za 2,5 milijona, registriran do maja 1980. Osterman, Majde šilc 19, telefon: 23 - 909.

PRODAM zastavo 101, letnik 1979. Telefon: 22 - 981.

PRODAM audi 801, letnik 1973. Oglasite se na telefon: 23 - 581 (068). Naslov: Štokič, Segova 93, Novo mesto.

PRODAM volkswagen 1300, letnik 1967, za 28.000 din. Ladislav Urbančič, Koč. Poljane 13, Dol. Toplice.

UGODNO prodam zaporožec, letnik 1976. Ogled možen vsak dan popoldan, registracija parna. Ignac Gorenc, Smarjeta.

UGODNO prodam kombi IMV 1600, leto izdelave 1972. Novak, Brezina 10, Brežice.

ZASTAVO 101, letnik 1977, opečno rdeče barve, dobro ohranjeno, prodam. Informacije po telefonu: (068) 83 - 349 vsak dan od 18. ure dalje.

PRODAM osebni avto Zastava 750, letnik 1973. Ivica Dimc, Gmajna 4, Raka.

PRODAM škodo, letnik 1972, registrirano do 4.4. 1980, tudi na ček. Anton Bobič, Resljeva 4, Kostanjevica.

PRODAM zastavo 101, tehnično pregledano. Mervar, Segova 14, Novo mesto.

PRODAM fiat 124 po ugodni ceni. Višček, Klemenčičeva 1, Trebnje, (Cvibljje).

UGODNO prodam avto Škoda 110, nov motor. Bašelj, Gor. Straža 52.

R12, letnik oktober 1974, 73.000 km, prodam. Berger, Kristanova 24, Novo mesto, telefon: 22 - 364.

BUGGY VW 1300 prodam. Tomaž Kos, Smarjeta 43, Smarješke Toplice, telefon: 84 - 916.

PRODAM

PRODAM gliser Elan GT 070 z motorjem Mercuri 65 in prikolico. Tel. 23-713 v večernih urah.

PRODAM dvobrazdni traktorski plug. Alojz Simončič, Dolenja vas 2, Raka.

PRODAM motor za lado, prevoženih 42.000 km, in motor Citroen (spakeč). Ogled vsak dan od 17. ure dalje. Jože Kožar, Dol. Pirošica 20, 68263 Cerklje ob Krki.

UGODNO prodam nerabljen pletilni stroj „Super standard“. Informacije v popoldanskem času. Telefon: 23-534.

PRODAM dobro kravo. Sekula, Koroska vas 12, Stopiče.

PRODAM električno prekopno uro Iskra, pletilni stroj Brodher, stereo avtoradio-kasetofon, sobni termostat z uro in otroško kolo za 4 leta. Telefon: 22-981.

PRODAM voz (16 col), motor 250 EMZE. Lokar, Dol. Karteljevo 21, Novo mesto.

PRODAM samonakladalko 17 in malo rabljena okna. Anton Vidmar, Škrjanče 7, Novo mesto.

IZVEN KRMNI motor za čoln Chrysler (25 KM), rabljen 30 ur, prodam. Informacije na telefon (068) 61 - 597.

PRODAM hidrofor 180 L, 3-fazni. Ogled vsak dan po 16. uri. Dol. Kamence 67, telefon 23 - 636, 68000 Novo mesto.

PRODAM dobro kravo ter mlatnilico na popolno čiščenje. Udovč, Vrhovo 14, Mirna peč.

ZARADI selitve nujno prodam TV - color Gorenje Selectomatic, še pod garancijo Možnost na odplačilo. Jože Ovniček, Župančičeva 4, telefon: 77 - 274, 68330 Metlika.

PRODAM mizarski brusilni stroj za les (2,50 m). Ivan Suhorepec, Ručeta vas 2 pri Črnomlju, 68340 Črnomelj.

DOBRO ohranjen športni voziček prodam. Milana Majcna 11, Novo mesto.

PRODAM otroški voziček, globok, rdeče barve, ter košarico za dojenčke z vložkom. Majda Jakše, Brod 10, Novo mesto.

PRODAM kombajn Zmaj 780 v voznem stanju. Suštaršič, Dobrava 3, Šentjernej, telefon: 85 - 378.

PRIKOLICO za osebni avto prodam. Sadek, Zagrebška 15, telefon: 25 - 651.

PRODAM biljard po ugodni ceni. Oglasite se lahko vsak dan. Legan, „Dom Frata“, Dol. Ajdovce 20, 68361 Dvor pri Žbk.

OTROŠKO posteljico prodam. Macedoni, Prisojna 10, Novo mesto.

COLN SMS SPECIAL sport Beograd prodam. Sandi Mikulan, CZP Dolenjski list, Novo mesto.

PRODAM obrabljene Maraton in mlatnilico z reto, trosilni in enkratnim čiščenjem. Jože Drenik, Jablan 25, Mirna peč.

PRODAM kombajn v brezhibnem stanju. Marjan Kralj, Gor. Kamence 23, Novo mesto.

PRODAJAMO kilogramske piščance-brojlerje, 10. in 11. junija. Parkež, Mirna peč 37.

PRODAM brejo kravo, staro 5 let, in junca, starega 2 leti. Alojz Štangelj, Jama 1, Novo mesto.

PRODAM brejo kravo ali telico. Puhar, Podturn 45, Dol. Toplice.

PRODAM prikolico za osebni avto, nosilnost 700 kg (cena 4.000,00). Olga Erjavec, Drska 20, Novo mesto.

PRODAM kravo pred drugo in telico pred prvo telitvijo. Makše, Jordan kal 5, Mirna peč.

UGODNO prodam modele za izdelavo betonskih cevi Ø10 - Ø15 - Ø20 - Ø30 s kompletnimi pripomočki. Peter Radovan, Trubarjeva 1, Trebnje.

POSEST

PRODAM zazidljivo parcelo (1300 m²) v Beli cerkvi na Dolenjskem. Ponudbe pod šifro: „90.000“.

PRODAM parcelo (800 m²) blizu Novega mesta. Naslov v upravi lista (2261/79).

PRODAMO starejšo, komunalno urejeno enonadstropno hišo z vrtom v centru Mirne. Primerna je za obrt in lokal. Informacije: Vilko Marin, Mirna 95 na Dolenjskem.

PRODAM njivo v bližini Novega mesta, primerno za gradnjo. Sončna lega, lep razgled. Dostop z avtomobilom. Naslov v upravi lista. (2234/79).

PRODAJAM vinograd, obdelovan na stari način, v velikosti 24 arov. Dovož z avtom. Parcela leži v Novi Gori pri Velikem Trnu pri Krškem. Voda, elektrika, zraven. Janez Tičar, Koritnica 2, Raka pri Krškem.

KUPIM

KUPIM starejši VW za rezervne dele (lahko tudi karamboliran). Jože Kožar, Dol. Pirošica 20, 68263 Cerklje ob Krki.

PREKLICI

PODPISANI FRANC BAŠKOVIC, Vel. Malence 18, pošta Krška vas, prepovedujem vožnjo po mojem travniku v Lokah, parcelna št. 175 in 176 K.O. Catež. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal. Ta prepoved velja trajno.

ANGELCA PAVLIN, Koroska vas 12, prosim vse, ki o meni in zaradi mojega moža govorijo neresnico, naj s tem prenehajo, ker bom v nasprotnem primeru tožila vsakogar, ker so govorice o meni zanižile mojega moža neresnicno.

CESTITKE

MIMICI MOLEK iz Metlike, Navratilova 2, za njen 75. rojstni dan iskreno čestitajo in ji želijo še veliko zdravih let brat Tonček z ženo in Pavlihovi.

OBVESTILA

CTC - THYSSEN servis Anton Vrščaj, Črnomelj Kolodvorska 56, telefon (068) 76 - 073. Obveščamo cenjene stranke, da popravljamo šanke, vitrine, hladilnice klavnic, zmrzovalne skrinje in gospodinske hladilnice. Za izdelke LTH tudi v garanciji.

STEKLARSTVO MOJCA PEČEK! Obveščam cenjene stranke, da poslujemo v novih prostorih na Resljevi 1. Okvirjamo slike ter izdelujemo vitraže. Se priporočamo.

LTH - SERVIS ČRNO MELJ, Anton Vrščaj, Kolodvorska 56, telefon (068) 76 - 073. Obveščamo cenjene stranke, da popravljamo šanke, vitrine, hladilnice klavnic, zmrzovalne skrinje in gospodinske hladilnice. Za izdelke LTH tudi v garanciji.

RAZNO

V SREDIŠČU Sevnice oddam v najem delavnico za mirno obrt. Informacije po telefonu: (061) 553 - 085.

ZAHVALA

Zahvaljujem se dr. Trobišu, šefu pljučnega oddelka splošne bolnice v Novem mestu, in ostalemu zdravstvenemu osebju za vsestransko pomoč in uspešno zdravljenje, ki so mi jo nudili v moji bolezni. Lepa hvala tudi stremnemu osebju in vsem, ki so mi na kakršenkoli način pomagali med zdravljenjem v bolnici. Jože Pungercar, Zalogiče št. 34, Smar. Toplice.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 28. 4. do 5. 5. 1979 so v brežiški porodnišnici rodile: Zlata Hribenik iz Brežic - Matjaža, Tatjana Kreačič iz Vel. Malenc - Lauro, Vjekoslava Kocijan iz Marje Gorice - deklco, Marija Ocvirk iz Orešja - dečka, Nada Potodnik iz Krškega - Mateja, Sonja Štefok iz Male Rakovice - Andrejo, Slavica Babič iz Gredic - Željko, Marija Kolman iz Sevnice - Dejana, Nada Zore iz Brežic - Janoša, Burda Konosič iz Galgova - Maria, Darinka Mezič iz Krškega - deklco, Milena Cerovec iz Ardra - Igorja, Marija Petrič iz Male Doline - dečka, Irena Bausovac iz Krške vasi - Mateja, Anka Vujič iz Brežic - Martino, Terezija Iljaž iz Malega Obreža - deklco, Fanika Černelič iz Podgorja - Janeza, Frančiška Jakovina iz Ključa - deklco, Marija Rihtar iz Sevnice - Stojana, Ljubica Stanoeva iz Brežic - Slobodana, Nada Vintar iz Kalc Nakla - Roberta, Marija Pezič iz Brdovca - Kristino, Nada Brežnjak iz Rakovca - deklco. ČESTITAMO!!!

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 26. 5. do 2. 6. 1979 so v brežiški porodnišnici rodile: Brigita Curčič s Sel - Borisa, Danica Kos iz Brežic - Gregorja, Nevenka Mučnjak iz Klada - Martino, Anica Neral iz Gredic - deklco, Ljubica Janušič iz Brežic - Danielo, Irena Ilinčič iz Sentlenarta - Matejo, Metka Cvetkovič iz Krške vasi - Petra, Magda Štibohar iz Dubrave - Janico, Greta Pantič iz Krškega - dečka, Marija Lipej z Glogovbroda - deklco, Vlasta Belca iz Brestanice - Diano, Ružica Lepšina iz Stare vasi - Borisa, Tomica Sorčan iz Bistrice ob Sotli - Marka, Jožica Medvešek iz Loga - Srečka, Mirjana Drenovački iz Šamobora - Marka, Jožefa Remih iz Sevnice - Rajka, Đurđa Prič iz Nedelje - Dalibora, Ana Veličević z Drnovega - deklco, Terezija Ferencak iz Črnca - Lada, Stefanija Hršak iz Zagreba - deklco, Marija Draškovič iz Farkaševca - Davorko, Marija Leskovšek iz Globokega - dečka, Alma Panič iz Trnja - Dejana, Danica Slamar iz Novakov - dečka, Ana Štros iz Brd. Križa - Maria in Marija Zemljak - Biber iz Male Rakovice - Marija. ČESTITAMO!!!

V preteklem tednu so pri nas umrli:

Kovačič Mihael, kmetovalec iz Zupelevca - star 67 let; Kovačič Stanko, upokojenec iz Brežic - star 61 let; Levak Franc, upokojenec iz Brežic - star 77 let; Moškoč Monika, upokojenka iz Podsrede - stara 75 let; Ivanka Vogrinc, delavka iz Črnca - stara 55 let.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 26. aprila do 2. maja so v novomeški porodnišnici rodile: Zvonka Suštarč iz Pribincev - Marjanco, Terezija Butala iz Dolenjskih Toplic - Sebastjana, Milena Ivanež iz Gabrja - Primoža, Cvetka Ferlin iz Velikega Podloga - Martino, Bojana Podpadeč iz Gabrja - Romana, Milica Zefran iz Gornjega Suhadola - Andreja, Ljuba Vodenčarski iz Črnomlja - Majo, Milena Pribožič z Vojskega - Tanjo, Milena Grguraš iz Črnomlja - Majo, Breda Dragan iz Sentruperta - Bredo, Stefanija Zakrajšek iz Mokronoga - Ljuba, Majda Udovč s Krke - Natašo, Darinka Sladič iz Tomažje vasi - Davida, Milena Marič iz Jurke vasi - Boruta, Amalija Medved s Sinjega vrha - deklco, Veronika Žugelj iz Ravnac - dečka, Danica Prijatelj iz Gotne vasi - deklco in Vera Majcen s Polja - deklco.

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je po težki bolezni zapustil naš dragi in skrbni mož, oče, stari oče, brat in stric

FRANC SUHOREPEC

iz Ručetne vasi 2 pri Črnomlju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znanecem, prijateljem in vaščanom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam kakorkoli pomagali, izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnika v tako velikem številu spremlili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo delovnim kolektivom Emone, Ithana, ZSO Črnomelj, PGD Petrova vas, ZB Petrova vas in duhovniku za opravljeni obred.

Zalujoči: žena Katarina, sinovi Leopold, Jože, Ivan, Franc z družinami, sestra Angela z družino, brata Jakob in Leopold z družinama ter drugo sorodstvo.

V SPOMIN

10. junija minevata dve žalostni leti, odkar nas je za vedno zapustil ljubi atek, mož, sin, brat in striček

DANIJEL KUM-DANE

iz Praproč

Ne čas ne solze ne ublažijo bolečine, ki nam jo je zadala kruta usoda. Spomin nate je vedno in povsod navzoč. Hvala vsem, ki se ga spominjate.

Njegovi: sinček Danči, žena, mama, brat in sestri z družinami

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto - USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Slavko Lupšina.

UREDNISKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Milan Markelj (namestnik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer, Janez Pezelj, Jože Primc, Drago Rustja, Jože Simčič, Jožica Tepepy, Ivan Zoman in Alfred Železnik. Tehnični urednik Priloge: Dušan Lazar. Ekonomska propaganda: Janko Saje in Marko Klinc.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 6 din, letna naročnina 238 din, polletna naročnina 119 din, plačljiva vnaprej - Za izjemstvo 480 din ali 25 ameriških dolarjev oz. 50 DM (oz. ustreznega drugega valuta v tej vrednosti) - Devizni račun: 52100-620-107-32000-009-8-9.

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 130 din, 1 cm na določeni strani 160 din, 1 cm na srednji ali zadnji strani 200 din, 1 cm na prvi strani 250 din. Vsak mali oglas do 10 besed 50 din, vsaka nadaljnja beseda 5 din - Za vse druge oglase velja do preklica cenik št. 10 od 1. 1. 1979 - Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.

TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-603-30624 - Naslov uredništva: 68001 Novo mesto, Ulica talcev 2, p.p. 33, telefon (068) 23-606 - Naslov uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3, p.p. 33, telefon (068) 23-611. - Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - Časopisni stavek, filmi in prelom: CZP Dolenjski list, Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama in teta

MARIJA ŠTUPAR

iz Novega mesta

Iskreno se zahvaljujemo vodilnim in strežnemu osebju Doma počitka v Metliki za vso skrb in nego, zahvaljujemo se za podarjeno cvetje, izraženo sožalje ter župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: sinova France in Lojze z družinama.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega očeta, starega ata in strica

JOŽETA POVHETA

iz Dolenjega Vrhpolja 28 pri Šentjerneju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, podarili vence in cvetje ter nam izrazili sožalje. Posebno se zahvaljujemo patru prokuratorju in priorju ter sodelavcem iz Pleterij in Iskre ter sindikalni organizaciji Iskre Šentjerneje za denarno pomoč in župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: sinovi Peter, Jože in Martin z družinama, hčerke Štefka z možem, Anica in Jožica z družinama, sestri Tončka, Pepca in brat Tone

ZAHVALA

V 46. letu starosti nas je za vedno zapustila naša nepozabna žena, hčerka, sestra in teta

JOŽICA KLEMENČIČ

roj. Sladič iz D. Kamenc

Iskreno se zahvaljujemo vsem prijateljem, sovaščanom in delavcem iz Novoteksa - IVS za podarjene vence in cvetje. Posebno zahvalo izrekamo delavkam iz šivalnice za požrtvovalno pomoč in številno spremstvo na njeni zadnji poti, tov. Kranjčiču za poslovilne besede ob odprtem grobu ter župniku za opravljeni obred. Hvala vsem tistim, ki ste nam v najtežjih trenutkih pristopili na pomoč, izrekli sožalje in pokojnico v tako velikem številu pospremili na pot brez povratka.

Žalujoci: mož Jože, mama, sestre Dragica, Lojzka in Justi ter brat Franc z družinama in drugo sorodstvo.

Novo mesto, dne 27. maja 1979.

V SPOMIN

30. maja 1979 je minilo leto, odkar te je kruta usoda iztrgala od nas v najlepših letih. Zapustil si nas v veliki bolečini, naš dobri mož, atek, sin in brat

METOD STRNIŠA

Vsi njegovi

Radlje ob Dravi, Dolenjske Toplice

O ZAPOSOLOVANJU V OBČINI

realizaciji za prvo letošnje trimesečje ter organizacija finančnega poslovanja v letošnjem letu.

Govor bo še o usposabljanju in zaposlovanju invalidov in o pripravah delavcev za zaposlitev, o izvajanju srednjeročnega plana skupnosti v letošnjem letu in o pripravah za naslednje srednjeročno obdobje.

23 (1556) 7. junija 1979

ZAHVALA

Ob težki, nenadomestljivi in prerani izgubi moje žene, naše mame in stare mame

PAVLINĚ VOVK

iz Zbur

se iskreno in najtopleje zahvaljujemo zdravniku škočjanske ambulante dr. Kralju za lajšanje bolečin pri neizprosnih boleznih, vsem vaščanom in sodelavcem Krke TOZD Zdravila in IMV obrat Smarjeta za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje ter za pomoč v teh težkih trenutkih. Iskrena zahvala tudi kaplanu iz Škočjana za spremljanje na zadnji poti, kakor tudi pevskemu zboru „Dobra“ za pesmi v slovo.

Žalujoci: mož Stanko, hčeri Pavlina in Cvetka z možema in vnuki, sestre in bratje z družinami in drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete

ANE ŠENIČAR

iz Smolenje vasi 47 pri Novem mestu

se iskreno zahvaljujemo vsem darovalcem cvetja in vencem. Posebno zahvalo smo dolžni vaščanom, Gasilskemu društvu Smolenja vas, Postaji milice Novo mesto za vso prizadevnost in pomoč, župniku za opravljeni obred. Vsem, ki ste drago pokojnico spremili na njeni zadnji poti, lepa hvala.

Žalujoci: sinova Ivan in Jože z družinama, hčerke Mimica, Ančka in Jožica z družinama in drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Dne 13. maja je prenehalo biti srce mojega moža, očeta in starega očeta

KARLA OSOJNIKA

iz Šentlenarta 30, Brežice

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali številne vence in obsuli njegov grob s cvetjem. Posebna hvala govornikom, pevcem in kapelski godbi. Prav tako hvala vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih in nam stali ob strani.

Žalujoca žena Malčka in hčerka Mimica z družino.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadni izgubi našega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

AVGUŠTINA MURGLJA

iz Dolenje vasi pri Mimi peči

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, kolektivu Keramika ter drugim prijateljem za izraženo sožalje in podarjene vence ter cvetje. Hvala župniku za opravljeni obred in pevcem za žalostinke ob odprtem grobu. Hvala vsem, ki ste dragega pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: vsi njegovi

Iz KS Draga

NAČRT ZA PODPRESKO - V Podpreski načrtujejo za leto 1980 gradnjo stanovanjsko-poslovne stavbe. Financirali naj bi jo Mercator-tozd „Jelka“ Ribnica (trgovino), LIK Kočevje, ki ima tu svoj tozd in Gozdno gospodarstvo ZKGP oziroma Samoupravna stanovanjska skupnost.

LOVSKI DOM - Lovska družina Draga je že izbrala parcelo in uredila dokumentacijo za gradnjo novega lovškega doma, ki bo stal prav v Dragi. Lovci ga bodo gradili s prostovoljnimi delom in denarjem, ki ga bodo zbrali s članarino in pristojbinami za odstrel.

UREDITI ODTOK VODE - Trava je dobila asfaltno cesto, ni pa urejen odtok vode z nje. Tako zdaj voda dere ob cesti, odnaša pesek in kamenje, da nastajajo globoki jarki, ki so nevarni ljudem, vozilom in cesti sami, saj jo voda lahko izpodkoplje.

DELO LJUDEM - V Dragarski dolini je že ali bo še postorjenega marsikaj, kar bo olajšalo ljudem življenje. Posebno pa si domačini žele dela, saj je tu precej - predvsem mlajših žensk - brez zaposlitve. Nekateri predlagajo, naj bi za proizvodni obrat uporabili solo, ki ima nekaj neizkoriščenih prostorov. Za te kraje bi bil primeren podoben obrat, kot je Saturnusov v Loškem potoku.

TOVARNA CELULOZE IN PAPIRJA „DJURO SALAJ“, KRŠKO

RAZPISUJE KADROVSKE ŠTIPENDIJE ZA ŠOLSKO LETO 1979/80 ZA NASLEDNJE ŠOLE:

FAKULTETA ZA NARAVOSLOVJE IN TEHNOLOGIJO - KEMIJSKA TEHNOLOGIJA 7
TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA - PAPIRNIŠKI ODDELEK 6
TEHNIŠKA SREDNJA ŠOLA - KEMO ODDELEK 2
POKLICNA PAPIRNIŠKA ŠOLA 20

Učencem srednjih in poklicne šole bo delovna organizacija poskrbela internat in plačala internatsko oskrbnino.

Prijave z dokazili o končani srednji oz. osnovni šoli sprejema kadrovska služba delovne organizacije.

TRANSPORTNO GRADBENO PODJETJE „TGP“ METLIKA

Razpisna komisija po sklepu delavskega sveta TOZD Gradbeništvo in zbora delavcev TOZD Komunalno gospodarstvo

razpisuje prosta dela oz. naloge:

1. individualnega poslovnega organa - VODJE TOZD GRADBENIŠTVO
2. individualnega poslovnega organa - VODJE TOZD KOMUNALNO GOSPODARSTVO (re-alekcija)

Kandidati za opravljanje zgoraj navedenih del morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

pod 1. in 2:

- najmanj srednja strokovna izobrazba ustrezne smeri in 5 let delovnih izkušenj

- moralno-politična neoporečnost

Izbrani delavec bo imenovan za štiri leta.

Kandidati naj pošljejo vloge z dokazili o šolski izobrazbi in opisom dosedanjih zaposlitev v 15 dneh po objavi na gornji naslov.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po končanem razpisu.

obiščite DOLENJKO

„Ženske rade delajo ponoči“

Le zakaj neki je voda mokra?

Tudi to bi bil pravnji naslov za ta polemični zapis.

Na neki konferenci so govorili o stabilizacijskih ukrepih. Mednje sodi tudi izkoriščanje delovnih sredstev. Le-ta so najbolj izkoriščena, če so neprestano v obratovanju - podnevi in ponoči.

Pa se oglasi moški predstavnik sicer izrazito ženskega kolektiva, češ zavzemanje za ukinitve nočnega dela žensk je nestabilizacijsko, da se o tem najraje pogovarjajo tisti, ki tega problema itak nimajo - sicer pa in sploh - ženske imajo rade nočno izmeno.

Tako! Najbrž so si akcijo za ukinitve nočnega dela za ženske izmislili pretirano kavališki moški, ljubosumneži in egoisti, kajti ženska naj bo ponoči doma - v postelji.

Najbrž je res, da se nismo dovolj bogati, da bi se lahko kar tako odpovedali tretji, nočni izmeni. Stroji in druge delovne naprave spričo hitrih tehnoloških izboljšav nenehoma moralno zastarijo - se amortizirajo zaradi starosti, ne zaradi resnične izrabljenosti. Neprestana izkoriščanje sicer dragih delovnih sredstev je gotovo ekonomsko utemeljena v zbiru stabilizacijskih ukrepov.

Toda krilatice, da ženske rade delajo ponoči, ima izrazito družbenosocialni značaj. Ženska, mati in žena, želi biti doma čez dan zato, ker nima urejenega varstva, ker ima obilo hišnih in gospodinjinskih opravkov, ki jih ne more opravljati ponoči, in ker, bodimo iskreni, dodatek za nočno delo navrže nekaj stotakov za stabilnejši družinski proračun. To je vsa skrivnost ljubezni do nočnega dela in nič drugega. Zgoraj omenjeni razprav-

ljalca pa ni nič povedal o telesni in duševni iztrošenosti, ki se v tako visokem odstotku pojavlja v ženskih kolektivih z nočnim delom, in sicer v obliki invalidnosti. Nobena skrivnost ni, da ženska pred nočnim delom ali po njem manj počiva kot moški. Ima na tisoče opravkov, vezanih na dnevni delovni cikel. To še zlasti v letih, ko so otroci še majhni, ko hodijo v šolo in po krajšem premoru pridejo na vrsto še vnuki. Šole v glavnem delajo dopoldne, govorilne ure so dopoldne, tržnice so dopoldanske, svež kruh in dobra izbira mesa je zjutraj, dopoldanski javni promet je gostejši dopoldan kot popoldan.

Mi pa zadovoljno: Ženske rade delajo ponoči.

JURE KRAŠOVEC

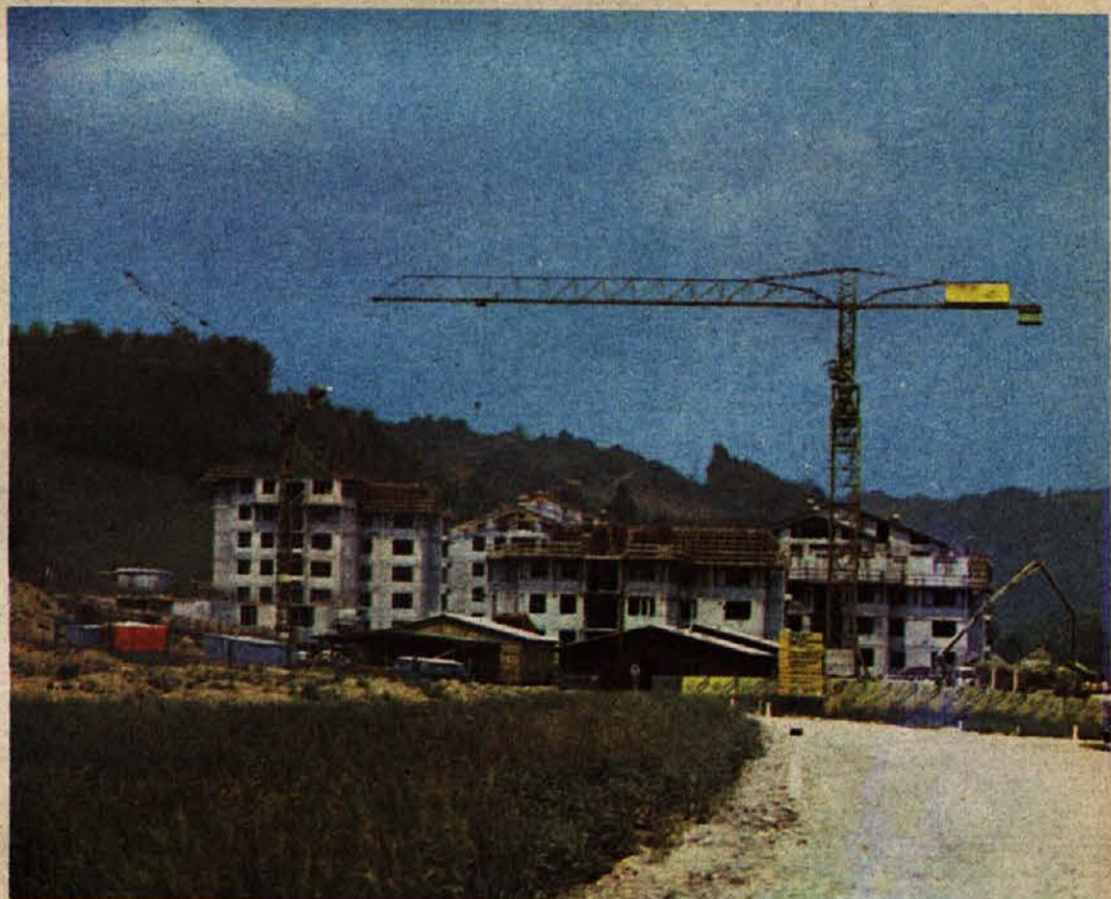
7. JUNIJ PRAZNIK KRŠKE OBČINE

Novi most v Brestanici je izjemnega pomena za vso našo družbo

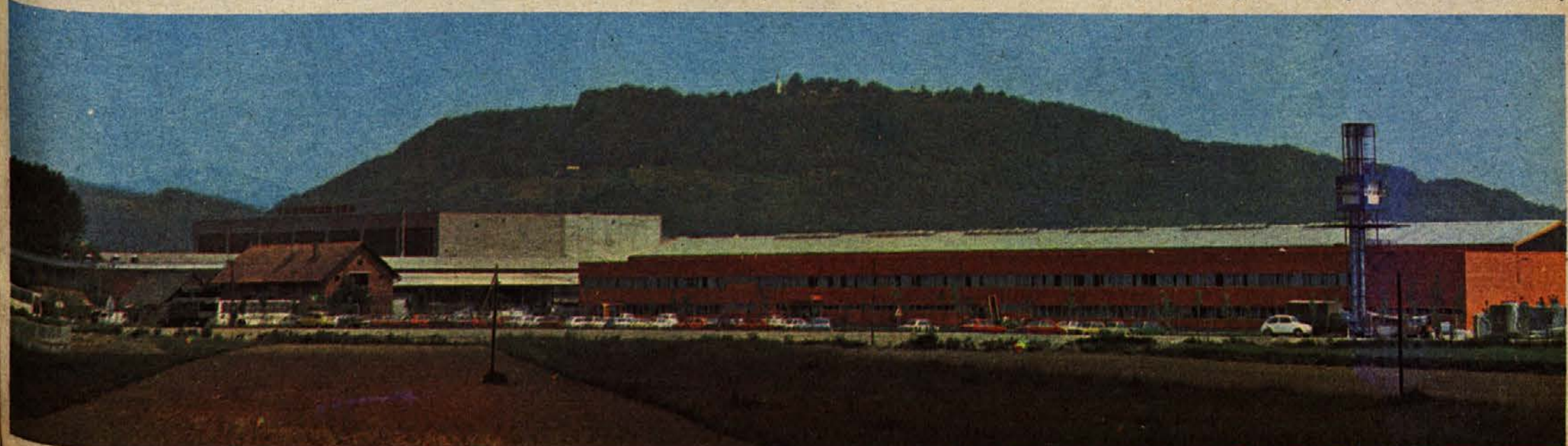

Trg Matije Gubca – ponos Krškega

Dva od krških velikanov – Kovinanska in SOP (spodaj)

V soseski Spodnji grič bo letos zgrajenih 172 novih stanovanj

Praznik nas spodbuja

7. junij — dan slovenskih izgnancev in internirancev, je tudi praznik občine Krško, posvečen spominu prvih krških borcev, ki so darovali življenje za svobodo, ter trpljenju naših občanov v izgnanstvu.

Za razliko od prejšnjih let praznik tokrat nima zunanega obeležja v odpiranju novih gospodarskih in družbenih objektov, pa ne zato, ker takih priložnosti ne bi bilo, temveč zato, ker želimo, da bi občinski praznik postal predvsem priložnost za temeljito oceno prehojene poti in doseženih uspehov ter načrtovanja novih nalog in programskih usmeritev za bodoče delo.

Obdobje od zadnjega občinskega praznika do danes je bil čas intenzivnih naporov za uresničevanje dogovorjenih ciljev in nalog srednjeročnega načrta družbenega razvoja. Čeprav je do konca tega srednjeročnega obdobja še leto in pol, nas razveseljuje ugotovitev, da se družbeni načrt zelo uspešno uresničuje. Z opredeljitvijo prioritete posameznih dejavnosti so bile zagotovljene skladnosti v razvoju in investicijskih vlaganjih na področju gospodarstva in družbenih dejavnosti.

Dinamičen razvoj gospodarstva, ki je značilen za našo občino, se je rezultiral v obsežnih investicijskih vlaganjih, kar je pogojevalo uresničevanje realne stopnje rasti družbenega proizvoda.

Ta je bil v letu 1978 za 84 odst. večji kot leta 1975. Takšen razvoj materialne osnove je omogočal tudi hitrejšo uresničevanje programa za izgradnjo objektov družbenega standarda in pospešenega razvoja družbenih dejavnosti.

Dokaj ugodna ocena gospodarjenja in uresničevanja načrta družbenega razvoja v preteklem obdobju, o katerih je letos tekla temeljita razprava v vseh temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih, dokazuje, da naši delovni ljudje vedno bolj osvajajo družbeno produkcijo in s tem uresničujejo svojo samoupravno funkcijo v združenem delu. Ta spoznanja nas hkrati usmerjajo v potrebo po večji angažiranosti pri uveljavljanju svobodne menjave dela in aktualnih nalog gospodarske stabilizacije.

Obdobje med obema praznikoma sovпада tudi s prvim letom sedanjega mandata občinske skupščine. V njenem obsežnem delu in v uveljavljanju delegatskega sistema je bil dosežen razveseljiv napredek. Pogojevale so ga tudi izkušnje iz prejšnjega mandata, ko so se začele oblikovati prvine delegatskih odnosov. S prilagajanjem organizacije in uvajanjem novih delovnih metod so bili ustvarjeni ustrežnejši pogoji za delovanje občinske skupščine kot najvišjega organa samoupravljanja v občini, hkrati pa se je skupščina

začela uveljavljati kot konferenca delegatov za zbere republiške in zvezne skupščine. Tudi na področju samoupravne organiziranosti je prisotna večja politična aktivnost, ki se kaže v oblikovanju novih krajevnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti kot rezultat praktične družbenopolitične dejavnosti delovnih ljudi in občanov.

Na področju ljudske obrambe in družbene samozastite je štabna vojna vaja „Zmaga 78/79“ ponovno potrdila našo obrambno pripravljenost ter podružbljanje ljudske obrambe in družbene samozastite, ki imata svoj izvor tudi v vsebini našega občinskega praznika, v prizadevanjih, da se leto 1941 ne bi ponovilo.

Uresničevanje zastavljenih ciljev in nalog družbenega razvoja, utrjevanje samoupravnega položaja delovnih ljudi in občanov ter nadaljnja preobrazba družbenih odnosov pa so nedvomno odraz in rezultat angažirane delovanja družbenopolitičnih in drugih organizacij ter samoupravnih subjektov.

Vse te ugotovitve inocene doseženih rezultatov nas zato posebej zavezujejo, da bomo še bolj pozorni do vseh slabosti in pomanjkljivosti ter dosledni pri njihovem odpravljanju. Predvsem bo morala biti naša aktivnost usmerjena v hitrejšo

uveljavljanje novih družbenih odnosov v združenem delu in vseh oblikah samoupravnega organiziranja. Bolj kot doslej bomo morali razvijati sistem odgovornosti in samoupravnega razreševanja aktualne problematike ter si prizadevati za objektivno vrednotenje tekočega in minulega dela. Odločneje in pogumneje se bomo morali lotevati združevanja dela in sredstev družbene reprodukcije med posameznimi dejavniki združenega dela. Prav tako bo treba pospeševati uveljavljanje svobodne menjave dela, tega resnično ustvarjalnega družbeno-ekonomskega odnosa med izvajalci in uporabniki.

Pred nami je zahtevno in obsežno delo za pripravo in neposredno načrtovanje družbenega razvoja v naslednjem srednjeročnem obdobju. Pri tem bomo morali izhajati iz temeljite analize uresničevanja sedanjega srednjeročnega načrta ter se usmeriti predvsem na načrtovanje razvoja kvalitativnih dejavnikov in uveljavljanja družbeno-ekonomskih odnosov ter večje skrbi za varstvo okolja.

Zato je naš praznik priložnost za nov zagon vseh ustvarjalnih sil v občini, začetek nove aktivnosti za oblikovanje lepšega jutrišnjega dne.

Vsem delovnim ljudem in občanom, mladini, pionirjem ter pripadnikom javne varnosti in teritorialne obrambe čestitamo za praznik občine Krško.

Predsedstvo skupščine občine Krško

Valvasorjevo medaljo Lisci in Transportu

Obrazložitev

predloga o podelitvi Častnega priznanja z medaljo Janeza Valvasorja temeljni organizaciji „Lisca“, Senovo.

„Lisca“ — TOZD Senovo je svoje začetne korenine pognala skromni obrtni delavnici v Brestanici, ki je takrat, to je v letu 1966 štela 60 delavk. Leta 1966 pa se je preselila v nove prostore Senovem in povečala svoje zmogljivosti na 100 delovnih mest.

Vse do 1973 je „Lisca“ Senovo poslovala kot proizvodni obrtni delovne organizacije v Sevnici. Z novo ustavno preobrazbo so se tudi temu mlademu kolektivu odprle širše možnosti nadaljnji razvoj na podlagi samoupravnih socialističnih odnosov novi samoupravni organiziranosti kot temeljni organizaciji.

Tako v TOZD „Lisca“ Senovo danes v okviru 2000-članske matične organizacije združuje delo 360 delovnih ljudi, v glavnem žensk iz senovsko-brestaniške kotline, z Bohorja in Kozjanskega Kar 30 % delavk pa tvorijo žene iz sosednje SR Hrvaške.

Ob nenehni širitvi proizvodnih zmogljivosti pa je kolektiv „Lisca“ Senovo usmerjal pozornost skrbi za socialno varnost družbeni standard svojih delavk in tvorno prispeval k vidnemu napredku krajevnih skupnosti Senovo in s tem tudi k napredku širše družbenopolitične skupnosti. Še posebne zasluge pa gredo TOZD „Lisca“ Senovo za ustvarjanje pogojev in možnosti za odpiranje delovnih mest ženam delavkam, kar je v preteklosti bil resen problem v naši občini.

Obrazložitev

predloga o podelitvi Častnega priznanja z medaljo Janeza Valvasorja organizaciji združenega dela TRANSPORT Krško.

Podjetje za cestni tovorni promet Transport Krško je bilo ustanovljeno v letu 1959 s skromnim potencialom za zahtevne prevoze. Kolektiv je tedaj štel le 14 delavcev in razpolagal s šestimi vozili ter skromnimi poslovnimi prostori.

Z vztrajnim in požrtvovalnim delom vodstva, samoupravnih organov in kolektiva, ki je s samoodpovedovanjem, udarniškim delom in družbeno pomočjo skrbel za nenehno rast svoje zmogljivosti in prepotrebni poslovnih prostorov je bilo v letih 1969 — 1971 nabavljeno večje število vozil in s tem se je transport urstil med sodobne organizacije za cestni tovorni promet, zmogljivosti tudi zahtevnejše prevoze.

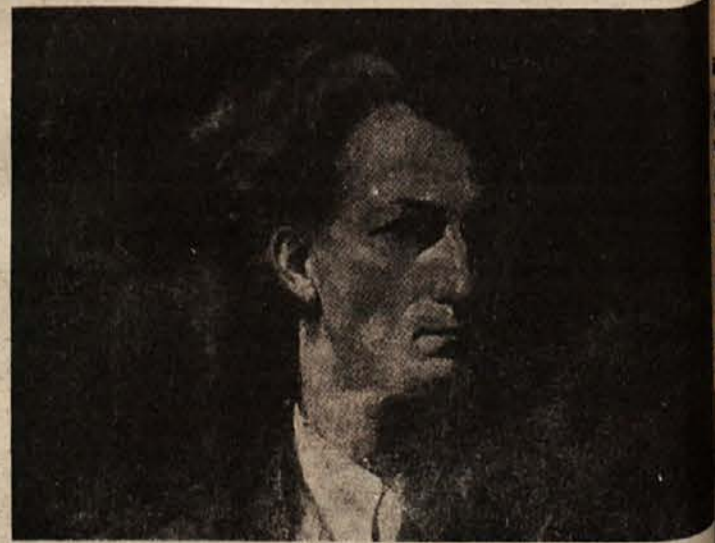
V letih 1972 — 1978 dosega Transport ponovno vidnejše uspehe, ki so rezultat načrtnega dela in samoupravnega odločanja delavk o rezultatih svojega dela in gospodarjenja z ustvarjenim dohodkom.

Danes šteje kolektiv Transporta 176 delavcev, ki ustvarijo letni dohodek blizu 70 milijonov dinarjev, kar je pomemben delež skupni gospodarski moči občine, in zlasti pri zagotavljanju socialne varnosti naših občanov.

OBRAZLOŽITEV PREDLOGA ZA PODELITEV NASLOVA ČASTNEGA OBČANA OBČINE KRŠKO AKADEMIKU PROFESORJU BOŽIDARJU JAKCU

Predsedstvo Skupščine občine Krško je obravnavalo pobudo sprejelo predlog, da se ob letošnjem občinskem prazniku, to akademiku Božidar Jakac, ki bo julija 1979 slavil 80-letno rojstno razglaša za častnega občana občine Krško. Ta predlog utemeljuje naslednjem:

Akademik profesor Božidar Jakac, ki je že več kot šest desetletij v središču vsega našega kulturnega življenja in dogajanja, je za našo občino še posebno pomemben. Preko svoje matere, ki je bila domorodna na Slinovcah pri Kostanjevici, je vse življenje tesno povezan s Kostanjevico, v kateri je, kot sam pravi, pognal del svojih korenin. Čustveno vezan na ta kraj je v materin spomin daroval 375 svojih stvaritev naši občini in tako omogočil ustanovitev Galerije Božidar Jakac v Kostanjevici. S tem je naši občini in preko nje slovenski in jugoslovanski javnosti dal na razpolago svoje stvaritve sedanji Galeriji, ki je izjemna kulturna zakladnica. Poleg Fotografske in drugih kulturnih dobrin sta se Galerija Kostanjevica in občina Krško uvrstili na pomembno mesto v umetniškem svetu Kostanjevica je postala kulturne Benetke, simbol umetniške ustvarjalnosti in slovesa, ki mu je Božidar Jakac dal neizbrisni pečat svojega bogatega umetniškega ustvarjanja je mojster zbral in hrani vse tisto, kar je po njegovem mnenju med najboljšimi umetniškimi dosežki.

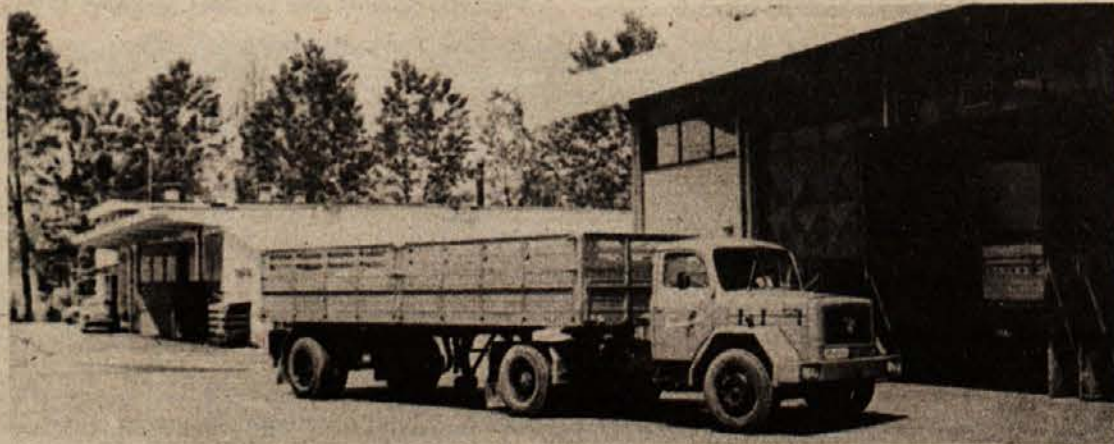

Mojster Božidar Jakac, akademik in umetnik, borec in revolucionar, človek z velikim mednarodnim ugledom, se sam smatra del nas samih. Zelo je ponosen na častno priznanje z medaljo Janeza Valvasorja, ki mu ga je občinska skupščina podelila leta 1974. Življenjsko povezan s Kostanjevico in našo občino, kamor se vedno znova rad vrača, živi z nami kot del našega občestva. Izjemno bogastvo neprecenljive vrednosti njegovemu umetniškemu ustvarjanju, ki ga je dal slovenskemu in ostalim jugoslovanskim narodom, izpričuje veličino enkratnega umetnika. Zato je prav, da v letošnjem pomembnem jubilejnem letu naša partije in SKOJ ter revolucionarnih sindikatov, ki so usodno vezane na našo preteklo zgodovino in narodnoosvobodilno borbo, akademik Božidar Jakac, umetnik, človek in humanist, postane častni občan naše občine. Tudi zato, ker bo letos dopolnil 80 let življenja, ki ga je posvetil nam z neizbrisnim pečatom izpovednika naše revolucije in narodnoosvobodilnega boja.

KONFEKCIJA LISCA — TOZD SENOVO

Vsem delavcem in občanom občine Krško iskreno čestitamo ob prazniku ter želimo mnogo poslovnih uspehov in osebnega zadovoljstva!

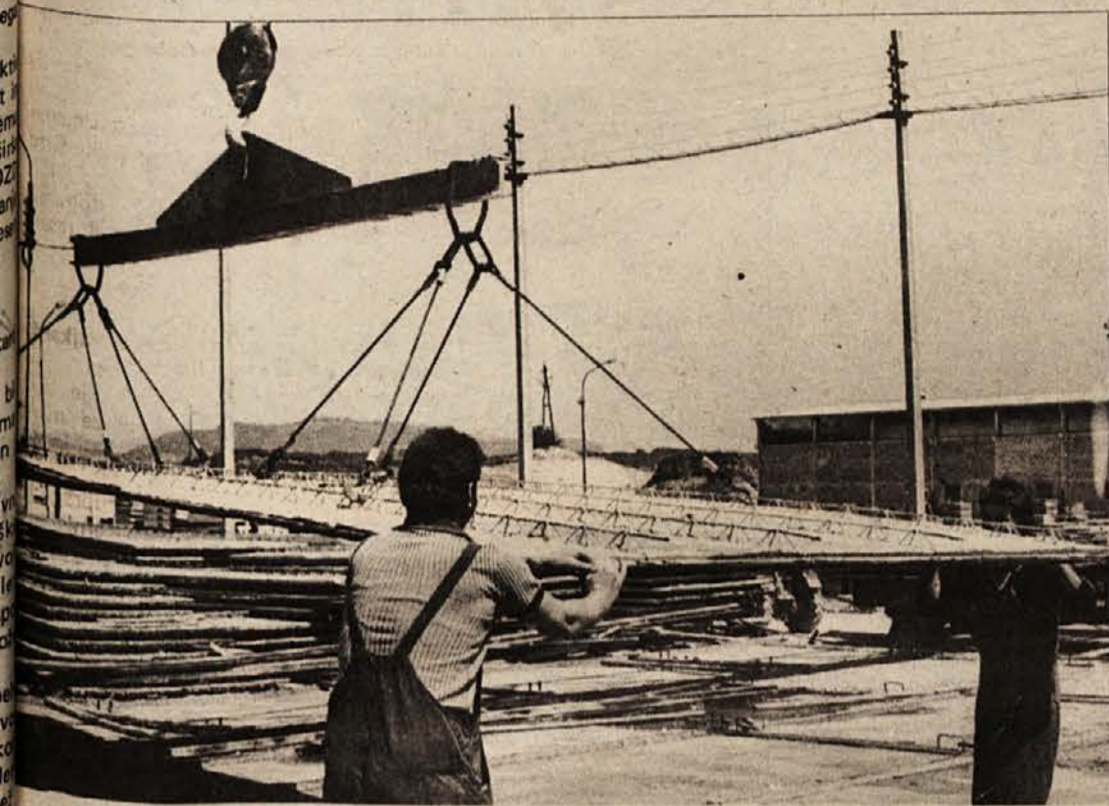

ČESTITAMO VSEM POSLOVNIM PARTNERJEM, DELOVNIM KOLEKTIVOM IN VSEM OBČANOM ZA PRAZNIK OBČINE KRŠKO IN PRIPOROČAMO NAŠE KVALITETNE PREVOZNE USLUGE!

IGM „SAVA“ KRŠKO

GRADITELJEM

Industrija gradbenega materiala „Sava“ Krško je pri naha-
jaljšu glavne surovine v gradbeništvu –
gramoza. Zaradi ugodne lokacije in
kakovostnega gramoza se je IGM „Sava“
Krško močno razvila, presegla lokalne
okvire in je s svojimi izdelki
riznana po vsej SFRJ.

Cilj naše delovne organizacije
je zadovoljiti kupca z zaokrože-
nim celoto. Kupec dobi v okviru
IGM „Sava“ Krško vse, od loka-
cijske dokumentacije, načrtov,
materiala in prefabriciranih betonskih
elementov do transporta in montaže teh
elementov.

V okviru projektivnega biroja
izdelujemo urbanistično doku-
mentacijo, kot so prostorski načrti,
urbanistični načrti, zazi-
dalni načrti in lokacijska doku-
mentacija. Nadalje izdelujemo
investicijsko tehnično doku-
mentacijo za vse vrste objektov.
Po želji opravljamo tudi stro-
kovni nadzor nad gradnjo
objektov.

V okviru gramoznic Drnovo
in Brege dobavljamo kakovostni
gramoz oz. prane gramozne
frakcije za sestavo najboljših
vrst betona. V okviru kamnoloma
ma Günte pridobivamo kako-
vostni dolomitni pesek za malte,
fasade in posipe. Na voljo je
tudi kamen ustrezne velikosti
za gradbene potrebe in kemično
industrijo. Za potrebe nizkih
gradenj predvidevamo ustrezen
kamnit nasipni material, zlasti

za cestne tampone, gradbiščne
nasipe itd.

V okviru cementnin Drnovo
izdelujemo izdelke iz betona in
armiranega betona za potrebe
gradbeništvu. Betonski zidaki
modularnih dimenzij deb. 7,
20, 25, 30 cm se uporabljajo za
zidanje zidov kleti, industrijskih
objektov. Betonski robniki po
standardu se uporabljajo za za-
ščito robov vozniških površin.
Glavni izdelek so stropne opaže
betonske plošče po sistemu
OMNIA. Prednost gradnje z
opažo betonskimi stropnimi
ploščami pred klasično gradnjo
so zelo velike. Glavni prihranki
so v tem, da klasični opaž ni
potraben, ker je plošča že sama
po sebi opaž. Armatura je vgra-
jena po projektu. Zagotovljena
je togost klasične armirane be-
tonske plošče, s tem pa tudi
potresna varnost. Izdelujemo
jih za vse razpone do 10 m
širine po potrebi, za vse obre-
menitve. Omet stropa ni potre-
ben in zadostuje pleskarska ob-
delava. Odprtine za dimnike,
ventilacije, jaške so lahko pred-
hodno pripravljene, mogoča je
predhodna položitev instalacij-
skih cevi v plošče.

V primerjavi z drugimi siste-
mi gradnje se doseže velik pri-
hranek. Opažo betonske plo-
šče se lahko uporabljajo za vse
vrste AB stropov (prosto ležeči,
vpeti, kontinuirani, rebrasti
itd.), za balkone, stopnišča,
oporne zidove, stene itd.

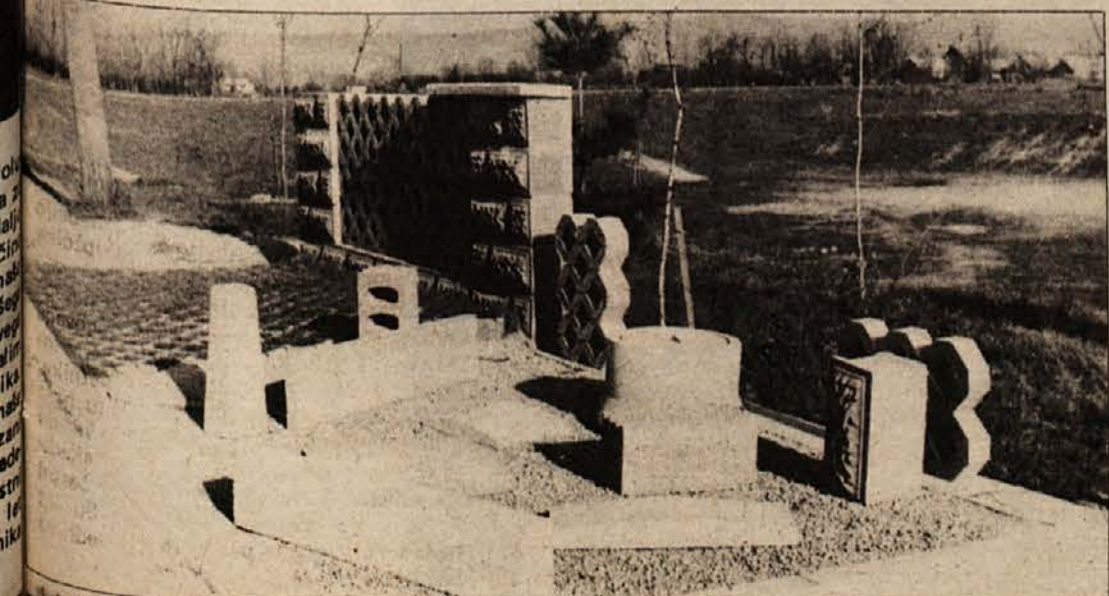
Izdelujemo tudi betonske ce-
vi vseh profilov do ϕ 100. V
cementninah Brege izdelujemo
betonske tlakovalne plošče raz-
nih dimenzij in oblik, travnate
plošče, kulir plošče itd. Za po-
trebe hišnih priključkov izdelu-
jemo betonske robnike manjših
dimenzij, kakor tudi razne vrste
grednih in vrtnih robnikov. Z
betoni raznih kakovostnih
znamk dopolnjujemo proizvodni
program.

Za individualno gradnjo stro-
pov nudimo opažne betonske
plohe po sistemu OMNIA, ki s
svojo težo omogočajo ročno
montažo, zagotavljajo pa pred-
nosti, ki jih ima omenjeni si-
stem opažnih betonskih plošč
v primerjavi s klasično gradnjo
armiranobetonskih oziroma
drugih stropov.

Avtopark je opremljen s so-
dobnimi dvigali, montiranimi
na tovornjakih, tako da je poleg
prevoza izdelkov zagotovljena
možnost razkladanja, oziroma
po potrebi tudi montaže.

Za potrebe elektrogospodar-
stva proizvajamo za sanacijo in
novogradnjo lesenih daljno-
vodov armiranobetonske pod-
stavke UNIVERZAL. V koope-
raciji s priznanimi firmami IMP
in Rade Končar proizvajamo
gradbeni del armiranobetonskih
montažnih trafopostaj. Proizva-
jamo tudi ozemljitvene jaške in
ostale betonske elemente po
naročilu.

**OB PRAZNIKU OBČINE
KRŠKO ISKRENO ČESTITA-
MO VSEM OBČANOM!**

TOVARNA CELULOZE IN PAPIRJA „DJURO SALAJ“ KRŠKO

Četrto desetletje mineva, odkar je bila pred vojno v Krškem postavljena tovarna celuloze. Lokacija ob glavni železniški magistrali, neposredno zaledje premoga v zasavskih rudnikih, orientacija na lesno surovino slovenskih gozdov in gorskega Kotorja, možnost bogate oskrbe z vodo zaradi bližine reke Save ter ugodne zveze za distribucijo celuloze slovenskim pa tudi drugim jugoslovanskim papirnicam, so bili trdni temelji za bodočo papirno industrijo v Krškem.

Tovarna celuloze je pričela obratovati 20. oktobra 1939 z zmogljivostjo 10.000 ton celuloze na leto. Za to zmogljivost sta bila postavljena dva kuhalnika s prostornino po 100 kubičnih metrov ter ostali pripadajoči objekti. V naslednji fazi je bila predvidena še gradnja obrata za proizvodnjo lesovine ter postavitve papirnega stroja za tiskovine in pisalne papirje, vendar je uresničitev programa preprečila vojna.

Med drugo svetovno vojno je tovarna obratovala zelo neredno, tik pred osvoboditvijo pa je utrpela veliko škodo, ker je v neposredni bližini eksplodiral železniški transport vojaške municije. Takoj po odhodu okupatorjev je kolektiv sam obnovil porušene in poškodovane objekte in marca 1946 je bila tovarna ponovno usposobljena za redno obratovanje v enakem obsegu kot pred vojno.

Prvih deset let po osvoboditvi je bila naša država glede oskrbe s časopisnim papirjem povsem odvisna od uvoza. Potrebe so iz leta v leto naraščale in zahtevale nujno rešitev. Že leta 1948 je bila imenovana komisija z nalogo, da izdela načrt za novo tovarno rotacijskega papirja. Na podlagi idejnega načrta je bila kasneje odobrena lokacija v Krškem.

Po omenjenem programu so bili zgrajeni naslednji novi objekti: brusilnica s štirim brusilniki, papirni stroj, nova priprava lesa za celulozo in lesovino, parni kotel, parna turbina ter nov kuhalnik s prostornino 175 kubičnih metrov. V letih od 1959 do 1962 so zgradili še dva kuhalnika, nov izžemalni stroj, povečali so zmogljivost celuloznega izžemalnega stroja z dodatno sušilno skupino, postavili novo celulozno linijo v pralnici ter dopolnili pripravo kisline z novo pražilno pečjo in s tlačnimi posodami v regeneraciji kisline. S temi razširitvami je iz prejšnje tovarne nastal moderen kombinat celuloze in papirja s skupno zmogljivostjo 120.000 ton letne proizvodnje.

Najpomembnejši prelomnici v razvoju tovarne celuloze in papirja pa sta vsekakor postavitve papirnega stroja III in izgradnja projekta magnetne celuloze, kar je pomenilo povečanje proizvodnje od 60.000 na

160.000 ton celuloze na leto. Skupno povečanje proizvodnega programa, ki so ga delovni ljudje sprejeli z referendumom, je popeljal Tovarna celuloze in papirja „Djuro Salaj“ v Krškem od 120.000 ton na 260.000 ton blagovne proizvodnje na leto in jo uvrstil med velike srednjeevropske proizvajalce celuloze in papirja.

SKRB ZA OSNOVNO SUROVINO

Stalno pomanjkanje surovine se je v tovarni s povečanjem zmogljivosti proizvodnje še povečala. Večje potrebe, predvsem po iglavcih, so pomenile tudi večji uvoz surovin, ker gozdna gospodarstva niso mogla zagotoviti potrebnih količin celuloznega lesa. V iskanju rešitve tega dokaj perečega problema je bilo ugotovljeno, da v Sloveniji obstaja nad 240.000 hektarov malo donosnih gozdov in da so od tega pretežno površine ustrezne za razširjeno biološko reprodukcijo, da bi se gozdovi obnovili in bi se ob tem izkoristil pogojni etat. Ob racionalnem izkoriščanju bi v dogledelem času na teh površinah pridobili toliko celuloznega lesa, da bi sčasoma pokrili pretežni del potrebe in se tako izognili vse večjemu uvozu, ki bi se tako znatno zmanjšal.

Tovarna celuloze in papirja Djuro Salaj je pričela s sofinanciranjem razširjene gozdne biološke reprodukcije v lanskem letu na področju gozdnega gospodarstva Brežice, letos pa je bil sklenjen na pobudo tovarne celuloze samoupravni sporazum tudi z ostalimi bližnjimi gozdni gospodarstvi. Ustanovljen je bil odbor za izvedbo programa, sestavljen iz predstavnikov vseh soprodpisnikov, ki bodo urejali predvsem tehnološko plat programa. V ta samoupravni sporazum so trenutno vključena naslednja gozdna gospodarstva: Brežice, Novo mesto, Ljubljana, Celje in Postojna. Program za leto 1979 predvideva, da bodo s skupnimi sredstvi, v katero združuje tovarna celuloze 50 %, pogozdili preko 400 hektarov gozdnih in negozdnih površin. V naslednjem letu ima tovarna celuloze namen skleniti samoupravni sporazum o sofinanciranju še z ostalimi bližnjimi gozdnimi gospodarstvi in tako obnoviti okoli 1000 hektarov gozdnih površin. V kolikor bodo dopuščale finančne in fizične možnosti, bi nato v kasnejših letih povečali obnovo na 2000 ha letno.

Na območju Gozdnega gospodarstva Brežice in Gozdnega gospodarstva Maribor pa je tekle akcija pogozdovanja listavcev že v prejšnjih letih. Vse dose-
danje akcije so bile usmerjene v povečanje lesnega prirastka, s čimer bo zagotovljena nemotena proizvodnja, posredno pa bo povečan tudi družbeni doho-

dek. Akcija je naletela na zelo ugodno ceno tudi pri republiških forumih in je tako tovarna celuloze za zgled tudi ostalim velikim porabnikom lesa.

PREDLOG ZA NOVO INVESTICIJO V ČISTILNE NAPRAVE ZA PREPREČITEV ONESNAŽEVANJA ZRAKA IN REKE SAVE

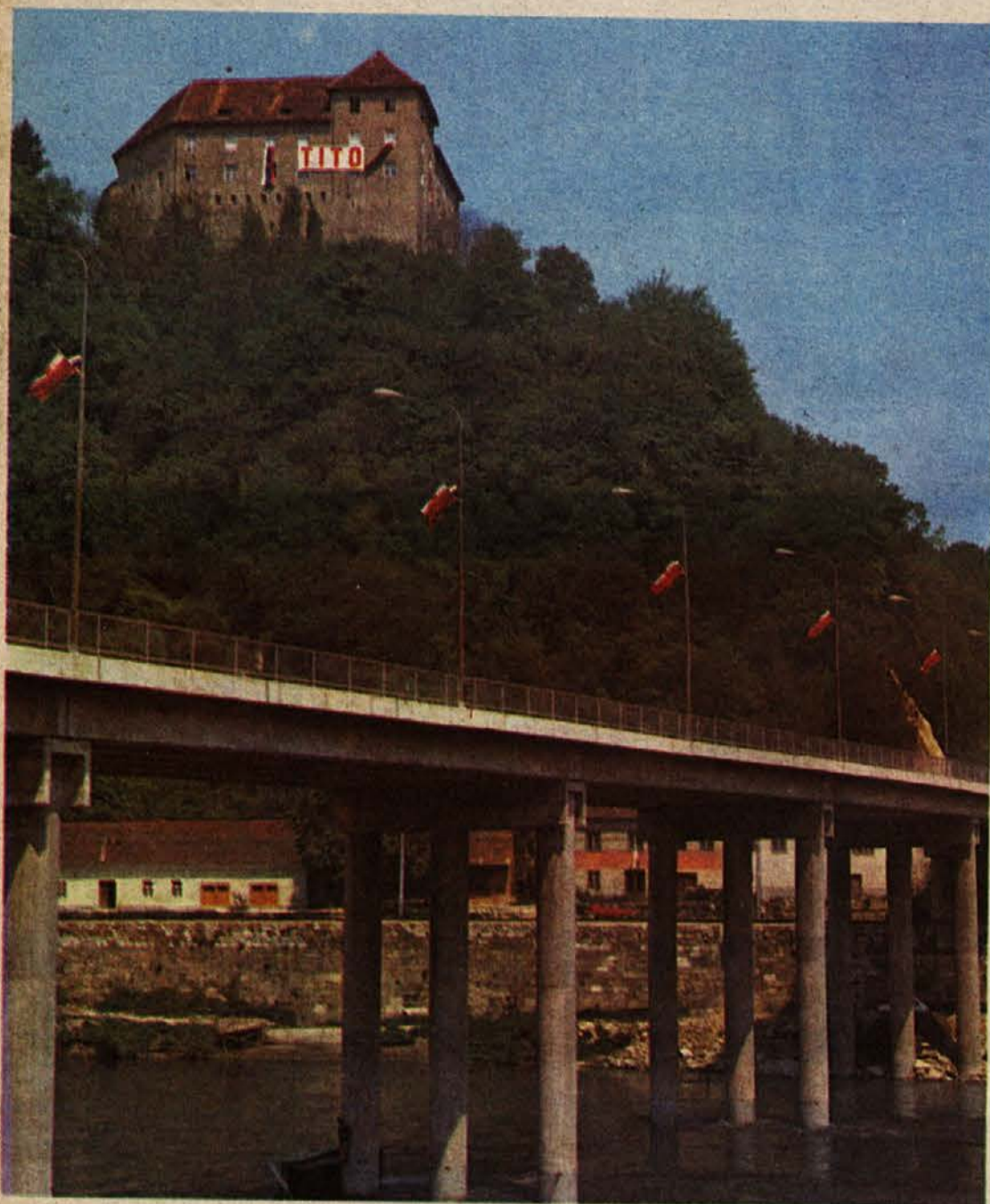
Na pobudo NE – Krško se je naša delovna organizacija lotila izdelave oziroma revizije programa za izgradnjo čistilnih naprav. S tem bi se preprečilo onesnaževanje reke Save in v glavnem tudi onesnaženje zraka s sejami, s katerimi je bližnja in daljna okolica izredno onesnažena.

Naša delovna organizacija je z izvedbo rekonstrukcije tehnološkega procesa za proizvodnjo celuloze zmanjšala onesnažitev reke Save z odpadnimi vodami na polovico. Kljub temu pa je ta ostanek onesnaževanja reke Save v polovični količini od prejšnjega onesnaženja še vedno izredno problematičen za bodočo nuklearno elektrarno v Krškem. Odpadne vode, ki jih tovarna celuloze in papirja v Krškem spušča v reko Savo, vsebujejo še vedno precej raztopljenih organskih substanc, razna vlakna, pepel in druge nečistoče, ki se s tokom reke Save zadržujejo pretežno ob levem bregu, torej tam, kjer bo stala nuklearna elektrarna. Z odpadki, ki jih tovarna spušča v Savo, prihaja do tvorbe raznih mikroorganizmov, kar reko zelo onesnažuje.

V prvi fazi izgradnje čistilnih naprav, ki so pogojene s pričetkom obratovanja nuklearne elektrarne v Krškem, bodo zajete raztopljene organske substance, ki sedaj v obliki nezajete kahalnega luga odteka v reko Savo in jih je približno 40 ton na dan. Nadalje bo s temi čistilnimi napravami preprečeno onesnaževanje Save s tiskarskimi in drugimi papirnimi nečistočami. Zajetih bo tudi 7 – 10 ton netopnih substanc na dan, ki so v odpadnih vodah od papirnih strojev. Nadalje se izliva v reko Savo vsako uro približno 150 kubikov raznih odpadnih vod, ki vsebujejo na dan približno 7 – 10 ton raznega blata. V Savo se ne bo več spuščal pepel od premoga, ampak se bo deponiral na drugih, za to primernih krajih. Tega pepela, ki se sedaj spušča v Savo, je približno 100 ton na dan.

Čistilne naprave, s katerimi se bo preprečilo mehansko onesnaževanje reke Save, bodo financirali zaradi posebnih interesov trije partnerji, in sicer: Tovarna celuloze in papirja „Djuro Salaj“ z eno tretjino, NE Krško z eno tretjino in območna ter republiška vodna skupnost z eno tretjino. Investicijski program za to naložbo bo izdelan posebej.

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

Most čez Savo v Brestanici

Trg Matije Gubca v Krškem

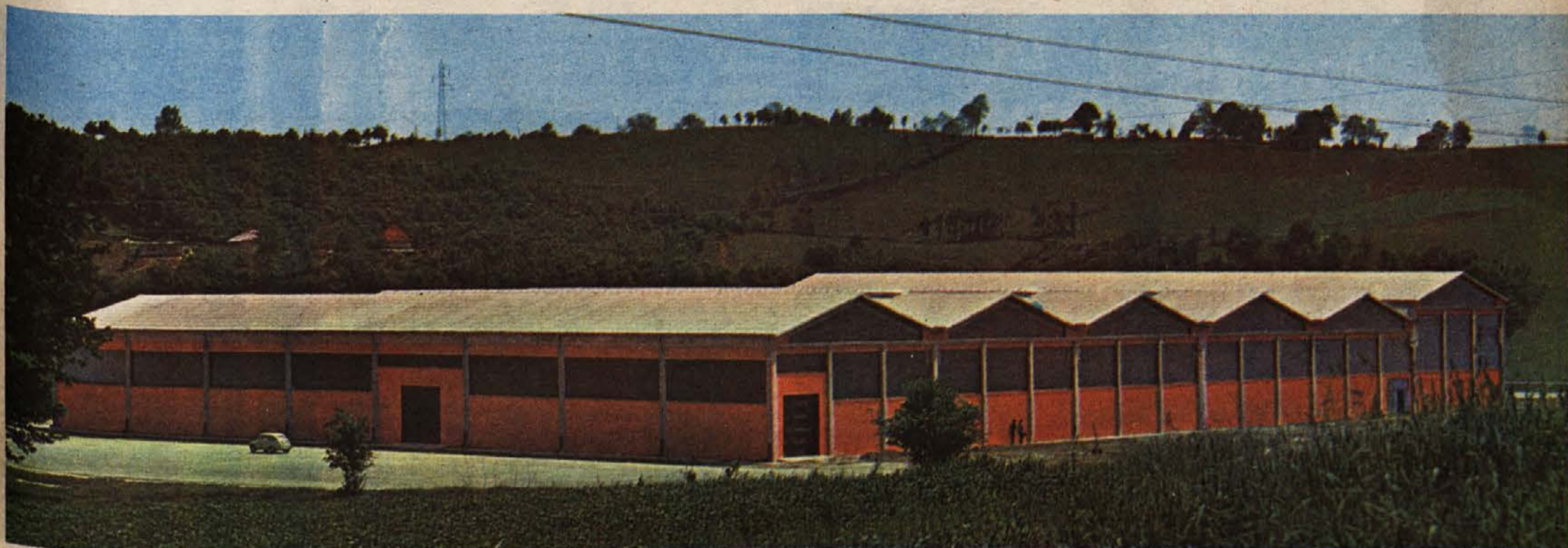

Gradnja doma XIV. divizije v Senovem

Samski dom v Krškem

TOZD TOVARNA GRADBENIH ELEMENTOV, TOGREL'

Tovarna Grupex v Veliki Kladuši
— sistem dvokapne hale Togrel

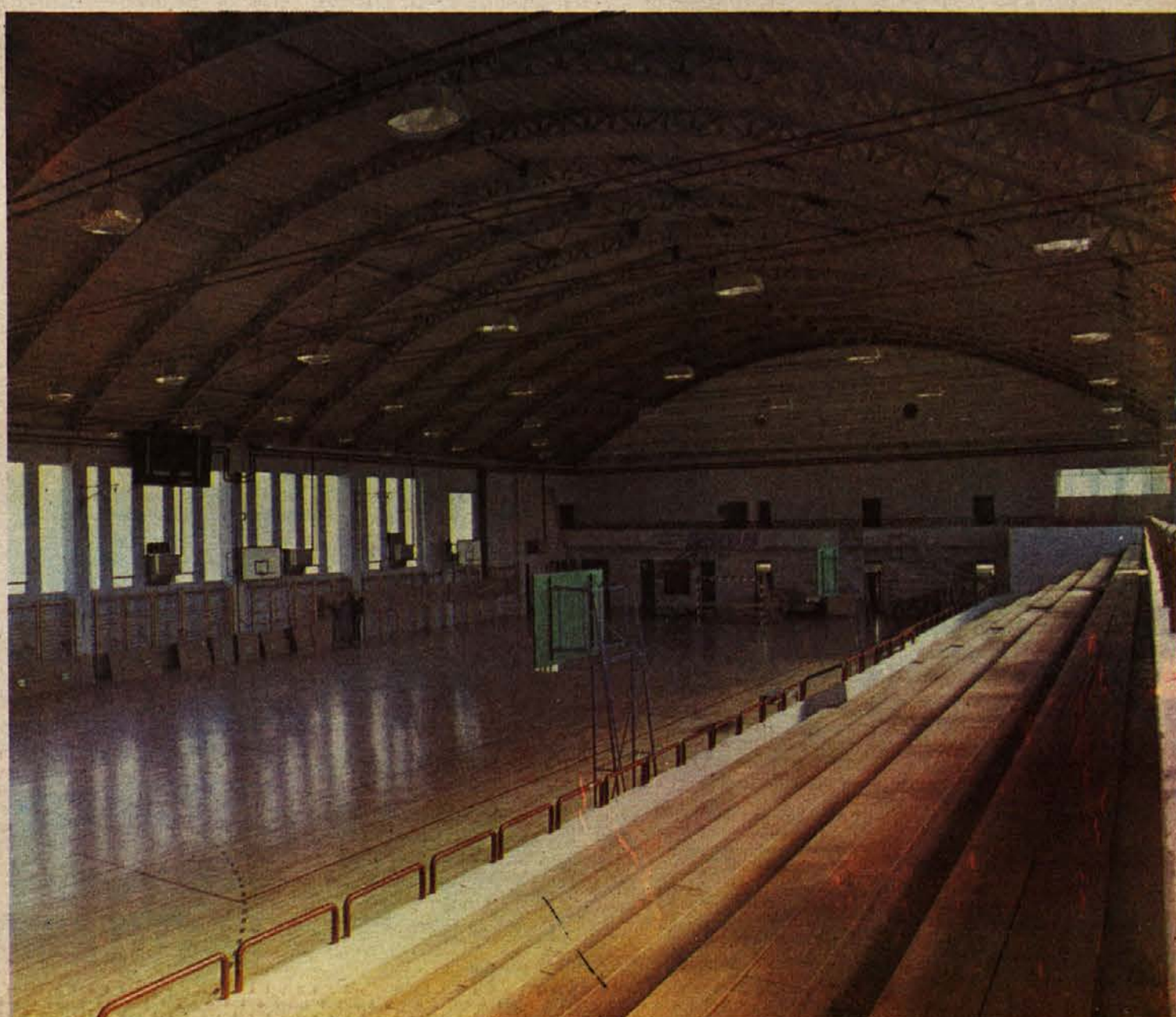
Stranski obrati v tovarni zdravil Krka
Novo mesto — sistem ravne hale Togrel

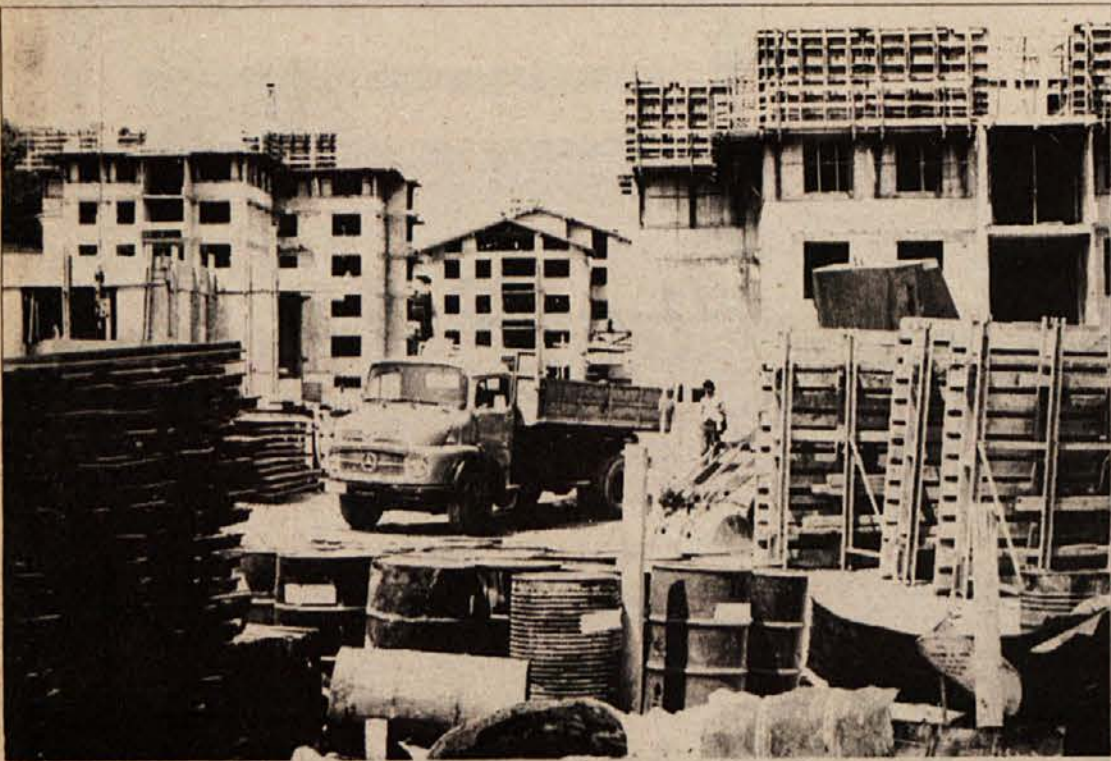
Intervencijska hiša izvedena z montažno
fasado Togrel v naselju Podbrežnica v
Veliki Gorici pri Zagrebu

Športna dvorana v Samoboru
— sistem ločne hale Togrel

TOZD GRADBENI SEKTOR KRŠKO

Gradnja stanovanjske soleske Spodnji grič v Krškem

Splošno gradbeno podjetje Pionir uživa po vsej Jugoslaviji sloves hitrega in solidnega izvajalca. To velja v prvi vrsti tudi za TOZD gradbeni sektor Krško, ki je eden največjih pri Pionirju. Delavci tega tozda so zgradili celo vrsto objektov po naši širši in ožji domovini in s tem dokazali kvaliteto svojega dela ter si pridobili zaupanje različnih investitorjev tako doma kot v tujini. Vsekakor pa dobivajo delavci v rumenih uniformah s pionirjevim znakom največ pohvale ravno v krški občini in v samem Krškem, saj je velika večina novonastalih objektov prav plod njihovega dela. Ko se ob občinskem prazniku oziramo nazaj, kar ne moremo prešteti vseh objektov, ki imajo vzdano ploščico s pionirjevim znakom. Preveč jih je, da bi jih vse naštel, in ljudje jih predobro poznajo, tako da bi bilo vsako naštevanje odveč, saj se z njimi srečujejo iz dneva v dan.

MOST V BRESTANICI

V času energetske krize, ki je zajela našo državo, je most v Brestanici izjemnega pomena za vso našo družbo. S tem nepoprednim objektom, ki je omogočil varen in hiter dovoz goriva za potrebe plinsko-parne elektrarne v Brestanici ter skrajšal pot na drugi breg Save za dobrih 10 km in s tem razbremenil ozko in nevarno cesto po levem bregu Save do Krškega, je mnogo pridobil na ugledu tudi Pionir, ki je most zgradil v izjemno kratkem času. Gradnja se je začela 20. 6. 1978, že septembra so delavci mariborskega Gradisa montirali nosilce, 22. decembra pa je bil most kljub težavam in zahtevnosti dela odprt za promet. Vse skupaj v manj kot pol leta, kar je res velik uspeh Pionirjevih delavcev. Sam most je veljal 28.200.000 dinarjev in prečka Savo v širini 120 m, železniško progo Ljubljana-Zagreb ter cesto Brestanica-Blanca. Most, dolg 180 m in širok 11 m, se dviga 16 m nad gladino Save in je le del večjega gradbišča na trasi dolžina 1,4 km, ki zajema še rekonstrukcijo ceste skozi Brestanico, ki jo izvaja Cestno podjetje, in regulacijo potoka Brstanica, ki jo opravljajo delavci Pionirja, skupaj z Vodno gospodarskim podjetjem iz Novoga mesta.

POSLOVNI CENTER

Novonastali Gubčev trg je z zgradbami, ki ga obdajajo - Hotel Sremič, Delavski dom in

Poslovni center - v celoti rezultat Pionirjevih pridnih rok in predstavlja zaključeno in funkcionalno celoto. O potrebah obstoječih objektov in zahtevnosti pri njihovi arhitektonsko razgibani gradnji se ne bi posebej ustavljali, raje omenimo sam Poslovni center, ki združuje v sebi poslovne prostore za potrebe Ljubljanske banke, Zavarovalne skupnosti Triglav in PTT. V trinadstropni stavbi, obloženi z naravnim kamnom, katere vrednost znaša 44 milijonov dinarjev, bodo občani prišli do kvalitetnih in hitrih uslug, saj je na voljo kar 36000 m² uporabne površine, tako da se bo sama investicija prav kmalu obrestovala. Center pa ni pomemben samo za uporabnike pošte, zavarovalnice in še posebej Ljubljanske banke, ki zavzema največji del zgradbe, ampak tudi za delavce, ki delajo v tej ustanovi, saj jim je na voljo sodobno urejena kuhinja in jedilnica, kar so prej še kako pogrešali.

STANOVANJSKA SOLESKA SPODNJI GRIČ

Vsak, kdor se pelje od avtoceste proti Krškemu, se z zanimanjem ozira na veliko gradbišče pri Stadionu Matije Gubca, ki predstavlja bodočo stanovanjsko solesko Spodnji Grič. Solesko sestavlja sedem štirinadstropnih blokov s skupno kotlarno z zmogljivostjo 1.600.000 Kkal/h ter zaklonišče za vse stanovalce te soleske, ki bo v mirnem času služilo za garaže. Investicijska vrednost skupaj z zunanjo ureditvijo znaša 89.455.496 din, sredstva pa je prispevala Samoupravna stanovanjska skupnost Krško. V bližnji prihodnosti bo v bližini zgrajena tudi blagovnica ter še trije bloki istega tipa. Prvi stanovalci se bodo vselili v nova

Regulacija Brestaniškega potoka

stanovanja (teh je kar 172) že ob koncu leta, sevedače bodo vreme in ostali pogoji za nemoteno gradnjo Pionirjevim delavcem na voljo. Do sedaj poteka vse po planu, zato lahko upamo, da bo tako tudi v prihodnje in da si bodo pionirjevci zopet pridobili že tolikokrat izrečeno priznanje, ki ga uživajo med ljudmi: priznanje hitrega in solidnega izvajalca gradbenih del.

SAMSKI DOM

Dokaz, da Pionir ne gradi samo za druge, je prav gotovo nov samski dom na Resi. Ta sodobni dom garsonjerskega tipa nudi streho 167 Pionirjevim delavcem in ima vse potrebne spremljajoče prostore (sanitarije, pralnico, skladišča, garažo, kotlarno, prostor za gospodarski inventar itd.) ter dvosobno hišniško stanovanje. Dom je lepo in prijetno urejen, tako da se njegovi stanovalci v njem res lahko odpočijejo po napornem delu in razvedrijo, za kar sta jim na voljo dva klubska prostora, vsak z 12 m² površine, ter večji rekreacijski prostor s površino 86,40 m². Zraven doma imajo dvostezno avtomatsko kegljišče, balinišče, menzo. Preskrba pa namerava odpreti trgovino z živili. Tako bodo pionirjevci preskrbljeni z vsem najnujnejšim. TOZD gradbeni sektor s tem novim objektom dokazuje, da mu je veliko do tega, da bi delavcem iz drugih republik, teh pa je pri Pionirju največ, nudil čimbolj udobno in prijetno bivanje, saj se zaveda, da so prav oni pripomogli k tako velikemu ugledu. Zato je prav, da se jih ob občinskem prazniku še posebno spomnimo s čestitkami.

ČESTITAMO!

GORAN ROVAN

TOZD TOVARNA GRADBENIH ELEMENTOV "TOGREL" KRŠKO

Minilo je osem let, odkar smo v povezavi z goriškimi gradbinci postavili v Krškem obrat za izdelavo armirano-betonskih montažnih elementov. Naš skupni produkt dela je bila ločna hala, od tega pa smo v Togrelu izdelovali le stebre in nosilce. V naslednjih štirih letih smo izdelali ter zmontirali večje število objektov predvsem v industrijske namene, in to doma, sosednji Hrvatski, Bosni, Hercegovini in Črni gori. Kratek rezime iz tega obdobja je, da smo povsod tam, kjer smo se pojavili, vzbujali splošno pozornost glede na možnosti, ki jih daje montažni način grajenja. Z maloštevilnimi montažerji - skupinah do osem delavcev - smo v par mesecih zgradili velike objekte, za kar so zlasti v današnjem času zainteresirani investitorji. Moramo reči, da je bilo plasiranje ločnih objektov možno izvajati predvsem na lokacijah, ki urbanistično niso pogojevale prilagajanja novih

najbolj v spominu Grupeks, tovarna kovinskega stavbnega pohištva, po sistemu „Seko“ v Veliki Kladuši.

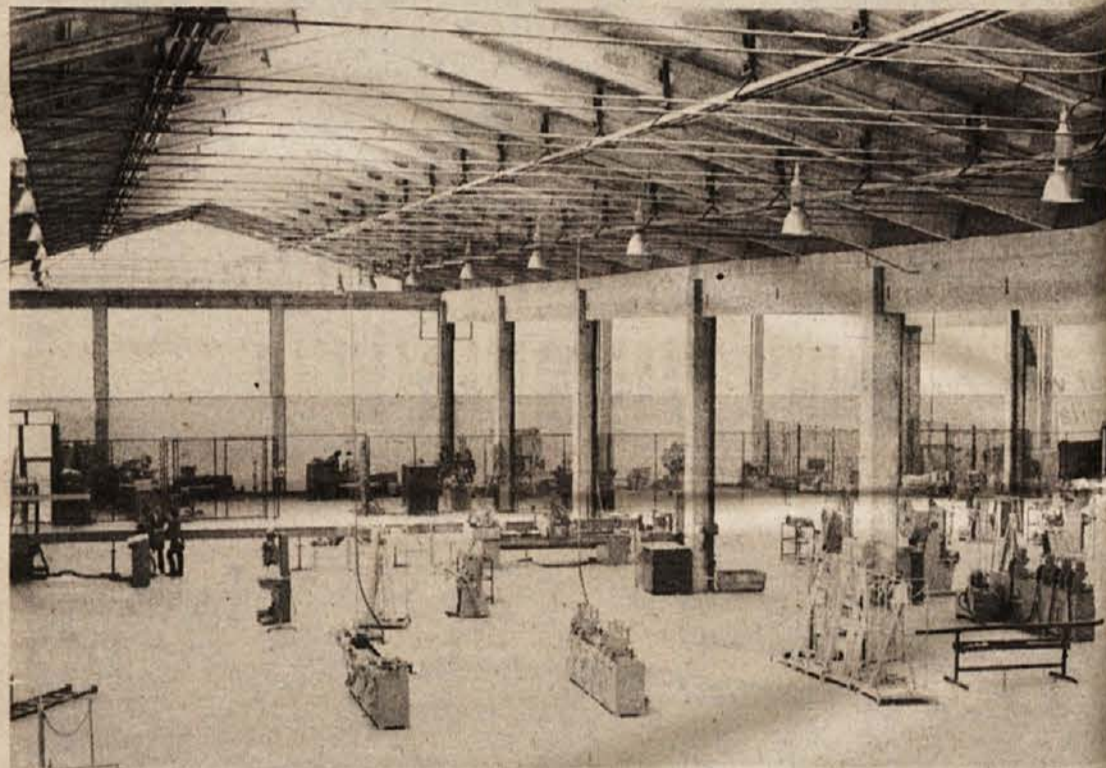
Bilo je prvič, da smo se s svojo konstrukcijo lotili večjega objekta, kjer je bilo potrebno preveriti dejanske zmogljivosti v tovarni in na montaži. Osnovne karakteristike objekta so: površina znaša 8200 m² in je petladijska z razponom 18,00 m. Osnovni razmik med stebri je 9 m, višina pa znaša 7,60 m do zatege v ladjah brez mostnega žerjava. Posebnost tega objekta je bila, da smo prvič na dvokapnici izvajali svetlobne PVC trakove v slemenu.

Prevzeto deio nam je delalo še večje preglavice, ker je investitor zahteval, da Pionir izvede kompletne dela, to je gradbena in obrtniška. Gradbena TOZD so bile v času sklepanja pogodbe polno zasedene, zato smo morali, izključno zaradi interesa plasmaja hale, prevzeti tudi ostala dela, za kar pa nismo

smo se posodabljanja klasičnega načina grajenja lotili na pravem koncu.

Leto dni pozneje, to je 1977, smo v tovarni pričeli uvajati tudi konstrukcijo z ravno streho. Moram reči, da smo se te naloge lotili premalo pripravljeni ter da je povzročila veliko težav zlasti zaradi premajhnih investicijskih sredstev, ki so bila na razpolago.

V pokrito nadstrešnico, ki ima komaj 860 m², smo namestili kalupe za izdelavo elementov, zlasti zahtevnih TT krovnih plošč, ki so težke do 15 t ter imajo površino 50 m². Nepremišljeno smo obremenili zlasti dvigalne naprave, to je dva mostna žerjava z nosilnostjo 6 in 10 ton, ki sta kot edina do takrat opravljala vse transporte, pri izdelavi ločne hale, dvokapnice in montažnih fasad za stanovanjsko gradnjo. Prodajali smo zmogljivost opreme v kalupih, ozkih gri pri transpo-

Notranjost hale Grupexa v Veliki Kladuši

objektov obstoječim. Naleteli pa smo tudi na te probleme. V strjenih mestnih zazidavah so projektanti ocenili, da potrebujemo tudi drugačne konstrukcije, ki v danem okolju ne bi toliko izstopale.

Pri Pionirju je k reševanju tovrstnih problemov spodbujala zlasti komercialna služba, v novoustanovljenem razvojnem oddelku tehnične službe pa so v letu 1975 zastavili osnove za montažno halo dvokapnico in zatem še montažno konstrukcijo z ravno streho. Opremo za izdelavo tovrstnih elementov smo uvozili iz Italije ter v letu 1976 že montirali prvo konstrukcijo dvokapnega sistema. Konstrukcija je sicer tričlenska, z jekleno natezno vezjo ter ima v bistvu vse detajle enake kot ločna hala. Spodnja konstrukcija, to so stebri in T nosilci, je za lok in dvokapnico enaka. Z uvedbo tega sistema smo dosegli, da montažni objekt lahko nudimo v strjenih zazidavah, uporabnost pa je vsestranska in neomejena. Instalirana kapaciteta v tovarni je 40.000 m² na leto ter ne zadostuje potrebam na tržišču.

V dvokapni izvedbi smo do danes izvedli večje število objektov, od katerih nam je ostal

imeli strokovnega kadra. Za samo izvedbo del smo največ pozornosti posvetili planiranju, ker je bilo potrebno od avgusta do decembra opraviti vsa dela. Moramo reči, da smo po končnih delih izvedli analizo ter ugotovili, da bi dela lahko dejansko izvedli, če ne bi pri gradbincih tolikokrat uporabljali besedice „če“. Investitor ni izpolnil pogodbenega roka za predajo gradbišča ter je zamudil dobra dva meseca. Kasnitev na začetku je vplivala do take mere, da smo montažo opravljali decembra, januarja in februarja. Zima je kazala svoje zobe z obilico snega, na srečo pa temperature niso bile nižje od 5°C. Imeli smo le nekaj krajših prekinitev ter delo po splošnem mnenju tamkajšnjih gradbincev in investitorja samega uspešno zaključili v rekordnem času.

Izredno zaslugi za opravljeno delo v takih pogojih imajo prav gotovo montažerji in strojniki na tem gradbišču. Kratka ocena po opravljenem delu se glasi: Pionir je zgradil tovarno, kjer bo zaposlenih 350 delavcev, v 7 mesecih s skupino 10 ljudi, prav toliko pa jih je delalo za ta objekt v tovarni, ko smo izdelovali montažne elemente. Tudi laiku je ob tem jasno, da

rtih nismo upoštevali, posledice tega pa so bile zamude v dobavi elementov.

Veseli smo, da danes teh zamud ni več. V tovarni obratujeta še dodatna dva nova žerjava z nosilnostjo 10 in 3 ton. Obratujemo z novo betonarno, prirejeno potrebam tovarne, posodobili pa smo tudi zunanje transporte, tako da imamo v zadnjem času velike prihranke v času.

S skupino vzdrževalcev strojev in opreme smo izločili skoraj vse zastoje. Kovinske kalupe sestavljajo kovinarji, gradbinci pa le betonirajo. Dvig kvalitete izdelanih elementov je občuteno. Graditi po montažnem sistemu je prav gotovo graditi sodobno, vendar ni sodobno, če ni hitro. Da pa bi dosegli hitrost, se je potrebno za delo temeljito pripraviti. Prav priprava pa je naš novoustanovljeni oddelek. Jutrišnje srce tovarne, kjer se mora dejansko odvijati vse, kar proizvodnja tako v tovarni kot na montaži potrebuje. Zaposleni smo dober strokovni kader in mi nas strah, kako bo jutri.

O jutrišnjem dnevu bomo spregovorili kasneje, ko bomo lahko poročali o prvih izkušnjah v prednapetem betonu.

JANEZ AVŠIČ

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

25 let KOVINARSKKE

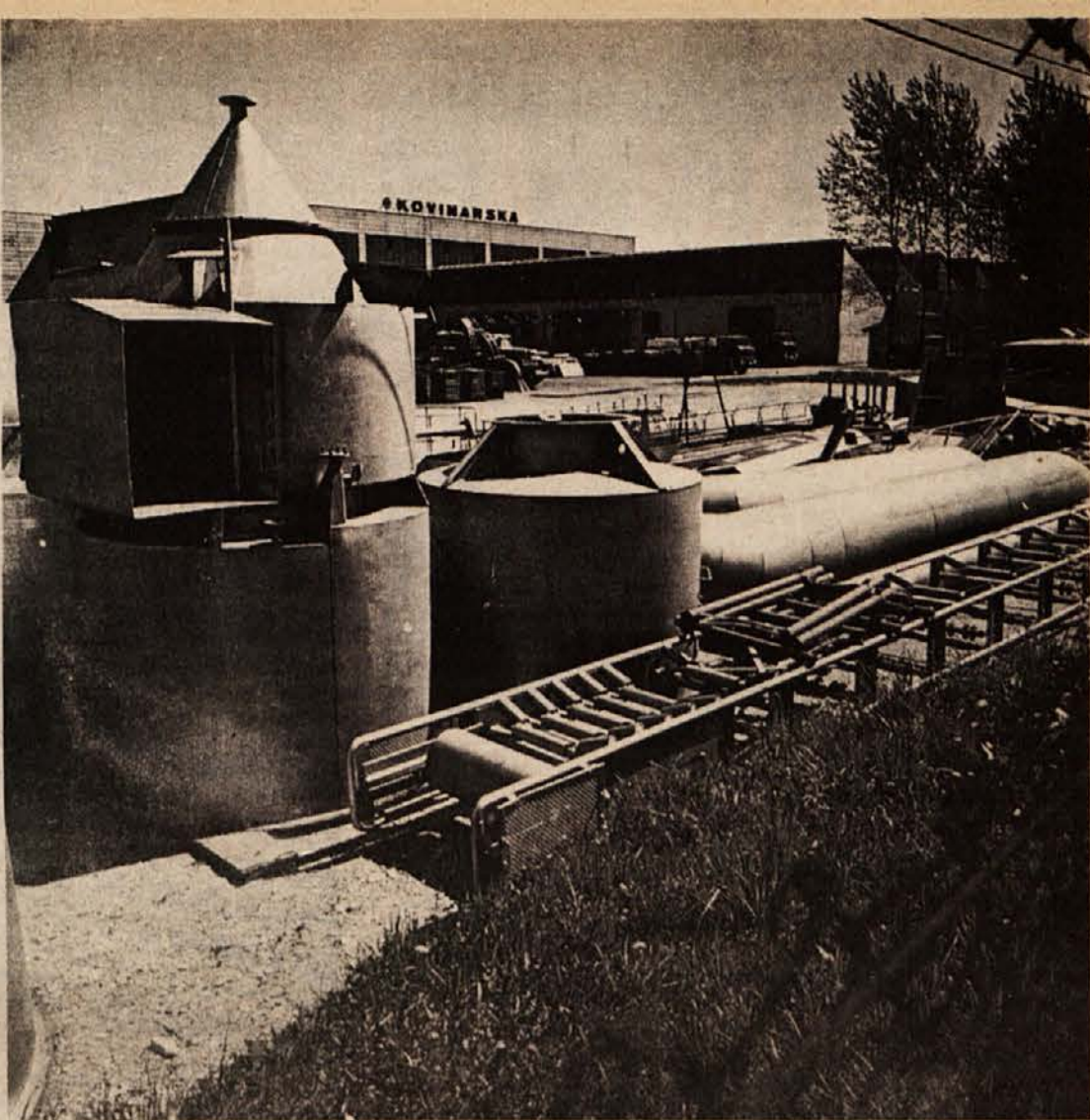
Začetki tovarne industrijske opreme in konstrukcij — Kovinarske iz Krškega so bili pred 25 leti v združevanju zasebnih obrtnikov, ki so se na osnovi pogodbe združili v „Splošno obrtno kovinarsko združenje“. V začetku so opravljali predvsem ključavničarska dela, kasneje pa so pričeli prevzemati tudi večja, zahtevnejša naročila. Od prvotne proizvodnje, ki je obsegala zlasti enostavne konstrukcije (ograje, stopnišča...), se je preusmerila na visoko kvalitetne konstrukcije, kot so radijski in TV stolpi, žerjavne proge itd. Leta 1962 so zadrženo preimenovali v „Kovinarsko“, leta 1964 pa se je tovarna ob svoji 10-letnici preselila na novo lokacijo v Krškem, kjer stoji še danes, seveda neprimerno večja in močnejša. Kovinarska danes zaposluje 650 delavcev, lani ustvarjena bruto realizacija pa znaša 390 milijonov dinarjev.

Vzporedno s fizično rastjo je tovarna prevzela tudi vse bolj zahtevna naročila in se pričela specializirati za izdelavo tlačnih posod, silosov iz profilirane pločevine in za proizvodnjo asfaltnih baz po zahodnonemški licenci Wibau. V proizvodnji industrijske opreme so dajali velik poudarek prav procesnim posodam in so v ta namen kupili stroj za izdelavo podnic, ki je bil dolgo časa edini v Jugoslaviji. Specializirali so se tudi za izdelavo posod za visoke pritiske do 100 atmosfer, za izdelavo ogrevalnih reaktorjev ter za projektiranje in izdelavo livnih loncev (za železarne Jesenice, Nikšič in Skopje).

Občuten je napredek tudi pri proizvodnji asfaltnih baz, saj so uspešno prešli na izdelavo baz s štirikrat večjo zmogljivostjo, kot so jo imele prve asfaltne baze, izdelane v Kovinarski. Manjše asfaltne baze okoli 80 ton asfaltne mase na uro, nove, velike, pa celo

preko 300 ton. Obenem pa z domačimi kooperanti ocenjujejo proizvodnjo, saj se delež uvožene opreme zmanjšal s 70 % na zgolj 10 %. Te uspehe so dosegli v sodelovanju z Iskro in Severjem. Rezultati skupnih naporov so doma izdelane elektronske tehnične, naprave za daljinsko krmljenje baze in pogon baze. Ob proizvodnji baz se je razvil nov program — program zaščite okolja. Na osnovi mokrih odpraševalcev firme Wibau so razvili lastno izvedbo, ki jo bo v kratkem prevzel tudi Wibau. Sledeča stopnja razvoja pa je izdelava lastnih suhih odpraševalnih naprav, ki že prihajajo iz proizvodnje in z izkušnjami, pridobljenimi pri odpraševanju sušilnih peči in asfaltnih baz, se bo Kovinarska vključila tudi v programe odpraševanja pri drugih onesnaževalcih zraka.

S kombinacijo izkušenj pri opremi in asfaltnih ba-

Proizvodnja asfaltnih baz in investicijske opreme

zah Kovinarska aktivno posega tudi na področje skladiščenja žitaric, priprave močnih krmil in področje skladiščenja moke v pekarnah. O prodoru na to področje pričajo uspešno izdelani silosi za ječmen in koruzo v pivovarnah v Ljubljani in Buzetu, silosi za žito v Čakovcu in Rogatici in mešalnica močnih krmil v Ljubljani. Silosne naprave za skladiščenje moke bodo izdelane po dogovoru z zahodnonemško firmo Reimelt. Prve naprave iz tega programa bodo šle v pogon ob koncu leta 1979 v okviru kombinata Žito Ljubljana. To bo 24 silosov v šestih pekarnah.

Med novimi programi velja posebej omeniti proizvodnjo opreme za zaklonišča, s čimer daje Kovinarska svoj prispevek splošnemu ljudskemu odporu. Ta program vključuje izdelavo protiudarnih vrat in vratic ter sklope elementov za filtriranje zraka in prezračevanje zaklonišč, najzahtevnejši elementi tega programa pa so protiudarni ventili.

V oddelku za industrijsko opremo si prizadevajo za kompletiranje opreme, kar pomeni, da posode opremljajo z merilnimi in regulacijskimi elementi, pričemer pa se spet opirajo na izkušnje, ki so jih pridobili pri gradnji asfaltnih baz in pri izdelavi naprav za petrokemijsko industrijo. Tipični primeri take proizvodnje so rezervoarji za tekoči plin (propan, butan) ter naprave za merjenje naftnih vrtin.

Po krajšem zastoju v letih 1974 — 1976, ki ga je povzročila trenutna kriza zaradi hitre rasti podjetja, se je Kovinarska okrepila z novimi mladimi kadri,

Radijski stolp v Domžalah

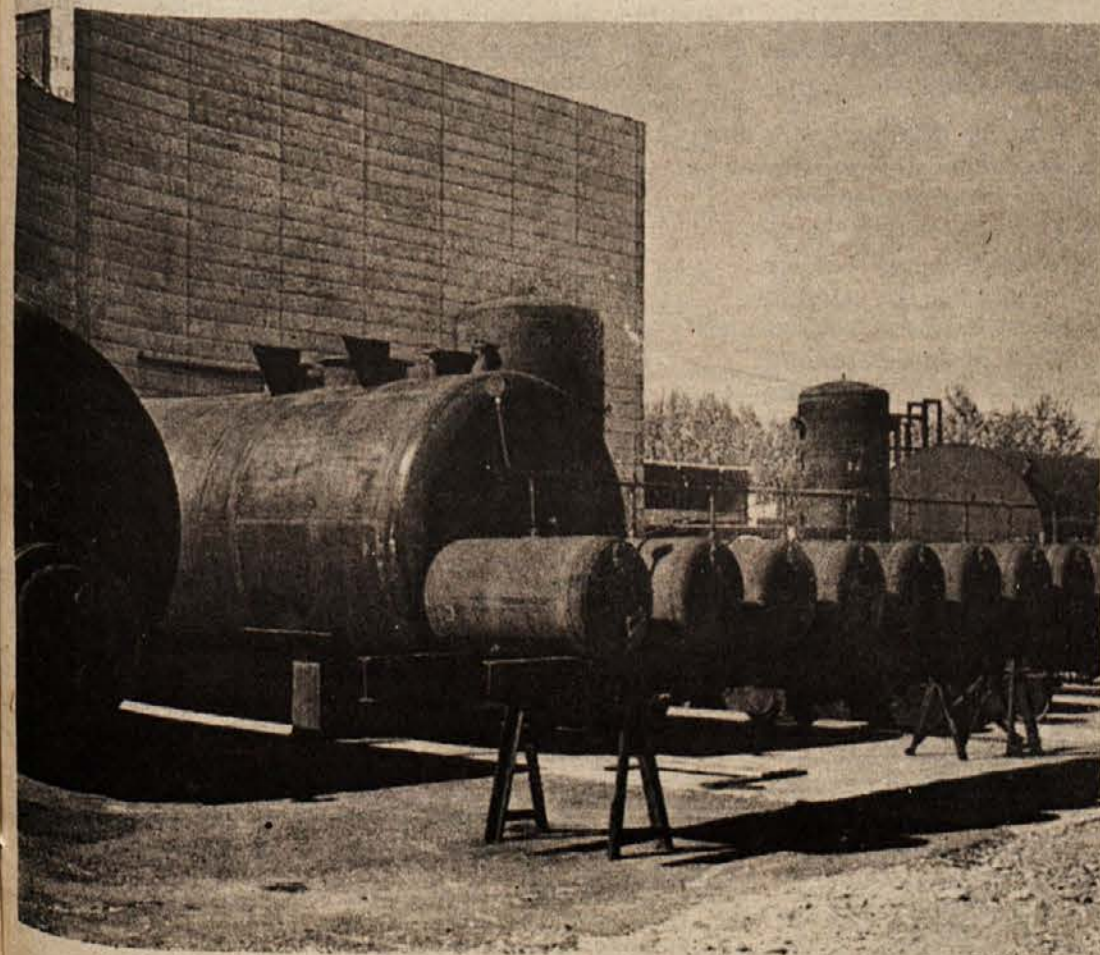
predvsem s strokovno visoko kvalificiranimi delavci, ki so sposobni obvladati mnogo zahtevnejše izdelke, tako da imajo danes izredno močno rast realizacije in dohodka. Še vedno pa jim povzroča težave pokrivanje vrednosti uvoženih delov — izvozom na konvertibilno področje. Predvsem izvažajo v Zahodno Nemčijo, del proizvodnje pa tudi v vzhodnoevropske dežele — največ v Čehoslovaško. Žal so še vedno prisiljeni uvažati visokokvalitetne materiale, n.pr. pločevino, saj domači proizvajalci ne morejo zadostiti vsem potrebam po tovrstnem materialu na jugoslovanskem tržišču.

Proizvodnja poteka v moderno opremljenih proizvodnih prostorih, del pro-

izvodnje pa so zaupali kooperantom, in tako daje Kovinarska znaten kos kruha tudi celi vrsti podjetij v Zasavju. To so v glavnem kovinarska podjetja, livarne in obrtna podjetja.

Kovinarska Krško je doslej poslovala kot enovita delovna organizacija, sedaj pa se pripravljajo na ustanovitev temeljnih organizacij združenega dela: 1. TOZD za gradbeno opremo, 2. TOZD za industrijsko opremo, 3. TOZD za transportne naprave, 4. skupne službe, 5. komercialna in 6. servisi.

Da v Kovinarski zaupajo svojemu znanju, sposobnosti in moči, pričča tudi podatek, da za letošnje leto načrtujejo za 490 milijonov skupne realizacije.

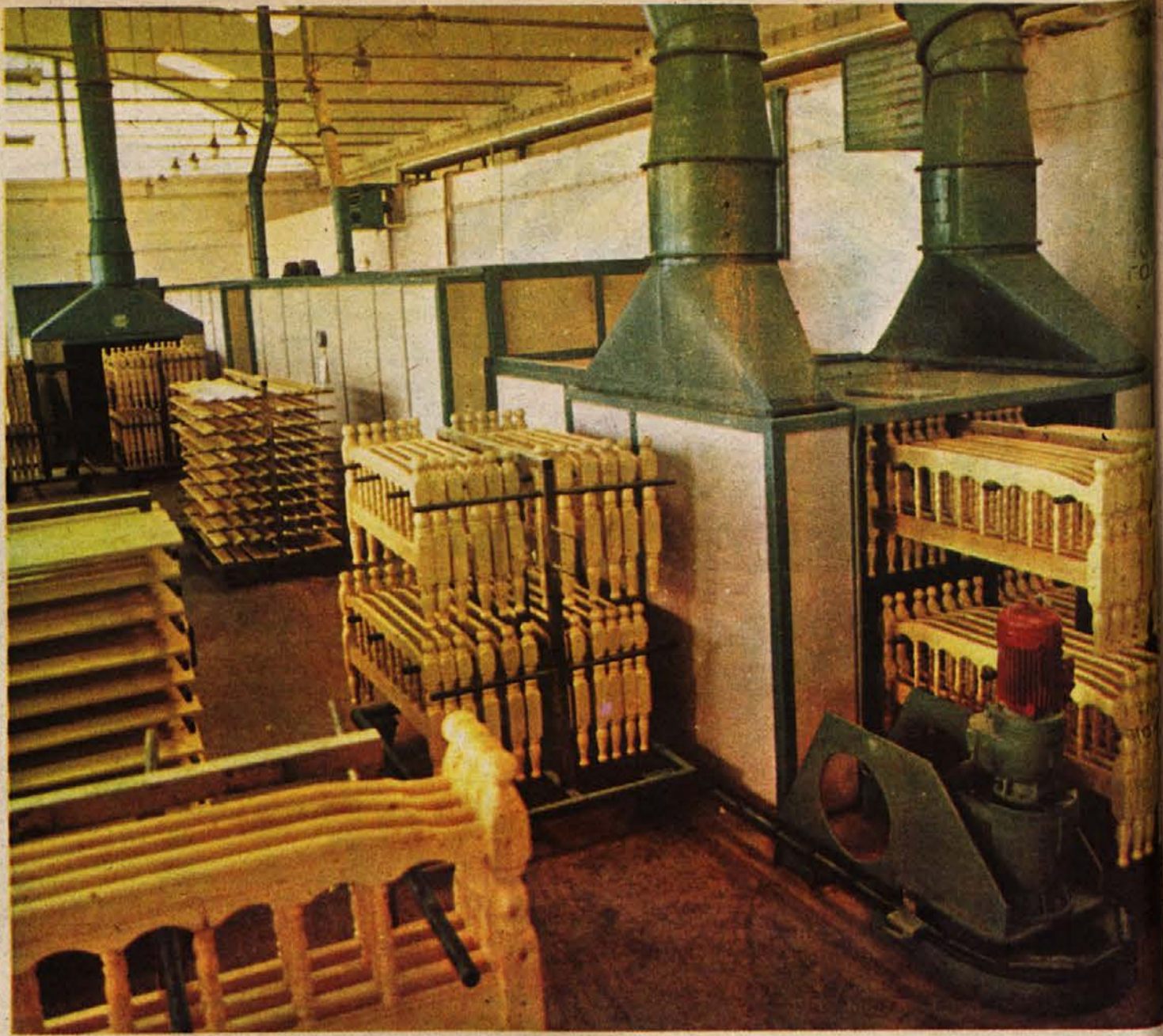

S tlačnimi posodami se je Kovinarska uveljavila v vsej Jugoslaviji.

DELOVNI KOLEKTIV KOVINARSKKE ČESTITA VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM, KOOPERANTOM IN OBČANOM KRŠKE OBČINE ZA OBČINSKI PRAZNIK 7. JUNIJ!

SOP KRŠKO

specializirano
podjetje
za industrijsko
opremo

Lakirnica masive v lesni industriji

Leto 1978 je SOP Krško v vseh temeljnih organizacijah zaključil pozitivno, čeprav ne enako uspešno. Relativno najboljši rezultati so bili doseženi v TOZD STORITVE, TOZD OPREMA je poslovala v skladu s

postavljenim planom, TOZD IKON pa dosegla komaj pozitiven rezultat. Ocena vzrokov omenjenih rezultatov je naslednja:

— TOZD STORITVE je dobro izkoristil ugodno konjunkturo tako pri doba-

vi industrijske opreme za odprave Moldow, kot tudi pri zaključnih delih v gradbeništvu.

— TOZD OPREMA je zaradi ugodnega položaja na trgu v skladu s srednje-ročnim programom bistve-

no razširil razvojne kapacitete z zaposlitvijo preko 25 novih sodelavcev v inženiringu v Ljubljani. Poslovanje je zato sledilo zahtevam plana.

— V TOZD IKON se je v zadnjih dveh letih vloženo delo pri obdelavi trga začelo kazati šele proti koncu leta 1978.

Glede na to, da prejema-jo vse TOZD v naši delovni organizaciji vsakomesečni obračun poslovanja vseh TOZD in DSSS, s tem pa prav tako tudi periodične obračune, polletno bilanco in zaključni račun, kar je praksa že od ustanovitve DO, še posebej pa od formiranja temeljnih organizacij dalje, akcija zaključni račun ni posebej odmevala, saj so vsi delavci sproti seznanjeni z vsemi rezultati in problemi v TOZD in je bila tako akcija le del stalnega informiranja.

Analiza možnosti plas-maja opreme, ki jo proizva-jajo tri temeljne organizaci-je DO SOP Krško, to je opreme za površinsko zaščito, opreme za odpraševanje v lesni industriji in opreme za zaščito okolja, deloma pa tudi dejavnosti četrte TOZD, ki je bila ustanovljena po novem letu 1979, je omogočila posta-viti za leto 1979 dokaj ambiciozen plan, ki v vseh bistvenih parametrih prese-ga plan 1978 za 35–45 odstotkov. Trimesečni re-zultati kažejo, da so s pla-nom postavljeni cilji celo preseženi v večini TOZD IKON, kjer se je pokazala visoka konjunktura postavljenih programov in so naročila izredno narastla. Za-radi predvidene rasti proiz-vodnje razmišljamo o razširitvi proizvodnih prostoro-v na sedanji lokaciji

TOZD OPREMA. Izdelan je tehnološki in ekonomski osnutek z analizo možnih variant investiranja. Edina možnost, ki se kaže, je sovlaganje z zainteresirani-mi poslovnimi partnerji ob sodelovanju poslovnih bank. V predhodnem ob-dobju pa se dela na inten-zivnem povečevanju ko-operacije, razmišljamo pa tudi o formiranju manjših poslovnih in samoupravnih enot na manj razvitem pod-ročju občine.

Prav tako že tečejo raz-govori in priprave na razširitev delovnih prostorov Inženiringa v Ljubljani.

Ob doseženi rasti naročil, kjer se že kažejo rezul-tati povečanja števila zaposlenih v razvojnem sektorju Inženiringa v Ljubljani in s tem doseženi povečani pro-izvodnji, je največja težava v stopnji dosežene standar-dizacije elementov in mož-nosti nabave modernejših tehnološke opreme. Zastavljeni osnutek modernizacije proizvodnje ocenjuje mož-nost povečanja proizvod-nosti za nadaljnih 25–30 odstotkov.

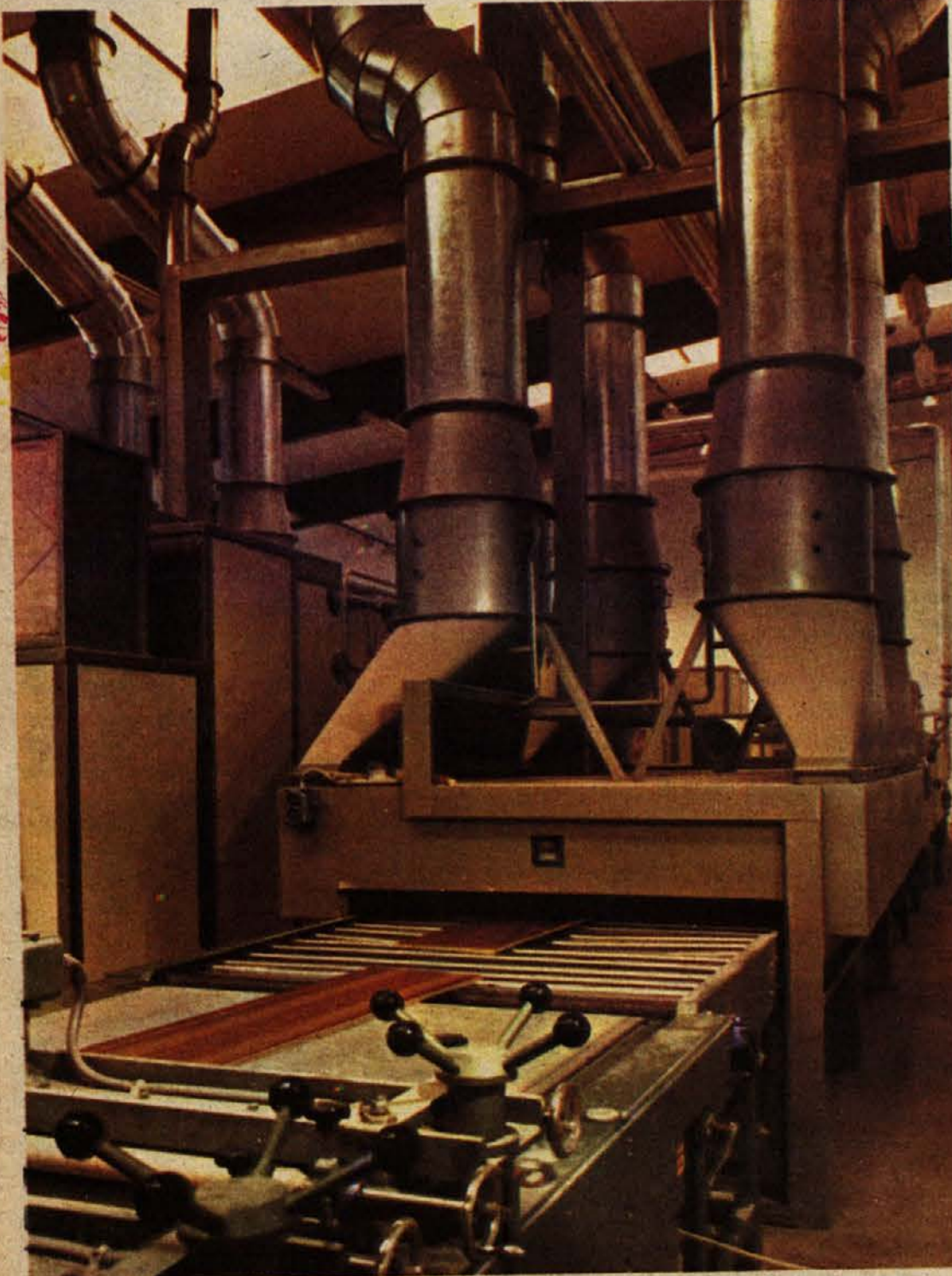
Letos in v naslednjem obdobju bo za nadaljnje uspešno poslovanje posebno pomembna sposobnost poslovnih bank spremljati našo in druge DO pri kredi-tiranju opreme. Od doseda-njih 40 % je obseg porastel na 45 % celotnega obsega

poslovanja, kar 40–odst. letni rasti pomeni tudi skokovito naraščajočo potrebo po kreditni masi.

Izredno povpraševanje domačih kupcev opreme vpliva na zanimanje za delovna organizacija v splošnem razumu z nekaterimi po-oblaščenimi delovnimi organizacijami (izvozniki) navezala stike v tujini izdelala tudi več ponudb nekaj opreme pa smo preteklem obdobju tudi izvozili. Take DO so pred vsem Lesnina, Smelt, Intexport, Auto-impex in druge. Drugi del izvožno-uvodne dejavnosti poteka preko pogodbe o kooperaciji. O tem gre poudariti, da večina opreme razvite doma, ostala pa osvojena take stopnje, da znaša uvoženi del glede na celotni prihodek manj kot 2 odstotka.

V letu 1979 in v naslednjem srednjeročnem obdobju naj bi naša delovna organizacija povečala svojo udeležbo na domačem trgu na področju lesnopredelovalne industrije, avtomobil-ske proizvodnje, zaščite okolja in opreme za notranji transport. Analiza možnosti kažejo tudi v prihodnje sorazmeroma visoko stopnjo rasti ob predpostavki, da je možno računati na ustrezno učinkovitost spremljajočih dejavnikov.

V PREDVIDEVANJU SORAZMERNO DOBRIH POSLOVNIH REZULTATOV ŽELI KOLEKTIV DELOVNE ORGANIZACIJE „SOP“ KRŠKO VSEM OBČANOM IN DELOVNIM LJUDEM V OBČINI KRŠKO OBILO POSLOVNIH USPEHOV IN OSEBNEGA ZA DOVOLJSTVA!

Lakirnica ploskovnega pohištva

Praznično prilogo zbral in uredil MARKO KLING